

372.6044

๒๖๒๐ ๗

๗๒

การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก

๒๘ ต.ค. ๒๕๕๕

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประกาศคุณูปการ

รายงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับคำแนะนำ ช่วยชี้แนะแนวทางและได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ศลโกสุม รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วราภรณ์ รักวิจัย รองผู้อำนวยการฝ่ายนิเทศและวิจัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพนธ์ จำเริญ หัวหน้าหมวดวิจัย ที่สนับสนุนการทำวิจัยในโรงเรียน และช่วยเหลือโดยการให้ความรู้ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ณัฏฐา คณานุรักษ์ ผศ.อุทัยวรรณ ปั้นประชาสรร และอาจารย์จิรฐา ชิตประสงค์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและให้กำลังใจในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์คำวิภา คานแก้ว อาจารย์มิ่ง เทพक्रमเมือง อาจารย์นพดล กองศิลป์ ที่ให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือทางด้านสถิติ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล รศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์ และ ผศ.ดร.อุษณีย์ โพธิสุข ที่ช่วยแนะนำและเผยแพร่งานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ขอขอบคุณคุณสุนันท์ อนุาภู และ ค.ช.ขวัญมณฑ์ อนุาภู ที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย พยายามทำงานให้สำเร็จ

คุณประโยชน์ของรายงานวิจัยฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทักษะการฟังของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นนี้ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ แก่ผู้วิจัย

บุญยาพร อนุาภู

กรกฎาคม 2544

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการวิจัย
	ความสำคัญของการวิจัย
	ขอบเขตของการวิจัย
	ตัวแปรที่ศึกษา
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	ประชากร
	กลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
	การสร้าง และการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
	การดำเนินการทดลอง
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	การเสนอผลการวิเคราะห์ตัวข้อมูล	54
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	72
	ความสำคัญของการวิจัย	72
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	72
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	73
	การดำเนินการทดลอง	73
	การวิเคราะห์ข้อมูล	74
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
	อภิปรายผล	77
	ข้อเสนอแนะ	84
	บรรณานุกรม	85
	ภาคผนวก	91
	ภาคผนวก ก	92
	ภาคผนวก ข	233
	ภาคผนวก ค	243
	ภาคผนวก ง	263

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเนื้อหาการฟัง	55
2. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่องทฤษฎีการ	56
3. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรอง ภายใต้อารมณ์ขัน ไม่แก้ตัวยาก	56
4. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความเรื่อง ไข่ดิบ	57
5. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของข่าวในพระราชสำนัก	57
6. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดเรื่อง ปริศนาคำทาย	57
7. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดเรื่องประกาศจากโครงการ โรงพักเพื่อ ประชาชน	58
8. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงมิตรภาพไร้พรมแดน	58
9. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่องเราไม่ใช่คนหรืออย่างไร	59
10. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรอง ปลุกดันข้าวเกิดเมล็ด ข้าวดังเขาวัว	59
11. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความนายเลื่อนประดิษฐ์ธสามล้อ	60
12. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความการเปรียบเทียบเรื่องเวลา	60
13. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของ ข่าวการเฉลิมฉลองครบรอบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	60
14. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงคำน้านม	61
15. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่อง คาวจระเข้	61
16. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรอง ของพระบาทสมเด็จพระ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	62
17. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเรื่อง การประกาศประกวดวาดภาพ สถานที่สำคัญ	62
18. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความเรื่อง ลูกเสือฝ่ายผู้กล้าหาญ	63
19. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงภูมิแผ่นดิน	64
20. แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานชาวนากับนกกระยาง	64

20. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรองของท่านสุนทรภู่	65
22. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความเรื่องคุณหญิงโม	66
23. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของข่าว สภากาชาดไทยและกระทรวง การต่างประเทศส่งแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ไปช่วยเหลือแรงงานไทยที่ได้รับความ เดือดร้อนจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ได้หวั่น	65
24. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงพระราชนิพนธ์ความฝันอันสูงสุด	66
25. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่อง สุภาพบุรุษน้อย	66
26. แสดงคำร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรองเรื่องเด็กเอ๋ยเด็กน้อย	67
27. แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลอง	67

บทที่ 1

บทนำ

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญเนื่องจากในแต่ละวันคนเราใช้ทักษะการฟังมากกว่าทักษะอื่นๆ จากผลการวิจัยของแรนคิน (Rankin, 1982 : 623) ได้สำรวจการสื่อสารในชีวิตประจำวันจากบุคคลหลายอาชีพพบว่า วิธีการสื่อสารทั้งสี่ทักษะได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้น เมื่อคิดตามอัตราส่วนแต่ละวัน คนเราจะใช้เวลาในการฟัง 45% การพูด 30% การอ่านและการเขียน 25% จากงานวิจัยของดูเกอร์ (Duker, 1969 : 747) ได้สำรวจเวลาที่ใช้ในการฟังของนักเรียนในชั้นเรียน พบว่าเวลาเรียนแต่ละวันเด็กใช้เวลาในการฟังไปถึง 58% การฟังจึงเป็นทักษะสำคัญ ในปัจจุบันการพัฒนาทักษะการฟังยังไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร ดังเช่นรายงานการวิจัยของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 68) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ระดับประถมศึกษา พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาทักษะทางด้านการฟังและการพูดค่อนข้างน้อย นักการศึกษาหลายท่าน อาทิ ทิพย์วัลย์ ดุศลสุข (2535 : 32) กล่าวถึงการสอนทักษะการฟังว่า หลักสูตรการสอนภาษาได้ระบุถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 แต่ในทางปฏิบัติจริงจะเน้นความสำคัญในเรื่องการพูด อ่าน และ เขียนมากกว่าการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (2525 : 32) ซึ่งให้ความเห็นว่า การฝึกทักษะการฟังมักถูกละเลยโดยมากจะเน้นในเรื่องทักษะการอ่านและการเขียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ในการสอนทักษะการฟัง ครูผู้สอนก็เน้นการฟังแบบความจำ ทำให้นักเรียนขาดการวิเคราะห์ เนื่องจากคำถามส่วนใหญ่จากแบบทดสอบการฟังมักจะเน้นหนักไปในเรื่องความจำ ทำให้การพัฒนาความคิดให้กับเด็กในเชิงวิเคราะห์ถูกจำกัด เพราะเป็นการฝึกการคิดเพื่อทบทวนความจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาหลายปีพบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดี ระดับคุณภาพในการฟังจะอยู่ในระดับเกณฑ์ดี คือ ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟังสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้ ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางหรือผลการเรียนต่ำ ระดับคุณภาพในการฟังจะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ต้องปรับปรุง คือ ไม่ให้ความสนใจในการฟังเท่าที่ควร ไม่สามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ไม่สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้ ขอบกพร่องในการฟังของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสังเกตและบันทึกไว้มีดังต่อไปนี้

1. นักเรียนไม่ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง ได้แก่ นักเรียนไม่ฟังผู้พูดพูดให้จบ สนใจฟังได้เพียงระยะเดียว นักเรียนฟังผู้พูดเฉพาะเรื่องที่ตนเองสนใจ เมื่อหมดความสนใจก็ไปทำงานอื่น เช่น วาดรูปเล่น คุยกับเพื่อน ๆ นักเรียนไม่ฟังเรื่องที่ผู้พูดพูดให้จบจึงตอบไม่ตรงคำถาม หรือ ไม่มีข้อสงสัยที่จะถาม

2. นักเรียนไม่มีมารยาทในการฟัง ได้แก่ นักเรียนไม่มองผู้พูดแต่ก้มหน้าก้มตาทำงานอื่น นักเรียนพูดแทรกในขณะที่ผู้พูดพูด นักเรียนพูดคุย หรือ เล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่ผู้พูดกำลังพูด

3. นักเรียนบอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังไม่ได้ เช่น ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องไม่ได้แสดงความคิดเห็นไม่ได้

จากข้อบกพร่องด้านทักษะการฟังดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น ๆ คือ ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และการเรียนในกลุ่มวิชาอื่น ๆ ด้วย ดังมีรายงานการวิจัยสนับสนุนปัญหาการฟังซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนกลุ่มทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น ๆ ดังนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ในระดับประถมศึกษา ในด้านทักษะการฟัง พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการฟังจับใจความสูง จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูง และถ้านักเรียนมีความสามารถในการฟังจับใจความต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านจับใจความต่ำ โดยนักเรียนชายมีความสามารถในการฟังสูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ภาษาไทยด้านการฟังเพื่อการสื่อสารสูงจะเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนปานกลางและต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 31) ที่พบว่าการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน เด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง จะอ่านได้ดีกว่าเด็กที่มีความสามารถในการฟังต่ำ และ อินทร์ ศรีสุข (2507 : 85) พบว่า ความสามารถในการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน การเขียนสะกดคำ และการแต่งความ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ธันติธรางกูร (2520 : 43) ซึ่งพบว่า ความสามารถในการฟังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

เมื่อนักเรียนมีข้อบกพร่องทางด้านทักษะการฟังซึ่งส่งผลกระทบต่อเรียนทักษะภาษาไทยในด้านอื่น และมีผลต่อการเรียนในกลุ่มวิชาอื่น ๆ ทำให้ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นในการหาวิธีการแก้ปัญหา และส่งเสริมการฟังแก่นักเรียนในชั้นเรียน จากการศึกษางานวิจัยของสำนักงานคณะ

กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 91) เรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยการศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการสอนและสื่อการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ในด้านการเรียนทักษะการฟัง พบว่า สื่อประเภทชุดฝึก / แบบฝึก มีประสิทธิภาพสูงที่สุดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านำสื่อมาใช้ในลักษณะอื่น และวิธีสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้การสอนแบบทักษะสัมพันธ์มีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังสูงที่สุด นอกเหนือจากงานวิจัยแล้วนักการศึกษาหลายท่านต่างก็เห็นความสำคัญของการฝึกทักษะการฟังว่าเป็นสิ่งที่ไม่ได้พัฒนาได้เองตามธรรมชาติ เช่น สุรเดช ศรีอิทธิยากร (2538 : 64) กล่าวว่า คนส่วนใหญ่มักเข้าใจผิดในเรื่องกระบวนการฟังว่า ทักษะในการฟังสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติ แต่ปัจจุบันมีหลักฐานยืนยันว่าทักษะในการฟังไม่มีทางพัฒนาได้ ถ้าหากไม่ได้เข้ารับการอบรม ธีรยุทธ เสนิงส์ ณ อยุธยา (2518 : 21) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับ เป็นขั้นตอน และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับด้วยอาศัยเวลา ความอดทน การฝึกฝน และการสังเกต ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2520 : 62) กล่าวว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะแนวในด้านการฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนก็จะมีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์เต็มที่จากการฟัง ฝะอบ โปษะกฤษณะ (2538 : 165) กล่าวว่า การฟังเป็นสิ่งที่จะต้องฝึกฝนเช่นเดียวกับการอ่าน การเขียน และการพูด ทิพย์วัลย์ ดุยสุข (2535 : 38) กล่าวว่า กิจกรรมการฝึกฟังในระยะแรกจะฝึกทุกวัน จนกระทั่งพบว่า เด็กมีพัฒนาการฟังดีขึ้น หลังจากนั้นก็อาจลดลงเหลือประมาณสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ได้เมื่อนักเรียนสามารถฟังได้ดีขึ้น

อาจกล่าวสรุปได้ว่า การฟังเป็นทักษะทางภาษาต้องได้รับการฝึกฝนอย่างมีระบบเป็นขั้นเป็นตอน โดยการใช้สื่อประเภทชุดฝึก/แบบฝึก และอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝน ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกหัดการฟังในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาทักษะในการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ทักษะการฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
ของนักเรียน
4. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 55 คน
2. แบบทดสอบการฟัง มีจำนวนข้อสอบ 20 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการฝึกทักษะ
การฟังและใช้ทดสอบหลังการฝึกทักษะการฟัง
3. แบบฝึกทักษะการฟังนี้ ใช้เวลาในการฝึก 5 สัปดาห์ เป็นการทำแบบทดสอบ
ก่อนการฝึกทักษะการฟัง 1 ครั้ง เป็นการฝึกทักษะการฟัง 25 ครั้ง ประกอบด้วย การฟังนิทาน 5
เรื่อง บทร้อยกรอง 5 เรื่อง บทร้อยแก้ว 5 เรื่อง ข่าว 3 เรื่อง เพลง 4 เพลง ปริศนาคำทาย
ประกาศ รวม 3 เรื่อง และทำแบบทดสอบหลังการฟัง 1 ครั้ง
4. ระยะเวลาในการฝึกทักษะการฟัง จะฝึกทุกวันในชั่วโมงภาษาไทย ครั้งละไม่
เกิน 30 นาที

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรตาม	-	ทักษะการฟัง
ตัวแปรอิสระ	-	แบบฝึกทักษะการฟัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาทักษะการฟัง หมายถึง เปรียบเทียบการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังหลังใช้แบบฝึกหัดสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ในการฟังก่อนใช้แบบฝึก

2. แบบฝึกทักษะการฟัง หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการฟังเรื่อง สร้างขึ้นโดยยึดคำอธิบายจากหนังสือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในการฝึกฟังข่าว เหตุการณ์ บทความ บทร้อยกรอง นิทาน เพลง ประกาศ ปริสนาคำทาย จำนวน 25 เรื่อง ตอนท้ายของทุกเรื่องจะมีคำถาม 2 ตอนตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จะให้นักเรียนฟังครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 1 เที้ยว และตอบคำถามท้ายเรื่อง โดยให้นักเรียนอ่านตัวเลือกแล้วเขียนตอบลงในแบบฝึกทักษะการฟัง ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3. แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในด้านการฟัง ดังนี้

- 3.1 ความสามารถในการให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
- 3.2 ความสามารถในการจับใจความสำคัญ
- 3.3 ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการฟัง

การฟัง เป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ (Perception) ความเข้าใจ (Comprehension) ดังนั้น การฟังจึงไม่ได้หมายถึงการได้ยินเท่านั้น แต่การฟังหมายถึง การได้ยินอย่างรับรู้ และตั้งใจที่จะรู้ โดยพยายามเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เปล่งเสียงนั้น ดังนั้น การฟังจึงเป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝน (Practice) จนเกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกับการพูด

รองรัตน์ อิศรภักดี (2505 : 93) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นสิ่งที่เหนือจากการได้ยิน การฟัง หมายถึง การติดตามเรื่องราวที่ได้ยิน สามารถเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น จับข้อความต่าง ๆ ที่ควรคล้อยตามหรือโต้แย้ง

สุวรรณี อุดมผล (2516 : 155) กล่าวถึงธรรมชาติของการฟังไว้ว่า การฟังมิได้มีความหมายเพียงได้ยินเท่านั้น แต่หมายถึงการได้ยินอย่างรู้เรื่อง และเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินตรงตามจุดประสงค์ของผู้เปล่งเสียงนั้น และในขั้นสูงขึ้นไป การฟังยังหมายถึง การใช้วิจารณญาณพิจารณาว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นควรเชื่อหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้อย่างไรเพียงใด

กิตติวดี บุญเชื้อ (2520 : 70) กล่าวว่า การฟังนั้น หมายถึง การใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 100) กล่าวว่า การฟังหมายถึง การรู้จักเสียงที่ได้ยินได้ความหมาย และกลมกลืนเข้ากับความรู้สึก และประสบการณ์

บันลือ พุกกะวัน (2521 : 39) กล่าวว่า การฟังหมายถึง การได้ยินโดยมีความตั้งใจจะรับ และเกิดความเข้าใจตามเจตนาที่อีกฝ่ายหนึ่งสื่อมา ส่วนการได้ยินนั้นไม่ได้มีความตั้งใจหรือสนใจ การฟังจึงลึกซึ้งกว่ามาก การฟังเกิดจากความตั้งใจ

ยุพา ส่องศิริ (2525 : 148) กล่าวว่า การฟัง หมายถึง การที่เราได้ยินเสียงพูดแล้วรู้เรื่อง เข้าใจ ตลอดจนสามารถแยกแยะประเด็นของเรื่อง และพยายามจดจำสิ่งที่เราเห็นว่าเป็น

ประโยชน์ ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดนั่นเอง

จากความหมายของการฟังดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฟัง หมายถึง การได้ยินในขณะที่ผู้ฟังมีความเต็มใจ มีจิตใจจดจ่อสิ่งที่ผู้พูดพูด ทำให้ผู้ฟังมีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อสารให้ทราบได้ตรงกัน ผู้ฟังสามารถตอบคำถามของผู้พูดได้ สามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้พูดได้ สามารถซักถามผู้พูดในประเด็นที่ตนสงสัยได้ และสามารถถ่ายทอดความเข้าใจของตนในสิ่งที่ผู้พูดพูดไปให้ผู้อื่นเข้าใจได้

จุดมุ่งหมายในการสอนทักษะการฟัง

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดจุดประสงค์การฟัง ในกลุ่มทักษะภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1. ฟังเรื่องราว ข่าว เหตุการณ์ ฯลฯ และสามารถจับใจความสำคัญ เปรียบเทียบแยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

2. หาความบันเทิงจากการฟัง

3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

4. ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2515 : 71) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการฟัง ดังนี้

1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ หมายความว่า เนื้อความตอนใดก็ตามที่ประกอบกันขึ้นเป็นเรื่องนั้น ๆ แล้ว ถ้าขาดไปเสียแล้วจะต้องทำให้เรื่องอื่น ๆ เกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้ฟังจะต้องตั้งใจและสนใจให้เกิดความเข้าใจจนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นได้โดยตลอด วิธีการในการจับใจความสำคัญ อาจทำได้ดังนี้ คือ

ขั้นแรก - ฟังเรื่องราวทั้งหมดให้เข้าใจเสียก่อน

ขั้นสอง - จับใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นตอน ๆ แล้วพยายามตอบคำถามว่าเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม

2. การฟังเพื่อจับใจความโดยละเอียด ได้แก่ การฟังที่จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังนั้น รวมทั้งรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ที่จำเป็น และสำคัญในแต่ละหัวข้อ แต่ละตอน วิธีการ

ในการฟังเพื่อจับใจความโดยละเอียดนั้น ก็คล้ายกับการฟังเพื่อจับใจความสำคัญเพียงแต่จะต้องมีรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และขยายความในหัวข้อคำถามที่เราถามตัวเองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. การฟังเพื่อหาเหตุผลมาโต้แย้งหรือคัดค้าน การฟังประเภทนี้ผู้ฟังต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ฟัง ผู้ฟังต้องรู้จักแยกแยะว่าสิ่งที่ผู้พูดพูดนั้น ตอนไหนเป็นข้อเท็จจริง ตอนไหนเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้พูด ถ้าตอนไหนเป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้พูด ผู้ฟังจะต้องพิจารณาให้ละเอียดว่า ความคิดเห็นถูกต้องหรือไม่ เชื่อถือได้หรือไม่ ผู้พูดมีเจตนาอย่างไร เราควรฝึกการฟังประเภทนี้ เพราะเป็นเครื่องส่งเสริมให้เราพิจารณาญาณในการฟังเราควรฝึกฝนการฟังประเภทนี้จากเรื่องต่าง ๆ เช่น การฟังปาฐกถา อภิปราย หรือโต้เถียง เป็นต้น

4. การฟังเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในวรรณคดี การฟังประเภทนี้ผู้ฟังจะเกิดสุนทรียภาพ เกิดความชื่นชมในวรรณคดี ซาบซึ้งในคุณค่าและความงามที่กวีได้แต่งขึ้น การฟังประเภทนี้ผู้ฟังจะต้องมีความรู้พอสมควรที่จะฟังแล้วเกิดความเข้าใจ ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายของผู้แต่งเข้าใจเนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่อง เข้าใจศัพท์ เป็นต้น

5. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การฟังประเภทนี้ผู้ฟังจะต้องรู้จักใช้ความนึกคิดของตนเอง ก่อให้เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาหลังจากการฟัง ซึ่งอาจจะออกมาในรูปของงานประพันธ์ งานศิลปะ หรือการพูดก็ได้ การฝึกฟังแบบนี้ค่อนข้างทำได้ยาก แต่ก็สามารถฝึกได้เช่นกัน

ในการฟังทุก ๆ แบบดังกล่าวมานี้อาจจะใช้การจดบันทึกช่วยความจำในขณะที่ฟังหรือหลังจากการฟังแต่ละครั้งด้วยก็ได้

ทิพวรรณ หอมพูล (2522 : 54) แบ่งวัตถุประสงค์ในการฟังเป็น 3 ประเภท คือ

1. ฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน (Enjoyment) เป็นการฟังที่ไม่ต้องอาศัยสมาธิเป็นการผ่อนคลายจิตใจ เรื่องที่ฟังควรเป็นเรื่องที่ดึงดูดใจ อาจเป็นบทกวี เรื่องสั้น นิยาย นิทาน คนตลก การอ่านทำนองเสนาะ การฟังเสียงธรรมชาติ ฯลฯ

2. ฟังเพื่อความรู้ (Information) ผู้ฟังต้องมีสมาธิในการฟัง เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้พูด และวัตถุประสงค์ในการฟังของตนเอง จับเนื้อความสำคัญได้ เป็นบันทึกช่วยความจำขณะฟัง เช่น ใคร อะไร ทำไม ที่ไหน เมื่อไร ฯลฯ การฟังประเภทนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษา

3. ฟังเพื่อคิดประเมินผลวิจารณ์ (Critically Evaluate) ปัจจุบันเรามีโอกาสได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย อาจเป็นโฆษณาวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ บทวิจารณ์ เหตุการณ์ การวิเคราะห์ วิจารณ์ข่าว ข้อความแนะนำ ชักจูงให้ทำหรือไม่ทำอะไรสิ่งหนึ่ง การอภิปราย ปาฐกถา โต้เถียง การฟังประเภทนี้ผู้ฟังต้องทำใจเป็นกลาง ไม่มีอคติ ฟังแล้วคิดใคร่ครวญว่าเรื่องที่ฟังถูก

หรือผิด ผิดตอนไหน อย่างไร ต้องใช้เหตุผล ตัดสินว่าจะเชื่อถือได้หรือไม่ เพียงไรหากคิดแล้วยังไม่เข้าใจก็ต้องหาความรู้เพิ่มเติม ใต้ถาม

เด่นศิริ สีนสืบผล (2541 : 15) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฟังว่า การฟังที่ดีนั้น ผู้ฟังจะต้องตั้งจุดหมายในการฟังไว้ก่อน จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์จากการฟังตามที่ต้องการ การฟังโดยทั่วไป ๆ ไป แบ่งจุดมุ่งหมายออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ฟังเพื่อต้องการความรู้ การฟังชนิดนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับวัยศึกษาหาความรู้ อาทิ ฟังคำบรรยายของผู้สอน ซึ่งผู้ฟังต้องจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังให้ได้มากที่สุด
2. ฟังเพื่อต้องการพัฒนาความคิด การฟังชนิดนี้ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ภูมิความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อาทิ การฟังข่าว ฟังอภิปราย ฟังสนทนา ฟังปาฐกถา ฟังเหตุการณ์ต่าง ๆ ของบ้านเมือง เป็นต้น
3. ฟังเพื่อต้องการความบันเทิง และความซาบซึ้ง ฟังประเภทนี้เป็นการฟังตามความนิยม หรือความชอบของแต่ละบุคคล ผู้ฟังได้พัฒนาทางด้านอารมณ์ และความรู้สึก ช่วยผ่อนคลายความเครียดและสร้างจินตนาการทางความคิดสร้างสรรค์ จากการฟัง
4. ฟังเพื่อพัฒนาทักษะ การฝึกทักษะในการฟังเป็นเรื่องที่ผู้ศึกษาต้องฝึกเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพอย่างที่ต้องอาศัยการฟังเป็นหลัก เช่น เลขานุการ การจัดบันทึกการประชุม การสรุปคำบรรยายจากเรื่องที่ฟัง ฯลฯ ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานประเภทนี้ต้องฝึกทักษะการฟังมากกว่าการทำงานอาชีพอื่น ๆ

จิตติรัตน์ สดาวัลย์ (2538 : 9 – 10) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการฟังได้ 2 ประการ คือ

1. การฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ คือ การฟังที่ผู้ฟังมีจุดมุ่งหมายที่จะหาความรู้ ความเข้าใจ และประเมินค่าเรื่องที่ได้อ่าน เช่น การฟังการบรรยายในชั้นเรียน การฟังการบรรยายปาฐกถา ฯลฯ ลักษณะการฟังแบบนี้เป็นการฟังอย่างจริงจัง (Serious Listening) ผู้ฟังจะต้องสามารถจับใจความสำคัญ (Main Idea) และจดจำรายละเอียดปลีกย่อย (Supporting idea) ที่สำคัญได้ นอกจากนี้ผู้ฟังยังต้องสามารถแยกแยะสิ่งที่เห็นข้อเท็จจริง (Fact) และข้อคิดเห็น (Opinion) ของผู้พูดได้ ทั้งสามารถวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ได้ฟังอย่างมีเหตุผลและใช้วิจารณ์ญาณ ตัดสินประเมินค่าเรื่องที่ได้อ่านนั้น

2. การฟังเพื่อสังคม (Social Listening) คือการฟังที่ผู้ฟังมีจุดมุ่งหมายที่จะหาความเพลิดเพลิน ความบันเทิง หรือเพื่อที่จะรักษามารยาทอันดีงาม เช่น การฟังเพลง

การฟังละคร การฟังในวงสนทนา บางครั้งผู้ฟังอาจไม่ตั้งใจ หรืออยากฟังผู้พูดพูดนัก แต่ผู้ฟังก็ต้องรับฟังสิ่งที่ผู้พูดพูดเพื่อรักษามารยาท

คณีย์ เทียนพัฒน์ (2532 : 22) ได้กล่าวถึง การฟังมีจุดมุ่งหมายอยู่ 3 ประการด้วยกัน ประการแรก เพื่อความบันเทิง ประการที่สองเพื่อหาข้อมูลและเพื่อให้เกิดความคิด และ ประการที่สาม คือ การฟังเพื่อหาคุณค่าเรื่องที่พูด

อาจสรุปได้ว่า การสอนทักษะการฟังก็เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีในการฟัง ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง สามารถใช้ทักษะในการฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิด สามารถฟัง เรื่องราว ข่าว เหตุการณ์ บทความ นิทาน โฆษณา ประกาศ ฯลฯ แล้วสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ และสามารถหาความบันเทิงจากการฟังได้

ความสำคัญของการฟัง

พุทธภยิตบทหนึ่งว่า สุสูงสัง ละพะละเต ปัญญัง หมายถึง ฟังดีย่อมเกิดปัญญา เนื่องด้วยการฟังเป็นทักษะพื้นฐานของมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร เป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในแต่ละวัน

โรเบิร์ต แอล มอนด์โกเมอรี่ เปลดโคย วีรชัย ดันติวีระวิทยา (2521 : 37) กล่าวถึงความจำเป็นเรื่องการฟัง ดังนี้

1. เราฟังมากกว่าทำกิจกรรมอื่นใด
2. ในแต่ละวัน การสื่อความจะกินเวลานักบริหารไป 70 เปอร์เซ็นต์ โดยอย่างน้อยที่สุด 45 เปอร์เซ็นต์ เป็นการรับฟัง
3. การฟังเป็นข้อผูกมัดส่วนตัวของมนุษย์
4. หากปราศจากการฝึกฝน คนฟังจะรับสิ่งที่ได้รับไว้ได้แค่ 25% เท่านั้น
5. การฟังไม่เอาไหนเกิดจากนิสัยที่ไม่ดี
6. เราสามารถเป็นผู้ฟังที่ดีได้ การฝึกฝนจะทำให้เราฟังดีขึ้นตั้งแต่ 25 ถึงเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์
7. การสรุปสาระที่ได้ยินเป็นลายลักษณ์อักษรหรือในใจ จะช่วยให้ฟังได้ดีขึ้นอย่างทันตาเห็น

สมิต (Smith. 1973 : 72 อ้างจาก วิลเลียม วิมุกตายน. 2531 : 9) ได้สรุปใจความสำคัญของการฟัง ดังนี้ คือ

1. เด็กในชั้นประถมศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ จากการฟัง ถ้าเราสอนฟังโดยตรงก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กได้
2. เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมปีที่ 6 เรียนรู้โดยตรงทั้งนี้จากการฟัง ได้ดีกว่าจากการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ นี้ยังไม่มีทักษะการอ่านมากพอที่จะอ่านเอาความครู จึงควรให้ความสำคัญกับการสอนฟังในฐานะที่เป็นทักษะภาษาเช่นเดียวกับการอ่าน
3. เด็กเรียนซ้ำมิได้หมายความว่า จะต้องด้อยในการฟังไปด้วย ดังนั้น การฟังจึงเป็นวิธีการที่ดีที่จะสอนเด็กเรียนซ้ำ
4. ความสามารถในการฟังของเด็กชายและเด็กหญิง ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงประถมปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

เด่นศิริ สีนสืบผล (2541 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญดังนี้

1. การฟังเป็นพฤติกรรม ของผู้ที่มีมรรยาทในการเข้าสังคม ในวงการสนทนา ผู้ฟังที่ดีย่อมได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากคู่สนทนา
2. การฟังทำให้รู้เรื่องราวต่าง ๆ โดยตลอด และสามารถเข้าใจข้อความที่สำคัญของเรื่องที่ฟัง และจดมุ่งหมายของผู้พูด
3. การฟังเป็นพื้นฐานแนวความคิด ผู้ฟังจะได้พัฒนาพื้นความรู้และระดับสติปัญญาจากการรวบรวมข้อมูล และข้อคิดต่าง ๆ ของการฟัง
4. การฟังช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาด้านอ่าน ๆ โดยเฉพาะการพูด เพราะการฟังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ วิธีการพูดที่ดีของผู้อื่น “นักพูดที่ดีต้องเป็นนักฟังที่ดี”
5. การฟังช่วยเพิ่มพูนความรู้ และการพัฒนาตนเอง จากการฟัง สังเกตจดจำและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 89) สรุปความสำคัญของการฟังได้ดังนี้

1. การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้มากที่สุด
2. การฟังช่วยให้เกิดปัญญาและความรู้
3. การฟังเป็นส่วนสำคัญของการพูด การอ่าน และการเขียน
4. การฟังช่วยให้เกิดความสนุกเพลิดเพลิน

5. การฟังช่วยขยายความรู้ ความคิด และประสบการณ์ รวมทั้งการคิดค้นงานใหม่
6. การฟังช่วยในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของสังคม
7. การฟังช่วยให้การเลือกประเมินและตัดสินใจต่าง ๆ ได้ถูกต้องดียิ่งขึ้น

ประเภทของการฟัง

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทการฟังไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

เบอร์น (Burns. 1971 อ้างจาก วรณี โสมประยูร. 2540 : 85) ได้จำแนกการฟังออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะการฟังดังนี้

1. การฟังอย่างนิยมชมชอบ (Appreciation) ผู้ฟังเข้าใจเรื่องแล้วยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับเรื่องที่ฟังอีกด้วย
2. การฟังเพื่อรับเอาสาระสำคัญ (Information) เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟังและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ได้ฟัง จนสามารถตอบคำถามและอธิบายเหตุการณ์ตามลำดับขั้นตอนของเรื่องได้
3. การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ (Critical Listening) เป็นลักษณะการฟังที่ผู้ฟังเข้าใจและสามารถแยกแยะสิ่งที่ฟังได้ว่าอะไรเป็นความคิดเห็นของผู้พูด อะไรเป็นข้อเท็จจริง

เคนเนดี (Kennedy. 1975 อ้างจาก วิลเลียม วิมุกตายน. 2531 : 11) ได้จัดประเภทของการฟังดังนี้

1. การฟังทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน (Simple Listening) เช่น การฟังการสนทนา การฟังทางโทรศัพท์
2. การฟังเพื่อจำแนกเสียง (Discriminative Listening) เช่น การฟังเสียงสัตว์ เสียงขลุ่ย เสียงที่แสดงความรู้สึก
3. การฟังเพื่อการพักผ่อน (Listening for Relaxation) เช่น การฟังบทกลอน การฟังเรื่องราวและนิทานต่าง ๆ
4. การฟังเพื่อจับสาระสำคัญ (Listening for Information) เช่น การฟังประกาศ การฟังความคิดเห็น และการฟังเพื่อตอบคำถาม
5. การฟังเพื่อจัดความคิด (Listening Organize Ideas) เช่น การฟังอภิปราย และการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ
6. การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ (Critical Listening)

7. การฟังเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Creative Listening) เช่น การฟังดนตรี และการแสดงต่าง ๆ

เดวิด สคาร์บรูค (David Scarbrough. 1984 : 141) แบ่งประเภทการฟังเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. การฟังประกาศ (Announcement)
2. การฟังข่าว (New Summary)
3. การฟังการสนทนา (Talk)
4. การฟังบทวิจารณ์ (Commentaries) เช่น พากย์กีฬา
5. การฟังสัมภาษณ์ (Interview)
6. การฝากข้อความทางโทรศัพท์ (Telephone message)
7. การฟังบทความ สารคดี (Documentaries)
8. การฟังเรื่องเล่า (Stories)
9. การฟังการอภิปราย (Discussions)

ในความเห็นของผู้เขียนซึ่งสอนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ได้จัดแบ่งประเภทของการฟัง ดังนี้

1. การฟัง เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง เช่น การฟังในชั้นเรียน การฟังประชุม การฟังข่าว บทความ นิทาน และเพลง ฯลฯ
2. การฟังเพื่อให้ได้รับความรู้ ความคิด ค่านิยมที่ฟังประสงค์ เช่น การฟังบทความ ข่าว นิทาน บทร้อยกรอง ภาณิตต่าง ๆ
3. การฟังเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เช่น การฟังนิทาน บทความ ข่าวต่าง ๆ ฯลฯ
4. การฟังเพื่อความซาบซึ้งในทำนองและเนื้อร้อง เช่น การฟังบทร้อยกรอง การฟังเพลง ฯลฯ
5. การฟังเพื่อแยกประเภทของสิ่งที่ได้รับฟัง เช่น การฟังข่าว โฆษณา การฟังประกาศ ปรศนาคำทาย คำพังเพย เพลง ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาที่จัดประเภทของการฟังตามลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541 : 39) ได้แบ่งลักษณะของการฟังว่าจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การฟังการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. การฟังในกลุ่มขนาดเล็ก
3. การฟังในที่ประชุม
4. การฟังจากสื่อมวลชน

การจัดแบ่งประเภทของการฟังนั้น มีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการฟัง โดยครูผู้สอนคัดเลือกประเภทการฟังให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยคำนึงถึงวัยและความสนใจตามวัยนั้น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการฝึกทักษะการฟัง

องค์ประกอบของการฟัง

ในการฝึกทักษะการฟัง ครูผู้สอนต้องศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการฟังของนักเรียนทั้งนี้เพื่อจะได้จัดสภาพแวดล้อมให้ห้องเรียนจัดกิจกรรมเรียนการสอน สื่อการสอน ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการฟังของนักเรียนให้เหมาะสม เพื่อให้การฝึกทักษะการฟังได้ผลดีตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้

จูดี บราวน์เนล (Judi Brownell : 1996 : 12) เสนอแบบจำลองแสดงองค์ประกอบของการฟังที่ทำงานกันอย่างสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วยกระบวนการทางอารมณ์ (Mental Process) และพฤติกรรมที่ฟังสังเกตได้ (Observable Behaviors) ประกอบด้วยทักษะ 6 ประการ ได้แก่

1. H – Hearing	การได้ยิน
2. U – Understanding	การเข้าใจ
3. R – Remembering	การจดจำได้
4. I – Interpreting	การแปลความหมาย
5. E – Evaluating	การประเมิน
6. R – Responding	การตอบสนอง

ประเทิน มหาจันทร์ (2525 : 24 – 25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางการฟังดังต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของถ้อยคำ

1.1 เข้าใจความหมายของถ้อยคำ

1.2 รู้จักเชื่อมโยงความหมายของคำที่ไม่เข้าใจ จากคำที่เข้าใจได้

2. การเข้าใจความหมายของแนวความคิด

2.1 จดรายละเอียด.

2.2 รวบรวมความคิดให้เป็นหมวดหมู่

2.3 รู้จักเลือกหาเนื้อความที่เกี่ยวกับเรื่องแท้ ๆ

2.4 ใช้ความระมัดระวังเกี่ยวกับ “ความหมายเฉพาะ” ของผู้พูด

2.5 ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้พูดได้

3. การใช้ความคิดเพื่อสร้างความเข้าใจ

3.1 ประเมินผล “ทรรศนะของผู้พูด” หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ เปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมาแล้ว

3.2 รู้จักตัดสินใจ โดยหลักฐานประกอบ เช่น จากหนังสือเอกสารที่เชื่อถือได้ เป็นต้น

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยนเรศวร (2534 : 5) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการฟังว่าเป็นการรับรู้สารประเภทหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย สิ่งเร้าที่บุคคลจะรับรู้ อวัยวะสัมผัส และภูมิหลังของบุคคล ดังนี้

1. สิ่งเร้าที่บุคคลจะรับรู้

1.1 สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ ลักษณะของสาร ลักษณะของผู้ส่งสาร และช่องทางการส่งสาร ลักษณะของสารที่มีผลต่อการฟังที่สำคัญ มีคุณภาพของเสียง ความเข้มของเสียง ระดับของเสียง ความเร็วช้า และระดับของถ้อยคำ เป็นต้น ลักษณะของผู้ส่งสารที่มีผลต่อการรับรู้ ควรพิจารณาถึง ความรู้ของผู้ส่งสารที่เกี่ยวข้องกับสารที่ต้องการสื่อ ความสามารถในการถ่ายทอดหรือกลวิธีในการนำเสนอ และบุคลิกภาพของผู้ส่งสาร

ส่วนช่องทางการส่งสารนั้น หมายถึง เสียงที่สื่อเพื่อให้เกิดการรับรู้ ทำให้ช่องทางการส่งสารไม่เหมาะสม การสื่อความก็จะไม่มีประสิทธิภาพ เช่น พูดห้วนหรือสั้นเกินไป ทางโทรศัพท์หรือวิทยุ พูดเบาเกินไปในขณะที่มีผู้ฟังจำนวนมาก หรือพูดดังเกินไป ขณะใช้เครื่องขยายอยู่แล้ว เป็นต้น

1.2 สิ่งเร้าภายใน เช่น ความรู้สึก อารมณ์ ความต้องการ ความคิด

2. อวัยวะสัมผัส อวัยวะสัมผัสตามความหมายของการฟัง ได้แก่ หูและตา ซึ่งถ้าพิการก็ไม่อาจรับสารได้

3. ภูมิหลังของบุคคล หมายถึง สภาพเดิมของการรับสาร หากมีประสบการณ์เดิมและมีความสนใจต่อสาร ก็จะรับรู้และเข้าใจได้ง่าย

หลักการพัฒนาทักษะการฟัง

วรรณิ โสมประยูร (2542 : 91) ได้สรุปดังนี้

1. ต้องฟังให้เข้าใจ
2. ฟังในสิ่งที่ควรฟัง
3. ฟังด้วยใจที่เป็นกลาง
4. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ
5. ควรมีบันทึกการฟัง

ปรีชา เรืองจันทร์ (25 : 34) ได้ให้หลักพัฒนาทักษะการฟังดังนี้

1. สร้างนิสัยในการรับฟังผู้อื่นและมีความกระตือรือร้นที่จะรับฟัง
2. ฝึกจิตใจให้มั่นคงและมีสมาธิในการฟัง ไม่ใช่ใจลอยหรือฟังบ้างไม่ฟังบ้าง
3. ฝึกพฤติกรรมการฟังที่ดี

คนัย เทียนพัฒน์ (2532 : 25) ได้เสนอหลักการฟังโดยสรุปดังนี้

1. ฟังด้วยความอดทนและเอาใจใส่ โดยไม่รบกวนผู้พูดในการพูดสอดคล้องกับกลางคัน และต้องอดทนต่อความไม่สะดวกสบายทางกาย ทางใจทั้งปวง
2. พยายามหาประโยชน์จากการฟัง และพิจารณาคุณค่าของความคิด

เด่นศิริ สีนสืบผล (2541 : 17 – 18) กล่าวว่า การฟังให้เป็นอย่างดีมีการฝึกฝนในการฟังด้วยตนเอง ดังต่อไปนี้

1. การจะฟังเรื่องใดก็ตามต้องฝึกสมาธิในการฟัง ไม่ปล่อยให้จิตใจลอยไปเรื่อย ๆ
2. เก็บความรู้ทางภาษาสะสมไว้ตลอดเวลา ด้วยการสังเกตจดจำคำและความหมาย

3. ศึกษาเรื่องราวที่จะฟังล่วงหน้ามาก่อน จะทำให้การฟังมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ฝึกการฟังจากวิทยุ โทรทัศน์ รายการต่าง ๆ สม่ำเสมอ
5. ฝึกฟังคำบรรยายต่าง ๆ ในที่สาธารณะ เช่น อภิปราย ปาฐกถา ได้ว่าที่ ฯลฯ
6. ฝึกอบรมให้เป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีเจตคติที่ดีต่อผู้พูด
7. ฝึกจับประเด็นของเรื่องที่ฟัง และตั้งคำถามถามตัวเองให้ได้ว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ผลเป็นอย่างไร

อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ (2526 : 71) ได้ให้หลักการฟังที่ดีดังต่อไปนี้

1. รู้จักเลือกเรื่องที่นำฟัง ครูสอนให้นักเรียนทราบว่า ผู้ที่ฟังเป็นต้องรู้จักเลือกเรื่องที่จะฟังทั้งในและนอกห้องเรียน เรื่องที่ควรฟังก็คือ เรื่องที่ฟังแล้วก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในด้านความเจริญทางสติปัญญา
2. ฟังอย่างมีมารยาท ครูจะต้องเน้นเป็นพิเศษ โดยให้นักเรียนทราบว่า ผู้ฟังที่ดีต้องมีมารยาทในการฟัง รู้จักแสดงการระต่อผู้พูด ไม่พูดคุย ไม่วิพากษ์วิจารณ์ผู้พูดทันที มีความสำรวม
3. ฟังอย่างตั้งใจ ผู้ฟังที่ดีต้องตั้งใจ ฝึกใจให้สงบ ฝึกตนให้เป็นคนมีสมาธิ มีจิตใจเข้มแข็ง
4. ฟังด้วยความอยากรู้อยากเห็น ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการฟังเป็นผู้ที่พร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ คือ ฟังด้วยความใคร่ครวญไตร่ตรอง รู้จักวิจารณ์ในเรื่องที่ฟังว่าดีหรือไม่ดี ทั้งนี้รวมถึงเสียงที่พูดและเนื้อหาด้วยว่า ควรเชื่อหรือไม่เชื่ออย่างไร
6. ฝึกให้มีทักษะในการฟัง การฝึกทักษะการฟังจะต้องฝึกควบคู่ไปกับทักษะการพูด การอ่าน และการเขียน โดยให้รู้จักจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ได้ฟัง
7. เมื่อฟังแล้วควรบันทึกไว้ เฉพาะใจความสำคัญที่ฟัง

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2523 : 93 – 94) ได้เสนอแนวทางการสอนทักษะการฟังดังนี้

1. ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและน่าสนใจ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลาตามความสนใจของเด็ก เช่น ความยาวของนิทาน เพลง จัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการฟัง
2. กระตุ้นให้นักเรียนทราบว่า การฟังเป็นเรื่องจำเป็น

3. การสอนฟังให้เด็กโดยวิธีการที่ครูพูดให้ชัด แต่เบาพอที่จะให้เด็กสนใจฟัง และควรใช้เวลาเด็กในการรับฟัง หรือเตรียมตัวฟังให้มากพอ เพื่อให้เด็กหยุดกิจกรรมอื่น ๆ แล้วหันมาสนใจฟังครู และที่สำคัญควรใช้คำอธิบายต่าง ๆ

4. ครูต้องเป็นผู้ฟังที่ดี โดยทำตัวอย่างให้เด็กได้ชัดเจน เช่น การหันหน้าไปทางผู้พูด เป็นต้น

5. สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับเด็กและครู

6. ช่วยให้เกิดพัฒนาการรับรู้เสียง ให้รู้จักแยกเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวันได้

7. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้ฟังเรื่องหรือประสบการณ์ที่มีความหมาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้

จากความเห็นของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านในเรื่องของการพัฒนาทักษะการฟัง อาจสรุปได้ว่า ครูต้องสอนให้นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการฟัง โดยครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ให้นักเรียนเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการฟัง โดยการเล่าข่าว เหตุการณ์ นิทานที่เป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ขบคิด คิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เพื่อให้นักเรียนทราบว่าเรื่องประเภทใดที่ควรจะฟัง และเรื่องประเภทที่ไม่ควรฟัง นอกจากนี้ครูควรฝึกให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าของสิ่งที่ฟัง เช่น ให้เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่ฟัง ให้ฝึกตั้งชื่อเรื่อง ให้เขียนแสดงความคิดเห็น ให้วาดภาพประกอบ เป็นต้น นอกจากนี้การฝึกทักษะการฟังควรให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะการพูด เช่น ให้นักเรียนเขียนปริศนาคำทายและออกมาพูดทายเพื่อน ๆ ในห้องให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็น ทักษะการอ่าน ได้แก่ ฟังคำถามจากเรื่องที่ฟังจากเครื่องบันทึกเสียง และอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการฟังและการอ่านไปพร้อม ๆ กัน เมื่อเลือกคำตอบได้แล้ว นักเรียนจะเขียนคำตอบที่เลือกลงในแผ่นแบบฝึก ก็เป็นการฝึกทักษะการเขียน ครูควรเน้นให้นักเรียนเขียนให้สวยงาม สะอาดเรียบร้อย ถูกต้อง เมื่อนักเรียนตอบคำถามครบทุกข้อแล้ว ครูและนักเรียนจะร่วมกันเฉลยคำตอบ ถ้านักเรียนคนใดเขียนคำตอบผิด ครูควรย้าให้นักเรียนเขียนแก้ไขคำตอบให้ถูกต้องด้วย ถ้านักเรียนสะกดคำผิด ครูก็ควรให้นักเรียนแก้ไขคำที่เขียนผิดทันที เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่เขียนคำนั้น ๆ ผิดอีก

การพัฒนาทักษะการฟังเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องวางแผนการสอน และปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หลังจากได้ทดลองสอนไปแล้ว ครูจะต้องติดตามและแก้ไขช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล การฝึกทักษะการฟังจะต้องพัฒนาต่อเนื่องไปในทุกระดับชั้น

วิธีการเสริมการฟัง

เชนเฟลด์ (Chenfeld. 1978 : 91 อ้างจาก สุภาวดี นัมคณิสร์. 2533 : 13) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการฟังที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอนทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. นักเรียนจะฟังได้ดีในช่วงเช้า เมื่อเขาได้รับการพักผ่อนและรับประทานอาหารเช้ามาแล้ว และจะฟังได้ดีเมื่ออยู่ในสภาพที่สบาย ในห้องเรียนที่จัดอย่างดีและไม่มีสิ่งรบกวน

2. นักเรียนจะตั้งใจฟังและโต้ตอบอย่างใช้สติปัญญา ถ้าครูเว้นช่วงสัก 2-3 นาทีให้เขาได้คิดหลังจากที่ป้อนคำถาม และถ้าเป็นคำถามปลายเปิดจะเป็นสิ่งที่เราได้ดีกว่าให้ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่

3. นักเรียนจะมีทักษะการฟังจากการได้มีส่วนในการอภิปราย และจากการได้มีส่วนร่วมในประสบการณ์ต่าง ๆ

4. นักเรียนจะฟังอย่างตั้งใจเมื่อเรื่องราว และสาระที่นำมาเสนอมีรูปแบบต่างกัน และถ้าสิ่งเหล่านั้นเกี่ยวข้องและมีความหมายสำหรับเขา นักเรียนจะสนใจฟังถ้ารู้จักประสงค์ของการฟัง และถ้าความพยายามที่จะพัฒนาทักษะการฟังของเขาได้รับการยกย่อง

5. ทักษะการฟังของนักเรียนจะพัฒนาขึ้นถ้ากระตุ้นให้เขาได้แสดงออก และประเมินความคิดของเขาโดยไม่ทำให้เขาได้รับความอับอาย

6. นักเรียนจะแสดงถึงการพัฒนาทักษะการฟังเมื่อเขาได้มีส่วนร่วมในการสร้างกฎหรือระเบียบเกี่ยวกับการฟังในชั้นเรียน

เคนฟีลด์ (อ้างจาก กรรณิการ์ พวงเกษม. 252 : 66) กล่าวถึงการปรับปรุงการฟังในห้องเรียนว่าควรต้องปรับปรุงการสอนฟังในห้องเรียน

1. จัดสภาพของสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม เป็นต้นว่า จัดที่นั่งให้สบาย ป้องกันเสียงรบกวน ปรับเสียงที่พูดให้พอดี

2. ประสบการณ์ที่จัดให้เด็กจะต้องให้เหมาะสมกับความสนใจ และระดับสติปัญญาของเด็ก

3. ผู้ฟังต้องเข้าใจ และยอมรับความมุ่งหมายของการฟังนั้น ๆ

4. โอกาสที่จะแสดงทรรศนะของคนใดคนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับฟังของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. พยายามจัดเสียงและภาพที่จะมารบกวนการฟังของผู้ฟัง

6. พยายามสร้างความเป็นกันเองระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

ในความเห็นของผู้วิจัย ครูสามารถส่งเสริมการฟังให้แก่นักเรียนได้ดังต่อไปนี้

1. ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่น เมื่อนักเรียนพูด ครูต้องฟังและให้นักเรียนคนอื่น ๆ ฟังด้วย โดยการฝึกให้นักเรียนทุกคนมองเพื่อนที่พูด และฟังเพื่อนที่พูดด้วยความตั้งใจ ครูสามารถทดสอบการฟังของนักเรียนได้โดยเมื่อเพื่อนพูดจบให้นักเรียนตอบว่าเพื่อนพูดเรื่องอะไร ครูควรชมเชยนักเรียนที่สามารถตอบได้ถูกต้อง
2. ฝึกมารยาทในการฟัง และการพูดอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ไม่ฝึกทักษะการฟังเฉพาะในวิชาภาษาไทย ครูทุกคนควรเอาใจใส่และฝึกการฟังในแนวทางเดียวกัน
3. ครูควรหาเรื่องประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนฝึกการฟัง โดยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการหาเรื่องประเภทต่าง ๆ ด้วย เช่น ข่าว ประกาศ โฆษณา นิทาน บทความ ปริศนาคำทาย ฯลฯ
4. ครูควรจัดกิจกรรมการฟังที่น่าสนใจ และเปลี่ยนกิจกรรมที่น่าสนใจเสมอ ๆ เช่น ให้เล่นบทบาทสมมติ ให้ร้องเพลง ให้เล่นเกม ฯลฯ
5. ครูควรฝึกให้นักเรียนจดบันทึกการฟังจากการอบรมหน้าเสาธง การอบรมประจำสัปดาห์ การอบรมในช่วงโมงโฮมรูม เป็นต้น
6. ครูควรกำหนดให้นักเรียนฟังรายการวิทยุรายการที่ตนสนใจ เขียนบันทึกจากการฟัง
7. ครูอาจกำหนดให้นักเรียนดูข่าว สารคดีที่น่าสนใจ หรือรายการที่มีประโยชน์อื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ บันทึกจากการฟัง และออกมาพูดเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง
8. ครูควรฝึกให้นักเรียนได้ฟังจากสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ข่าว โฆษณา ประกาศจากรายการทางวิทยุ โดยให้นักเรียนฟังพร้อม ๆ กันในห้องเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

ความหมายของแบบฝึกหัด

กู๊ด (Good. 1973 : 224) กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง งานหรือการบ้านที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ เพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้ว และเป็นการฝึกทักษะการใช้กฎหรือสูตรต่าง ๆ ที่เรียนไป

ก้อ สวัสดิพาณิชย์ (2514 : 1-2) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง กิจกรรมสำหรับเด็กที่มีจุดมุ่งหมายในการฝึกว่าต้องการจะให้เกิดทักษะใดตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ในแต่ละแบบฝึก

อาจจะมีการฝึกได้หลายแบบเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากเบื่อหน่าย และฝึกทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำ อาจทำแบบฝึกในสมุดหรือกระดานดำก็ได้ เพื่อให้สภาพที่แตกต่างกันและต้องการประเมินผลทุกครั้งที่มีการทำแบบฝึกเสร็จ เพื่อวัดว่าเกิดความชำนาญในทักษะนั้น ๆ เพียงใด

ประพนธ์ จำเริญ (2530 : 8) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่คุณสอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกฝนเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พัชรินทร์ เอื้อชูชื่น (2540 : 22) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งตามจุดมุ่งหมายให้เกิดความชำนาญ ที่จะมีการประเมินผลทุกครั้งเพื่อทำแบบฝึกเสร็จ โดยเป็นการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติด้วยตนเอง

จากนิยามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ พอสรุปได้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง สิ่งที่คุณสอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำ เพื่อฝึกฝนทักษะด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้เกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ และหลังจากทำแบบฝึกควรมีการประเมินผลทุกครั้ง และแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบ เพื่อแก้ไขในสิ่งที่ผู้เรียนบกพร่องทันที

หลักจิตวิทยาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึก

บรูเนอร์ (สุวัฒนา อุทัยวัฒน์. 2526 : 104 อ้างอิงมาจาก Bruner. n.d.) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กล่าวถึงความพร้อมของมนุษย์ว่า มนุษย์เราจะมีความพร้อมด้วยการฝึกฝน คือ ได้รับการฝึกฝนไม่ใช่ออกยให้เกิดความพร้อมขึ้นเอง ความพร้อมในที่นี้หมายถึงทักษะธรรมดาหรือทักษะพื้นฐานหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะทำให้เกิดทักษะขั้นสูงต่อไป ความพร้อมไม่ขึ้นกับวุฒิภาวะทั้งหมด แต่ไม่ได้หมายความว่าคิดออกมาเป็นภาษา และครูต้องมีการวางแผนก่อนเพื่อจะตัดสินใจว่าจะสอนอะไรแก่เด็กวัยไหน เนื้อหาอะไร และข้อสำคัญต้องให้เด็กได้ค้นพบสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และบรูเนอร์ได้ข้อสรุปว่าการสอนนั้นควรเน้นความต่อเนื่องและความลึกมากกว่าสอนเนื้อหากว้างและมาก นั่นคือแสดงว่า บรูเนอร์เห็นความสำคัญของการฝึกฝนนั่นเอง

ธอร์นไคล์ (จำเนียร ช่วงโชติ และคนอื่น ๆ. 2521 : 61) ได้กล่าวถึงกฎแห่งการฝึกหัดไว้ดังนี้

1. การเชื่อมโยงหรือข้อต่อจะกระชับมั่นคงยิ่งขึ้นเมื่อมีการใช้ และจะอ่อนลงเมื่อไม่ได้ใช้
2. สิ่งที่คุณทำบ่อย ๆ หรือมีการฝึกเสมอ ๆ คนย่อมกระทำสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดที่คุณไม่ได้ทำนาน ๆ คนย่อมทำสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิม

3. ยิ่งได้กระทำซ้ำในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ยิ่งทำให้การกระทำนั้นแน่นนอน สมบูรณ์ขึ้น หากเว้นว่างจากการฝึกหัดกระทำอยู่บ่อย ๆ การกระทำนั้น ๆ จะค่อย ๆ ลางเลือนไป

4. ถ้าวร่างกายได้กระทำพฤติกรรมใด ๆ ซ้ำ ๆ อยู่เสมอ จะมีผลทำให้พฤติกรรม นั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น แต่ถ้าหากพฤติกรรมใดที่ร่างกายไม่มีโอกาสได้ใช้หรือได้ทำซ้ำ ๆ บ่อย นักพฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มจะถูกลืม หรือแม้จะไม่ลืมก็ไม่อาจทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ได้

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นแนวทางให้ผู้สอนเห็น ความสำคัญของการฝึกทักษะว่าจะต้องฝึกอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจึงจะสามารถทำทักษะนั้น ๆ ได้ดี

หลักในการสร้างแบบฝึก

บัทท์ส (Butts. 1974 : 85 อ้างจาก สุภาวดี นัมคณิศรณ. 2533 : 21 – 22) เสนอ หลักการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ก่อนที่จะสร้างแบบฝึกจะต้องกำหนดโครงร่างคร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนแบบฝึก เกี่ยวกับเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร
2. ศึกษางานด้านการอ่าน และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ
3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
4. แจกแจงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อยโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน
5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละคนให้เหมาะสมกับแบบฝึก
6. กำหนดเวลาที่ใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
7. ประเมินผล โดยประเมินผลก่อนเรียนและประเมินผลหลังเรียน

ในความคิดเห็นของผู้วิจัย การสร้างแบบฝึกหัด สิ่งที่ต้องศึกษาค้นคว้าก่อนลงมือ สร้างแบบฝึก คือ

1. ศึกษาด้านจิตวิทยาการเรียนการสอนนักเรียนในระดับชั้นที่จะทำแบบฝึก
2. ศึกษาหลักสูตร เช่น จุดประสงค์ของวิชาภาษาไทย คำอธิบายเนื้อหาภาษาไทย ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนในระดับชั้นต่าง ๆ
3. เลือกเนื้อหาจะทำแบบฝึก
4. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. คัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์
6. คิดแบบฝึก ที่สามารถประเมินผลได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน
7. แบบฝึกควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น
8. แบบฝึกควรมีรูปแบบที่น่าสนใจ และควรให้นักเรียนได้ฝึกการเขียนแสดงความคิดเห็น

การสร้างแบบฝึกการฟัง

การฟัง เป็นทักษะทางภาษาที่ต้องการฝึกฝน การฝึกฝนก็ได้แก่ ให้นักเรียนได้ฝึกการฟังเรื่องราวต่าง ๆ โดยคัดเลือกให้ตรงตามคำอธิบายเนื้อหาการฟัง ของหลักสูตรประถมศึกษาปี 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในระดับชั้น ป.3 – ป.4 ได้แก่ การฟังข่าว เหตุการณ์ บทร้อยกรอง บทความ นิทาน เพลง ปริศนาคำทาย โฆษณา ฯลฯ การเลือกเรื่องราวต่าง ๆ มาให้นักเรียนฟัง ควรเลือกเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์และความสนใจของนักเรียน ควรเป็นเรื่องที่ให้ความรู้ ความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่กำหนดให้แล้วครูจะให้นักเรียนฟังคำถามและเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึก ดังนั้น แบบฝึกทักษะการฟังที่ครูผู้สอนจะนำมาฝึกทักษะแก่นักเรียนนั้น จึงควรมีหลักในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. เลือกเรื่องที่ตรงตามความสนใจของนักเรียน และเรื่องแต่ละประเภทควรมีการฝึกซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง
2. เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับเหตุการณ์
3. เลือกเรื่องที่มีคติ ข้อคิด สอนใจ
4. ควรตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ 3–4 ข้อ และคำถามไม่ควรเน้นแต่ความจำ แต่ควรเป็นคำถามที่เน้นการคิด การวิเคราะห์ และการนำไปใช้ด้วย
5. การตอบคำถามควรให้นักเรียนได้ฝึกการเขียนตอบบ้าง
6. ควรมีคำถามให้นักเรียนได้เขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก เหตุผล คติข้อคิดที่ได้รับจากเนื้อเรื่อง ฯลฯ
7. ควรมีการวาดภาพประกอบเรื่องที่ฟังบ้าง
8. ควรมีการเฉลยคำตอบทันที
9. เมื่อนักเรียนเขียนคำตอบผิด หรือสะกดคำผิด ควรแก้ไขให้ถูกต้อง

10. ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาเรื่องเพื่อมาฝึกทักษะการฟัง
11. ครูควรบันทึกเนื้อหาที่ต้องการฝึกทักษะการฟังลงในแถบบันทึกเสียง รวมทั้งข้อคำถามต่าง ๆ ด้วย
12. ครูควรจัดกิจกรรมการฟังให้น่าสนใจ และไม่ให้ซ้ำซาก ควรจัดกิจกรรมให้เร้าใจสนุกสนานและชวนให้น่าติดตามตลอดเวลา
13. ครูอาจให้นักเรียนทำแผนภูมิแท่งแสดงคะแนนการฟังของนักเรียนในแต่ละครั้ง เพื่อพัฒนาการของตนเอง
14. หลังกิจกรรมการฝึกทักษะการฟัง ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกทักษะอื่นๆ ให้มีความสัมพันธ์กันด้วย เช่น ทักษะการพูด ครูให้นักเรียนออกมาทนายปริศนาคำทาย ทักษะการอ่าน ครูให้นักเรียนอ่านคำตอบที่เป็นตัวเลือกจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบที่เลือกลงในแผ่นแบบฝึกทักษะการเขียน ครูให้นักเรียนเขียนคำตอบ เขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก คติ ข้อคิดต่างๆ จากการฟัง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

งานวิจัยในประเทศ

รัตนาศิริพานิช (2507) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการฟังของเด็กไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาไทยภาคกลางในกรุงเทพฯ และพูดภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการฟังกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คือ วิชาเลข เขียน และอ่านด้วย ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนที่พูดภาษาไทยภาคกลาง กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่นักเรียนที่พูดภาษาไทยมีความเข้าใจในการฟังสูงกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายู และความเข้าใจในการฟังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ

ศศิธร ธนดิธรางกูร (2520 : 37 – 38) ได้วิเคราะห์พัฒนาการของความสามารถในการฟัง ปรากฏผลว่า ความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพัฒนาการของความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับชั้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเท่ากัน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยลง ความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุก ๆ ระดับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ (2523 : 53) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยการสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้และทักษะแตกต่างไปจากเดิมในทางที่ดีขึ้น

✓ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 321) ได้ศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนที่ฟังนิทานที่มีรูปแบบการเล่านิทานแตกต่างกัน คือ การเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทานและแสดงหุ่นประกอบ การเล่านิทานและแสดงภาพประกอบและการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังนิทาน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ฟังนิทานแบบครูเล่าและให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบมีความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำสูงกว่าแบบฟังการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (2525 : 32 – 33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาล เขตบางเขน กรุงเทพฯ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สุจิตรา ศรีนวล (2526 : 34) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียน โรงเรียนวัดเกษมสุริยัมมาจ อําเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สุนันทา จินดา (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย จังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นที นิยม (2527 : 46 – 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทย ทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

พณีย์ วิริยะสุนทรภาพร (2530 : 46 – 47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพฯ โดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู ผลการวิจัยปรากฏว่าพัฒนาการทางการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการทดลองใช้แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครู จะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น

ละออ เพชรรัตน์ (2530 : 58 – 61) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของนักศึกษาวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา ระหว่างนักศึกษาที่ได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังกับนักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกทักษะการฟัง โดยสร้างแบบฝึก จำนวน 15 แบบฝึก กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังกับกลุ่มทดลองผลการวิจัยพบว่า หลังการฝึกทักษะการฟัง กลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟังสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการฝึกทักษะการฟังในกลุ่มทดลองพบว่า ผลการฝึกทักษะการฟังของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติและผลของการฝึกทักษะการฟังของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผลของการฝึกทักษะการฟังของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตรารณณ์ เตมียกุล (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน พบว่า สมรรถภาพในการฟังของเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปภาพและหุ่นมาประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมรรถภาพในการฟังนิทานจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนฟังนิทานโดยใช้หุ่นมือประกอบมีสมรรถภาพด้านความจำ ด้านการใช้เหตุผล และด้านการประเมิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพชรปราณี อินทรพานิช (2533 : 66) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการฟัง ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานมีความสามารถในการฟังสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยไม่ใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี 1969 รีฟส์ (Reeves. 1969 : 4196 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการฟังกับการอ่าน โดยเด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง ปานกลาง และต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ไปด้วย และยังพบว่านักเรียนที่ทำแบบทดสอบการฟัง โดยอ่านคำตอบและเลือกตอบไปด้วยทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟังอย่างเดียว

แกรนยิก (Kranjik. 1972 : 1414 – 1418) ได้ศึกษาการสอนทักษะการฟัง โดยฟังจากเทปและฟังจากครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 1 ที่เคยผ่านชั้นอนุบาลมาแล้ว 155 คน แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองกลุ่มแรกเรียนฟัง

จากเทพ กลุ่มทดลองกลุ่มที่สองเรียนฟังจากครู กลุ่มควบคุมไม่ได้ฝึกการฟัง โดยใช้เวลาฝึก 4 สัปดาห์ ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนทดสอบการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คอลล์ (Call. 1975 : 7179 - A) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6, 7 และ ม.ศ.1 จำนวน 886 คน ใช้แบบทดสอบมาตรฐานวัดความเข้าใจในการอ่าน แล้วคัดเลือกที่สอบอ่านได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย จำนวน 240 คน ระดับชั้นละ 60 คน เป็นหญิง 30 คน ชาย 30 คน ทดสอบความเข้าใจในการฟังประเภทจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียด บอกความหมายของคำศัพท์ และสรุปความ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่นักเรียนชายมีความเข้าใจในการฟังดีกว่านักเรียนหญิง และเมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนในระหว่างระดับชั้น ปรากฏว่า ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมปีที่ 6 แตกต่างกันมาก และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 กับนักเรียนชั้น ม.ศ.1

เพลฟีลด์ และมาราสคลิโอ (Penfield and Marascio. 1972 : 220 - 224) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการฟัง เพื่อสื่อความหมายไปถึงการอ่าน การพูด และการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงทักษะการฟังด้วยการฝึกฝน และเพื่อศึกษาความแตกต่างของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานหรือไม่ ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 ห้องเรียน ของโรงเรียนอะลามาคา รัฐแคลิฟอร์เนีย จากครูที่มีความรู้และสนใจในการฝึกทักษะการฟัง อุปกรณ์ประกอบการฝึก คือ เทปบันทึกเสียง หลังจากจบการฝึกแล้วทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ 33 ข้อ พบว่าการฝึกทักษะการฟังให้ผลดีต่อการอ่าน การพูด และการเขียน และความแตกต่างกันของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน

บาร์กเกอร์ (Barker. 1978 : 4565) ได้ศึกษาผลการสอนการฟังที่มีต่อคะแนนทดสอบการฟัง โดยทดลองกับนักเรียนระดับ 3 จำนวน 185 คน ระดับ 5 จำนวน 176 คน แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีการสอนฟังโดยตรง กลุ่มที่สองสอนการฟังโดยปะปนไปกับการสอนทักษะทางภาษาอื่น กลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมไม่มีการสอนฟังเลย ผลการวิจัย

พบว่า นักเรียนซึ่งได้รับการสอนฟังทั้งโดยตรงและโดยอ้อมได้คะแนนจากการทดสอบการฟังสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนการฟังมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดิเบียสซิโอ (Dibiasio. 1978) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 493 คน ของโรงเรียนในชนบทของรัฐโรดไอแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการฟังกับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีนัยสำคัญระหว่างความสัมพันธ์ของการฟังกับการอ่าน

ยูนเน (Yoonne. 1980) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการได้รับการฝึกด้านสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟัง – พูด ของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยม รัฐแมริแลนด์ ผู้วิจัยเปรียบเทียบนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปี 1976 จำนวน 31 คน และเรียนการฟัง – พูด โดยไม่ได้รับการฝึกในเรื่องสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปี 1977 จำนวน 30 คน ได้รับการฝึกด้านสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทักษะฟัง – พูด ทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ครู ตำราเรียน และหลักสูตรเหมือนกันทุกประการ เวลาที่ใช้ในการฝึกฟัง – พูด ก็เท่ากัน ปรากฏว่า “คะแนนของการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าการฝึกฝนสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านการฟัง – พูด ของนักเรียนดีขึ้น”

เดเบอร์ (Deboer. 1982) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการฟังของการสื่อสารระหว่างบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ โดยใช้ตำราที่นักเรียนเรียนเกี่ยวกับการฟัง เอกสารเกี่ยวกับการสื่อสารและธุรกิจ ตลอดจนบทความจากนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และจดหมาย ข่าวกว่าเป็นแนวทางในการสร้างข้อสอบ ผลการวิจัยพบว่า “ความสามารถในการฟังของนักเรียนสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้” และยังพบว่า มีความจำเป็นอย่างรีบด่วนในการพัฒนาการฟังให้มีประสิทธิภาพทั้งในวงการธุรกิจ การเรียนการสอนในโรงเรียน และในวงสังคมต่าง ๆ และที่สำคัญการฟังซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น ยังไม่ได้รับความเอาใจใส่ในการเรียนการสอนภาษาเพียงพอ ในขณะที่อ่าน การเขียน และการพูดได้รับความเอาใจใส่มากกว่า ทั้ง ๆ ที่โดยปกติแล้วไม่ว่าจะอยู่ที่ใด นักเรียนจะต้องฟังสิ่งต่าง ๆ เกือบตลอดเวลา

จากความสำคัญของการฟัง ความจำเป็นในการฝึกทักษะการฟัง และความจำเป็นในการสอนทักษะการฟัง รวมทั้งปัญหาการละเลย การสอนฟังของครู เพราะขาดอุปกรณ์การสอน ฟัง ขาดเครื่องมือในการช่วยสอนและขาดวิธีการสอนที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะหาวิธีสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพ โดยสร้างแบบฝึกทักษะการฟัง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับครูในการพัฒนาทักษะการฟัง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการฟัง จะมีความสามารถด้านทักษะการฟังสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเป็นลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
5. การดำเนินการทดลอง
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ซึ่งผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำชั้น และสอนวิชาภาษาไทย มีจำนวนนักเรียน 55 คน เป็นนักเรียนหญิง 24 คน และนักเรียนชาย 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง 25 แผนการสอน ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู

- 1.2 แบบฝึกสำหรับนักเรียน

รายละเอียดของส่วนประกอบต่าง ๆ มีดังนี้

- 1.1 คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู จัดทำในลักษณะของแผนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนศึกษาและนำไปใช้ได้ มีทั้งหมด 25 แผนการสอน แผนการสอนแต่ละเรื่องประกอบด้วย

1. จุดประสงค์

2. เนื้อหา

3. กิจกรรมการเรียนการสอน
4. สื่อการเรียน
5. การประเมินผล

แผนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ความเข้าใจ มีทั้งหมด 25 แผนการสอน
ดังนี้

ครั้งที่	เรื่อง
1	แผนการสอน การฟังนิทานเรื่อง ทุฐฐกุมาร
2	แผนการสอน การฟังบทร้อยกรองไม้อ่อนดัดง่าย ไม่แค้นดัดยาก
3	แผนการสอน การฟังบทความเรื่อง ไข่ดิบ
4	แผนการสอน การฟังข่าวในพระราชสำนัก
5	แผนการสอน การฟังปริศนาคำทายเกี่ยวกับเวลา
6	แผนการสอน การฟังประกาศจากโครงการ โรงพักเพื่อประชาชน
7	แผนการสอน การฟังเพลงมิตรภาพไร้พรมแดน
8	แผนการสอน การฟังนิทานเรื่องเราไม่ใช่คนหรืออย่างไร
9	แผนการสอน การฟังบทร้อยกรองปลูกต้นข้าวเกิดเมล็ดดังเขว้า
10	แผนการสอน การฟังบทความเรื่อง นายเลื่อนประดิษฐ์รถสามล้อ
11	แผนการสอน การฟังบทความการเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา
12	แผนการสอน การฟังข่าวการเฉลิมฉลองครบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
13	แผนการสอน การฟังเพลงคำนาม ✓
14	แผนการสอน การฟังนิทานเรื่อง ดาวจระเข้ ✓
15	แผนการสอน การฟังบทร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
16	แผนการสอน การฟังการประกวดวาดภาพสถานที่สำคัญ
17	แผนการสอน การฟังบทความเรื่องลูกเสือโตฝ่ายผู้กล้าหาญ
18	แผนการสอน การฟังเพลงภูมิแผ่นดิน
19	แผนการสอน การฟังนิทานเรื่องชวานากับนกยาง ✓
20	แผนการสอน การฟังบทร้อยกรองของท่านสุนทรภู่
21	แผนการสอน การฟังบทความ เรื่องท้าวสุรนารี

ครั้งที่	เรื่อง
22	แผนการสอน การฟังข่าวสภากาชาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศ ส่งแพทย์พยาบาล เจ้าหน้าที่ไปช่วยเหลือแรงงานไทยที่ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ได้หวั่น
23	แผนการสอน การฟังเพลงความฝันอันสูงสุด
24	แผนการสอน การฟังนิทานสุภาพบุรุษน้อย ✓
25	แผนการสอน การฟังบทร้อยกรองเด็กเอ๋ยเด็กดี

ตัวอย่างแผนการสอน

การฟังบทความ นกกระจอกเทศผู้สร้างเศรษฐกิจใหม่ของเพชรบุรี

จุดประสงค์

1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
2. ฟังเรื่องแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องได้
3. ฟังเรื่องแล้วสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
4. ฟังเรื่องแล้วสามารถใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

เนื้อหา สัตว์เศรษฐกิจ

กิจกรรม

1. ครูคิดแถบประโยค “นกอะไรเอ๋ยตัวใหญ่ที่สุดในโลก”
“นกอะไรเอ๋ยบินไม่ได้”
2. เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาวาดภาพนกและเขียนชื่อนกชนิดนั้นบนกระดาน
3. ครูคิดภาพนกหลายชนิดบนกระดานแม่เหล็ก ให้นักเรียนออกมาเลือกภาพนกกระจอกเทศ
4. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเรื่องนกกระจอกเทศ ให้นักเรียนฟัง 1 เทียว

5. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการฟัง
6. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังคำถาม และเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด
7. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดที่ละข้อ
8. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อสัตว์เศรษฐกิจ ว่ามีสัตว์อะไรบ้าง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ให้นักเรียนช่วยกันหาบทความหรือข่าวเกี่ยวกับสัตว์เศรษฐกิจชนิดนั้น ๆ มาอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยค
2. ภาพนก
3. แถบบันทึกเสียง
4. นักเรียน
5. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. ความสนใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือแบบฝึกสำหรับครู

บทความ เรื่อง นกกระจอกเทศ สัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ของเพชรบุรี

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทความเรื่อง นกกระจอกเทศ สัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ของเพชรบุรีให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ใครจะรู้ว่า เจ้านกกระจอกเทศ ที่มีฉายาว่าเป็นเจ้าลมกรด วิ่งเร็วถึง 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และเป็นสัตว์ปีกตัวใหญ่ที่บินไม่ได้ จะมีเนื้อที่มีรสชาติอร่อยเป็นเลิศ แถมส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้สารพัดอย่างและเป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ ซึ่งเป็นที่สนใจของตลาดโลก

นายมหินทร์ ปรานญันท์ นักรุกิกหนุ่มไฟแรง เจ้าของโครงการแก่งกระจาน ออสมิทธิฟาร์ม ซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงนกกระจอกเทศขนาดใหญ่แห่งแรกของจังหวัดเพชรบุรี ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 900 ไร่ เลขที่ 129 หมู่ที่ 7 ต.แก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ได้เริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี 2541 มีนกแรกแรกที่ทดลองเลี้ยงจำนวน 200 ตัว เหตุที่เลือกทำฟาร์มเพาะเลี้ยงนกกระจอกเทศที่แก่งกระจาน เพราะเห็นว่าเพชรบุรีมีสภาพภูมิอากาศใกล้เคียงกับถิ่นกำเนิดของนกกระจอกเทศ คือร้อนและแห้งแล้ง สำหรับนกกระจอกเทศที่นำเข้ามาเลี้ยงครั้งแรกนั้นซื้อมาจากประเทศแอฟริกาใต้และฮอลแลนด์ โดยเลือกเอาลูกนกอายุ 1 – 3 เดือนมาทดลองเลี้ยงจนโต เป็นพ่อพันธุ์ – แม่พันธุ์

“พันธุ์ที่เลี้ยงอยู่เป็นพันธุ์คอดำ (Black Neck) หรือ African black) มีลักษณะผิวหนังสีเทาดำ ตัวเล็กแข็งแรงและไม่ดุร้าย เลี้ยงง่าย โตเร็ว กินอาหารสำเร็จรูป และอาหารเสริมที่หาได้ตามชนบทบ้านเรา อย่างหญ้าขน หญ้าลูซี่ หรือใบข้าวโพด ตัวเมียจะมีสีเทาดำ ส่วนตัวผู้จะมีสีดำสลับขาว เมื่อเติบโตเต็มที่อายุ 2 ปีขึ้นไปจะสามารถออกไข่ได้ โดยเฉลี่ยแล้วได้ไข่ตัวละ 40 – 120 ฟองต่อปี และจะออกไข่ได้นานถึง 40 ปี ในขณะที่นกกระจอกเทศจะมีอายุยืน 60 – 70 ปี ซึ่งถือว่าเป็นการลงทุนครั้งเดียว แต่ได้ผลผลิตในระยะยาว” เพราะทุกส่วนของร่างกายสามารถนำมาทำผลิตภัณฑ์ขายได้ เริ่มตั้งแต่....

- **หนัง** - จะหนานุ่ม มีลวดลายสีสันทันเป็นเอกลักษณ์ คุณภาพดีกว่าหนังจะเข้ และราคาสูงกว่านำไปทำกระเป๋า รองเท้า เข็มขัด เสื้อ และส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์ได้ ตลาดส่งขายอยู่ในทวีปยุโรป และประเทศญี่ปุ่น

- ขน - เป็นที่นิยมมากในวงการแสดง ใช้ทำเครื่องประดับ ตกแต่งเสื้อผ้า ดอกไม้ประดิษฐ์ ทำไม้ปักหุ่น เป็นต้น ตลาดที่ต้องการคือประเทศเกาหลี และฮ่องกง
- เปลือกไข่ - สามารถนำมาแกะสลัก เพ้นต์สีวาดลวดลาย แต้มสีส้นให้สวยงาม ขายได้ราคาสูง
- น้ำมัน - ใช้ในวงการอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ เพราะมีคุณสมบัติพิเศษในการบำรุงผิวพรรณ และไม่มีในสัตว์ทั่วไป
- เนื้อ - มีสีแดงสด นุ่ม ไม่มีเอ็น ไม่เหนียว ไม่มีกลิ่น ปรุงสุกได้เร็ว รสชาติคล้ายเนื้อวัว แต่มีไขมันและคอเลสเตอรอลต่ำกว่าเนื้อสัตว์อื่นมาก และไม่มีกรดฮิวลิก อันเป็นสาเหตุของโรคเกาต์ แม้มีราคาค่อนข้างสูง แต่ก็ยังเป็นที่ยอดนิยมของผู้บริโภคแถบยุโรป ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮ่องกง และตะวันออกกลางเป็นอย่างมาก
- อุจจาระ - สามารถเอามาทำปุ๋ยได้เป็นอย่างดีด้วย

คำถาม (สำหรับครู)

1. สารสำคัญของบทความนี้กล่าวถึงอะไร
 - ก. การทำฟาร์มเลี้ยงนกกระजอกเทศเพื่อเป็นสินค้า
 - ข. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากนกกระจอกเทศ
 - ค. การเลี้ยงนกกระจอกเทศพันธุ์คอดำ
 - ง. เชิญชวนให้ทดลองเลี้ยงนกกระจอกเทศ
2. “ การเลี้ยงนกกระจอกเทศ ถือเป็นการลงทุนครั้งเดียว แต่ได้ผลผลิตในระยะยาว จากข้อความตอนนี้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. นกกระจอกเทศเลี้ยงง่าย โตเร็ว
 - ข. นกกระจอกเทศออกไข่ได้นานถึง 40 ปี
 - ค. ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากนกกระจอกเทศมีราคาแพง
 - ง. นกกระจอกเทศอายุเพียง 2 ปีขึ้นไปจะสามารถออกไข่ได้
3. “การเลี้ยงนกกระจอกเทศ เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด” จากข้อความตอนนี้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. นกกระจอกเทศเลี้ยงง่าย โตเร็ว

- ข. นกกระจอกเทศออกไข่ได้นานถึง 40 ปี
- ค. ทุกส่วนของร่างกายนกกระจอกเทศนำมาทำผลิตภัณฑ์ขายได้
- ง. นกกระจอกเทศมีอายุยืน 60 - 70 ปี

4. ถ้านักเรียนอยากให้คุณพ่อคุณแม่พาไปเที่ยวฟาร์มเลี้ยงนกกระจอกเทศ ตามบทความเรื่องนี้ นักเรียนต้องไปที่จังหวัดใด

- ก. สมุทรปราการ
- ข. นครราชสีมา
- ค. เพชรบูรณ์
- ง. เพชรบุรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นฝึก

1. ถ้านักเรียนเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ นักเรียนอยากเลี้ยงสัตว์อะไร ให้นักเรียนเขียนบอกประโยชน์ของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ด้วย วาดภาพประกอบให้น่าสนใจ

เฉลยแบบฝึกหัด

1.

2.

3.

4.

1.2 แบบฝึกสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย คำชี้แจงในการทำแบบฝึกของนักเรียน ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

1.2.1 คำถามแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก โดยครูให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือกจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบที่เลือกแล้วลงในแผ่นแบบฝึก

1.2.2 คำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด เช่น การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนแสดงความคิดเห็น การวาดภาพประกอบ การตั้งชื่อเรื่องใหม่

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงบทความเรื่อง นกกระจอกเทศ ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง แล้วเลือกตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เขียนคำตอบที่เลือกในแผ่นแบบฝึก

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำตามจากแถบบันทึกเสียง เขียนแสดงความคิดเห็นและวาดภาพประกอบ
ที่น่าสนใจ

1.

2. แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง

ลักษณะของแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งมีข้อสอบตามเนื้อหาจากคู่มือ การใช้แบบฝึกสำหรับครู รวม 20 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที เนื้อหาในแต่ละตอนประกอบด้วย

เรื่องที่ 1	การฟังนิทาน	4	ข้อ
เรื่องที่ 2	การฟังบทร้อยกรอง	3	ข้อ
เรื่องที่ 3	การฟังบทความ	5	ข้อ
เรื่องที่ 4	การฟังเหตุการณ์	2	ข้อ
เรื่องที่ 5	การฟังข่าว	2	ข้อ
เรื่องที่ 6	การฟังปริศนาคำทาย	1	ข้อ
เรื่องที่ 7	การฟังโฆษณา	1	ข้อ
เรื่องที่ 8	การฟังเพลง	2	ข้อ

แบบทดสอบดังกล่าว จัดทำ 2 ฉบับ คือ สำหรับครู และสำหรับนักเรียนมีลักษณะ ดังนี้

2.1 คู่มือการใช้แบบทดสอบการฟังภาษาไทย (สำหรับครู) ประกอบด้วย คำชี้แจง คำแนะนำในการใช้แบบทดสอบสำหรับครู

2.2 แบบทดสอบการฟังภาษาไทย (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วยคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบ แบบทดสอบของนักเรียนจะมีเฉพาะตัวเลือกในแต่ละข้อ และจะไม่มีคำถาม ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนฟังคำถามจากครู และเลือกคำตอบที่ถูกโดยพิจารณาจากแบบทดสอบสำหรับนักเรียน เมื่อเลือกได้แล้วจึงตอบในกระดาษคำตอบต่างหาก

การสร้าง และ การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง 25 แผนการสอน ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
- 1.2 แบบฝึกสำหรับนักเรียน

2. แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง

การสร้างคู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. กำหนดขอบเขตของเนื้อหา โดยศึกษาจากหลักสูตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 เกี่ยวกับการฟัง โดยเลือกเนื้อหาการฟังที่มีสาระความรู้ มีคุณธรรมที่ปลูกฝังในสิ่งที่ดีงาม ปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เนื้อหาในการฟังแต่ละเนื้อหามีจำนวนครั้งในการฝึกดังนี้

1. การฟังข่าว	3	ครั้ง
2. การฟังนิทาน	5	ครั้ง
3. การฟังบทความ	5	ครั้ง
4. การฟังบทร้อยกรอง	5	ครั้ง
5. การฟังประกาศ	2	ครั้ง
6. การรับฟังปริศนาคำทาย	1	ครั้ง
7. การฟังเพลง	4	ครั้ง

2. กำหนดจุดประสงค์ที่จะฝึกทักษะการฟัง ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มทักษะภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1. ฟังเรื่องราวข่าวเหตุการณ์ ฯลฯ แล้วสามารถจับใจความสำคัญ เปรียบเทียบ แยกแยะ ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น
2. หาความบันเทิงจากการฟัง
3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
4. ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง

เนื้อหาในการฟัง จุดประสงค์ในการฟัง คติ ข้อคิด และความรู้ที่ได้จากการฟัง ผู้วิจัยได้ทำตารางเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ดังนี้

การฟังข่าว

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด/ ความรู้
1	ข่าวในพระราชสำนัก	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังข่าวแล้วบอกสาระสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้เห็นน้ำพระทัย ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระเมตตาต่อพสกนิกร
2	ข่าวการเฉลิมฉลองครบ 6 รอบ	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังข่าวแล้วบอกสาระสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด	ให้ความรู้เรื่องกำหนดการของการจัดงานเฉลิมฉลองครบ 6 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของทางราชการ
3	ข่าวสภากาชาดไทย	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังข่าวแล้วจับใจความสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ความเมตตากรุณา การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความลำบาก

การฟังนิทาน

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด/ ความรู้
1	ทูลรูกุมาร	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังนิทานแล้วบอกสาระสำคัญได้	สอนให้มีความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
		3. ใช้ทักษะในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	
2	เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังนิทานแล้วบอกสาระสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนให้มีความละเอียดถี่ถ้วน
3	ดาวจระเข้	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังนิทานแล้วบอกสาระสำคัญของนิทานที่ฟังได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนให้รู้จักความเกรงใจผู้อื่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
4	สุภาพบุรุษน้อย	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังนิทานแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนให้เห็นประโยชน์ของความสุภาพอ่อนน้อม

การฟังบทความ

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด/ ความรู้
1	ไข่ดิบ	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังบทความแล้วบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความรู้เรื่องโทษของการรับประทานไข่ดิบ

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
2	นายเลือนประคิษฐ์รดสามล้อ	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. บอกสาระสำคัญของบทความที่ฟังได้	ให้ความรู้เรื่องประวัติของผู้คิดรถสามล้อของไทยคนแรก สอนหลักธรรมอิทธิบาท 4
3	ลูกเสือโทผ้าย	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังเหตุการณ์สามารถจับใจความสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความรู้เรื่องประวัติของลูกเสือโทผ้าย ผู้เป็นตัวอย่างในเรื่องความกล้าหาญและเสียสละรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
4	ท้าวสุรนารี	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังบทความสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความรู้เรื่องวีรสตรีไทย ผู้เป็นตัวอย่างในเรื่องของความรักชาติ ความฉลาด ความกล้าหาญ และเสียสละ

การฟังบทร้อยกรอง

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด/ ความรู้
1	ไม้อ่อนคดง่าย ไม้แก่คดยาก	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังบทร้อยกรองแล้วบอกสาระสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนให้มีความอ่อนน้อมง่ายเชื่อฟังผู้ใหญ่
2	ปลูกต้นข้าวเกิดเมล็ดข้าวดังเขาวัว	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. บอกสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่ม	สอนให้ทำความดีละเว้นความชั่ว

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
		พูนความรู้และความคิด	
3	บทร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนให้รู้จักการคบเพื่อน ให้เลือกคบแต่เพื่อนที่ดี และการบูชาคนที่ควรบูชา
4	บทร้อยกรองของท่านสุนทรภู่	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. ฟังบทร้อยกรองแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	สอนเรื่องการพูดจา
5	บทร้อยกรองเด็กเอ๋ยเด็กดี	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. บอกสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้	สอนให้ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ให้รู้จักหน้าที่ของนักเรียน

การฟังประกาศ

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
1	ประกาศจากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. บอกประเภทของข้อความที่ฟังได้ 3. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้	ให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ให้ระมัดระวังเด็กๆ จากการถูกจับเรียกค่าไถ่และให้เบอร์โทรศัพท์เมื่อต้องการแจ้งตำรวจ

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
2	ประกาศการประกวด วาดภาพชิงรางวัลเครื่อง เขียนตราไม้	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. เพื่อให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 3. บอกลักษณะของข้อความที่ฟังได้ ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความรู้แก่นักเรียน เรื่องการประกวดวาด ภาพสถานที่สำคัญ
3	ปริศนาคำทายเกี่ยวกับ เวลา	1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง 2. หาความบันเทิงจากการฟัง 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความบันเทิง ให้ ความรู้เรื่องเวลา

การฟังเพลง

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
1	มิตรภาพไร้พรมแดน	1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง 2. ฟังเพลงแล้วบอกสาระสำคัญของเนื้อเพลงได้ 3. หาความบันเทิงจากการฟัง 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด	ให้ความบันเทิงให้ ความรู้เรื่องการแข่งขัน กีฬาเอเชียนเกมส์ สอน ในเรื่องความเพียร พยายาม
2	คำนำนม	1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง 2. ฟังเพลงแล้วบอกสาระสำคัญของเพลงที่ฟังได้ 3. บอกลักษณะของข้อความที่ฟังได้ ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และ	ให้ความบันเทิง สอน เรื่องความกตัญญู กตเวทิต่อมารดา

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	จุดประสงค์	คติ / ข้อคิด / ความรู้
		ความคิด	
3	ภูมิแผ่นดิน	1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง 2. ฟังเพลงแล้วบอกสาระสำคัญของเพลงได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด 4. หาความบันเทิงจากการฟัง	ให้ความบันเทิง สอนให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อประชาชนชาวไทย
4	ความฝันอันสูงสุด	1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง 2. ฟังเพลงแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้ 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิด 4. หาความบันเทิงจากการฟัง	ให้ความบันเทิง สอนให้ทำแต่ความดีโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

การสร้างแบบฝึกสำหรับนักเรียน ได้ดำเนินการดังรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ และเนื้อหาของแบบฝึก แต่ละตอน
2. สร้างแบบฝึกสำหรับนักเรียน และเขียนคู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
3. นำแบบฝึกและคู่มือการใช้แบบฝึกที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมในเนื้อหา
4. นำแบบฝึกที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 7 คน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามเหมาะสมด้านภาษาก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง

1. กำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการจัดแต่ละตอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแบบฝึก

2 เขียนข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตามเนื้อหาที่กำหนด จำนวน 30 ข้อ พร้อมทั้งคู่มือการใช้แบบทดสอบสำหรับครู

3. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ 2 ครั้ง ดังนี้

ทดลองครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) ห้อง ป.3/1 จำนวน 55 คน เพื่อหาความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ (Item Analysis) เฉพาะข้อสอบที่มีความยาก (p) ตั้งแต่ 0.25 – 0.86 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21 - 0.84 ได้ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ

ทดลองครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) ห้อง ป.3/1 จำนวน 55 คน และตรวจให้คะแนนแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.5461

การดำเนินการทดลอง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One group Pretest – Posttest design ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ก่อนการฝึกทักษะการฟัง จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที เก็บคะแนนจากการทดสอบ ก่อนการฝึกทักษะการฟังไว้

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนฝึกทักษะการฟังแก่นักเรียน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ป.3/2 จำนวน 55 คน ใช้เวลาในการฝึกทักษะการฟังทุกวัน ในช่วงโม่งภาษาไทย เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ตามแผนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง 25 แผน ใช้เวลาในการฟังครั้งละ 25 นาที ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2542 ถึงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2542

การดำเนินการพัฒนาทักษะการฟัง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างฟังเนื้อหาการฟัง โดยบันทึกเนื้อหาลงในเทปบันทึกเสียง โดยเปิดเทปบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง 1 เทียว และให้นักเรียนทำแบบฝึกประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

คำถามแบบปรนัย มี 4 ข้อ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือก 4 ตัวเลือกจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบที่เลือกแล้วลงในแผ่นแบบฝึก

คำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด เช่น การเขียนความรู้สึก การเขียนคติข้อคิด การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนการปฏิบัติตนของนักเรียน การเขียนแสดงเหตุผลประกอบการเลือก การคิดตั้งชื่อเรื่องใหม่ การวาดภาพประกอบเรื่องที่ฟัง การค้นคว้าหรือกรอง

3. ผู้วิจัยเฉลยคำตอบคำถามแบบปรนัยทีละเรื่องทุกครั้ง หลังจากทำแบบฝึกทักษะการฟัง 25 เรื่อง เสร็จแล้วทั้ง 2 ตอน และบันทึกคะแนนคำถามแบบปรนัย คะแนนเต็มครั้งละ 4 คะแนน ทุกครั้งของการฝึกทักษะการฟังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเนื้อหาการฟัง

4. ผู้วิจัยบันทึกคำตอบ คำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา 25 เรื่อง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ผลการตอบคำถามแต่ละเนื้อหา คิดเป็นคำร้อยละ

5. หลังจากให้นักเรียนฝึกทักษะการฟัง ตามแผนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟังความเข้าใจเรื่อง 25 แผนครบแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง หลังการฝึกทักษะการฟัง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน นำข้อสอบมาตรวจคะแนนเปรียบเทียบก่อนทดสอบและหลังทดสอบ หาค่า t -test one - group

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพเครื่องมือ
2. การศึกษาผลการทดลอง

1. การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง หาค่าความยาก (p)

หาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. การศึกษาผลการทดลอง

2.1 การศึกษาทักษะการฟัง แต่ละเนื้อหาของนักเรียน หาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละเนื้อหา

- 2.2 การวิเคราะห์ผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา หาค่าร้อยละ
- 2.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากคะแนน การสอบแบบทดสอบการฟังภายหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. หาค่าความยาก (Difficulty) คำนวณจากสูตร (ลัว่น สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 181)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ

R	แทน	จำนวนคนที่ทำถูก
N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

- 2. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) คำนวณจากสูตร (ลัว่น สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 182)

$$D = \frac{Ru - RL}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	Ru	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	RL	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่ง และ กลุ่มอ่อน

3. หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน
(Kuder - Richardson 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 168)

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{st^2} \right]$$

rtt	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ และ = $\frac{\text{จำนวนคนที่กำหนด}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ 1 - p
St ²	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

4. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ จำนวนจากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538 : 73) หาค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum xi}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum xi$ แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (ล้วนสายศ และ อังคณา สายศ 25242 : 76 - 77)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(n-1)}}$$

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคนด้วยยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังก่อนการทดลอง และหลังการทดลองภายในกลุ่ม โดยใช้ t -test แบบ Dependent Samples (ล้วน สายศ และ อังคณา สายศ 2528 : 99)

$$t = \frac{\sum D}{\left(n \sum D^2 - (\sum D)^2 \right)} \text{ เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่

7. การหาคะแนนมาตรฐาน (Z – Score) คำนวณจากสูตร ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ
2524 : 79 – 80)

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

เมื่อ	X	แทน	คะแนนใด ๆ ตัวหนึ่ง
	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	S	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Z	แทน	คะแนนมาตรฐาน

8. การหาค่าร้อยละ (pc) = $(Fx/n) \times 100$ คำนวณจากสูตร (รวิวรรณ ชินะตระกูล : 2540 :
170)

f	แทน	ความถี่ในการปรากฏของข้อมูล
X	แทน	ค่าของข้อมูล หรือ คะแนน
N	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
pc	แทน	ร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังความเข้าใจเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก

เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์และแปลผล ผู้วิจัยจึงขอเสนอสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
x	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ซึ่งผลการทดสอบจะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพแบบฝึกการฟัง ที่พัฒนาทักษะการฟังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาทักษะการฟัง แต่ละเนื้อหาของนักเรียนทุกคน
2. ศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา
3. เปรียบเทียบทักษะ การฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จากคะแนนการสอบแบบทดสอบการฟังภายหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียนทุกคน

แบบฝึกทักษะการฟัง มีจำนวน 25 เรื่อง ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้ ข่าว 3 เรื่อง นิทาน 5 เรื่อง บทความ 5 เรื่อง บทร้อยกรอง 5 เรื่อง ประกาศ 2 เรื่อง ปริศนาคำทาย 1 เรื่อง เพลง 4 เรื่อง หลังจากให้นักเรียนฟังเนื้อหาแต่ละเรื่องจากแถบบันทึกเสียงแล้ว ครูจะให้นักเรียนทำแบบฝึก โดยฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง คำถามจะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกตัวเลือกจากแผ่นใส และเขียนคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวลงในแผ่นแบบฝึก

ผู้วิจัยจะเฉลยคำตอบทุกครั้ง และบันทึกคะแนนแต่ละครั้ง ที่นักเรียนแต่ละคนทำได้ทั้ง 25 เรื่อง ทุกคน นำคะแนนที่ได้จากการฝึกทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเนื้อหาการฟัง

เนื้อหาการฟัง	จำนวนนักเรียน N	ค่าเฉลี่ย X	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD
ข่าว	55	2.37	0.38
นิทาน	55	2.99	0.50
บทความ	55	2.85	0.51
บทร้อยกรอง	55	3.11	0.48
ประกาศ	55	3.06	0.69
ปริศนาคำทาย	55	3.56	0.79
เพลง	55	2.65	0.58

จากตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยของเนื้อหาการฟัง ที่นักเรียนทำได้เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด สามารถเรียงเนื้อหาการฟังได้ดังนี้ ปริศนาคำทาย (3.56) บทร้อยกรอง (3.11) ประกาศ (3.06) นิทาน (2.99) บทความ (2.85) เพลง (2.65) และน้อยที่สุด คือ ข่าว (2.37) ความเบี่ยงเบนมาตรฐานเรียงจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ปริศนาคำทาย (0.79) ประกาศ (0.69) เพลง (0.58) บทความ (0.51) นิทาน (0.50) บทร้อยกรอง (0.48) และ ข่าว (0.38)

2. ศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา
- แบบฝึกทักษะการฟังของนักเรียนประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ
1. คำถามแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก
2. คำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ลักษณะของคำถามจะประกอบด้วย การแสดงความรู้สึก การแสดงความคิดเห็น การตั้งชื่อเรื่องใหม่ และการวาดภาพประกอบ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา แต่ละเรื่องของนักเรียนทุกคน มาคำนวณหาค่าร้อยละ ดังตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 27

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่อง ทูณฐกุมาร

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทานถูกต้อง	30	54.55
2. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทานไม่ถูกต้อง	25	45.45
3. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	0	0.00
4. นักเรียนวาดภาพประกอบจากเรื่องที่ฟัง	55	100.00
5. นักเรียนไม่ได้วาดภาพประกอบจากเรื่องที่ฟัง	0	0.00

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่สามารถเขียนคติข้อคิดได้มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ไม่เขียนคติข้อคิดร้อยละ 9.10 และนักเรียนทุกคนวาดภาพประกอบจากเรื่องที่ฟัง ร้อยละ 100.00

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรองภายิตไม้อ่อนดัดง่ายไม้แก่ดัดยาก

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนภายิตได้ถูกต้อง	22	40.00
2. นักเรียนเขียนภายิตไม่ถูกต้อง	28	49.09
3. นักเรียนที่ไม่เขียนภายิต	5	9.09
4. นักเรียนที่วาดภาพประกอบ	53	96.36
5. นักเรียนที่ไม่วาดภาพประกอบ	2	3.64

จากตารางจะพบว่านักเรียนที่เขียนภายิตได้ถูกต้อง มากกว่านักเรียนที่เขียนภายิตไม่ถูกต้องร้อยละ 9.09 และนักเรียนส่วนใหญ่วาดภาพประกอบจากเรื่องที่ฟังคือร้อยละ 96.36

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความเรื่องไข่ดิบ

คำถาม	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนชื่ออาหารที่ทำจากไข่ได้	48	87.27
2. นักเรียนไม่เขียนชื่ออาหารที่ทำจากไข่	7	12.73
3. นักเรียนวาดภาพประกอบอาหารไข่ที่ชอบรับประทานได้	53	96.36
4. นักเรียนไม่วาดภาพประกอบอาหารไข่ที่ชอบรับประทาน	2	3.64

จากตารางพบว่า นักเรียนร้อยละ 87.27 สามารถเขียนอาหารที่ทำจากไข่ที่ชอบรับประทานได้มากกว่า 3 อย่าง และร้อยละ 96.36 วาดภาพประกอบอาหารไข่ที่ชอบรับประทานได้

ตารางที่ 5 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของข่าวในพระราชสำนัก

คำถาม	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในเชิงสงสาร	34	61.82
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในลักษณะอื่น ๆ	15	27.27
3. นักเรียนที่ไม่เขียนแสดงความคิดเห็น	6	10.91
4. นักเรียนที่เขียนพาดหัวข่าว	25	45.45
5. นักเรียนที่ไม่เขียนพาดหัวข่าว	30	54.55

จากตารางพบว่า นักเรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าวที่ได้รับฟังได้ร้อยละ 89.09 เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นในเชิงสงสาร ร้อยละ 61.82 และความคิดเห็นในลักษณะอื่น ๆ 27.27 และมีนักเรียนเขียนพาดหัวข่าวได้น้อยกว่านักเรียนที่ไม่เขียนพาดหัวข่าว ร้อยละ 9.10

ตารางที่ 6 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิด เรื่อง ปริศนาคำทาย

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนวาดภาพคำตอบปริศนาคำทายได้	27	49.09
2. นักเรียนวาดภาพคำตอบปริศนาคำทายไม่ถูกต้อง	19	34.55

คำถาม	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
3. นักเรียนไม่วาดภาพคำตอบปริศนาคำทาย	9	16.36
4. นักเรียนแต่งปริศนาคำทายได้	47	85.45
5. นักเรียนแต่งปริศนาคำทายไม่ได้	8	14.55

จากตารางพบว่า นักเรียนสามารถวาดภาพคำตอบปริศนาคำทายได้ร้อยละ 49.09 มากกว่านักเรียนที่วาดภาพคำตอบปริศนาคำทายไม่ถูกต้องร้อยละ 14.54 และนักเรียนสามารถแต่งปริศนาคำทายได้ร้อยละ 85.45 มากกว่านักเรียนที่ไม่แต่งปริศนาคำทายร้อยละ 70.90

ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดเรื่องประกาศจากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นการแก้ปัญหา	52	94.55
2. นักเรียนที่ไม่เขียนแสดงความคิดเห็นการแก้ปัญหา	3	5.45
3. นักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นการแก้ปัญหาได้ 1 ข้อ	7	12.73
4. นักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ	45	81.82

จากตารางพบว่านักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นมีร้อยละ 94.55 และเป็นนักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นได้มากกว่า 1 ข้อ ถึงร้อยละ 81.82 มีนักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็นเพียงร้อยละ 5.45

ตารางที่ 8 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงมิตรภาพไร้พรมแดน

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เขียนชื่อประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จักได้มากกว่า 2 ชื่อ	52	92.73
2. ไม่เขียนชื่อประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จัก	3	5.45
3. นักเรียนวาดภาพธงชาติประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จัก	49	89.09

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
4. นักเรียนวาดภาพธงชาติประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จัก	6	10.91

จากตารางพบว่า นักเรียนเขียนชื่อประเทศในเอเชียที่นักเรียนรู้จักถึง 92.73 มีเพียงร้อยละ 5.45 ที่ไม่เขียนชื่อ และวาดภาพธงชาติประเทศที่รู้จักได้ร้อยละ 89.09 และไม่วาดภาพธงชาติประเทศในทวีปเอเชียร้อยละ 10.91

ตารางที่ 9 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่องเราไม่ใช่คนหรืออย่างไร

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้ฟังจากนิทาน	52	94.55
2. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้ฟังจากนิทาน	3	5.45
3. นักเรียนเขียนตั้งชื่อเรื่องใหม่	52	94.55
4. นักเรียนไม่เขียนตั้งชื่อเรื่องใหม่	3	5.45

จากตารางพบว่า นักเรียนสามารถเขียนคติข้อคิดที่ได้ฟังจากนิทาน ร้อยละ 94.55 และตั้งชื่อเรื่องใหม่ได้ 94.55 นักเรียนที่ไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้ฟังจากนิทาน และไม่เขียนตั้งชื่อเรื่องใหม่มีจำนวนร้อยละเท่ากันคือ 5.45

ตารางที่ 10 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเรื่องบทร้อยกรอง ปลุกดันข้าวเกิดเมื่อดังเขาวัว

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนสิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำได้ 1 ข้อ	4	7.27
2. นักเรียนเขียนสิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำได้มากกว่า 2 ข้อ	51	92.73
3. นักเรียนไม่เขียนสิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำ	0	0.00
4. นักเรียนเขียนสิ่งที่ไม่ดี หนูไม่ควรทำได้ 1 ข้อ	6	10.91
5. นักเรียนเขียนสิ่งที่ไม่ดี หนูไม่ควรทำได้มากกว่า 2 ข้อ	49	89.09
6. นักเรียนไม่เขียนสิ่งที่ไม่ดี หนูไม่ควรทำ	2	3.64

จากตารางพบว่านักเรียนสามารถเขียนสิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำได้มากกว่า 2 ข้อ ร้อยละ 92.73 และเขียนสิ่งไม่ดีที่หนูไม่ควรทำได้มากกว่า 2 ข้อ ร้อยละ 89.09

ตารางที่ 11 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเรื่องบทความนายเลื่อนประดิษฐ์ รดสามล้อ

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนสิ่งประดิษฐ์ที่อยากทำ	50	90.91
2. นักเรียนไม่เขียนสิ่งประดิษฐ์ที่อยากทำ	5	9.09

จากตารางนี้ นักเรียนสามารถคิดและเขียนสิ่งประดิษฐ์ที่อยากทำได้ร้อยละ 90.91 มากกว่านักเรียนที่ไม่เขียนสิ่งประดิษฐ์ที่อยากทำร้อยละ 81.82

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความการเปรียบเทียบเรื่องเวลา

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนวาดภาพคำเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา	50	90.91
2. นักเรียนไม่วาดภาพคำเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา	5	9.09

จากตารางพบว่า นักเรียนวาดภาพเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลาได้ร้อยละ 90.91

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิด ของเรื่องข่าวการเฉลิมฉลองครบรอบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนอยากเป็นเด็กดี และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ	13	23.64
2. นักเรียนอยากทำการรณรงค์ถวายในหลวง	4	7.27
3. นักเรียนอยากร้องเพลงเทิดพระเกียรติ	5	9.09
4. นักเรียนอยากไปรับเสด็จ	6	10.91

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
5. นักเรียนอยากปลูกต้นไม้	3	5.45
6. นักเรียนอยากจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ (วาดภาพ, คูสารคดี, ตอบคำถาม, ประกวดภาพ)	8	14.55
7. นักเรียนอยากถวายสิ่งของให้ในหลวง	3	5.45
8. นักเรียนอยากประดับธงชาติหน้าบ้าน	2	3.64
9. นักเรียนอยากเล่นไวโอลินถวายในหลวง	2	3.64
รวมกิจกรรมที่เขียนแสดงความคิดเห็น	46	83.64
นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็น	9	16.36

จากตารางพบว่า นักเรียนเขียนสิ่งที่อยากทำให้ในหลวงร้อยละ 83.64 สิ่งที่ยากทำให้ในหลวงมากที่สุด คือ อยากเป็นเด็กดี และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศร้อยละ 23.64 รองลงมาคืออยากจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ ร้อยละ 14.55 มีนักเรียนร้อยละ 16.36 ไม่เขียนตอบว่าอยากทำอะไร

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเรื่องเพลงคำน้ามนม

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อคุณแม่ได้ไม่เกิน 3 ข้อ	45	81.82
2. นักเรียนเขียนสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อคุณแม่ได้ไม่เกิน 5 ข้อ	6	10.91
3. นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็น	4	7.25

จากตารางพบว่า นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อคุณแม่ได้ไม่เกิน 3 ข้อได้มากที่สุดคือร้อยละ 81.82

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่อง ดาวจระเข้

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	52	94.55
2. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	3	5.45

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
3. นักเรียนตั้งชื่อใหม่	52	94.55
4. นักเรียนไม่เขียนชื่อเรื่องใหม่	3	5.45

จากตารางพบว่า นักเรียนสามารถเขียนข้อคิดที่ได้รับจากนิทานร้อยละ 94.55 และนักเรียนตั้งชื่อเรื่องใหม่ได้ร้อยละ 94.55

ตารางที่ 16 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรอง ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนคัดบทร้อยกรองได้ไม่ถึง 1 บท	4	7.27
2. นักเรียนคัดบทร้อยกรองได้ 1 บท	23	41.82
3. นักเรียนคัดบทร้อยกรองได้มากกว่า 1 บทแต่ไม่ถึง 2 บท	4	7.27
4. นักเรียนคัดบทร้อยกรองได้ 2 บท	21	38.18
5. นักเรียนไม่ได้คัดบทร้อยกรองเลย	3	5.45
6. นักเรียนเขียนคติข้อคิดจากบทร้อยกรอง	52	94.55
7. นักเรียนไม่ได้เขียนคติข้อคิดจากบทร้อยกรอง	3	5.45

จากตารางพบว่าจำนวนบทร้อยกรองที่นักเรียนสามารถคัดได้มากที่สุด คือ ร้อยละ 41.82 คือ 1 บท

ตารางที่ 17 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเรื่องการประกาศประกวดวาดภาพสถานที่สำคัญ

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนชื่อภาพสถานที่สำคัญที่นักเรียนอยากวาดภาพ	53	96.36
2. นักเรียนไม่เขียนชื่อภาพสถานที่สำคัญที่นักเรียนอยากวาดภาพ	2	3.64
3. นักเรียนอยากวาดภาพวัดพระแก้ว	19	34.55

สถานที่สำคัญที่อยุธยา	13	23.64
วัดโพธิ์	3	5.45
วัดสุทัศน์	1	1.82
คอยสุเทพ	2	3.64
พระปรางค์ เจดีย์	4	7.27
วัดชนะสงคราม	1	1.82
สนามหลวง	1	1.82
พระที่นั่งวิมานเมฆ	1	1.82
ระยอง	1	1.82
วัดวาอารามอื่น ไม่เจาะจง	2	3.64
สนามหลวง	1	1.82
เขื่อนเขาแหลม	1	1.82
สวนจิตรลดา	1	1.82

จากตาราง พบว่านักเรียนสามารถเขียนชื่อภาพสถานที่สำคัญ ที่อยากวาดภาพได้ร้อยละ 96.36 และภาพที่นักเรียนอยากวาดภาพมากที่สุดถึงร้อยละ 34.55 คือภาพ วัดพระแก้ว และภาพที่อยากวาดรองลงมา คือ ภาพสถานที่สำคัญที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของบทความ เรื่อง ลูกเสือฝ่ายผู้กล้าหาญ

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทความ	36	65.45
2. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทความ	19	34.55

จากตาราง พบว่านักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทความร้อยละ 65.45 มากกว่านักเรียนที่ไม่เขียนข้อคิดที่ได้รับจากบทความ ร้อยละ 30.90

ตารางที่ 19 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของเพลงภูมิพลแผ่นดิน

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนชอบเพลงนี้	54	98.18
2. นักเรียนไม่ชอบเพลงนี้	1	1.82
3. นักเรียนเขียนเหตุผลที่ชอบ	53	96.36
4. นักเรียนไม่เขียนเหตุผลที่ชอบ	1	1.82
5. นักเรียนไม่เขียนเหตุผลที่ไม่ชอบ	1	1.82

จากตาราง พบว่านักเรียน ร้อยละ 98.18 ชอบเพลงภูมิแผ่นดิน และนักเรียนสามารถเขียนแสดงเหตุผลที่ชอบได้ร้อยละ 96.13

ตารางที่ 20 แสดงค่าร้อยละของการตอบคำถามปลายเปิดของนิทาน ชวนากับนกกระยาง

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	52	94.55
2. นักเรียนไม่เขียนข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	3	5.45
3. นักเรียนตั้งชื่อเรื่องใหม่	49	89.09
4. นักเรียนไม่ตั้งชื่อเรื่องใหม่	6	10.91

จากตาราง พบว่านักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากนิทานได้ร้อยละ 94.55 และตั้งชื่อเรื่องใหม่ได้ร้อยละ 89.09

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
4. นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา	3	5.45

จากตาราง พบว่านักเรียนสามารถเขียนแสดงความรู้สึกจากข่าวที่รับฟังได้ร้อยละ 96.36 และสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นการแก้ไขปัญหาได้ร้อยละ 94.55

ตารางที่ 24 แสดงค่าร้อยละของคำถามปลายเปิดของเพลงพระราชนิพนธ์ความฝันอันสูงสุด

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนชอบเพลงนี้	40	72.73
2. นักเรียนไม่ชอบเพลงนี้	15	27.27
3. นักเรียนเขียนเหตุผลที่ชอบ	39	70.91
4. นักเรียนเขียนเหตุผลที่ไม่ชอบ	1	1.82
5. นักเรียนไม่เขียนเหตุผลที่ชอบ	11	20.00
6. นักเรียนไม่เขียนเหตุผลที่ไม่ชอบ	4	7.27

จากตาราง พบว่านักเรียนร้อยละ 72.73 ชอบเพลงพระราชนิพนธ์ความฝันอันสูงสุด และร้อยละ 70.91 สามารถเขียนเหตุผลที่ชอบได้ร้อยละ 70.91

ตารางที่ 25 แสดงค่าร้อยละของคำถามปลายเปิดของนิทานเรื่อง สุภาพบุรุษน้อย

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	54	98.18
2. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทาน	54	1.82
3. นักเรียนตั้งชื่อนิทานเรื่องใหม่	53	96.36
4. นักเรียนไม่ตั้งชื่อนิทานเรื่องใหม่	2	3.64
5. นักเรียนวาดภาพประกอบนิทาน	2	3.64
6. นักเรียนไม่วาดภาพประกอบนิทาน	53	96.34

จากตาราง พบว่านักเรียนสามารถเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากนิทานได้ร้อยละ 98.18 และสามารถตั้งชื่อเรื่องนิทานใหม่ได้ร้อยละ 96.36 และวาดภาพประกอบบทร้อยกรองร้อยละ 3.64

ตารางที่ 26 แสดงค่าร้อยละของคำถามปลายเปิดของบทร้อยกรอง เรื่องเด็กเอ๋ยเด็กน้อย

คำถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. นักเรียนเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง	55	100.00
2. นักเรียนไม่เขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง	0	0.00
3. เขียนวาดภาพประกอบบทร้อยกรอง	2	3.64
4. นักเรียนไม่วาดภาพประกอบบทร้อยกรอง	53	96.36

จากตาราง พบว่านักเรียนสามารถเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง ร้อยละ 100.00 และวาดภาพประกอบบทร้อยกรอง ร้อยละ 3.64

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จากคะแนนการสอบแบบทดสอบการฟังภายหลังการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบการฟังที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และฝึกทักษะการฟังตามแผนการสอน 25 ครั้ง เมื่อครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการฟังฉบับเดิม แล้วนำคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกัน ได้ผลดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลอง

คะแนน	จำนวนนักเรียน n	คะแนนเฉลี่ย x	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S	t
ก่อนการทดลอง	55	11.49	2.59	
หลังการทดลอง	55	16.71	2.64	14.49**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 27 พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเฉลี่ย 11.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.59 หลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเฉลี่ย 16.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.64 และเมื่อทำการเปรียบเทียบก่อนการทดลองกับหลังการทดลองแล้วพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการตอบคำถามปลายเปิด นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการเขียนแสดงข้อคิด การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนแสดงความรู้ที่ได้รับจากการฟังเนื้อหาต่าง ๆ ในการฟังแต่ละแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้รวบรวมคำในแต่ละแบบฝึกทักษะที่นักเรียนเขียนผิดไว้ และได้แยกลักษณะของคำที่นักเรียนเขียนผิดได้ดังนี้

1. ใช้วรรณยุกต์ผิด ผู้วิจัยแยกลักษณะของการใช้วรรณยุกต์ผิด ดังนี้

1.1 เมื่อพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง

คำที่นักเรียนเขียนผิดมากถึง 20 คน	คือ	ตั้งใจเรียน	เขียนเป็น	ตั้งใจเรียน
คำที่เขียนผิด 3 คน		ไข่ตุ่น	เขียนเป็น	ไข่ตุ่น

1.2 เมื่อพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง

คำที่นักเรียนเขียนผิด 2 คน	คือ	แข่งขัน	เขียนเป็น	แข่งขัน
		เป็นไข	เขียนเป็น	เป็นไข
คำที่นักเรียนเขียนผิด 1 คน	คือ	ถั่ววน	เขียนเป็น	ถั่ววน

1.3 เมื่อพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ คำที่เขียนผิดมีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 8 คน	คือ	ง่าย	เขียนเป็น	ง่าย
คำที่นักเรียนเขียนผิด 7 คน	คือ	ช่วย	เขียนเป็น	ช่วย
คำที่นักเรียนเขียนผิด 5 คน	คือ	ซึ่ง	เขียนเป็น	ซึ่ง
คำที่นักเรียนเขียนผิด 4 คน	คือ	เครื่อง	เขียนเป็น	เครื่อง
		เพื่อน	เขียนเป็น	เพื่อน
คำที่นักเรียนเขียนผิด 3 คน	คือ	เรือลุ่ม	เขียนเป็น	เรือลุ่ม
คำที่นักเรียนเขียนผิด 1 คน	คือ	เชื่อฟัง	เขียนเป็น	เชื่อฟัง
		มั่นใจ	เขียนเป็น	มั่นใจ
		ไม่	เขียนเป็น	ไม่

2. เขียนคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 9 คน	คือ	เพราะ	เขียนเป็น	เพาะ
คำที่นักเรียนเขียนผิด 8 คน	คือ	เศรษฐี	เขียนเป็น	เศษฐี
คำที่นักเรียนเขียนผิด 4 คน	คือ	วีรสตรี	เขียนเป็น	วีรสดี
		ปรารถนา	เขียนเป็น	ปรารถนา
		ปริศนา	เขียนเป็น	ปัดสนา

3. เขียนคำพ้องเสียงไม่ถูกต้อง คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 5 คน	คือ	น่า	เขียนเป็น	หน้า
คำที่นักเรียนเขียนผิด 3 คน	คือ	กาล	เขียนเป็น	การ
		เหตุการณ์	เขียนเป็น	เหตุการณ์
คำที่นักเรียนเขียนผิด 1 คน	คือ	ทำทาน	เขียนเป็น	ทำธาร

4. เขียนคำที่ใช้ ร และ ล ไม่ถูกต้อง คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 4 คน	คือ	แก้ง	เขียนเป็น	แก้ง
		รุกราน	เขียนเป็น	ลูกหลาน
		ละเอียด	เขียนเป็น	ระเอียด
คำที่นักเรียนเขียนผิด 2 คน	คือ	รอบคอบ	เขียนเป็น	ลอบคอบ
	คือ	ระลึก	เขียนเป็น	ระรึก

5. เขียนคำที่ตัวการันต์ไม่ถูก คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 5 คน	คือ	ทรัพย์	เขียนเป็น	ทรัพย์
		ประดิษฐ์	เขียนเป็น	ประดิษ
		ซ้อสัตย์	เขียนเป็น	ซ้อสัตว์

6. เขียนคำอักษรนำไม่ถูก คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 4 คน	คือ	เหมาะ	เขียนเป็น	เมาะ
คำที่นักเรียนเขียนผิด 4 คน	คือ	อย่า	เขียนเป็น	หย่า

7. เขียนตัวสะกดผิด คำที่เขียนผิด มีดังนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด 10 คน	คือ	จักรยาน	เขียนเป็น	จักยาน
คำที่นักเรียนเขียนผิด 1 คน	คือ	โลภ	เขียนเป็น	โlob

ลาภ	เขียนเป็น	ลาบ
กฎ	เขียนเป็น	กฎ
สงสาร	เขียนเป็น	สงสาน
รัชกาล	เขียนเป็น	รัชการ
เขมร	เขียนเป็น	เขมน
กล้าหาญ	เขียนเป็น	กล้าหान
สุภาพ	เขียนเป็น	สุกาท
สวัสดิ์	เขียนเป็น	สวัสดิ์
สามัคคี	เขียนเป็น	สามักคี
ควร	เขียนเป็น	ควร

8. คำที่ใช้สระ ใ และ สระ ใ ไม่ถูกต้อง มีคำต่อไปนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด	2 คน	คือ	ได้หวัน	เขียนเป็น	ได้หวัน
			ไขยัดไส้	เขียนเป็น	ไขยัดไส้
			ล่าไส้	เขียนเป็น	ล่าไส้

9. คำที่เขียนพยัญชนะต้นไม่ถูกต้อง มีคำต่อไปนี้

คำที่นักเรียนเขียนผิด	2 คน	คือ	อาฆาต	เขียนเป็น	อาคาต
คำที่นักเรียนเขียนผิด	1 คน	คือ	อักษบ	เขียนเป็น	อักษบ
			ศอก	เขียนเป็น	ศอก

10. คำที่ใช้ตัว ฤ ไม่ถูกต้อง

คำที่นักเรียนเขียนผิด	9 คน	คือ	ประพฤติ	เขียนเป็น	ประพริค
			วิกฤต	เขียนเป็น	วิกริด

11. คำที่ออกเสียงคำอ่านไม่ถูกต้อง

คำที่นักเรียนเขียนผิด	1 คน	คือ	เฉพาะ	เขียนเป็น	จะเพราะ
			อับราชัย	เขียนเป็น	อับปาชัย
			ไต้ตรง	เขียนเป็น	ไต้ตรง
			พยายาม	เขียนเป็น	พยาม

12. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ไม่ถูกต้อง

คำที่นักเรียนเขียนผิด	9 คน	คือ	เวียดนาม	เขียนเป็น	เวียดนาม
คำที่นักเรียนเขียนผิด	3 คน	คือ	ฟิลิปปินส์	เขียนเป็น	ฟิลิปปินส์
คำที่นักเรียนเขียนผิด	4 คน	คือ	ญี่ปุ่น	เขียนเป็น	ยี่ปุ่น
คำที่นักเรียนเขียนผิด	2 คน	คือ	แคลอรี่	เขียนเป็น	แคลอรี่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกหัดการฟังในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาทักษะในการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ทักษะการฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความคิดของนักเรียน
4. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 220 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ห้อง ป.3/2 ซึ่งผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำชั้น มีจำนวนนักเรียน 55 คน เป็นนักเรียนหญิง 24 คน และนักเรียนชาย 31 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการฟัง ความเข้าใจเรื่อง 25 แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 1.1 คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
 - 1.2 แบบฝึกสำหรับนักเรียน
2. แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง
 - 2.1 คู่มือการใช้แบบทดสอบการฟังภาษาไทย (สำหรับครู)
 - 2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการฟังภาษาไทย (สำหรับนักเรียน)

การดำเนินการทดลอง

1. การหาประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ 2 ครั้ง ดังนี้
 - 1.1 นำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ห้อง ป.3/1 จำนวน 55 คน ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ (Item Analysis) แล้วเลือกข้อสอบเฉพาะข้อที่มีความยาก (p) ตั้งแต่ .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ
 - 1.2 นำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ห้อง ป.3/3 จำนวน 55 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.5461
2. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีการควบคุมน้อย Design with minimal control แบบแผนเดียว คือ One – Group Pretest – Posttest design นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ก่อนการฝึกทักษะการฟังจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 30 นาที เก็บคะแนนจากการทดสอบก่อนการฝึกทักษะการฟังไว้

3. ผู้วิจัยดำเนินการสอนฝึกทักษะการฟังแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตามแผนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการฟังความเข้าใจเรื่อง 25 แผน นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้ทำแบบฝึกทักษะการฟัง 25 แบบฝึก แต่ละแบบฝึกจะประกอบด้วย คำถาม 2 ตอน คือ
 - 3.1 คำถามแบบปรนัยมีแบบฝึกละ 4 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 4 คะแนน
 - 3.2 คำถามแบบปลายเปิด มีแบบฝึกละ 1 – 2 คำถาม เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด หรือให้นักเรียนแสดงออกโดยการวาดภาพ
4. ผู้วิจัยบันทึกคะแนนคำถามแบบปรนัยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคำถามแบบปรนัย มีแบบฝึกละ 4 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 4 คะแนน นำคะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเนื้อหาการฟัง
5. ผู้วิจัยบันทึกคำตอบคำถามแบบปลายเปิดแต่ละเนื้อหาจากแบบฝึกทักษะการฟัง 25 เรื่อง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง นำมาศึกษาผลการตอบคำถามแต่ละเนื้อหา คิดเป็นค่าร้อยละ
6. หลังจากให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างฝึกทักษะการฟังตามแผนการสอนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟังความเข้าใจเรื่อง 25 แผนครบแล้ว ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟังหลังการฝึกทักษะการฟัง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน นำข้อสอบมาตรวจ หาคะแนนเปรียบเทียบก่อนทดสอบ และหลังทดสอบโดยหาค่า $t - test one group$

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 การหาคุณภาพเครื่องมือ
 - แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง หาค่าความยาก (p)
 - หาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่น
- 2 การศึกษาผลการทดลอง
 - 2.1 การศึกษาทักษะการฟัง แต่ละเนื้อหาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.2 การวิเคราะห์ผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา 25 เรื่อง และหาค่าร้อยละ

2.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากคะแนนการสอบแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟังภายหลังการทดลอง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง มีค่าความยาก (p) 0.25 – 0.86 มีค่าอำนาจจำแนก (r) 0.21 – 0.84 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.5461

2. การศึกษาผลการทดลอง

2.1 การศึกษาทักษะการฟัง แต่ละเนื้อหาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเนื้อหาที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุด เรียงลำดับเนื้อหาได้ ดังนี้ ปริศนาคำทาย บทร้อยกรอง ประกาศ นิทาน บทความ เพลง และข่าว

2.2 การศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา พบว่า

2.2.1 ข่าว นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อข่าวร้อยละ 89.09 และไม่เขียนแสดงความคิดเห็นต่อข่าวที่ได้รับฟัง 10.91 นักเรียนเขียนพาดหัวข่าวได้ 45.05 และไม่เขียนพาดหัวข่าวร้อยละ 54.55

2.2.2 นิทาน นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากนิทานที่ฟังร้อยละ 96.36 นักเรียนไม่เขียนข้อคิดที่ได้รับฟังจากนิทานที่ฟังร้อยละ 3.64 นักเรียนเขียนตั้งชื่อนิทานใหม่ได้ร้อยละ 93.64 นักเรียนไม่เขียนตั้งชื่อนิทานใหม่ได้ร้อยละ 7.73 นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานที่ฟังร้อยละ 51.82 นักเรียนไม่วาดภาพประกอบนิทานที่ฟังร้อยละ 48.18

2.2.3 บทความ นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทความร้อยละ 96.36 นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทความร้อยละ 3.64 นักเรียนเขียนชื่ออาหารที่ทำจากไข่และเขียนสิ่งที่ประดิษฐ์ได้ร้อยละ 89.09 นักเรียนไม่เขียนชื่ออาหารที่ทำจากไข่และเขียนสิ่งที่ประดิษฐ์ได้ร้อยละ 10.91 นักเรียนเขียนข้อคิดจากบทความที่ฟังร้อยละ 65.45 นักเรียนไม่เขียนข้อคิดจากบทความที่ฟังร้อยละ 25.45 นักเรียนวาดภาพประกอบบทความที่ฟังร้อยละ 93.64 นักเรียนไม่วาดภาพประกอบบทความที่ฟังร้อยละ 6.36

2.2.4 บทร้อยกรอง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทร้อยกรองร้อยละ 100 นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรองร้อยละ 95.45 นักเรียนไม่เขียนข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรองร้อยละ 4.55 นักเรียนเขียนข้อความและคัดบทร้อยกรองที่ฟังร้อยละ 95.15 นักเรียน

ไม่เขียนข้อความและคัตบทร้อยกรองที่ฟังร้อยละ 4.85 นักเรียนวาดภาพประกอบบทร้อยกรอง ร้อยละ 50 นักเรียนไม่วาดภาพประกอบบทร้อยกรอง ร้อยละ 50

2.2.5 ประกาศ นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อประกาศที่ฟังร้อยละ 94.55 นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็นต่อประกาศที่ฟังร้อยละ 5.45 นักเรียนเขียนชื่อภาพสถานที่สำคัญที่อยากวาดร้อยละ 96.36 นักเรียนไม่เขียนชื่อภาพสถานที่สำคัญที่อยากวาดร้อยละ 3.64

2.2.6 ปริศนาคำทาย นักเรียนแต่งปริศนาร้อยละ 85.45 นักเรียนไม่แต่งปริศนาร้อยละ 14.55 นักเรียนวาดภาพปริศนาคำทายร้อยละ 83.64 นักเรียนไม่วาดภาพปริศนาคำทาย ร้อยละ 16.36

2.2.7 เพลง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อเพลงร้อยละ 92.73 นักเรียนไม่เขียนแสดงความคิดเห็นต่อเพลงร้อยละ 7.27 นักเรียนเขียนชื่อประเทศในเอเชียที่รู้จักร้อยละ 94.55 นักเรียนไม่เขียนชื่อประเทศในเอเชียที่รู้จักร้อยละ 5.45 นักเรียนเลือกว่าชอบเพลงที่ฟังหรือไม่ร้อยละ 100 นักเรียนเขียนบอกเหตุผลในการเลือกว่าชอบเพลงที่ฟังหรือไม่ร้อยละ 93.64 นักเรียนไม่เขียนบอกเหตุผลในการเลือกว่าชอบเพลงที่ฟังหรือไม่ร้อยละ 6.36 นักเรียนวาดภาพประกอบจากเพลงที่ฟังร้อยละ 89.09 นักเรียนไม่วาดภาพประกอบจากเพลงที่ฟังร้อยละ 10.91

2.3 การเปรียบเทียบทักษะทางการฟัง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากคะแนนการสอบแบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง ภายหลังการทดลองพบว่าทักษะทางการฟังของนักเรียนสูงขึ้นกว่า ก่อนการทดลองกับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

2.1 การศึกษาทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน

จากการวิจัยพบว่าเนื้อหาที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีที่สุดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดดังนี้ ปริศนาคำทาย บทร้อยกรอง ประกาศ นิทาน บทความ เพลง และข่าว

ในการทำแบบฝึกทักษะการฟัง ผู้วิจัยให้นักเรียนฟังคำถามแบบปรนัยจากแถบบันทึกเสียงมี 4 ข้อ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนอ่านตัวเลือก 4 ตัวเลือกจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบที่เลือกแล้วลงในแผ่นแบบฝึก การฝึกทักษะการฟัง ที่ผู้วิจัยฝึกนักเรียนนี้จึงมีความสัมพันธ์กับการฝึกทักษะการอ่านด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รีฟว (Reeves 1969, 4196 – A อ้างจาก พรทิพย์ บุญรานวงศ์ 2522 : 53) ซึ่งได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการฟัง และอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน พบว่า นักเรียนที่ทำแบบทดสอบการฟัง โดยการอ่านคำตอบที่เป็นแบบเลือกตอบ สามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟังอย่างเดียว นอกจากนักเรียนจะได้ฝึกทักษะการอ่านแล้วนักเรียนยังได้ฝึกทักษะการเขียน โดยผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเขียนคำตอบที่เลือกด้วยลายมือตัวบรรจง และให้ตรวจทานตัวสะกดให้ถูกต้อง นักเรียนส่วนใหญ่จึงเขียนลายมือสวย และไม่ลอกคำตอบผิด

นักเรียนทำคะแนนปริศนาคำทายได้ดีเพราะนักเรียนในระดับประถมศึกษาชอบการเล่นปริศนาคำทาย และปริศนาที่เลือกมาให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังนั้นตรงกับเรื่องที่เรียนในวิชาเลขคือ เรื่องเวลาจึงทำให้นักเรียนสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สนิท สัตโยภาส (2526 : 46) กล่าวว่าครูจะต้องเลือกใช้ปริศนาคำทายที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่กำลังสอนอยู่ โดยจะใช้ตอนนำเข้าสู่บทเรียน หรือขึ้นสอนก็ได้ แล้วแต่ครูจะเห็นสมควร ส่วนบทร้อยกรองนั้นธรรมชาติของนักเรียนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่จะสนใจฟังบทร้อยกรอง บทร้องสำหรับเด็ก คำคล้องจองต่าง ๆ อยู่แล้ว นักเรียนจะมีความสุข และสนุกสนานกับการท่องบทร้อยกรอง และได้ปรบมือตามจังหวะ ฟิลลิส บาวเวอร์ (Phyllis Bowers 1957 : 102) ได้สรุปลักษณะบทร้อยกรองที่เด็กในชั้นประถมศึกษาสนใจว่า เด็กจะชอบและสนใจบทร้อยกรองที่ให้อรรถาธิบายหนักแน่น ใช้คำง่าย ๆ ธรรมดาเป็นคำที่เด็กคุ้นเคยแต่ให้ความรู้สึก เสียด และภาพแก่เด็กอย่างชัดเจน บทร้อยกรองที่แทรกอารมณ์ลงไปด้วยนั้นจะทำให้เด็กจดจำได้ดี บทร้อยกรองที่ผู้เขียนคัดเลือกมาให้นักเรียนฝึกทักษะการฟัง เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะ

ประกาศ ที่นำมาให้นักเรียนฝึกทักษะการฟัง ทั้งสองเรื่องนี้มีเนื้อหาน่าสนใจ และเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวนักเรียน โดยประกาศเรื่องแรกเป็นประกาศของโครงการโรงพักเพื่อประชาชน เสียงผู้พูดประกาศชัดเจน เสียงหนักแน่น เนื้อหาเตือนเด็ก ๆ ให้ระมัดระวังตนจากการถูกจับเรียกค่าไถ่ ส่วนเรื่องที่สอง เป็นประกาศเพื่อเชิญชวนให้นักเรียนวาดภาพสถานที่สำคัญส่งเข้าร่วมประกวดเพื่อชิงรางวัล นักเรียนให้ความสนใจและส่งภาพเข้าร่วมประกวดด้วย

นิทาน เด็กในระดับประถมศึกษาชอบฟังนิทาน และชอบแสดงบทบาทของตัวละครในเรื่องนิทานที่ฟัง จากผลการวิจัยของดิกสัน จอห์นสัน และซอลซ์ (Discon, Johnson and Salz 1477 : 367) พบว่า การเล่านิทานถ้าเด็กได้แสดงบทบาทของตัวละครในเรื่องไปพร้อมด้วยจะพัฒนาจิตลักษณะได้ดี การพัฒนาจิตลักษณะเด็กจะต้องเกิดความเข้าใจและจดจำลักษณะตัวละครที่เป็นแบบได้ก่อน เพื่อเลียนแบบตัวละครในนิทานที่ตนได้ฟัง ผู้เขียนจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ในการฟังนิทานเรื่อง ทูณฐกุมาร นักเรียนสนุกสนานในการเรียน และทำคะแนนแบบฝึกได้ดี ส่วนในการฟังนิทานเรื่องอื่น ๆ ผู้เขียนใช้ภาพประกอบการฟัง นักเรียนให้ความสนใจดีแต่คะแนนจากแบบฝึกทักษะการฟังของนักเรียนตามลำดับครั้งของการฝึก ทั้งนี้อาจเนื่องจากไม่ได้ฝึกทักษะการฟังนิทานเรื่องเดียว แต่ฝึกทักษะการฟังเนื้อหาต่าง ๆ สลับกันไปแต่ทั้งนี้การฝึกทักษะการฟังนิทาน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก็ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุณันทาจินดา (2529 : 62) ที่พบว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังนิทาน แล้วทำแบบฝึกหัดมีผลสัมฤทธิ์การฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทาน แล้วถามตอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทความ นักเรียนให้ความสนใจทุกเรื่อง โดยเรียงลำดับจากคะแนนมากที่สุดไปหาคะแนนน้อยที่สุดดังนี้ คุณหญิงโม ลูกเสือโตผู้กล้าหาญ นายเลือนประดิษฐ์รูดสามล้อ การเปรียบเทียบเรื่องเวลาและไขดิบ แบบฝึกทักษะการฟัง 3 เรื่องแรกมีรูปภาพประกอบ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพุดผล ชาญวิวัฒน์ (2540 : 68) ที่กล่าวว่าลักษณะของแบบฝึกที่มีรูปภาพจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี ทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหานักเรียนที่มีความสามารถไม่เท่ากัน โดยให้นักเรียนที่ทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ระบายสีรูปภาพขณะที่คนอื่นทำงาน

เพลง แบบฝึกทักษะการฟังเพลงที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เพลงคำน่านม เพลงภูมิแผ่นดิน มีคะแนนเท่ากับเพลงความฝันอันสูงสุด และเพลงมิตรภาพไว้

พรมแดน เนื่องจากในปี พ.ศ.2542 เป็นปีที่มีการเฉลิมฉลองครบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้เขียนจึงเลือกเพลงที่มีความสัมพันธ์กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้ง และรักในสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถวณ บรจศิลป์ (2538 : 13 - 14) ที่กล่าวถึงการเลือกเพลงดังนี้ เพลงที่เลือกมาสอนควรมีคุณค่าเป็นส่วนหนึ่งในอดีตของชาติแสดงถึงวัฒนธรรม แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ และประสบการณ์ของมนุษย์ เช่น ความรักชาติ ศาสนา การละเล่น หรือ เพลงที่ใช้ในพิธีการต่าง ๆ และการเลือกเพลงฟังได้มีข้อเสนอแนะว่า ครูควรแนะนำให้เด็กรู้จักทั้งเพลงร้องและเพลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี ประเภทเพลงร้อง ครูไม่ควรสอนแต่เพลงร้องง่าย ๆ ที่เด็กสามารถร้องได้เพียงอย่างเดียว แต่ควรแนะนำให้เด็กได้ฟังเพลงร้องที่ยาก ๆ และไพเราะบ้าง ในการฝึกทักษะการฟัง จากเพลงที่กำหนด แม้เด็กจะได้คะแนนจากแบบฝึกไม่คืนัก แต่นักเรียนได้ร่วมร้องเพลงในโอกาสที่เหมาะสมเพื่อปลูกฝังความรักในสถาบันพระมหากษัตริย์

ข่าว นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการฟังข่าวได้คะแนนน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากข่าวซึ่งผู้เขียนอัดเสียงจากวิทยุ ผู้อ่านข่าวอ่านเร็วมาก จนนักเรียนฟังเนื้อหาข่าวไม่ทัน ส่วนข่าวที่ผู้เขียนอ่านจากหนังสือพิมพ์และบันทึกเสียงลงในแถบบันทึกเสียงเอง นักเรียนจะสามารถจับใจความของเรื่องที่ฟังได้ดีกว่า

2.2 การศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา

การฝึกทักษะการฟัง และให้นักเรียนได้มีโอกาสตอบคำถามปลายเปิด มีผลดีต่อนักเรียนหลายประการ กล่าวคือ นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด และได้ฝึกฝนถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาโดยการเขียน การวาดภาพ ทำให้ผู้วิจัยได้รู้จักนักเรียนแต่ละคนดียิ่งขึ้น จากการได้อ่านความรู้สึกของนักเรียนจากเรื่องที่รับฟัง การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนแก้ปัญหา การเขียนข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องที่ฟัง ได้ทราบความชอบหรือไม่ชอบและเหตุผลของนักเรียนที่เลือกตอบและได้เห็นความสามารถในการวาดภาพของนักเรียน ดังนั้นการตอบคำถามปลายเปิดจึงได้ประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างยิ่ง

จากการตรวจสอบผลการตอบคำถามปลายเปิดพบว่านักเรียนสามารถใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด ดังมีรายละเอียดของการตอบคำถามปลายเปิดในแต่ละเนื้อหา ดังนี้

ข่าว นักเรียน เขียนแสดงความคิดเห็นต่อข่าวที่ฟังได้น้อยกว่าการฟังเนื้อหาอื่น ๆ อาจเนื่องจากข่าวที่ฟังเป็นเรื่องที่นักเรียนไม่มีประสบการณ์มาก่อน และเป็นข่าวที่นักเรียนไม่สนใจ ประกอบกับการบันทึกเสียงจากวิทยุ ผู้อ่านข่าวจะอ่านเร็วมาก จึงมีผลต่อการฟังของนักเรียน ส่วนข่าวจากหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยอ่านบันทึกลงในแถบบันทึกเสียงเองการอ่านจึงช้าและชัดเจน จำนวนนักเรียนที่เขียนแสดงความคิดเห็นจึงเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเนื้อหาที่ฟังเป็นเรื่องที่ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ในขณะนั้น

นิทาน นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทานได้ดี เรื่องที่นักเรียนทุกคนเขียนแสดงข้อคิดคือ ทุพภิกขภัย ในเรื่องนี้ นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียง และมีภาพประกอบ ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเขียนข้อคิด ประกอบกับเป็นการฝึกทักษะการฟังครั้งแรกทำให้นักเรียนตื่นเต้นและสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม นักเรียนวาดภาพประกอบเรื่องที่ฟังทุกคน และได้แสดงท่าทางประกอบตัวละครในเรื่องด้วย ซึ่งมีผลดีตรงกับที่ เรขา ทองสวัสดิ์ (2516 : 4) ได้แนะนำว่าควรเล่านิทานและให้เด็กและแสดงท่าทางประกอบจะช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนาน และประทับใจกับบทเรียน

นิทานที่นักเรียนให้ความสนใจรองลงมาได้แก่ สุภาพบุรุษน้อย เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร ดาวจระเข้ และชวานากับนกยาง นิทานทุกเรื่องครูให้นักเรียนดูภาพประกอบ จากการสังเกตพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในเรื่องที่ฟังและเกิดความรู้สึก หรือ เกิดอารมณ์คล้อยตามเนื้อเรื่องที่ได้รับฟัง จึงสามารถเขียนข้อคิดต่าง ๆ และตั้งชื่อเรื่องนิทานใหม่ได้ ส่วนการวาดภาพประกอบเรื่องที่ฟัง นักเรียนให้ความสนใจเป็นบางเรื่องเท่านั้น

บทความ นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากบทความได้น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทความที่ให้นักเรียนฟัง คือเรื่องลูกเสือโตฝ่าย เป็นเรื่องที่ไกลตัวนักเรียน นักเรียนไม่มีประสบการณ์ตรง เรื่องที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน ได้แก่ เรื่องที่ตัวละครเป็นคนในวัยเดียวกัน เนื้อเรื่องมีคุณธรรมที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เช่น ความกตัญญู ความขยันหมั่นเพียร ความสุภาพอ่อนน้อม เป็นต้น นอกจากนี้ นักเรียนควรมีประสบการณ์ในเรื่องที่ฟัง ก็จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ เอ็ดการ์ เดล (Edgar Dale, 1969 : 107) กล่าวว่าสิ่งที่ให้ผลดีต่อผู้เรียนที่สุดคือ ประสบการณ์ตรง การแสดงความคิดเห็น นักเรียนเขียนการแสดงความรักชาติได้ดี หลังจากฟังเรื่องคุณหญิงโม ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความซาบซึ้งในเรื่องที่ฟัง การวาดภาพประกอบบทความที่ฟัง เรื่องไข่ดิบ นักเรียนวาดภาพไข่ที่ชอบรับประทานได้มากกว่าการวาดภาพการเปรียบเทียบกับเรื่องเวลา ทั้งนี้อาจเพราะนักเรียนมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ มากกว่าใช้ประสบการณ์เดิม

บทร้อยกรอง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทร้อยกรองได้ดีมาก นักเรียนสามารถเขียนสิ่งที่
ดี ๆ ที่ควรปฏิบัติได้ทุกคน ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีประสบการณ์ตรง ส่วนการเขียนข้อคิดที่ได้รับจาก
บทร้อยกรอง นักเรียนสามารถทำได้ดี เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน คือ การคบ
เพื่อนที่ดีเป็นอย่างไร และบทร้อยกรองของท่านสุนทรภู่ เป็นเรื่องการพูดจา เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน
นักเรียนจึงตั้งใจทำได้ดี ส่วนการวาดภาพประกอบบทร้อยกรองภาษิตไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก
เป็นการฝึกการฟังบทร้อยกรองครั้งแรกและมีกิจกรรมในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจ นักเรียน
จึงตั้งใจทำแบบฝึก นักเรียนวาดสื่อความหมายของบทร้อยกรองได้ดี ส่วนเรื่องที่ 2 บทร้อยกรอง
เด็กเอ๋ยเด็กน้อย เป็นการฝึกทักษะการฟังเรื่องสุดท้าย เรื่องที่ฟังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน แต่
นักเรียนอาจจะเบื่อ ประกอบกับเวลาในการฝึกทักษะการฟังมีเวลาจำกัด และเป็นช่วงเวลาใกล้สอบ
นักเรียนจึงไม่ได้ใช้เวลาในการวาดภาพเต็มที่

ประกาศ นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อประกาศที่ได้รับฟังดี ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อเรื่องเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นการเตือนนักเรียนให้ระมัดระวังการถูกจับเรียกค่าไถ่ นักเรียนแสดง
ความคิดเห็นว่าจะป้องกันตัวเองได้อย่างไร การเขียนความรู้จากประสบการณ์ของนักเรียน คือ ให้
นักเรียนเขียนชื่อสถานที่สำคัญที่นักเรียนอยากวาดภาพ ภาพที่นักเรียนอยากวาดมากที่สุด คือ ภาพ
วัดพระแก้ว

ปริศนาคำทาย นักเรียนสามารถแต่งปริศนาคำทายได้ บางคนแต่งเองทั้งหมด บางคนนำปริศนาคำ
ทายที่นักเรียนคุ้นเคยมาดัดแปลง นักเรียนที่แต่งปริศนาคำทายไม่ได้ เพราะครูให้เวลาน้อยจึงทำให้
ทำไม่ได้ในเวลาที่กำหนด แต่ถ้าให้เวลานักเรียนมากกว่านี้ นักเรียนทำได้ดีขึ้น ผู้วิจัยให้นักเรียนนำ
ปริศนาคำทายที่แต่งออกมาทายเพื่อน ๆ ในห้องในช่วงโมงโฮมรุม นักเรียนให้ความสนใจและร่วม
กิจกรรมกันมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์ (อ้างจาก วรรณ นะมิ 2527 : 19)
ประโยชน์ของปริศนาคำทายที่มีต่อสังคมว่าเป็นสิ่งให้ความบันเทิง ฝึกทักษะทางสติปัญญาและ
ความไวของสมอง และยังเป็นรูปแบบของการสอนประเภทหนึ่ง

เพลง นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อเพลงที่ฟัง คือเพลงคำน่ำนม ได้เนื่องจากเป็นเพลงที่มี
เนื้อหาพรรณนาถึงพระคุณของแม่ เป็นเพลงที่นักเรียนคุ้นเคย นักเรียนจึงเขียนสิ่งที่จะทำให้คุณแม่
ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2537 : 39) ซึ่งกล่าวว่า เนื้อหาของบทเพลงเป็นเรื่องราว
ที่มีความหมายหรือประกอบไปด้วยสาระการอภิปรายถึงเนื้อหาของเพลงจะทำให้ผู้เรียนสนใจ และ
อยากร้องเพลงนั้น ๆ ได้ กรมวิชาการ (2539 : 270) ได้กล่าวว่า การใช้เพลงประกอบการเรียน

การสอน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษา กล้าแสดงออก และสนุกสนานกับบทเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นเดียวกันว่านักเรียนจะชอบร้องเพลง และทำท่าทางประกอบเพลง ชอบการเคลื่อนไหว และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ คนตรีทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกทั้งการคิด การพูด การเขียน และการวาดภาพ นักเรียนจึงสามารถเขียนชื่อประเทศในทวีปเอเชีย ที่นักเรียนรู้จักได้ นักเรียนสามารถเขียนเลือกว่าชอบ หรือไม่ชอบเพลงที่ได้รับฟังได้พร้อมทั้งบอกเหตุผล ด้วยว่าทำไมจึงเลือกเช่นนั้น นักเรียนสามารถวาดภาพประกอบเพลงที่ฟังได้ ซึ่งจากความสามารถ ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ อรรถพร บรรจงศิลป์ (2538 : 4) ที่กล่าวว่า คนตรีเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งซึ่งช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของมนุษย์ได้อย่างแท้จริง

2.3 การเปรียบเทียบทักษะทางการฟังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากคะแนนการสอบแบบวัด

ทักษะ ทางการฟังภายหลังการทดลอง

พบว่าผลทักษะทางการฟังของนักเรียนหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ บุษรานวงศ์ (พรทิพย์ บุษรานวงศ์ 2523 : 53) ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ 2525 : 32-35) สุจิตรา ศรีนวล (สุจิตรา ศรีนวล 2526 : 34) นที นิยม (นที นิยม 2527 : 46-47) พงนิย วิริยะสุนทรภาพร (พงนิย วิริยะสุนทรภาพร 2530 : 46-47) ละออ เพชรรัตน์ (ละออ เพชรรัตน์ 2530 : 58-61) ที่กล่าวว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้างต่อไปดังนี้

- 1.. ครูควรนำปริศนาคำทายที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับบทเรียนมาใช้ฝึกทักษะการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประกาศ ครูควรบันทึกเสียงจากรายการวิทยุ โทรทัศน์ เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังเพิ่มขึ้น และควรฝึกทักษะการตัดสินใจเลือกในสิ่งที่รับฟังด้วย
2. ครูควรคัดเลือกบทร้อยกรองที่มีความไพเราะ มีคติข้อคิดสอนใจ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง เพื่อวางรากฐานการประพันธ์สำหรับเด็ก ควรฝึกให้นักเรียนท่องบทร้อยกรอง คัดบทร้อยกรอง เขียนคติ ข้อคิดที่ได้รับจากบทร้อยกรอง วาดภาพประกอบ แสดงบทบาทสมมติ ให้นักเรียนแต่งคำคล้องจอง บทร้อยกรองที่เหมาะสมกับระดับชั้น
3. ครูควรฝึกทักษะการฟังในสถานการณ์อื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อหาในหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) อาทิ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี ประกาศจากสนามบิน สถานีรถไฟ รถไฟฟ้า ข้อความทางโทรศัพท์ การอบรมหน้าเสาธง การฟังคำสั่งต่าง ๆ การฟังการประชุม เป็นต้น
4. ครูควรฝึกทักษะทางภาษาให้มีความสัมพันธ์กัน คือ ฝึกทักษะการฟังให้มีความสัมพันธ์กับทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน
5. ครูควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกการฟังในแต่ละครั้ง จาก 20 – 30 นาที เป็นเวลา 50 นาทีต่อครั้ง ควรให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการฟัง และจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการฟังให้หลากหลาย
6. ครูควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ให้นักเรียนมีความพร้อมในการฟัง เช่น บรรยากาศของการสอน ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง เครื่องฉายข้ามศีรษะ เป็นต้น

7. ครูควรฝึกทักษะการฟังเพลง โดยเลือกเพลงที่ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการปลูกฝังให้นักเรียนเขียนคำตอบคำถามปลายเปิด วาดภาพประกอบ และแสดงบทบาทสมมติ หรือเล่นละครประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรทำแบบฝึกทักษะการฟังทุกระดับชั้น เพื่อให้การฝึกทักษะการฟังของนักเรียนมีความต่อเนื่อง
2. ควรศึกษาจำนวนครั้งในการฝึกแต่ละเนื้อหา เพื่อให้ผลการฝึกทักษะเนื้อหานั้น ๆ ได้ผลดีที่สุด
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับนั้น ๆ
4. ควรศึกษาการฝึกทักษะการฟังโดยใช้แบบฝึก เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
5. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยใช้แบบฝึกว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
6. ควรศึกษาความยาวของเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟัง สำหรับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2524.
- กิตติวดี บุญซื่อ. “กลุ่มทักษะภาษาไทย”, หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. สารมวลชนจำกัด. 2520.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาประสิทธิผลของวิธีการสอนและสื่อการสอนภาษาไทย เล่ม 1 (ระหว่างปี พ.ศ.2521 – 2534) หน้า 91 : ผลการวิเคราะห์อภิมาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- ไชยญาณ บุญยศ. ผลการเรียนเรื่องโรคไข้เลือดออกโดยใช้เพลงเป็นสื่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- ฐะปะนีย์ นาคารทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ดวงใจ ไทยอรุณ และแอนน์ รัตนากร. “หลักการฟัง”. ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ไทรเทพ ให้อำ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย และความสนใจในวิธีสอนการฟังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู, ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา
- ทรรศยา เทพสิงห์, การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฟังภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลวัดพิชัยสงคราม จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

การฟังที่สร้างขึ้นกับแบบฝึกทักษะการฟังตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

นที นิยม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
พญาไท. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. ถ่ายเอกสาร

นภดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2531.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชา
ศัพท์. ม.ป.ท. พีระพัทธนา, 2526.

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. การศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและ
ความคงทนในการจำวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

พจน์ วิริยะสุนทรภาพร. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของ
ครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.

พรทิพย์ บุษรานวงศ์. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

พัชรินทร์ เออชูนัน. การศึกษาความสามารถทางการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ระดับก่อนวัยเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

ภากรดี ศรีประยูร. รูปแบบการเล่านิทานทางโทรศัพท์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง และความ
สามารถในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ (อานาถุล) กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

มยุรี กอบวิทยากุล. การใช้ภาษาโฆษณาในหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2387 - พ.ศ. 2475.
 ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2541. อัดสำเนา.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2538.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพรจำกัด,
 2528.

ละออ เพชรรัตน์. การศึกษาผลการฝึกทักษะการฟังของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัย
 ฤๅชะเชิงเทรา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

วรรณ นะมิ. การศึกษาปรีศนาคำทาทายของไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

วรรณ โสมประยूर. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

วิจิตร อาวะกุล. เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษา ท. 101. กรุงเทพฯ : พีระพัธนา, 2522

วิชาญ สว่างพงศ์. ลีลาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร, 2535.

วิไลลักษณ์ บุญประเสริฐ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังภาษาไทยโดยใช้แถบบันทึก
 เสียงและไม่ใช้แถบบันทึกเสียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโนน
 สมบูรณ์ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
 2531. อัดสำเนา.

วิลเลียม วิกุกตายน. การศึกษาผลการใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่มีต่อความสามารถ

ศศิธร ขันติธรากร. พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับประถม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศิริกุล ว่องจิตศิลป. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาลที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

ศรีสวัสดิ์ น่วมจะโป๊ะ. การเปรียบเทียบบทความทางการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกมการศึกษาและแบบฝึกหัด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ระดับประถมศึกษา,

_____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : ชูรสภา, 2515.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมสามัญศึกษา. เทคนิคการพูดและการฟัง. กรุงเทพฯ : ชูรสภา, 2515.

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ภาษาไทย 2 – การประพันธ์ไทย หน่วยที่ 8 – 15. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.

สนิท ไกรสินธุ์. “การสอนทักษะการฟังในชั้นประถม”, วิทยาสาร. 24 : 8 มิถุนายน 2526.

สนิท ฉิมเล็ก. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พินิจโลก : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม, 2540.

สนม ครูทเมือง. การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน. ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พิชญโลก,

สุจินดา จันทวรรณ. รายงานการวิจัยการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสตูล, 2533.

สุจริต ศรีนวล. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. ถ่ายเอกสาร.

สุชาติ หล่อนกลาง. การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟัง การพูด และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

สุนันทา จินดา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สุภาวดี นัมคณิสร์ณ. การศึกษาผลของการฝึกทักษะการฟังอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่พระฟาติมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์. การวิเคราะห์เพลงลูกกรุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

CAROLA. ROACH and NANCY J. NYATT. Speech Communication Series. New York : Harper & Row, Publishers, Inc, 1988.

David Scarbrough. Reason for listening. Great Britain : Cambridge University, 1984.

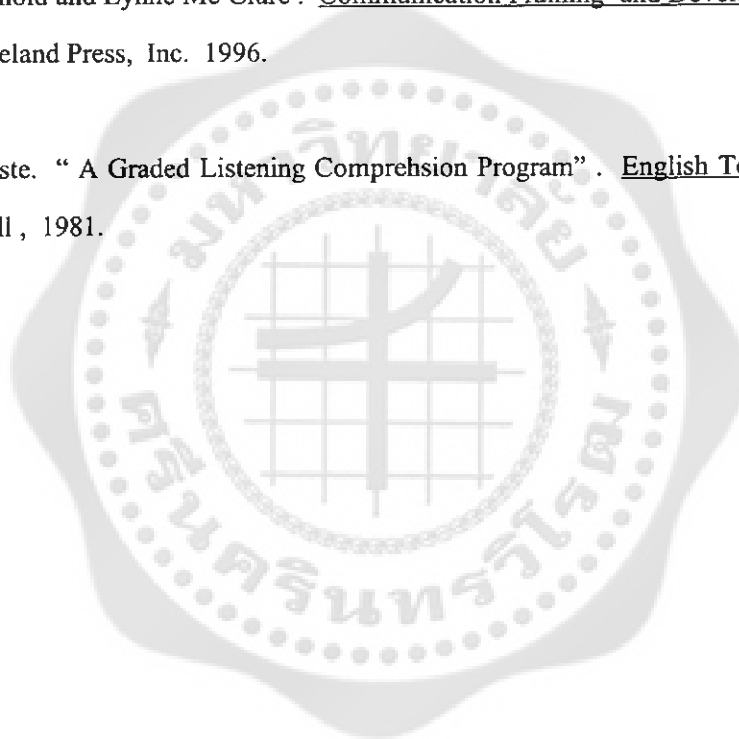
Duker Sam. Listening. “ Encyclopedia of Education Research. 1969.

Judi Brownell. Listening. Masachusetts : Allyn & Bacon, 1996.

Marc Helgesen and Steven Brown. Active Listening. New York : Cambridge University Press, 1994.

William E. Arnold and Lynne Mc Clure . Communication Fraining and Development . Illinois : Waveland Press, Inc. 1996.

Zappolo, Celeste. “ A Graded Listening Comprehsion Program” . English Teaching From. 19; Aprill , 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แผนการสอน

แผนการสอน นิทาน เรื่อง ทุษฐ कुमार

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังนิทานแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

เนื้อหา ความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

ความกตัญญู คือ การรู้คุณของผู้มีพระคุณ

ความกตเวทิต คือ การตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ

การแสดงความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ สามารถกระทำได้ดังนี้

1. แสดงความนอบน้อม ทางกาย วาจา ใจ
2. ช่วยเหลือในกิจที่สามารถช่วยเหลือได้ตามความเหมาะสม
3. พுகถึงด้วยความชื่นชม ยกย่อง ให้เกียรติ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงนิทานเรื่องทุษฐ कुमार
2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยดูคำถามจากแผ่นใส และเขียนตอบในแผ่นแบบฝึกหัด
3. ครูเฉลยคำตอบโดยใช้แผ่นใสเฉลยคำตอบ
4. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติจากเนื้อเรื่องในนิทาน ตอน “เมื่อสัตว์ทั้งสาม และเจ้าชายทุษฐ कुमार ให้คำมั่นสัญญาต่อพระฤาษี
5. ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทานเรื่องนี้ และวาดภาพประกอบ

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นภาพประกอบนิทาน
2. แบบฝึกหัด
3. แผ่นใส
4. ที่คาดผมรูปสัตว์ ๖ หนูนก
5. แผ่นบทบาทสมมติ
6. นักเรียน

7. วิทย์
8. แอบบันทีกเสียง

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม
4. การวาดภาพ

คู่มือการใช้แบบฝึกหัดสำหรับครู
เรื่อง ทุณฐกุมาร

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเรื่อง ทุณฐกุมาร ให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ แล้วอ่านคำถามให้ฟังทีละข้อ ให้นักเรียนอ่านตัวเลือกของคำตอบแต่ละข้อจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระโพธิสัตว์บวชเป็นฤาษี ตั้งอาศรมอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา วันหนึ่งพระฤาษีได้ยินเสียงคนร้องให้ช่วยก็ออกไปดูที่หน้าอาศรม เห็นเด็กหนุ่มคนหนึ่งกับสัตว์สามตัว คือ งู หนู และนกแขกเต้า เกาะขอนไม้ลอยน้ำมาด้วยกัน

พระฤาษีมีจิตเมตตา จึงช่วยสัตว์ทั้งสามขึ้นมาก่อน แล้วก่อไฟให้ผิง หลังจากนั้นจึงลงไปช่วยเด็กหนุ่มขึ้นมาผิงไฟ เหตุที่พระฤาษีช่วยสัตว์ก่อนนั้นเพราะพิจารณาเห็นว่า เป็นสัตว์เล็กมีกำลังน้อย ตกน้ำพลัดมาย่อมจะอ่อนเพลียมากกว่า

เด็กหนุ่มผู้นี้คือทุณฐกุมาร ราชบุตรพระเจ้าพาราณสี เป็นคนมีจิตใจหยาบช้า วันนั้นไปเล่นน้ำกับบริวารเกิดพายุน้ำไหลแรง ชักเจ้าชายลอยน้ำไป ไม่มีใครช่วย เกาะขอนไม้ได้ก็ลอยมาตามยถากรรม

งู นั้นชาติเดิมเป็นเศรษฐี มีทรัพย์มาก ผิงสมบัติไว้ในดิน ตายไปเกิดเป็นงู ห่วงสมบัติก็มาอยู่ใผ่ปากหลุม น้ำท่วมลอยน้ำไปก็เกาะขอนไม้เดียวกันกับทุณฐกุมารนั้น หนู ชาติเดิมก็เป็นเศรษฐี ตายไปเป็นหนูคอยเฝ้าสมบัติเช่นกัน ถูกน้ำท่วมพัดไปรวมอยู่กับงูและราชกุมาร นกแขกเต้าทำรังอยู่บนต้นจ๊ว ต้นไม้ล้ม น้ำท่วมจึงลอยไปเกาะขอนไม้เดียวกัน

เมื่อพระฤาษีช่วยสัตว์ทั้งสามและราชกุมารขึ้นไปแล้ว บรรดาสัตว์มีความกตัญญู และหนูบอกฤาษีว่าถ้าต้องการเงินให้ไปหาตนยังที่อยู่นกแขกเต้าก็ว่าตนไม่มีสมบัติ แต่ถ้าต้องการข้าวสารให้ไปหาได้ แต่ทุณฐกุมารมีจิตใจหยาบช้า โกรธฤาษีว่าช่วยสัตว์ก่อนตน มีใจอาฆาตถึงกับตั้งใจว่าถ้าตนได้เสวยราชย์เมื่อใดจะจับฤาษีนี้ฆ่าเสีย แต่ก็เสแสร้งบอกว่าถ้าตนได้เป็นกษัตริย์ให้ไปหา ตนจะแทนคุณ

ต่อมาพระฤาษีคิดถึงลงใจสัตว์ทั้งปวง ก็ไปหางู หนู และนกแขกเต้า สัตว์ทุกตัวทำตามที่เคยถือนวจาไว้แต่ฤาษีมิได้รับของไว้ คืนให้หมดแล้วเดินทางต่อเข้าไปในเมือง

ข. ทฤษฎีการ

ค. หนู

ง. งู

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนคิดข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทานเรื่องนี้
2. ให้นักเรียนวาดภาพประกอบจากเรื่องที่ฟัง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ง

2. ข

3. ง

4. ข

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ฟังแถบบันทึกเสียงนิทานเรื่อง ทุษฐ कुमार และฟังคำถามจากครูแล้ว ให้นักเรียนอ่าน
ตัวเลือกของคำตอบแต่ละข้อจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

2.

แผนการสอน

การฟัง บทร้อยกรอง ภาษิตไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังบทร้อยกรองภาษิตแล้วเขียนภาษิตที่ได้รับฟังได้
 3. ฟังบทร้อยกรองของภาษิตแล้วบอกสาระสำคัญได้
 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

เนื้อหา ความเป็นคนว่าง่าย

ความเป็นคนว่าง่าย คือ คนที่อดทนต่อคำสั่งสอนได้ เมื่อผู้รู้แนะนำพร่ำสอนให้ ก็ปฏิบัติตามด้วยความเคารพอ่อนน้อม ไม่คัดค้าน ไม่โต้ตอบ ไม่แก้ตัวโดยประการใด ๆ

ลักษณะของคนว่าง่ายสอนง่าย

1. รับฟังคำสั่งสอนด้วยดี ไม่แก้ตัว ไม่เถียง ไม่ขัดคอ
2. รับทำตามคำสั่งสอนด้วยดี
3. รับรู้คุณค่าผู้สอนอย่างดี ไม่โกรธ

ผลดีของการเป็นคนว่าง่าย

1. ทำให้เป็นที่เมตตาแก่คนทั้งหลาย
2. ทำให้ได้รับโอวาทคำสั่งสอนที่ดี
3. ทำให้ละจากโทษทั้งปวง
4. ทำให้บรรลุคุณธรรมเบื้องต้นได้

กิจกรรม

1. ครูนำไม้อ่อน และไม้แก่ มาให้นักเรียนพิจารณา
2. ครูขอตัวแทนนักเรียนมา 3 คน คนหนึ่งครูให้ดันท่อนไม้เล็กๆ คนที่สอง ครูให้กิ่งไม้ 1 กิ่ง คนที่สามครูให้กิ่งไม้ 1 มัด ให้นักเรียนทั้งสามคนหักดันท่อนไม้ในมือ ให้นักเรียนในห้องสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น ให้นักเรียนทั้ง 3 คน บอกความรู้สึกของตนเองในขณะที่หักกิ่งไม้
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังบทร้อยกรองภาษิต “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก” ให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว ให้นักเรียนฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากแผ่นใสนำมาเขียนตอบในแผ่นแบบฝึกทักษะการฟัง เขียนภาษิตที่ได้ฟังให้สมบูรณ์ และวาดภาพประกอบภาษิตนั้น

4. ให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำ และคำศัพท์ อ่านคำและความหมายของคำศัพท์
5. ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ตนเองคิดว่าควรปรับปรุงให้ดีขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1. ดันกล้ำ กิ่งไม้ 1 กิ่ง กิ่งไม้ 1 มัด
2. นักเรียน
3. วิทยุ
4. แลบบันทึกเสียง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส
7. บัตรคำศัพท์ บัตรความหมายของศัพท์

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม
5. การวาดภาพ

**คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
บทร้อยกรองภษิต “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก”**

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองภษิต ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยากให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว แล้วอ่านคำถามให้ฟังทีละข้อ ให้นักเรียนอ่านตัวเลือกของคำตอบแต่ละข้อจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง

ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก

ภษิตว่าไม้อ่อนดัดง่ายเน่
ส่วนไม้แก่ดัดยากลำบากกว่า
ไม้อ่อนคงครุณเขาว์เข้าตำรา
ให้ศึกษาแต่น้อยค่อยคัดไป
ไม้อ่อนดัดได้งามตามประสงค์
ไม้แก่คงแข็งขึ้นผืนไม้ไหว
เหมือนคนทีฐิมากยากกระไร
ขึ้นคัดไซร้อาจเดาะเพราะแข็งเอย

คำถาม (สำหรับครู)

1. สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้ สอนในเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. ให้ปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น
 - ข. ให้มีความมานะพยายามอยู่เสมอ
 - ค. ให้ขวนขวายหาความรู้ตลอดเวลา
 - ง. ให้ขยันทำงานต่าง ๆ ไม่ท้อถอย
2. “ไม้อ่อน” และ “ไม้แก่” ในคำประพันธ์นี้ เปรียบเทียบได้กับบุคคลใด
 - ก. ทารก - เด็ก
 - ข. เด็ก - ผู้ใหญ่
 - ค. ผู้ใหญ่ - คนแก่
 - ง. คนแก่ - ทารก

3. “ไม้แก่คงแข็งขึ้นฝืนไม้ไผ่” คำประพันธ์นี้มีความหมายว่าอย่างไร
- ว่านอนสอนง่าย
 - อวดดีอวดดี
 - มักใหญ่ใฝ่สูง
 - ชี้แจงสันหลังยาว
4. “ไม้อ่อนคุดไ้งามตามประสงค์” มีความหมายสอดคล้องกับสำนวนใด
- โง่แกมหยิ่ง
 - ว่านอนสอนง่าย
 - ก ข ไม่กระดิกหู
 - ว่าแต่เขาโอเหนาเป็นเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- ให้นักเรียนเขียนภายิตที่ได้รับฟังให้ถูกต้อง
- ให้นักเรียนวาดภาพประกอบภายิตที่ได้รับฟัง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก

2. ข

3. ข

4. ข

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง 1. ฟังแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองกาพย์ “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก และฟังคำถามจากครู แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____

2. _____

3. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.

☆

☆

☆

2.

☆

แผนการสอน
การฟัง บทความ เรื่อง “ไข่ดิบ”

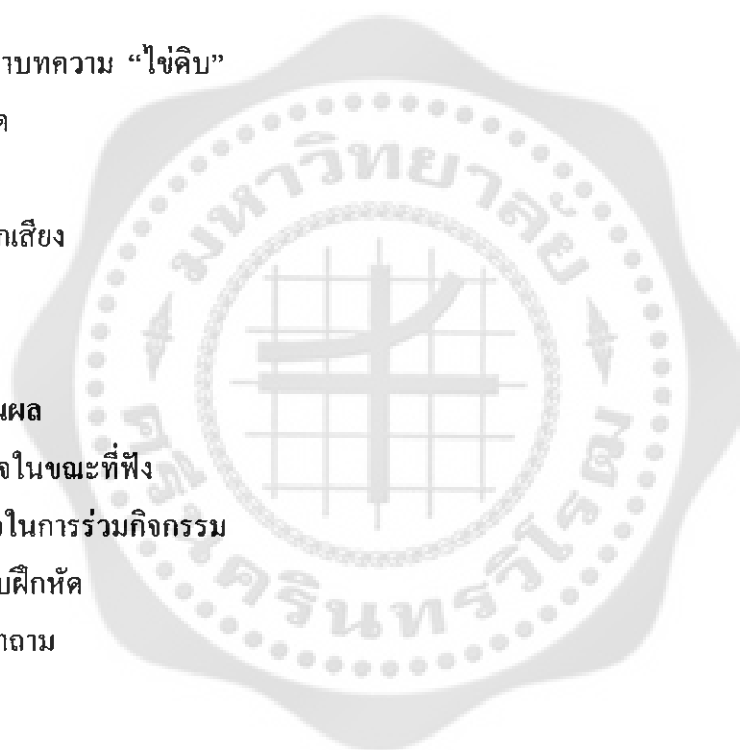
1. จุดประสงค์
 1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังบทความแล้วสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ได้รับฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้
2. เนื้อหา ไข่ดิบเป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ไข่ 1 ฟองให้สารอาหารโปรตีน ไขมัน และความร้อนต่อร่างกาย 70 - 90 แคลลอรี่ ซึ่งเท่ากับนม 30 ซิซี หรือ เนื้อสัตว์ 42 กรัม เราควรรับประทานไข่สุก
3. กิจกรรม
 - 3.1 ครูให้หัวหน้าแต่ละกลุ่มมารับด้วย 1 ใบ ช้อนส้อม 1 คัน ไข่ไก่ 1 ฟอง ครูให้นักเรียนค่อยๆ ไข่ และสังเกตลักษณะของไข่
 - 3.2 ครูให้นักเรียนบอกสิ่งที่สังเกตเห็น และถามนักเรียนไข่ในถ้วยนี้นักเรียนรับประทานได้หรือยัง และถ้ารับประทานอยากทราบทำไมจึงยังรับประทานไม่ได้ ครูจะให้ฟังบทความเรื่องไข่ดิบ
 - 3.3 ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงบทความเรื่อง “ไข่ดิบ” ให้เพื่อน ๆ ฟัง 2 เทียว
 - 3.4 ครูให้นักเรียนมาหน้าห้อง 3 คน นักเรียนคนหนึ่งถือไข่ไก่ 1 ฟอง นักเรียนอีกคนหนึ่งถือนม 1 ขวด นักเรียนอีกคนหนึ่งถือกระบอกควมมีความจุ 50 ซิซี
 - 3.5 ครูให้นักเรียนคนที่ถือขวดนม เทนมลงในกระบอกควม 30 ซิซี ให้นักเรียนคนที่ถือไข่ 1 ฟองมายืนอยู่กับนักเรียนที่ถือกระบอกควม 30 ซิซี (ไข่ 1 ฟอง ให้โปรตีน ไขมัน และความ ร้อนเท่ากับนม 30 ซิซี)
 - 3.6 ครูนำเครื่องชั่ง 2 แขนมาให้ให้นักเรียนดู ครูเลือกนักเรียนมา 2 คน มาเลือกค้อนน้ำหนักให้หนัก รวมกัน 42 กรัม ครูนำเนื้อที่หั่นมาวางไว้ เลือกนักเรียนมาคืบขึ้นเนื้อวางบนเครื่องชั่งให้เท่ากับค้อนน้ำหนักซึ่งมีความหนัก 42 กรัม
 - 3.7 ครูค้อนน้ำในหม้อไฟฟ้า เมื่อเดือดได้จึง ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำไข่ไก่มาใส่ในน้ำเดือด เพื่อทำไข่ หวาน ครูเพิ่มไข่ไก่และเติมน้ำตาล จนพอเหมาะ
 - 3.8 นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกหัดการฟัง
 - 3.9 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มได้รับประทานไข่หวาน คนละ 1 ถ้วย

4. สื่อการเรียนรู้

1. นักเรียน
2. ไข่ไก่
3. กระบอกตวง
4. เครื่องชั่งสองแขน
5. ถ้วย, ช้อนส้อม
6. น้ำตาล, ชิงสค
7. เนื้อสัตว์
8. แผ่นเนื้อหาบทความ “ไข่ดิบ”
9. แบบฝึกหัด
10. วิทย์
11. แลบบันทึกละเอียด
12. แผ่นใส

5. การประเมินผล

1. ความสนใจในขณะฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู บทความ เรื่อง “ไข่ดิบ”

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการฟังบทความ “ไข่ดิบ” ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว แล้วให้นักเรียนฟังคำถามแถบบันทึกเสียง และอ่านคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง

ไข่ดิบ

ไข่เป็นอาหารประจำครัวเรือนที่ให้สารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ไข่ 1 ฟอง ให้ทั้งโปรตีน ไขมัน และความร้อนต่อร่างกาย ถึง 70 – 90 แคลอรี (หน่วยวัดปริมาณความร้อน) ซึ่งเท่ากับนม 30 ซีซี หรือเนื้อสัตว์ 43 กรัม ไข่ดิบไม่ได้มีประโยชน์ต่อร่างกายมากกว่าไข่สุก เนื่องจากไข่ดิบจะเคลื่อนไหวผ่านลำไส้เล็กไปอย่างรวดเร็ว ร่างกายจึงดูดซับสารอาหารไม่ทัน นอกจากนี้เมือกของไข่ขาวยังขัดขวางการทำงานของน้ำย่อยในกระเพาะอาหารอีกด้วย สารบางชนิดเกิดในไข่ดิบ หากบริโภคนาน ๆ จะเกิดอาการผิดปกติ เช่น เบื่ออาหาร ปวดกล้ามเนื้อบริเวณต่าง ๆ ผิวหนังอักเสบ เยื่อเมือกอักเสบ เป็นต้น

ชัยพฤกษ์วิทยาสาสตร์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 270 1 สิงหาคม 2538

คำถาม (สำหรับครู)

1. ไข่ 1 ฟองให้สารอาหารอะไร
 - ก. คาร์โบไฮเดรต
 - ข. โปรตีน
 - ค. แป้ง
 - ง. วิตามิน ซี
2. ข้อความใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. ไข่ 1 ฟอง ให้ความร้อนต่อร่างกาย 70 – 90 แคลอรี
 - ข. ไข่มีสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมาก
 - ค. ไข่ดิบมีประโยชน์ต่อร่างกายมากกว่าไข่สุก

- ง. สารบางชนิดในไข่ดิบมีโทษต่อร่างกาย
3. อาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นได้จากการรับประทานไข่ดิบได้แก่
- อยากรับประทานอาหารมากเกินไป
 - เป็นตะคริวตามกล้ามเนื้อ
 - ผิวหนังอักเสบ
 - เยื่อตาอักเสบ
4. บทความนี้มีสาระสำคัญที่สุดตรงกับข้อใด
- ประโยชน์ไข่
 - สารอาหารในไข่
 - โทษของการรับประทานไข่ดิบ
 - โรคที่เกิดจากการรับประทานไข่

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- นักเรียนชอบรับประทานอาหารไข่หรือไม่
- ให้นักเรียนเขียนรายชื่ออาหารที่ทำจากไข่ที่นักเรียนชอบรับประทาน
- ให้นักเรียนวาดภาพประกอบอาหารที่ทำจากไข่ที่นักเรียนชอบรับประทาน

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ข

2. ค

3. ค

4. ค

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

บทความ เรื่อง ไข่ดิบ

คำชี้แจง ฟังแถบบันทึกเสียงบทความเรื่อง ไข่ดิบ ให้นักเรียนอ่านตัวเลือกของคำตอบจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____

2. _____

3. _____

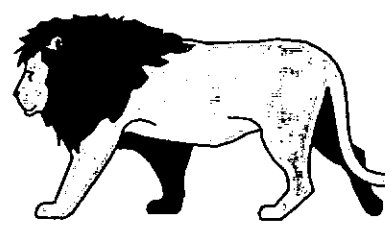
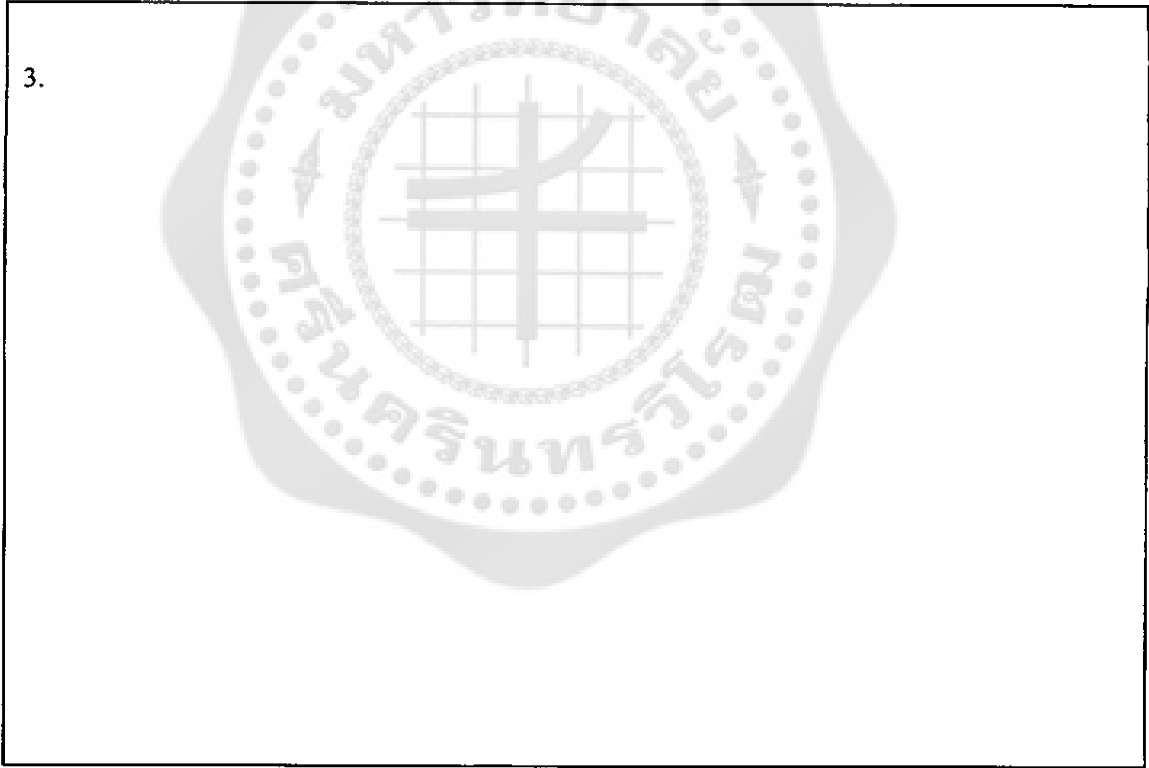
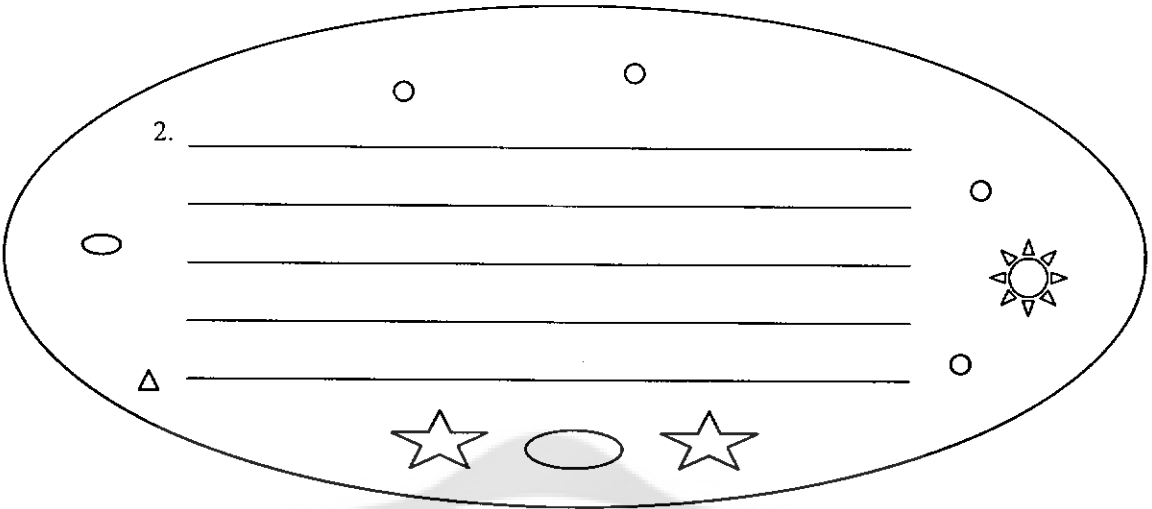
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็น

1. _____

แผนการสอน

การฟัง ข่าว

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังข่าวแล้วบอกสาระสำคัญได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

เนื้อหา

ความเมตตา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข

กิจกรรม

1. ครูทาบปัญหาอะไรอยู่ “คำอะไรอยู่ที่ต้องใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลต่าง ๆ เช่น พระเจ้าแผ่นดิน พระสงฆ์”
2. ครูให้นักเรียนตอบ และเลือกแผ่นเฉลยติดบนกระดาน
3. ครูให้นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำราชาศัพท์ และความหมาย โดยครูติดบัตรคำ คำราชาศัพท์ 3 ตัว และความหมาย 3 ความหมาย บนกระดาน
4. ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงข่าว ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทักษะการฟัง
5. ครูให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และอ่านคำตอบที่เป็นตัวเลือกจากบัตรคำที่ครูติดบนกระดาน
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. นักเรียน
3. วิทยุ
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ

การประเมินผล

1. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม

2. ความสนใจในการฟัง
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
ข่าว เรื่อง ข่าวในพระราชสำนัก

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงข่าว “พระราชสำนัก ของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยเด็กขายพวงมาลัย” ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว แล้วอ่านคำถามให้ฟังทีละข้อ ให้นักเรียน อ่านตัวเลือกจากบัตรคำที่ครูติดบนกระดาน

ข่าวพระราชสำนัก

จากพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ทรงห่วงใยเด็กขายพวงมาลัยตามบริเวณสี่แยกไฟแดงนั้น เกี่ยวกับเรื่องนี้ พล.ต.ต.วุฒิ สุโกศล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม กล่าวว่า ทางกระทรวง ไม่ได้นั่งนอนใจ ขณะนี้ได้มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาทำงานอย่างเร่งด่วน เพื่อสนองพระราชดำริ รวมทั้งไม่ต้องการให้เสียภาพลักษณ์ในสายตาของชาวต่างประเทศ ที่ให้เยาวชนออกมาทำงานหาเงินในเวลากลางคืน จนไม่มีเวลาพักผ่อน เพราะเรื่องการหาเงินเลี้ยงดูครอบครัว ควรเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง จนกว่าเยาวชนเหล่านี้จะโตพอที่จะออกมาทำงานได้

คำถาม (สำหรับครู)

1. ข้อความนี้ จัดอยู่ในประเภทใด
 - ก. บทความ
 - ข. ข่าว
 - ค. ประกาศ
 - ง. โฆษณา
2. “ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยเด็กขายพวงมาลัย ตามบริเวณสี่แยกไฟแดงนั้น ” จากข้อความนี้แสดงถึงน้ำพระทัยของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถด้านใดมากที่สุด
 - ก. เสียสละ
 - ข. เมตตา
 - ค. อดทน

- ง. อ่อนโยน
3. คำว่า “พระราชเสาวนีย์” มีความหมายว่าอย่างไร
- คำสั่งของพระราชินี
 - ความคิดของพระราชินี
 - ความมั่งหวังของพระราชินี
 - คำพูดของพระราชินี
4. “ ทางกระทรวงแรงงานฯ ไม่ได้นั่งนอนใจ ” คำว่าไม่ได้นั่งนอนใจ มีความหมายใกล้เคียงกับ
สำนวนในข้อใด
- เอาหูไปนา เอาตาไปไร่
 - หน้าไหว้ หลังหลอก
 - คนละไม้คนละมือ
 - ตามยถากรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำตามจากเทป และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- เมื่อนักเรียนฟังข่าวนี้แล้ว นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
- ให้นักเรียนลองเขียนพาดหัวข่าวนี้ให้น่าสนใจ

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก

2. ข

3. ก

4. ค

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

ข่าวในพระราชสำนัก

คำชี้แจง ฟังข้อความที่ครูกำหนดให้ เมื่อฟังจบแล้วตอบคำถามที่ครูถาม และเขียนคำตอบที่นึก
เลือกให้ถูกต้อง

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

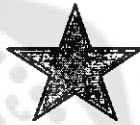

1. _____

2. _____

แผนการสอน

การฟัง ปรัชญาคำทาย เกี่ยวกับเวลา

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. หาความบันเทิงจากการฟัง
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด

เนื้อหา

ปรัชญา หรือ ที่เรียกว่า “อะไรเอ่ย” หรือ “คำทาย” เป็นการละเล่นของไทยอย่างหนึ่ง การเล่นปรัชญาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้ใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้แก่เด็ก ฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต มีไหวพริบในการแก้ปัญหา ปรัชญาเป็นการละเล่นที่มุ่งให้ความบันเทิง ช่วยให้ผู้ที่ทายบังเกิดความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้ร่วมเล่นเสมอ

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกมส่งสาส์น ครูให้นักเรียนส่งของให้ถึงมือเพื่อน ห้ามโยนให้กัน เมื่อนักเรียนได้รับแล้วให้ส่งต่อไปยังคนต่อไปในกลุ่ม ถ้าได้อินสัญญาณของเพลงให้หยุด สาส์นนั่นตกอยู่ที่ใครผู้้นั้นต้องถือไว้ ห้ามส่งไปยังคนอื่น นักเรียนที่มีสาส์นอยู่ในมือ ลูกชิ้นอ่านคำทายในสาส์นนั้นให้เพื่อน ๆ ฟังแล้วเรียกเพื่อนตอนผู้อ่านสาส์นเฉลยคำตอบ
2. ครูให้นักเรียนคิดปรัชญาคำทาย ทายเพื่อน
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังข้อความปรัชญาคำทาย ปรัชญาละ 1 เที้ยว แล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูให้นักเรียนวาดภาพปรัชญาคำทายที่ตอบ
5. ครูให้นักเรียนแต่งปรัชญาคำทายด้วยความคิดของตนเอง
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยปรัชญาคำทาย
7. นักเรียนอ่านแผนภูมิ “ปรัชญา” จากแผ่นใส
8. ให้นักเรียนผลัดกันทายปรัชญาในช่วงโมงอบรมตอนเช้า

สื่อการเรียนการสอน

1. นักเรียน

2. สาส์น
3. วิทย์
4. แดบับันทิกเสียง
5. เครื่องฉายข้ามศีรยะ
6. แผ่นใส

การประเมินผล

1. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
2. ความสนใจในการฟัง
3. การทำแบบฝึกหัด

คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
ปริศนาคำทาย เกี่ยวกับ เวลา

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังข้อความปริศนาคำทาย ปริศนาละ 1 เที้ยว แล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัดทีละข้อ จนครบทั้ง 4 ข้อ ให้นักเรียนลองแต่งปริศนาคำทายในแผ่นแบบฝึกหัด คนละ 1 ปริศนา

ปริศนาคำทาย

1. ไฉ่ยาวไฉ่สั้น วิ่งแข่งกันบนบึงหน้า
2. อีลุ่มอีล่ำ เดินวันยังค่ำ ก็ไม่เห็นรอย
3. มาแปด กลับสิบแปดทุกวัน
4. อยู่ไม่เป็นที่ ชอบหนีเขาไป

คำถาม (สำหรับครู)

1. “ไฉ่ยาวไฉ่สั้น วิ่งแข่งกันบนบึงหน้า” จากข้อความนี้คำตอบคืออะไร ตอบได้ค่ะ
2. “อีลุ่มอีล่ำ เดินวันยังค่ำ ก็ไม่เห็นรอย” จากข้อความนี้คำตอบคืออะไร ตอบได้ค่ะ
3. “มาแปด กลับสิบแปดทุกวัน” จากข้อความนี้คำตอบคืออะไร ตอบได้ค่ะ
4. “อยู่ไม่เป็นที่ ชอบหนีเขาไป” จากข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด ตอบได้ค่ะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนวาดภาพคำตอบปริศนาคำทาย
2. ให้นักเรียนคิดแต่งปริศนาคำทายด้วยตนเอง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. เข็มสั้น – เข็มยาว	2. นาฬิกา
3. เวลาเคารพธงชาติ	4. ปริศนาคำทาย

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.

แผนการสอน

ประกาศ โครงการโรงพักเพื่อประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. จุดประสงค์
 1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. บอกประเภทของข้อความที่ฟังได้
 3. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

2. เนื้อหา

ประกาศ จากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประกาศ หมายถึง ข้อความที่แจ้งเรื่องราวให้ผู้อ่านทราบ หรือ ให้ปฏิบัติตาม
 อาจจะเป็นประกาศของทางราชการ หรือ เป็นประกาศของวัด โรงเรียน ห้างร้านก็ได้

การฟังประกาศ จะทำให้นักเรียนได้รับข่าวสาร ที่ทันต่อเหตุการณ์ นักเรียนจึง
 ควรตั้งใจฟังประกาศต่าง ๆ ให้เข้าใจ คิดวิเคราะห์พิจารณาสิ่งที่ได้รับฟัง และนำมาใช้ให้เกิด
 ประโยชน์แก่ตนเองต่อไป

3. กิจกรรม

1. ครูคิดสัญลักษณ์ “ตราตำรวจ” บนกระดาน
2. ครูให้นักเรียนทายว่า เป็นเครื่องหมายอะไร และบุคคลที่มีเครื่องหมายนี้มีหน้าที่อะไรบ้าง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและเขียนให้มากที่สุดในเวลา 3 นาที
3. ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟังข้อความประกาศจากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน ให้นักเรียนฟัง
 คำถามจากแถบบันทึกเสียง และเลือกคำตอบจากแผ่นใส เขียนตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ให้นักเรียนเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม ที่บอร์ด

4. สื่อการเรียนการสอน

1. สัญลักษณ์ “ตราตำรวจ”
2. วิทยู
3. แถบบันทึกเสียง
4. นักเรียน

5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
เรื่อง ประกาศ โครงการโรงพักเพื่อประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังข้อความประกาศ จากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน แล้วให้นักเรียนตอบคำถามในแผ่นแบบฝึกหัดทีละข้อ

ประกาศ

เพื่อป้องกันการจับตัวเรียกค่าไถ่ โปรดอย่าปล่อยเด็กอยู่ตามลำพัง อย่าให้เด็กได้รับของ หรือ อาหาร และเครื่องดื่มจากคนแปลกหน้า ควรตรวจสอบประวัติก่อนที่จะรับพี่เลี้ยงเด็ก มีเหตุสงสัยแจ้งตำรวจให้เร็วที่สุด หรือ แจ้ง สวพ.91 โทรฟรี 1644 หรือ 562 – 0033 – 34 ด้วยความห่วงใยจากโครงการโรงพักเพื่อประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำถาม (สำหรับครู)

- ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด
 - ข่าว
 - ประกาศ
 - โฆษณา
 - แจ้งความ
- ข้อความนี้น่าจะเป็นคำพูดของใครมากที่สุด
 - ครู
 - พ่อ
 - ทหาร
 - ตำรวจ
- ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด
 - อบรม
 - แนะนำ
 - สั่งสอน
 - ตักเตือน

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามให้ดี อ่านตัวเลือกของคำตอบจากแผ่นใส และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดให้เรียบร้อย

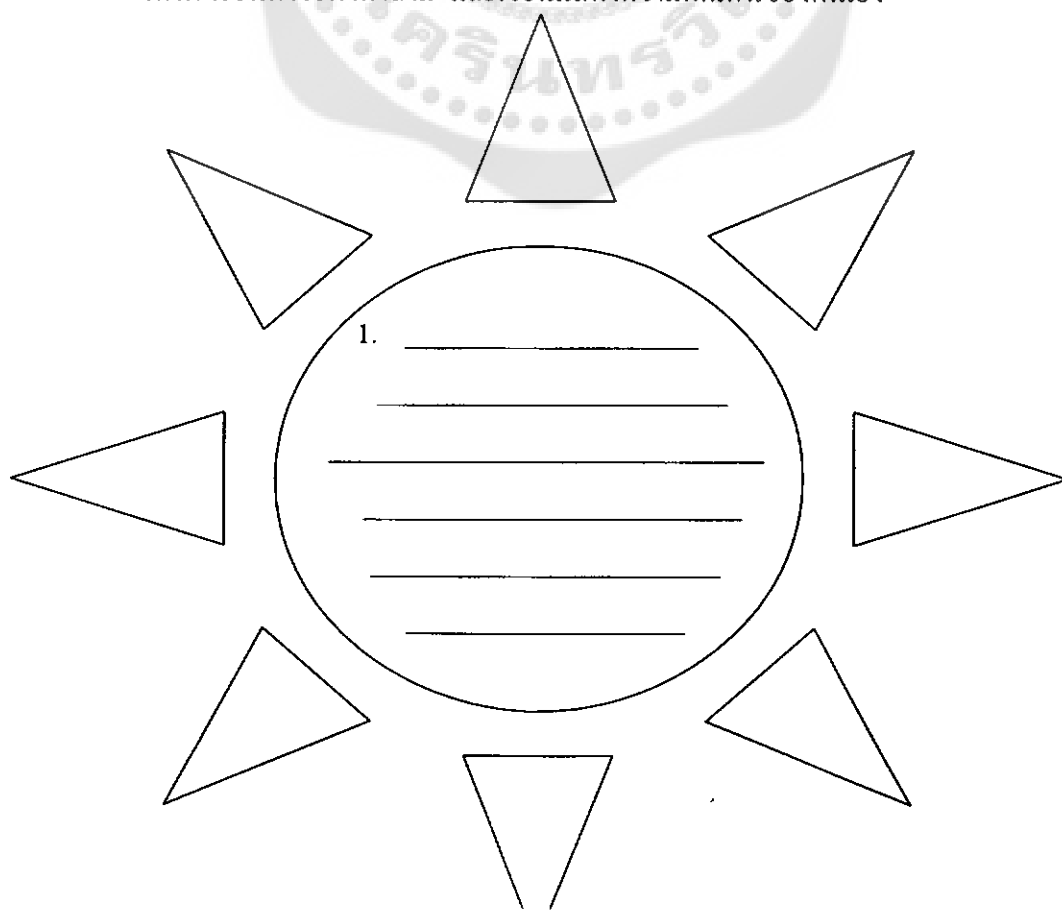
1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

แผนการสอน

การฟังเพลง “ มิตรภาพไร้พรมแดน ”

1. จุดประสงค์
 1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง
 2. ฟังเพลงแล้วบอกสาระของเนื้อเพลงได้
 3. หาความบันเทิงจากการฟัง
 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

2. เนื้อหา การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 จัดที่ประเทศไทย
 เอเชียนเกมส์ เป็น การแข่งขันกีฬาในกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย
 กีฬา หมายถึง การเล่นเพื่อความสนุกเพลิดเพลินและเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง

3. กิจกรรม
 1. ครูให้นักเรียน 3 คน เลือกหยิบธงชาติจากมุมหนังสือ มายืนหน้าห้อง
 2. ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นธงชาติของประเทศใด
 3. ครูเลือกนักเรียนที่อาสาออกมาเขียนชื่อประเทศตามธงชาติ
 4. ครูแขวนแผนที่ทวีปเอเชีย ให้นักเรียนออกมาชี้ที่ตั้งของประเทศตามธงชาติ
 5. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง “มิตรภาพไร้พรมแดน” ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ฟังคำถามจาก
 แถบบันทึกเสียงและคู่ตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด
 6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ และสรุปสาระสำคัญของเนื้อเพลง
 7. ครูเปิดเทปเพลงท่อนที่ให้นักเรียนฝึกฟัง และให้นักเรียนร้องเพลงตาม
 8. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนโบกธงชาติประเทศต่าง ๆ ในเอเชียประกอบไปกับการร้องเพลง

4. สื่อการเรียนการสอน
 1. ธงชาติประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย
 2. แผนที่ทวีปเอเชีย
 3. วิทยุ
 4. แถบบันทึกเสียงเพลง
 5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
 6. แผ่นใส

7. นักเรียน

5. การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกสำหรับครู
เพลง “มิตรภาพไร้พรมแดน”

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงให้นักเรียนฟัง ฟังคำถามจากเทปและดูตัวเลือจากแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง ให้นักเรียนออกแบบเอง

เพลง “มิตรภาพไร้พรมแดน”

“โลกกว้างแต่ทางไปถึง ครี้งใจร้อยพันรวมกัน
สรรค์สร้างเส้นทางสู่ฝัน สัมพันธอันแนบแน่นเพื่อน
กีฬาแห่งสามัคคี มิตรไมตรีที่ไร้พรมแดน
มิตรภาพกระชับแว่นแคว้น
คือ ชัยชนะของเราทุกคน
มิตรภาพไร้พรมแดน
ร้อยทิมมาแรง แข่งขันชิงชัย
มิตรภาพไร้พรมแดน ดวงใจหนึ่งแสนสัมพันธยิ่งใหญ่”

คำถาม (สำหรับครู)

1. “กีฬาแห่งสามัคคี” มีความหมายตรงกับข้อความในข้อใดมากที่สุด
 - ก. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - ข. ทุกชาติได้รับเหรียญ
 - ค. ความพร้อมเพรียงกัน ปรงคองกัน
 - ง. แลกเปลี่ยน
2. “มิตรไมตรีไร้พรมแดน” คำว่า ไร้พรมแดน มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. ไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา
 - ข. ไม่คำนึงถึงเพศ อายุ
 - ค. ไม่คำนึงถึงการศึกษา ความสามารถ
 - ง. ไม่คำนึงถึงฐานะ อาชีพ

3. “มิตรภาพ กระชับแว่นแคว้น” คำว่า มิตรภาพมีความหมายตรงกับข้อใด
- ความสามัคคี
 - ความเป็นเพื่อน
 - ความปรารถนา
 - ความสมหวัง
4. สาระสำคัญของเนื้อเพลงนี้ มุ่งให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยไปกับข้อใดมากที่สุด
- กีฬาทำให้คนมีน้ำใจ
 - กีฬาสร้างความเป็นเพื่อน
 - กีฬาทำให้คนมีร่างกายแข็งแรง
 - กีฬาช่วยสร้างคนในชาติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- ให้นักเรียนเขียนชื่อประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จัก
- ให้นักเรียนเขียนชื่อประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนเคยไป
- ให้นักเรียนวาดภาพธงชาติประเทศในทวีปเอเชียที่นักเรียนรู้จัก

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ค

2. ก

3. ข

4. ข

แบบฝึกสำหรับนักเรียน
เพลง “มิตรภาพไร้พรมแดน”

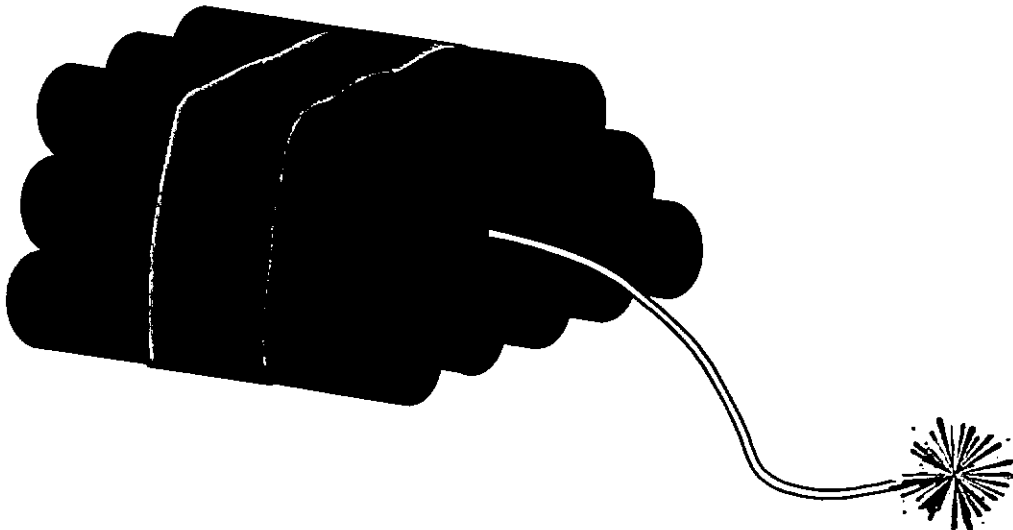
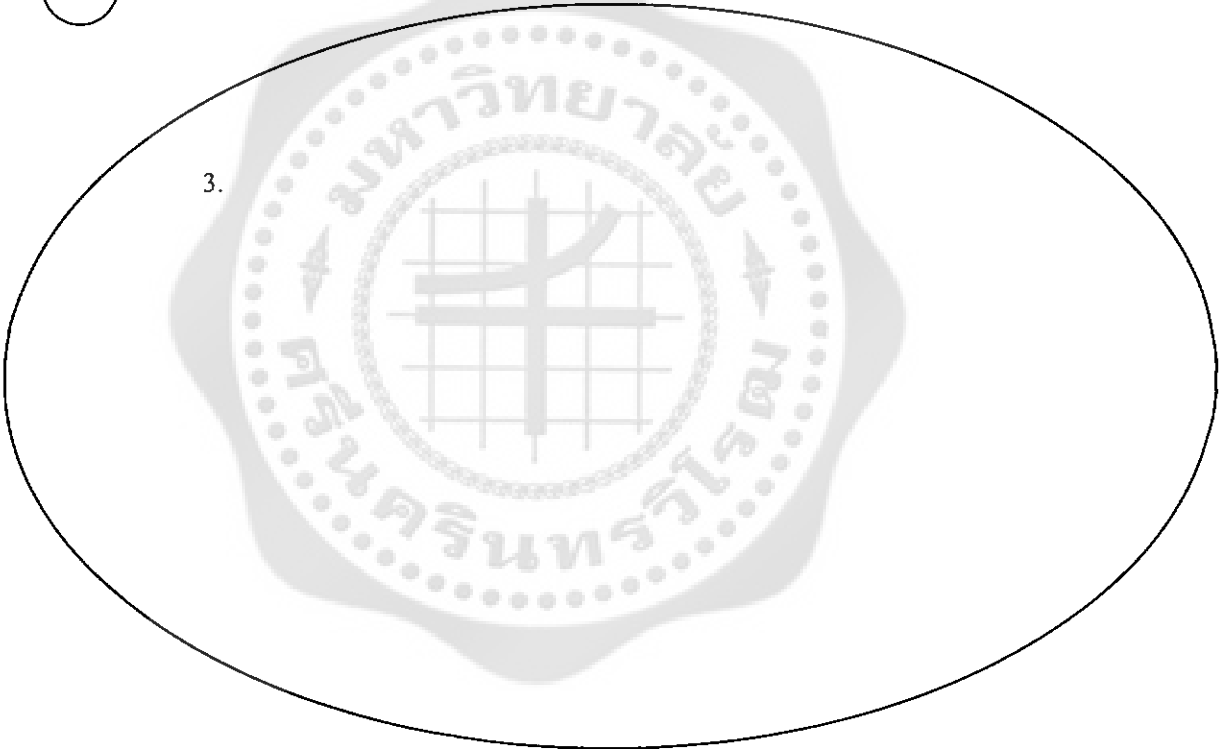
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกของคำตอบที่ถูกต้อง เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนคำตอบให้ชัดเจน

1. _____

2. _____

แผนการสอน

เรื่อง นิทาน “เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร”

จุดประสงค์

1. ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง
2. ฟังนิทานแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิดได้

เนื้อหา

ความละเอียดละออ หมายถึง ถี่ถ้วน

สังเกตการณ์ (ก.) เผาดู หรือ ศึกษาเหตุการณ์ หรือ เรื่องราวโดยละเอียด

วิธีการฝึกความละเอียดละออ

1. ผู้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สังเกตความเหมือน, สังเกตความแตกต่างของสิ่งนั้น ๆ
2. ฝึกจับเวลาในการสังเกต จากระยะเวลามาก ๆ ให้เหลือเวลาน้อยลง ๆ
3. ให้อาภาพต่อเติมรายละเอียดของภาพให้มากขึ้น
4. ฝึกการเล่นเกม เช่น การเล่นไพ่จำ

ประโยชน์ของการเป็นผู้มีความละเอียดละออ

1. ทำให้เกิดความบกพร่องในการทำงานน้อยลง
2. ทำให้ปลอดภัยแคล้วจากอันตรายทั้งปวง

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “ใครเห็นอะไรบ้าง” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสิ่งที่สังเกตเห็นให้ได้มากที่สุดในเวลา 20 วินาที
2. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่าน ให้นักเรียนทุกคนสังเกตและเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนกันของแต่ละกลุ่ม
3. ครูถามนักเรียนว่า “การที่นักเรียนแต่ละคนเขียนสิ่งที่สังเกตเห็นมานั้นน้อยหรือมาก แตกต่างกันเพราะเหตุใด ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย
4. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทานเรื่อง “เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร” ให้นักเรียนฟัง 1 จบ

5. ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และ ดูตัวเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จากแผ่นใส เขียนคำตอบที่เลือกแล้วลงในแผ่นแบบฝึกหัด
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นคติ ข้อคิด ที่ได้ รับจากการฟังนิทาน

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพ
2. วิทยู
3. แถบบันทึกเสียงนิทาน
4. นักเรียน
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส

การประเมินผล

1. การตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การเขียนคติข้อคิด
5. การตั้งชื่อเรื่องใหม่

คู่มือการใช้แบบฝึกหัดสำหรับครู
นิทาน เรื่อง “เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร”

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน เรื่อง เราไม่ใช่คนหรืออย่างไรให้นักเรียนฟัง 1 เทียบให้นักเรียนตอบคำถามโดยฟังจากแถบบันทึกเสียง และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

เนื้อเรื่อง
เราไม่ใช่คนหรืออย่างไร

กาลครั้งหนึ่งพระราชองค์หนึ่งเสด็จประพาสทางชลมารคด้วยเรือหลวง มีเรือของคณะที่ปรึกษาแผ่นดินตามขบวนเสด็จอีกลำหนึ่ง วันนั้นอากาศร้อนจัด แดดจ้า พวกฝีพายต้องแจวทวนน้ำมาหลายชั่วโมง ในขณะที่พระราชและคณะที่ปรึกษาดำรงนอนเอกเขนกอยู่ได้ประทุนเรือ ซึ่งมีระบายนางงาม

คนเรือเหงื่อท่วมตัวไปหมด คนหนึ่งเริ่มบ่นกับเพื่อนฝีพายคนถัดไปว่า “มันไม่ยุติธรรมเลย เราไม่ใช่คนหรือไงนะ ทำไมถึงต้องมาทำงานหนักอย่างนี้ ในเมื่อพวกที่ปรึกษาขี้เกียจเหล่านี้นอนอยู่ในร่ม ถึงอย่างไร ๆ เราก็เป็นข้าแผ่นดินของพระราชเช่นเดียวกับพวกเขา ดังนั้นเขาก็น่าจะมาแจวเรือเสียบ้าง”

พระราชเอกเขนกหลับพระเนตรอยู่ก็จริง แต่ก็ทรงได้ยินคำพูดของฝีพาย จึงสร้างทำเป็นบรรทมหลับต่อไป

ครั้นเวลาค่ำลงก็จอดเรือแรมคืนอยู่ข้างวัดเล็ก ๆ วัดหนึ่งหลังจากพวกฝีพายกินข้าวปลาอาหารกันเสร็จสรรพ ต่างก็ลงนอนหลับไปในไม่ช้า บ้างก็กรนครอก ๆ พระราชยังบรรทมไม่หลับ ทรงได้ยินเสียง ๆ หนึ่งดังมาจากทางด้านวัด ก็ทรงปลุกฝีพายข้างบนคนนั้นให้ขึ้นบอกไปเลยว่าเสียงอะไร เมื่อฝีพายไปดูกลับมาพระราชก็รับสั่งถามว่า “เสียงอะไรล่ะ”

“ลูกสุนัขมันร้องพะย่ะค่ะ” ฝีพายทูลตอบ

“ลูกหมาที่ตัว” รับสั่งถาม

นายฝีพายไม่รู้ ก็ต้องวิ่งกลับไปดูอีกที พอกลับมาทูลว่า “ห้าตัวพะย่ะค่ะ”

“ตัวผู้หรือตัวเมีย” ครัสถาม

นายผีพายไม่รู้ก็ต้องวิ่งกลับไปคู่อีก กลับมาทูลว่า “ตัวผู้สามตัว ตัวเมียสองตัว
พะยะค่ะ”

“แล้วมันลืออะไรบ้างล่ะ” พระราชารับสั่งถามอีก

เอาอีกแล้ว พ่อผีพายนั่นต้องวิ่งไปดูลูกสุนัขอีกหนหนึ่ง กลับมาทูลว่า “สีขาว
ก็มี ดำก็มี น้ำตาลก็มีพะยะค่ะ”

พระราชโอรสให้ปลุกที่ปรึกษาแผ่นดินคนหนึ่งขึ้นมา แล้วรับสั่งให้ไปดูว่า
เสียงอะไรที่มันดังอยู่ที่นี่

ไม่กี่นาทีที่ปรึกษาแผ่นดินผู้นั้นก็กลับมาทูลตอบว่า “เสียงลูกสุนัขร้องพะยะ
ค่ะ”

“มีกี่ตัวล่ะ” รับสั่งถาม

“ห้าตัวพะยะค่ะ” เขาทูลตอบ

“ตัวผู้กี่ตัว ตัวเมียกี่ตัว” ตรัสถามอีก

“ตัวผู้สาม ตัวเมียสองพะยะค่ะ”

“ลืออะไรบ้าง”

“สีขาว สีดำ และสีน้ำตาลพะยะค่ะ แม่ของมันสีดำ เป็นสุนัขของสงฆ์ในวัด
นี้เอง พะยะค่ะ”

พระราชาทรงหันไปทางผีพายแล้วตรัสว่า “เจ้าต้องขึ้นบกวิ่งไปดูถึง 4 ครั้ง
เพื่อตอบคำถามของข้า แต่ที่ปรึกษาของข้าไปดูคนเดียวเท่านั้นเอง นี่แหละคือเหตุผลที่ว่า
มนุษย์เราบางคนทำไมถึงต้องเป็นผีพาย บางคนทำไมเป็นที่ปรึกษาแผ่นดิน แม้ว่าเราจะเป็น
มนุษย์เหมือนกันก็ตาม”

คำถาม (สำหรับครู)

1. มันไม่ยุติธรรม เราไม่ใช้คนหรืออย่างไหนะ ทำไมถึงต้องมาทำงานหนักอย่างนี้ คำพูดนี้
แสดงความรู้สึกของผู้พูดอย่างไร

- ก. เสียใจ
- ข. น้อยใจ
- ค. ทุกข์ใจ
- ง. อ่อนใจ

แผนการสอน บทร้อยกรอง “ปลูกต้นข้าวเกิดเมล็ดข้าวดังเขาว่า”

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. บอกสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้

เนื้อหา ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ทำดี หมายถึง การคิดดี พูดดี ทำแต่ความดี

ผู้ที่ทำความดีและมีความสุข และได้รับผลของความดีนั้น

ทำชั่ว หมายถึง การคิดไม่ดี พูดไม่ดี ทำในสิ่งที่ไม่ดี

ผู้ที่ทำความชั่วจะมีความสุข และได้รับผลของความชั่วที่ตนได้ทำไป

กิจกรรม

1. ครูนำเมล็ดข้าว และภาพต้นข้าวให้นักเรียนพิจารณา ครูนำภาพยาเสพติด และภาพคนที่ติดยาเสพติดให้นักเรียนพิจารณา ครูนำภาพคนที่ทำความดี (ตั้งใจในอ่านหนังสือ) และภาพคนที่ได้รับปริญญาให้นักเรียนพิจารณา ร่วมกันอภิปราย
2. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังบทร้อยกรอง
3. ให้นักเรียนตอบคำถามจากแผ่นใสและเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากแผ่นใส พร้อม ๆ กัน
5. ให้นักเรียนเล่นเกม ครูแจกแถบประโยคบทร้อยกรองกลุ่มละ 1 วรรค ให้นักเรียนออกมาเรียงลำดับบทร้อยกรอง
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด

สื่อการสอน

1. เมล็ดพืช
2. ภาพความดี
3. ภาพความชั่ว
4. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
5. แผ่นใส

6. แถบประโยชน์

7. นักเรียน

5. การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกหัดสำหรับครู
เรื่อง บทร้อยกรอง “ปลุกต้นข้าวเกิดเมล็ดข้าวดังเขาวัว”

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังบทร้อยกรอง ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดพยายามเขียนสวย ๆ

บทร้อยกรอง

ปลุกต้นข้าวเกิดเมล็ดข้าวดังเขาวัว
 ปลุกถั่วงาเกิดถั่วงาเป็นเม่นมัน
 ปลุกอย่างไรได้ผลอย่างเดียวกัน
 ตามพืชพันธุ์หวานลงจงเข้าใจ
 แม้ความชั่วปลุกลงคงได้ชั่ว
 ความดีคงไม่กลัวคุ้มตัวได้
 ปลุกความดีผลดีมีทั่วไป
 ความชั่วไซร้อ่าปลุกเป็นถูกเอ๋ย

คำถาม (สำหรับครู)

1. คำประพันธ์นี้ ผู้แต่งมีจุดประสงค์สอนในเรื่องใด
 - ก. ทำความดีละเว้นความชั่ว
 - ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ค. ความดีเป็นสิ่งไม่ตาย
 - ง. ความดีชนะความชั่ว
2. คำประพันธ์นี้มีความหมายสอดคล้องกับภาษิตใด
 - ก. หวานพืชหวังผล
 - ข. กงเกวียนกำเกวียน
 - ค. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
 - ง. แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร

3. การกระทำในข้อใดเป็นการทำความดี ที่เหมาะสมกับตนเอง
 - ก. ช่วยประหยัดน้ำและไฟ
 - ข. ช่วยคุณพ่อขับรถยนต์
 - ค. ช่วยคุณแม่วัดผ้า
 - ง. ช่วยคุณพ่อตัดต้นไม้
4. การกระทำในข้อใด เป็นการกระทำที่ไม่ดีไม่เหมาะสมไม่ควรกระทำ
 - ก. หยิบของที่วางข้างสระน้ำไปโดย คิดว่าไม่มีเจ้าของ
 - ข. เก็บเงินที่พื้นให้คุณครูประกาศหาเจ้าของ
 - ค. แบ่งขนมให้เพื่อนรับประทาน
 - ง. อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนสิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำ
2. ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ไม่ดีหนู ๆ ไม่ควรทำ

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ข

2. ข

3. ก

4. ก

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

สิ่งดี ๆ ที่หนูควรทำ	สิ่งที่ไม่ดี หนูไม่ควรทำ
☆ _____ _____ _____ _____ _____ _____☆	☆ _____ _____ _____ _____ _____ _____☆

แผนการสอน

บทความเรื่อง นายเลือนประดิษฐ์รดสามล้อ

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง
 2. บอกสาระสำคัญของบทความที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้

เนื้อหา ประดิษฐ์ (ก.) หมายถึง ตั้งขึ้น, จัดทำขึ้น, สร้างขึ้น, แต่งขึ้น นักประดิษฐ์ (ที่คิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นนั้นเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมคือ อิทธิบาท 4 อันประกอบด้วย ฉันทะ คือรักในสิ่งที่ทำ มีวิริยะ มีความตั้งใจทำลงมือทำงานนั้นความขยันอดทนไม่ทอดทิ้ง มีจิตตะ คือมีใจจดจ่อในงานที่ทำ ทำด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่น ให้ประสบผลสำเร็จ มีวิมังสา คือ รู้จักพิจารณาแก้ไขบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นจนงานที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จ

นายเลือน พงษ์โสภณ นักประดิษฐ์คนไทยผู้นี้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์และมีคุณธรรมตามคำสอนขององค์พระศาสดา คือ อิทธิบาท 4 จึงทำให้เขาประสบความสำเร็จในการทำงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำศัพท์ (ประดิษฐ์), บัตรคำถาม
2. บัตรความหมายคำศัพท์
3. วิทยู
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

บทความ เรื่อง นายเลือนประดิษฐ์รดสามล้อ

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทานบทความเรื่อง นายเลือนประดิษฐ์รดสามล้อให้นักเรียนฟัง 1 เทียบให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด พยายามเขียนสวย ๆ

บทความ

บทความ เรื่อง นายเลือนประดิษฐ์รดสามล้อ

รถจักรยานสามล้อที่มีวิ่งอยู่ทั่วประเทศนั้นเกิดมาจากมันสมองของหนุ่มนักบินคนหนึ่งชื่อ เลือน พงษ์โสภณ ในปี 2476 ขณะที่เขามีอายุเพียง 36 ปี การประดิษฐ์รดสามล้อของเขาทำให้คนไทยเป็นจำนวนหนึ่งได้มีรถทางท่ามาหากิน มีรายได้เลี้ยงหาครอบครัวมาจนถึงทุกวันนี้

“ ข้าพเจ้าได้เกิดความรู้สึกลักษณะหนึ่งขึ้นมาว่าข้าพเจ้าจะต้องทำรดสามล้อ คือ มีล้อหน้า 1 ล้อ และ ล้อหลัง 2 ล้อ มีคนขับข้างหน้า 1 คน นั่งข้างหลัง 2 คน มันคงดีแน่ ๆ ” เมื่อ นายเลือนเกิดความคิดแวบหนึ่งขึ้นมาเช่นนั้น แล้วเขาก็เริ่มตรึกตรองหาเส้นทางสร้างความฝันให้เป็นจริง แค้นั่งตรึกตรองอยู่ตั้ง 7 วัน 8 วัน แล้วรดสามล้อก็ยังไม่อาจจะเกิดขึ้นมาได้ ในที่สุดเขาจึงเปลี่ยนวิธีการใหม่จากนั่งคิดวางแผนเป็นลงมือทำเลย ถ้าหากมีข้อผิดพลาดอย่างไรเขาจะหาหนทางแก้ไขไปเรื่อย ๆ จนกว่างานจะสำเร็จ

แรกสุดที่ลงมือปฏิบัติจริง ๆ รดสามล้อของนายเลือนหนุ่มนักคิดมีรูปทรงส่วนสัดที่ดูไม่ค่อยได้เอาเสียเลย นายเลือนเอาใจใส่ตรวจสอบการทำงานของรดสามล้อที่เขาประดิษฐ์เสมอ ๆ จนกระทั่งเวลาผ่านไป 1 ปีเศษ การสร้างรดสามล้อรุ่นแรกของเขาจึงเริ่มสัมฤทธิ์ผล นายเลือนเอารถต้นแบบมาจดทะเบียนที่กรุงเทพฯ และแก้ไขดัดแปลงให้เป็นที่พักใจของทางภาษีกระยะหนึ่งต่อจากนั้นจึงนำรถรุ่นแรก จำนวน 3 คัน มาเผยแพร่ให้คนเข้าไปรับจ้าง

เมืองไทยเมื่อเกือบ 60 ปีก่อน ไม่เคยมีสามล้อโดยสาร คงมีที่นิยมทั่วไปก็แต่รถสองล้อคนจีนรับจ้างลากไปส่ง ณ ที่หมาย เรียกกันว่ารถแจ็ก หรือรถลาก เมื่อนายเลือนทำรดสามล้อแปลกใหม่ออกมาให้เช่า แทนที่คนจะมาขอเช่าทันที นายเลือนกลับต้องแปลกใจ ไม่มีใครมาเช่ารถของเขาไปรับจ้างกันเลย ผลที่สุดเขาจึงต้องพิสูจน์ให้คนทั่วไปทราบว่ารถใหม่มีความสามารถอย่างไรในการพิสูจน์ครั้งนี้ เขาต้องลงานมาอีก 7 วัน

เช้าวันแรกที่เขานำรถสามล้อออกขี่ จะขี่ไปทางไหน เชื่อเชิญให้ใครขึ้นอย่างไรก็ไม่ไม่มีใครกล้าขึ้นคงมีแต่คนมายืนหัวเราะ นายเลือนถีบรถตระเวนไปตามท้องถนนตั้งแต่เช้าจนบ่ายก็หาคนขึ้นไม่ได้แม้แต่คนเดียว

กระทั่งเวลาประมาณบ่าย 2 โมง หลังจากสังเกตเห็นว่ามียุวเด็กกลุ่มหนึ่ง ชอบวิ่งตามครูดสามล้อของเขาตลอดเวลาโดยไม่มีใครกล้าขึ้น นายเลือนจึงเกิดความคิดขึ้นมาว่าเขาจะให้ส่งเด็กเหล่านั้นที่ทดลองนั่งดู ปรากฏว่าพอเจอมาแล้ว เด็ก ๆ เกิดความสนใจประกอบกับความสนุกเพราะจะได้ส่งออกไปขี่ขอมฟรี ๆ ทุกคนจึงยินยอมขึ้นรถ เขาจัดให้เด็ก 2 คนแรกนั่งบนเก้าอี้ ส่วนอีก 2 คนให้นั่งบนที่วางเท้า คราวนี้พอถีบไปทางไหน ทุกคนก็มองกันใหญ่ แม้แต่คนเมาก็อาสาขอทดลองนั่งรถสามล้อช่วยป่าวประกาศความดีของรถให้ด้วย นับแต่บัดนั้นก็มีคนไม่อายมาขอขึ้นรถเป็นการสนุก กระทั่งเขาทั้งหลายรู้สึกพอใจ ผลที่สุด ไม่ช้าก็มีคนมาเช่ารถไปขับรถสามล้อนายเลือนก็เริ่มแพร่หลายตั้งแต่คราวนั้น

นายเลือน พงษ์โสภณ ภายหลังได้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องราวของนายเลือนผู้มีความสามารถยังมีให้เล่าอีกมากมาย

เรื่องนี้เรียบเรียงจากบันทึกในหนังสืองานพระราชทานเพลิงศพนายเลือน พงษ์โสภณ พ.ศ.2519

คำถาม (สำหรับครู)

1. สาระสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร
 - ก. เมืองไทยเมื่อ 60 ปีก่อน
 - ข. ชีวิตประวัตินักประดิษฐ์ชาวไทย
 - ค. ผู้สร้างรถจักรยานสามล้อของไทย
 - ง. ประวัติรถเจ๊ก หรือ รถลากในไทย
2. นายเลือน ประดิษฐ์รถสามล้อได้สำเร็จ เพราะเหตุใด
 - ก. คิดวางแผนงานล่วงหน้า
 - ข. คิดวางแผนและปรับปรุงแผนงาน
 - ค. ลงมือทำงานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
 - ง. ลงมือทำงาน และทำตามแผนงานที่วางไว้
3. ทำไมจึงไม่มีใครมาเช่ารถของนายเลือนไปขับรับจ้าง
 - ก. มีรูปทรงสัดส่วนไม่สวยงาม

- ข. คนนิยมนั่งรถเจ๊กหรือรถลาก
 - ค. คนไม่มั่นใจว่ารถจะปลอดภัย
 - ง. ค่าเช่ารถมีราคาแพงกว่ารถเจ๊ก
4. “ ผลที่สุดเขาจึงต้องปฏิบัติ ให้คนทั่วไปทราบว่ารถใหม่มีความสามารถอย่างไร ” คำว่าพิสูจน์มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. เปิดเผย
 - ข. แสดงออก
 - ค. ทำให้ชัดเจน
 - ง. แสดงให้เห็นจริง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งฟังคำถามแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

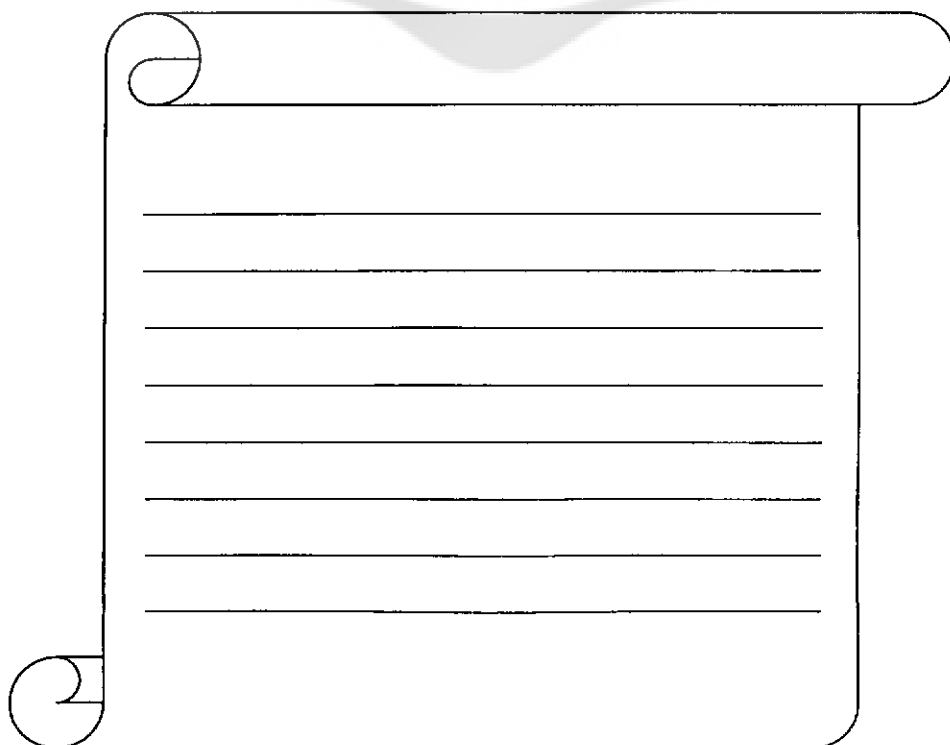
1. นักเรียนเคยคิดอยากประดิษฐ์สิ่งใดบ้าง เขียนสิ่งที่นักเรียนอยากจะทำ

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

แผนการสอน

บทความ เรื่อง การเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง
 2. สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

เนื้อหา

กลุ่มคำ (วลี) ที่ใช้ในการเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลาในระยะที่สั้นมาก ๆ ได้แก่

ชั่วพริบตา	- มักใช้พูดในการปรากฏ หรือการสูญหายไปของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ชั่วลัดนิ้วมือเดียว	- มักใช้พูดแสดงเวลาในการเดินทาง
ชั่วอึดใจเดียว	- มักใช้พูดแสดงเวลาในการกระทำ

ตัวอย่าง

1. ฉันลืมถอดแหวนวางไว้ที่อ่างหลังมือ ชั่วพริบตามันก็หายไป

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นบทบาทสมมติ จากกลุ่มคำที่เรียน
2. ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว แล้วตอบคำถาม
3. คิดคิดแถบวลี คำตอบบนกระดาน ให้นักเรียนเลือกคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูให้นักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ โดยไปหยิบแถบประโยคที่เป็นคำตอบมาวางให้ตรงกับข้อนั้น ๆ
5. ครูให้นักเรียนวาดภาพประกอบ

สื่อการเรียนรู้

1. วิทยุ
2. แถบบันทึกเสียง
3. นักเรียน
4. แถบวลี
5. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

เรื่อง การเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียง “การเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา” ให้นักเรียนฟัง 1 จบ แล้วตอบคำถาม

การเปรียบเทียบเกี่ยวกับเวลา

ในภาษาไทย ถ้าต้องการจะบอกเวลาที่สั้นมาก ๆ เราอาจจะกล่าวเปรียบเทียบได้หลายอย่าง เช่น

ขนมบนโต๊ะหมดไปชั่วพริบตา เป็นการเปรียบเทียบว่าใช้เวลาเท่ากับการกระพริบตาครั้งหนึ่ง

จากบ้านฉันไปบ้านเขาชั่วลัดนิ้วมือเดียวก็ถึง เป็นการเปรียบเทียบว่าใช้เวลาเท่ากับการงอนิ้วมือแล้วคีบออก

ชั่วพริบตา ชั่วลัดนิ้วมือเดียว และ ชั่วอึดใจเดียว ต่างก็เป็นการกล่าวเปรียบเทียบแสดงเวลาอันสั้น แต่มักใช้เปรียบเทียบเหตุการณ์ต่างกัน ชั่วพริบตามักใช้แสดงเวลาในการปรากฏหรือการสูญหายไปของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ชั่วลัดนิ้วมือเดียว มักใช้แสดงเวลาในการเดินทาง ส่วนชั่วอึดใจเดียว มักใช้แสดงเวลาในการกระทำ

คำถาม (สำหรับครู)

1. ฉันถอดแหวนเพชรลี้มวางไว้ในห้องน้ำ..... มันก็อันตรธานหายไป กลุ่มคำที่ควรเลือกใช้กับเหตุการณ์ในเรื่องนี้คือ ข้อใด
 - ก. ชั่วพริบตา
 - ข. ชั่วลัดนิ้วมือเดียว
 - ค. ชั่วอึดใจเดียว
 - ง. ชั่วชั่วสามัญ
2. “ไปขึ้นรถกับ ฉันเถิดนะ รถของฉันจอดไม่ไกลนักหรอก เดิน.....ก็ถึงแล้ว เดี๋ยวเราจะได้ไปเที่ยวสนุกกันนะจ๊ะ”
 - ก. ชั่วพริบตา

- ข. ข้าวลัดนิ้วมือเดียว
- ค. ข้าวอีคใจเดียว
- ง. ข้าวนาทีเดียว

3. “คุณแม่ขามีแขกมากอยพบค่ะ” หนูแดงบอกคุณแม่

คุณแม่ถามว่า “แขกมากอยพบนานแล้วหรือลูก”

หนูแดงตอบว่า “ไม่นานหรอกค่ะคุณแม่ เขาเพิ่งมานั่งอยู่.....” กลุ่มคำที่ควรเลือกเติมในประโยคนี้ ควรเป็นข้อใด เขียนคำตอบ

- ก. ข้าวพริบตา
- ข. ข้าวลัดนิ้วมือเดียว
- ค. ข้าวอีคใจเดียว
- ง. ข้าวนาตาปี

4. “ฉันเฝ้ามองขบวนรถของประธานาธิบดีเจียง เจ้อ หมิน ผู้นำจีนและภริยา แต่เพียง.....

ขบวนรถก็ผ่านไปอย่างรวดเร็ว ฉันยังไม่ทันเห็นคนที่อยู่ในรถอย่างชัดเจนเลย” กลุ่มคำที่ควรเลือกเติมในประโยคนี้ ควรเป็นข้อใด เขียนคำตอบ

- ก. ข้าวพริบตาเดียว
- ข. ข้าวลัดนิ้วมือเดียว
- ค. ข้าวอีคใจเดียว
- ง. ข้าววินาทีเดียว

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพประกอบกลุ่มคำ ข้าวพริบตาเดียว ข้าวลัดนิ้วมือเดียว หรือ ข้าวอีคใจเดียว เพียง 1 ภาพ

เฉลยแบบฝึกหัด

- 1. ข้าวพริบตาเดียว
- 3. ข้าวอีคใจเดียว

- 2. ข้าวลัดนิ้วมือเดียว
- 4. ข้าวพริบตา

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามให้ดี และปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

แผนการสอน

ข่าว การเฉลิมฉลอง ครบรอบ 6 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จุดประสงค์ ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง

1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
2. ฟังข่าวแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
3. ใช้ทักษะการฟัง ในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิดได้

เนื้อหา ความกตัญญูทวดต่อพระมหากษัตริย์

ความกตัญญู คือ การรู้คุณของผู้มีพระคุณ

ความกตเวที คือ การตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ

การแสดงความกตัญญูทวดต่อพระมหากษัตริย์สามารถกระทำได้ดังนี้

1. เอย่พระนามและกล่าวถึงพระองค์ด้วยคำที่สุภาพ เหมาะสม
2. ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ไว้บนที่สูง
3. ตั้งใจเรียนหนังสือ
4. มีความประพฤติดี เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ
5. บริจาคเงินเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล
6. สวดมนต์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม ทายชื่อหนังสือปริศนา ครูคิดบัตรพยัญชนะบนกระดาน ดังนี้ “ ร ก ข น ำ ห ม ะ พ ” ให้นักเรียนออกมาเรียงใหม่ที่ละคน และเรียงใหม่ได้ที่ละตัว
2. เมื่อเรียงเป็นคำที่ถูกต้องแล้ว “ พระมหากษัตริย์ ” ให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน ครูถามนักเรียนว่าใครเป็นผู้แต่ง
3. ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียง “ ข่าวจากการประชุมเถรสมาคม ” 1 จบ แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยดูคำถามจากแผ่นใส และเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด

4. ครูเฉลยคำตอบโดยใช้แผ่นใสเฉลยคำตอบ
5. ครูให้นักเรียนเขียนสิ่งที่อยากทำให้ในหลวง และติดผลงานของนักเรียนที่บอร์ด
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการภาพพระราชกรณียกิจของในหลวง
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสวดมนต์และถวายเป็นพระราชกุศลทุกวันจันทร์

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรื่อง พระมหาชนก
2. วิทยู
3. แถบบันทึกเสียง
4. แผ่นใส
5. แบบฝึกหัด
6. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม
4. การจัดนิทรรศการ

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

เรื่อง ข่าวการเฉลิมฉลองครบ 6 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียง ข่าวให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว แล้วอ่านคำถามให้ฟังทีละข้อ ให้นักเรียนอ่านตัวเลือกของคำตอบแต่ละข้อจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดการฟัง

ข่าว

จากการประชุมมหาเถรสมาคมเมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้มีมติให้พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เป็นกรณีพิเศษที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงมีพระชนมายุยั่งยืนนานเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ 72 พรรษา ทุกวันจันทร์ โดยเริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ 13 กันยายน ที่ผ่านมามาจนถึงวันจันทร์ที่ 27 ธันวาคม 2542 รวม 26 วัน ระหว่าง 16.00 น. มีสมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ ฯลฯ ทั่วเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมดครั้งละ 373 รูป และขอเชิญประชาชนชาวไทยทุกท่านร่วมฟังการเจริญพระพุทธมนต์ตามเวลาดังกล่าว และทุก ๆ วันจันทร์ จนกระทั่งวันจันทร์ที่ 27 ธันวาคม ศกนี้

คำถาม (สำหรับครู)

1. ข้อความที่นักเรียนฟังนี้ จัดอยู่ในประเภทใด
 - ก. ข่าว
 - ข. ประกาศ
 - ค. โฆษณา
 - ง. สารคดี
2. สารสำคัญของข้อความนี้ตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. การประชุมที่วัดพระแก้ว
 - ข. สมเด็จพระสังฆราชประชุมมหาเถรสมาคม

- ก. ประชาชนสวดมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลแต่ในหลวง
- ง. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลแต่ในหลวง
- 3. ข้อความในข้อใดเป็นความจริง
 - ก. ในปี พ.ศ.2545 ในหลวงทรงมีพระชนมายุครบ 6 รอบ
 - ข. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ถวายในหลวงทุก ๆ วันจันทร์
 - ค. ระยะเวลาที่พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เป็นเวลา 6 เดือน
 - ง. สมเด็จพระสังฆราชทรงเจริญพระพุทธมนต์เพียงพระองค์เดียว
- 4. ข้อใดคือเหตุผลของการเสนอข้อความนี้
 - ก. เพื่อให้คนไทยทุกคนแสดงความรักในหลวง
 - ข. เพื่อให้คนไทยทุกคนร่วมฟังการเจริญพระพุทธมนต์
 - ค. เพื่อให้พระสงฆ์ไปร่วมสวดมนต์มากขึ้น
 - ง. เพื่อให้คนไทยไปร่วมสวดมนต์ที่วัดพระแก้วด้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่อยากทำให้ในหลวงในมหามงคลวโรกาสที่พระองค์เจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ

คำตอบ

1. ก

2. ง

3. ข

4. ง

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามให้ดี อ่านตัวเลือกของคำตอบจากแผ่นใส และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดให้เรียบร้อย

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1.

แผนการสอน

เพลง คำน้ำนม

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังเพลงแล้วบอกสาระสำคัญของเพลงที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด

เนื้อหา ความกตัญญูทวดที่ หมายถึง การรู้คุณผู้มีพระคุณ และตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ
การแสดงความกตัญญูทวดที่ต่อมารดา นักเรียนสามารถทำได้ดังนี้

1. เชื่อฟังคำสั่งสอน
2. ประพฤติตนเป็นคนดี
3. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
4. ช่วยเหลือการงานของท่าน

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “คุณแม่ของใคร” ครูติดภาพคุณแม่ของนักเรียนในกระดาดแข็งเป็นรูปหัวใจ ครูสลับภาพ แล้วให้นักเรียนคนละ 1 ใบ ให้นักเรียนหาภาพคุณแม่ของนักเรียนให้พบ นักเรียน 5 คนแรกที่พบคุณแม่ของตนเองก่อน ให้มารับธงสีแดงที่ครู และถือว่าชนะการแข่งขัน
2. ครูติดภาพแม่แสดงความรักต่อลูกบนกระดาน ให้นักเรียนบอกความสำคัญของแม่ที่มีต่อลูกให้ได้มากที่สุด
3. ครูให้นักเรียนฟังเพลง “คำน้ำนม” 1 เที้ยว
4. ครูให้นักเรียนร้องเพลง “คำน้ำนม” 1 เที้ยว
5. ครูแจกแผ่นแบบฝึกการฟังให้นักเรียน ให้นักเรียนตอบคำถามจากแผ่นใส่ และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด
7. ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิดคติที่ได้รับ และเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติต่อแม่

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพคุณแม่ของนักเรียน

2. ภาพแม่กับลูก
3. วิทย์
4. แลบบันทึกลีขียงเพลง
5. เครื่องฉายข้ามศัรณะ
6. แผ่นใส
7. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

เรื่อง เพลง คำน้ำนม

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลงคำน้ำนมให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

เพลงคำน้ำนม

แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง แม่เฝ้าหวงห่วงลูกแต่หลังเมื่อยังนอนเปล แม่เราเฝ้าโอดระเห่ กล่อมลูกน้อยนอนเปล ไม่ห่างหันเหไปจนไกล แต่เลืกจนโตโอ้แม่ถนอม แม่ฝ่ายผอม ย่อมเกิดจากรักลูกปักดวงใจ เติบโตโอ้เลืกจนใหญ่ นี่แหละหนาอะไรไม่ใช่ไครหนา เพราะค่าน้ำนม ครวญคิดพินิจให้ดี คำน้ำนมแม่นี้จะมีอะไรเหมาะสม โอ้วแม่จ้กคิดถึงค่าน้ำนม เลือดในอกผสม กลั่นเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน คำน้ำนมชวนให้ลูกฝัน เปรียบแม่นั้นหนักกว่าผืนฟ้า หนักกว่าแผ่นดิน บวชเรียนพากเพียรจนสิ้น หยดหนึ่งน้ำนมกินทดแทนไม่สิ้นพระคุณแม่เอ๋ย

คำถาม (สำหรับครู)

1. สาระสำคัญของเนื้อเพลงนี้คืออะไร
 - ก. ความรักของแม่
 - ข. สิ่งแม่ให้ลูก
 - ค. พระคุณของแม่
 - ง. คุณแม่ของฉันทัน
2. “ครวญคิดพินิจให้ดี” คำว่าพินิจมีความหมายอย่างไร
 - ก. แสดง
 - ข. บอก
 - ค. พิจารณา
 - ง. แข็ง
3. “เปรียบแม่นั้นหนักกว่าผืนฟ้า หนักกว่าแผ่นดิน” ใจความของเพลงนี้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. แม่มีความรักต่อลูกมาก
 - ข. แม่รักลูกมากกว่าคนอื่น

- ค. ความผูกพันของแม่กับลูก
- ง. ความรักของแม่นั้นยิ่งใหญ่่มาก
- 4. การกระทำในข้อใดเป็นการกระทำของลูกที่ควรเอาเป็นตัวอย่าง
 - ก. ตั้งใจเรียน ประพฤติดี วานอนนอนง่าย
 - ข. งานลืมหืมส่ง ไม่ตรงเวลา ชอบว่าพ่อแม่
 - ค. ฟังครูสอน งานรีบส่ง ตรงเวลา เกียงบ้างนิดหน่อย
 - ง. ตั้งใจเรียน ดีพี่น้อง ช่วยทำงานบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึก

1. ลูกที่น่ารักควรจะปฏิบัติต่อคุณแม่ออย่างไร ให้นักเรียนเขียนคำตอบให้ชัดเจน

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ค

2. ค

3. ง

4. ก

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้อีกข้อ

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

แผนการสอน นิทาน เรื่อง ดาวจระเข้

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้

เนื้อหา ความตระหนี่ (ว.) หวงไม่อยากให้ง่าย ๆ เช่น ตระหนี่ทรัพย์ ความตระหนี่เป็นสิ่งที่ไม่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น

โทษของความตระหนี่

1. ทำให้ตนเองและคนที่อยู่ใกล้ชิดไม่มีความสุข
2. ทำให้ไม่ได้รับความรักจากผู้อื่น

กิจกรรม

1. ครูนำธงจระเข้มาให้ให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าเคยเห็นหรือไม่ เห็นที่ไหน
2. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทานที่มีเรื่องราวสัมพันธ์กับธงจระเข้ให้นักเรียนฟัง 1 จบ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย
5. ครูให้นักเรียนออกมาเล่านิทานเรื่องดาวจระเข้
6. ครูให้นักเรียนวาดภาพประกอบเนื้อเรื่องที่ชอบตอนใดตอนหนึ่ง

สื่อการเรียนการสอน

1. ธงจระเข้
2. วิทยู
3. แถบบันทึกเสียงนิทาน
4. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
5. แผ่นใส
6. แบบฝึกหัด

7. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

เรื่อง นิทานดาวจระเข้

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน ดาวจระเข้ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยวให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ดาวจระเข้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่ง ปลูกบ้านอาศัยอยู่ริมน้ำแม่กลอง แกเป็นคนมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน ช้าง ม้า วัว ควาย แก้วแหวน เงินทอง ความร่ำรวยของแก ถ้าเอาไปเปรียบเทียบกับบรรดาเศรษฐีคนอื่น ๆ ในตำบลนั้น รับรองว่าไม่มีใครสู้แกได้ เพราะแกทำมาค้าขายหาเงินมาได้ก็สะสมไว้อย่างเดียว แกไม่ยอมใช้จ่ายเงินทองในเรื่องที่ไม่จำเป็น การกินอยู่ใช้จ่ายทรัพย์สินของแกจะอยู่ในขั้นตระหนี่อย่างมาก เรื่องการทำบุญทำทาน หรือบริจาคทรัพย์สินสมบัติเพื่อการกุศลนั้นไม่ต้องพูดถึง ทรัพย์สินสมบัติที่แกมีอยู่ไม่เคยทำให้แกได้รับความสุขกายสุขใจเลย นอกจากนี้แกยังไม่เคยเอื้อเฟื้อเพื่อสังคมหรือส่วนรวม ความตระหนี่ของเศรษฐีคนนี้เป็นที่เลื่องลือไปทั่วทั้งตำบล

ในหมู่บ้านที่เศรษฐีอาศัยอยู่นั้น ทุกเช้าจะมีพระมาบิณฑบาต โปรคชาวบ้านให้ได้ทำบุญทำทานกัน ทุกบ้านจะรีบจัดหาข้าวปลาอาหารมาเตรียมใส่บาตรกันเป็นประจำ แต่ที่บ้านเศรษฐี แม้ภรรยาของแกจะนิมนต์พระไว้ แกก็ยังไม่วายขัดขวาง เพราะเศรษฐีกลัวว่าภรรยาจะนำทรัพย์สินสมบัติของตนไปทำบุญทำทานหมด จึงเอาทรัพย์สินสมบัติฝังไว้ใต้สะพาน และมาเฝ้าอยู่ตั้งแต่เช้าถึงเย็น ในที่สุดเศรษฐีก็เสียชีวิต แต่วิญญาณของแกยังห่วงใยทรัพย์สินสมบัติอยู่ไปเกิดเป็นจระเข้ มานอนเวียนเฝ้าสมบัติที่ห้วยสะพานเป็นเวลานาน ได้รับทุกขเวทนา จึงไปเข้าฝันภรรยาให้รู้ว่าได้ฝังสมบัติไว้ใต้ห้วยสะพาน ให้ภรรยาไปขุดทรัพย์สินสมบัติเหล่านั้นขึ้นมา แล้วนำไปทอดกฐิน ภรรยาทำตามความฝัน ขณะแห่องค์กฐินไปทางน้ำ จระเข้ได้ว่ายน้ำตามขบวนเรือกฐิน ทำให้ชาวบ้านตกใจ ภรรยาเศรษฐีจึงบอกห้ามจระเข้ไม่ให้ตามไป เพราะจระเข้เป็นสัตว์เครื่องจันห้ามเข้าไปทำบุญในวัด จระเข้เศรษฐีจึงให้วาดรูปจระเข้ลงบนธงแห่ไปกับขบวนกฐินนั้นด้วย ภรรยาก็ได้ปฏิบัติตามทุกประการ ด้วยอานิสงค์แห่งผลบุญ ทำให้เศรษฐีไปเกิดเป็นดวงดาวบนท้องฟ้า ที่เราเรียกว่า ดาวจระเข้ จนตราบนานแสนนาน

แบบฝึกหัดสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใสเลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง ✨

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็น

1. _____

2. _____

แผนการสอน

ประกาศ การประกวดวาดภาพชิงรางวัลเครื่องเขียนตราม้า

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟังได้
 2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 3. บอกลักษณะของข้อความที่ได้ฟังได้
 4. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิดได้

เนื้อหา

ประกาศ คือ ข้อความที่แจ้งเรื่องราวให้ผู้ฟังทราบ หรือ ให้ปฏิบัติตามอาจเป็นประกาศของทางราชการ หรือ ประกาศของวัด โรงเรียน ห้างร้าน ก็ได้

ประโยชน์การฟังประกาศ

1. ทำให้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ
2. ทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูคิดแผนภูมิ ประกาศบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน
2. ครูถามนักเรียนว่า ข้อความนี้เรียกว่าอะไร ครูถามความหมาย และประโยชน์
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียง “การประกวดวาดภาพชิงรางวัลเครื่องเขียนตราม้า”
4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
5. ครู และนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
6. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนวาดภาพเพื่อส่งเข้าร่วมประกวด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิประกาศ
2. บัตรคำ “ประกาศ”
3. วิทยู
4. แถบบันทึกเสียง

5. กระดาษขาว

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง
ประกาศ การประกวดวาดภาพชิงรางวัลเครื่องเขียนตราม้า

คำชี้แจง ครูเปิดประกาศประกวดวาดภาพชิงรางวัลเครื่องเขียนตราม้า ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด

ประกวดวาดภาพชิงรางวัลเครื่องเขียนตราม้า

มาแล้วครับน้อง ๆ ประกวดวาดภาพชิงรางวัล เริ่มมีการส่งภาพเข้ามากันแล้ว ครั้งนี้พี่ลงรูปให้ 2 รูปนะครับ ฝีมือไม่เบาเลยทีเดียว ภาพแรกเป็นภาพของ ค.ช.วิชญ์ สมบัติ อยู่บ้านเลขที่ 170 หมู่ 11 ต.ตาปูน อ.สอง จ.แพร่ 54120 วาดภาพอยุธยาเมืองเก่าของเรา ลงสีไม้มาด้วยสวยจัง

ภาพที่สองเป็นของ ค.ช.อนุพงษ์ ลัดดาวัลย์ อยู่บ้านเลขที่ 199 ซอยกรุงเทพมหานคร 13 ต.บางเขน อ.เมือง จ.นนทบุรี วาดภาพ วัดพระแก้ว

พี่บอกกติกาการส่งรูปมาประกวดอีกทีนะครับ หัวข้อ “สถานที่สำคัญของเรา” ขนาดภาพ 4 x 4 นิ้ว ลงสีหรือลายเส้นก็ได้ อย่าลืมบอกว่าสถานที่นั้นคืออะไร แล้วเขียนชื่อที่อยู่ อายุของน้องลงด้านหลังภาพด้วยนะครับ จำหน้าซองประกวดวาดภาพ “สถานที่สำคัญ” น.ส.พ. เติลินวิทย์ 1/4 ถนนวิภาวดีรังสิต หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 ครับ.

พี่ขุน

คำถาม (สำหรับครู)

1. บทความนี้จัดอยู่ในประเภทใด
 - ก. ข่าว
 - ข. ประกาศ
 - ค. โฆษณา
 - ง. ปรีศนาคำทาย
2. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่กำหนดในบทความนี้
 - ก. ภาพขนาด 10 x 12 นิ้ว
 - ข. ลงสี หรือ ลายเส้น
 - ค. เขียนชื่อภาพที่อยากวาด

- ง. เขียนชื่อที่อยู่อายุ
3. นักเรียนจะเลือกวาดภาพสถานที่ใดจึงจะมีความสัมพันธ์กับบทความนี้มากที่สุด
- ก. ฟิวเจอร์ ปาร์ค รังสิต
- ข. โรงพยาบาลหัวเฉียว
- ค. สวนสน จังหวัดระยอง
- ง. พระบรมมหาราชวัง
4. ถ้านักเรียนตัดสินใจว่าจะทำงานชิ้นนี้ เมื่อทำงานเสร็จแล้วนักเรียนจะส่งผลงานไป
- ก. รายการเด็กดี
- ข. สโมสรรผึ้งน้อย
- ค. น.ส.พ.เดลินิวส์
- ง. ชมรมสร้างสรรค์ไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากเทป และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนชื่อสถานที่สำคัญที่นักเรียนอยากวาดภาพ

แบบฝึกหัดสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟัง ประกาศ และตอบคำถามโดยเลือกคำตอบจากแผ่นใส เขียนลงในแบบฝึกหัด

1. _____

2. _____

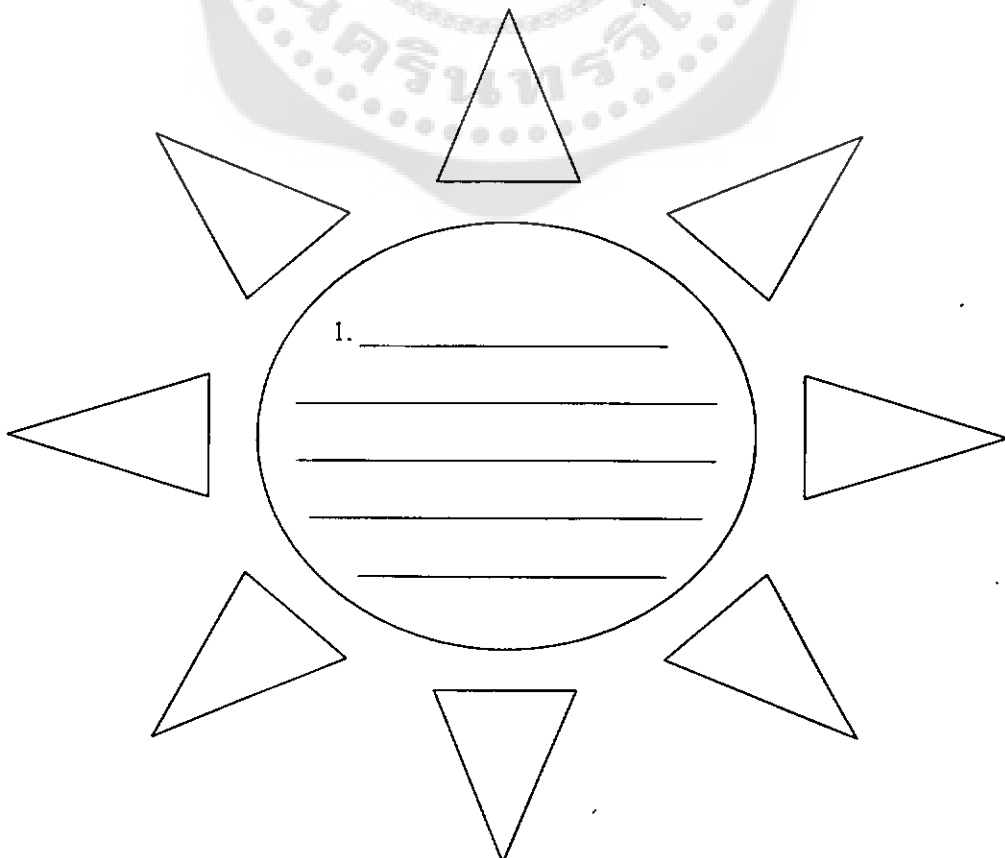
3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัดที่ได้

แผนการสอน

บทร้อยกรองพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

เนื้อหา มงคลชีวิต ตอนที่ 1

“อเสวนา จ ปุชนียานํ ปณจิตตานญจ เสวนา

ปุชา จ ปุชนียานํ เอตมมกตมุตตมํ”

ข้อที่ 1 การไม่คบคนพาล คือ คนที่มักจะทำชั่ว ทำ คิด แต่เรื่องที่ชั่ว จะนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเอง และสังคม

ข้อที่ 2 การคบบัณฑิต คือ คนที่มักจะทำดี ทำ คิด แต่เรื่องที่ดี ซึ่งจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า

ข้อที่ 3 การบูชาคนที่ควรบูชา คือ การประพฤติปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของท่านผู้มีพระคุณ พระพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ พ่อ แม่ ครู อาจารย์ ท่านจะช่วยส่งเสริมสนับสนุน อบรม ในสิ่งที่ดี

กิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “พ่อแม่รังแกฉัน”
2. ให้นักเรียนบอกคติข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทาน
3. ครูติดภาพพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บนกระดาน ครูถามนักเรียนว่าเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่เท่าไร
4. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรอง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้นักเรียนฟัง
5. ครูให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และคู่มือเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากแผ่นใส เขียนคำตอบที่เลือกลงในแผ่นแบบฝึกหัด ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันเขียนความหมาย ของบทร้อยกรองช่วยกันวาดรูปประกอบบทร้อยกรองให้สวยงาม
7. ครูให้นักเรียนออกมาอ่าน ทีละกลุ่ม และคิดผลงานที่บอร์ด

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. วิทย์
3. แดบบันทึกลีขียง
4. เครื่องฉายข้ามสิริษะ
5. แผ่นใส

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม
4. การคัดบทร้อยกรอง

คู่มือในการใช้แบบฝึกการฟัง

บทร้อยกรอง พระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรอง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด

หนึ่งคือบ่คบพาล

เพราะจะพาประพฤติดิ

หนึ่งคบกะบัณฑิต

เพราะจะพาประสบผล

หนึ่งกราบและบูชา

อภิบุชนิยชน

ข้อนี้แหละมงคล

อดีเรกอุดมดี

(พระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

คำถาม (สำหรับครู)

1. คนพาล หมายถึงบุคคลที่มีลักษณะเช่นใด
 - ก. คิดไม่ดี พูดไม่ดี ทำไม่ได้
 - ข. คิดไม่ออก พูดไม่จริง ทำพอลูก
 - ค. คิดไม่ดี พูดไม่ดี ทำไม่ดี
 - ง. คิดไม่ถูก พูดไม่ออก ทำไม่ดี
2. บัณฑิต หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะเช่นใด
 - ก. คิดดี พูดจริง ทำได้
 - ข. คิดดี พูดดี ทำดี
 - ค. คิดดี พูดถูก ทำจริง
 - ง. คิดได้ พูดถูก ทำเอง
3. อภิบุชนิยชน หมายถึง บุคคลในข้อใด
 - ก. ผู้เป็นที่รักใคร่
 - ข. ผู้ที่มีพระคุณ

- ก. ผู้ที่มีความดี
 ง. ผู้มีความสุข
4. ข้อใดไม่ใช่สาระสำคัญของคำประพันธ์นี้
- ก. การไม่คบคนชั่วเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุขความเจริญ
 ข. การคบกับคนดี เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุขความเจริญ
 ค. การประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของผู้ที่มีพระคุณเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุข ความเจริญ
 ง. การละเว้นความชั่ว ทำความดี ทำจิตใจให้ผ่องใส เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุข ความเจริญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึก

1. ให้นักเรียนเขียนคติข้อคิดจากบทร้อยกรอง
2. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรอง โดยดูตัวอย่างจากแผ่นใส

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังบรรยายหรือกรอกในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่เพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

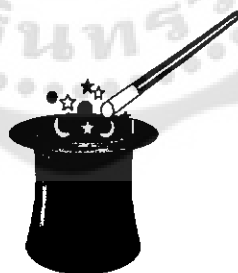
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

2.

แผนการสอน เรื่อง บทความ ลูกเสือโทผ้าย

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. บอกเหตุการณ์แล้วสามารถจับใจความสำคัญได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิดได้

เนื้อหา พุทธศาสนสุภาษิต ตนเป็นที่พึ่งของตน (อิตตาหิ อิตตาโน นาโถ)

กิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “คนพวยเรือ”
2. ครูให้นักเรียนบอกคติข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทาน ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ของตนเอง
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังเรื่อง “ลูกเสือโทผ้าย”
4. ครูให้นักเรียนฟังคำถามจากเทป และคู่มือเลือกคำตอบที่ถูกต้องจากแผ่นใส เขียนคำตอบที่เลือกแล้วลงในแผ่นแบบฝึกหัด
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
6. ครูให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ในเรื่องนี้ และถามนักเรียนว่า นักเรียนสงสารใครมากที่สุด
7. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนเปลี่ยนเนื้อเรื่องใหม่ โดยครูแจกเนื้อเรื่องตอนหนึ่งให้นักเรียนเปลี่ยนเนื้อเรื่องใหม่

“ลูกเสือโทผ้ายพยายามมองหาสิ่งที่ลอยน้ำมา เพื่อให้ยายเกาะประทังชีวิต แต่ไม่ทันคว้า ไม้ที่เห็นมาได้ คุณยายก็เรียกกลับเสียด้วยความเป็นห่วง ทันใดนั้น มีคลื่นใหญ่ลูกหนึ่งซัดเข้ามา เต็มแรง.....”

8. ให้นักเรียนวาดภาพประกอบ
9. ครูคิดผลงานของนักเรียนที่บอร์ด

สื่อการเรียนการสอน

1. วิทยู
2. แถบบันทึกเสียง

3. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
4. แผ่นใส

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง เหตุการณ์ เรื่อง ลูกเสือโตฝ้าย

คำชี้แจง ครูเปิดเทปบทความเหตุการณ์ เรื่อง ลูกเสือโตฝ้าย ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ลูกเสือฝ้าย หรือ ลูกเสือโตฝ้าย บุญเลี้ยง เป็นชาวสุราษฎร์ธานี เขาได้ช่วยชีวิตคนกลางทะเลและเป็นลูกเสือไทยคนแรกที่ได้รับพระราชทานเหรียญ “ราชนิยาม” จากพระหัตถ์ในหลวงรัชกาลที่ ๖ เมื่อไรหนอ เราจะมีคนเช่นลูกเสือฝ้ายอีก

คืนหนึ่ง ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๔๕๖ (๗๗ ปีมาแล้วนับจาก พ.ศ.๒๕๓๓ นี้) เด็กชายฝ้ายอายุ ๑๔ ปีกับคุณยายของเขา ลงเรือกลไฟโดยสารชื่อ “บางเบิด” ออกจากกรุงเทพฯ กลับไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานีบ้านเกิด

ในขณะที่เรือกำลังใช้ฝักรแล่นไปท่ามกลางความมืดมิดอยู่นั้น พลันลูกเสือฝ้ายก็ต้องสะดุ้งตื่น เพราะคุณยายเอื้อมมือมาปลุก เขาสังเกตเห็นเรือเอียงไปทางแควขวา ครั้นจะผีนไปทางแควซ้ายคนก็แน่น ไม่อาจฝ่าไปได้ ทันใดนั้นเรือบางเบิดก็พลิกคว่ำอับปางลง

ลูกเสือฝ้ายรีบดำน้ำออกจากคาค่า แต่ไปติดรั้วเหล็กที่แควเรือ เขาพยายามช่วยตัวเองด้วยการดิ้นอย่างแรงจนกางเกงหลุด สามารถดันตัวออกไปได้

เมื่อโผล่ตัวขึ้นจากผิวน้ำ เขาได้เห็นคุณยายและคนอื่น ๆ เกาะอยู่ที่สายระยาง จึงว่ายน้ำไปเกาะบ้าง แต่ไม่ช้าเรือบางเบิดก็ค่อย ๆ จม จนต้องไปเกาะเสากระโดง และผู้คนที่ถูกคลื่นลูกคลื่นหายไปกับทุกที

ลูกเสือฝ้ายพยายามมองหาสิ่งที่ลอยน้ำมาเพื่อให้ย่ายใช้เกาะประทังชีวิต แต่ไม่ทันคว้าไม้ที่เห็นมาได้ คุณยายก็เรียกกลับเสียด้วยความหวังทันใดนั้น มีคลื่นใหญ่ลูกหนึ่งซัดเข้ามาเต็มแรง ลูกเสือฝ้ายและคุณยายก็หลุดออกจากเสากระโดง คุณยายของลูกเสือฝ้ายต้องจมน้ำหายไป เขารู้สึกสงสารคุณยายของเขาเป็นที่สุด

ลูกเสือฝ้ายกุมสติมั่น เขาว่ายน้ำเข้าเกาะเสากระโดง แต่มีคนเกาะอยู่อีกเต็มไปหมด ได้แต่เกาะสายระยางพอประทังไม่ให้จมน้ำ จนเผชิญเข้าไปเหนียวเอากางเกงตัวหนึ่ง จึงดำน้ำแก้เอาน้ำมาทำลูกโป่งพองลำตัว ว่ายน้ำไปกลางทะเล

ถึงกระนั้น โป่งกางเกงก็ช่วยได้ไม่นานในไม่ช้ามันก็ขาด เขาต้องว่ายน้ำต่อไปตามบุญตามกรรม แต่ก็ยังไม่คิดท้อถอย อีกพักหนึ่ง เขาได้เห็นผ้าทูนลอยมา ๒ ผืน มันอยู่ห่างกันมาก

เขาอุทิศส่ว่ายไปเก็บมา ซ้อนกันเข้า เกาะไปบ้าง จี๋ไปบ้าง ในขณะนั้นแรงเขาอ่อนลงไปมากจนแทบจะหลับไป

ทันใดนั้น เขาได้ยินเสียงคนร้องให้ช่วย นึกว่าเป็นคุณยาย ก็ว่ายน้ำเที่ยวแลหา แต่ไม่พบ จึงว่ายต่อ ในขณะนั้น มีเด็กหญิงคนหนึ่ง อายุราว ๑๓ ขวบ มากอดคอ ขออาศัยเกาะไปด้วย ลูกเสือฝ้ายมีจิตใจเสียสละจึงแบ่งผ้าท่อนให้ไปผืนหนึ่ง ครั้นต่อมา มีตาแก่อีกคนว่ายน้ำมาพบ ขออาศัยลูกเสือฝ้ายเกาะอีกคน เขาก็ช่วยให้ตาแก่เกาะไปด้วย ต่างว่ายน้ำไปเรื่อย ๆ จนรุ่งสว่าง จึงมีเรือกำปั่นไฟลำหนึ่งแล่นผ่านมา เรือกำปั่นรับคนทั้งสามไปส่งขึ้นที่เกาะสีชัง แล้วส่งตัวเข้ากรุงเทพฯ

ลูกเสือฝ้ายได้ไปขอพักที่บ้านหมอบคนหนึ่ง ชื่อหมอสวย พัก ๓ วัน กลับไปพักบ้านพระยามหิธรอีก ๓ วัน ต่อจากนั้นท่านพระยาจึงได้ฝากลูกเสือฝ้ายมากับเรืออรุณ ไปบ้านคอน สุราษฎร์ธานี แล้วเขาได้เขียนรายงานให้ผู้กำกับลูกเสือทราบตามความเป็นจริงทุกประการ

ฝ้ายผู้กำกับลูกเสือทราบเรื่อง เห็นว่าลูกเสือฝ้ายมีความกล้าหาญไม่ย่อท้อ และสามารถช่วยผู้อื่นได้ถึง ๒ คนทั้ง ๆ ที่อายุยังน้อย ก็รายงานขึ้นไปตามลำดับชั้น จนความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ซึ่งทรงเป็นนายกลือป่าและลูกเสือเป็นที่พอพระราชหฤทัย

จึงในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ปี พ.ศ.๒๕๔๖ นั้น ในงานพระราชพิธีฉัตรมงคล ก็ได้โปรดให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ นายกองเอก ทรงนำลูกเสือโทฝ้าย บุญเลี้ยงเข้ารับพระราชทานเหรียญราชนิยม แล้วทรงมีพระราชดำรัสชมเชย เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ยังความปลาบปลื้มแก่ผู้รู้จักยิ่งนัก

ลูกเสือฝ้ายผู้นี้ภายหลังต่อมาได้เข้ารับราชการเป็นครู มีความสามารถในการสอนวิชาคำนวณโดยไม่ต้องดูตำรา ทำให้ลูกศิษย์รู้สึกเลื่อมใสเป็นอันมาก ท่านเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และท้ายสุดเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระยา ได้เป็นที่ขุนวรศาสตรคุณกิจ

คำถาม (สำหรับครู)

1. “ผู้คนที่ถูกคลื่นดูดกลืนหายไปทุกที” คำว่า ถูกคลื่นดูดมีความหมายว่าอย่างไร

- ก. คำนำ
- ข. จมน้ำ
- ค. สำลักน้ำ
- ง. สลบ

2. “ทันใดนั้นเขาได้ยินเสียงคนร้องให้ช่วย นึกว่าเป็นคุณยาย ก็ว่ายนํ้าเที่ยวแลหา” จากข้อความนี้ แสดงให้เห็นถึงความคิดของลูกเสือฝ่ายในข้อใด

- ก. หิริ โอตตัปปะ
- ข. เมตตาการุณา
- ค. กตัญญูกตเวที
- ง. อภัยทาน

3. ลูกเสือฝ่ายได้รับพระราชทานเหรียญราชนิยมจากพระหัตถ์ในหลวงรัชกาลที่ 6 เพราะเหตุใด

- ก. รอดชีวิตจากเรืออัปปาง
- ข. ช่วยชีวิตคุณยายได้
- ค. ช่วยชีวิตคนอื่นได้
- ง. ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

4. การกระทำของลูกเสือฝ่ายเป็นการปฏิบัติตามความพุทธศาสนสุภาษิต ข้อใดมากที่สุด

- ก. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข. คนขยันย่อมหาทรัพย์ได้
- ค. ปัญญาประเสริฐกว่าทรัพย์
- ง. คนล่วงทุกข์ได้ด้วยความเพียร

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนคติ ข้อคิด ที่ได้รับจากบทความ

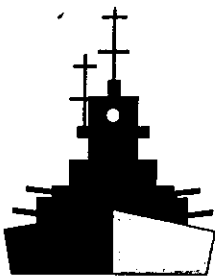
เฉลยคำตอบ

1. ข

2. ค

3. ค

4. ก

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังบทความเรื่องลูกเสือโตฝ่าย แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

☆
♡
☆
♡
☆
♡
☆

แผนการสอน

การฟังเพลง ภูมิแผ่นดิน

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง
 2. ฟังเพลงแล้วสามารถบอกสาระสำคัญของเพลงได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

เนื้อหา ความกตัญญู หมายถึง การรู้จักบุญคุณ

สิ่งที่ควรกตัญญู มี 5 ประการได้แก่

1. กตัญญูต่อบุคคล
2. กตัญญูต่อสัตว์
3. กตัญญูต่อสิ่งของ
4. กตัญญูต่อบุญ
5. กตัญญูต่อตนเอง

ในที่นี้จะกล่าวถึง การกตัญญูต่อบุคคล

การกตัญญูต่อบุคคล คือ ใครก็ตามที่เคยเป็นพระคุณต่อเรา เราจะต้องกตัญญูรู้คุณท่านระลึกถึงเสมอด้วยความซาบซึ้ง และหาโอกาสตอบแทนคุณบุคคลเหล่านั้น คือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสงฆ์ พระมหากษัตริย์หรือผู้ปกครองที่ทรงทศพิธราชธรรม บิดา มารดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์

การแสดงความกตัญญูต่อพระมหากษัตริย์ นักเรียนสามารถทำได้ดังนี้

1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
2. ประพฤติตนให้เป็นคนดี
3. รักษาสาธารณสมบัติ

กิจกรรม

1. ครูเล่าเรื่อง ความกตัญญูกตเวที ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า เราควรจะมี ความกตัญญูกตเวทีต่อใครบ้าง
3. ครูติดภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบนกระดาน
4. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง ภูมิแผ่นดิน ให้นักเรียนฟัง
5. ครูให้นักเรียนตอบคำถาม โดยฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส

6. ครูให้นักเรียนร้องเพลงภูมิแผ่นดินพร้อม ๆ กัน
7. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
8. ครูให้นักเรียนเขียนคำตอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพพระบรมฉายาลักษณ์
2. บัตรคำ กตัญญูกตเวที
3. วิทย์
4. แดบบันทึกเสียงเพลง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส
7. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

2. _____

แผนการสอน

นิทาน เรื่อง ชาวนากับนกกระยาง

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังนิทานแล้วสามารถบอกสาระสำคัญของนิทานได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

- เนื้อหา** การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
- เชื่อฟัง (ก.)** ทำตามหรือประพฤติตามคำสั่งหรือคำสอน
- สั่งสอน (ก.)** ชี้แจงให้เข้าใจ และบอกให้ทำ

บุคคลที่นักเรียนควรเชื่อฟังคำสั่งสอน คือ
 พระสงฆ์ พ่อ แม่ ญาติผู้ใหญ่ อาจารย์

ทำไมนักเรียนต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

1. ผู้ใหญ่เป็นที่รัก และ ห่วงคือนักเรียน
2. ผู้ใหญ่ มีประสบการณ์ชีวิตมากกว่านักเรียน

ผลดีของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

1. ช่วยให้มีชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี
2. เป็นที่รักและต้องการของผู้อื่น
3. ช่วยให้สำเร็จประโยชน์ตามควรแก่ความต้องการ

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม 10 คำถาม ครูตามคำถามแรก “คำนี้เป็นคำนาม” คำถามต่อๆ ไป ให้นักเรียนเป็นคนถาม การถามเพื่อให้ได้คำตอบ “ชาวนา” “นกกระยาง”
2. ครูให้นักเรียนออกมาเลือกภาพ ชาวนา และ ภาพนกกระยาง
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน เรื่อง ชาวนากับนกกระยาง ให้นักเรียนฟัง 1 จบ
4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

6. ครูให้นักเรียนตอบคำถาม ตั้งชื่อเรื่อง และเขียนคติข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องนี้ กิจกรรมเสริม
7. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ
8. ครูให้นักเรียนเลือกวาดภาพตอนใดตอนหนึ่งจากเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ ชวานากัณฑ์กระยาง
2. วิทยู
3. แดบบันทึกลีขึงนิทาน
4. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
5. แผ่นใส
6. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือแบบฝึกสำหรับครู
นิทาน เรื่อง ขวานากับนกกระยาง

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน ขวานากับนกกระยาง ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจ ฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ขวานากับนกกระยาง

นกกระยางฝูงหนึ่ง เทียวหาหอย หาปู และปลา ตัวเล็ก ๆ กินทุกวัน วันหนึ่งนกกระยางฝูงนั้น พากันบินลงไปที่นาแห่งหนึ่ง ซึ่งขวานาตกกล้าไว้ใหม่ ๆ แล้วพากันไปเหยียบย่ำ คุ้ยเขี่ยหาอาหารกินตามชอบใจ เจ้าของนาเห็นก็ขับไล่ให้นกกระยางบินไปเสียโดยดี ต่อมาอีก 2 – 3 วัน นกกระยางฝูงนั้นก็บินมายังที่นาแปลงนั้นอีก นายขานกฝูงไปด้วย จึงบอกแก่พวกของตนว่า “ พวกเราทั้งหลาย เมื่อวันก่อนเราได้พากันมาหาอาหารกินที่นาแห่งนี้ และถูกขับไล่คราวหนึ่งแล้ว มิใช่หรือ คราวนี้พวกเราอย่าลงไปกินอีกเลยนะ ” นกกระยางที่เป็นบริวารตอบว่า “ ทำไมล่ะ พวกเราจะลงไปหาหอย หาปู และปลาตัวเล็ก ๆ กินต่างหาก ทุระอะไรขวานาจะมาขับไล่เรา หรือ หอย ปู และ ปลา เหล่านั้นเป็นของขวานาเล่า ขวานาก็หากิน พวกเราก็หากิน จะมาขับไล่ห้ามกันเช่นนี้ดีแล้วหรือ ” นกกระยางนายฝูงจึงตอบว่า “ ไม่ใช่เช่นนั้นหรอก ขวานาไม่หวงแหนอะไรกับ หอย ปู ปลา พวกนั้นหรอก เขาห้ามเราลงไปที่นี่ เพราะพวกเราไปเหยียบย่ำข้าวกล้าของเขาเสียหายหมด ดูสิริ พวกเขาต้องมาทำใหม่อีก เราไปเทียวหาอาหารตามบึง หรือ ห้วยหนองที่อื่น ๆ ดีกว่า ” นกกระยางที่เป็นบริวารก็ตอบว่า “ ท่านไม่ควรต้องทุกข์ร้อน ช่วยเหลืออะไรแก่เขา เราหากินให้อิ่มปาก อิ่มท้อง ของเราไปวันหนึ่ง ๆ ก็แล้วกัน เขาก็ได้ข้าวเป็นของเขา เราก็ได้ปลาเป็นของเรา เราไม่เห็นต้องไปนิกประโยชน์ของคนอื่น ๆ ทำไม ” นายขานกฝูงจึงพูดว่า “ ท่านทั้งหลายพูดเช่นนั้นก็ไม่ถูก ที่ประโยชน์ของตัวตัวอยากได้ ที่ประโยชน์ของเขาไม่นึกถึง ถ้าท่านทั้งหลายไม่เชื่อ คำห้ามของเราก็คาดใจเถอะนะ แต่ตัวของเราจะไปหากินที่อื่น ” ว่าแล้วนกกระยางนายฝูงก็บินไป นกกระยางบริวารเหล่านั้น ก็พากันเหยียบย่ำหาหอย ปู และ ปลา กินตามชอบใจ ขวานาเห็นเข้าก็โกรธนักจึงเอาปืนยิงนกกระยางเหล่านั้นตายไปเป็นหลายตัว ปีกหัก ขาหัก ก็มีมาก ที่เหลือตายก็บินหนีไปได้ พอเวลาเย็นจึงไปพร้อมกันที่ที่อยู่ นกกระยางนายฝูงรู้เหตุจึงกล่าวว่า “ อยากรู้ละ พวกเจ้า เราห้ามแล้วก็ไม่เชื่อฟัง คราวหลังคงจะติดตาข่ายของขวานา ตายไปไม่เหลือเป็นแน่เลย ” นกกระยางบริวารก็เห็นจริงตามนกกระยางนายฝูงว่า ตั้งแต่นั้นต่อมานกกระยางก็ไม่ลงไปหากินในนาแห่งนั้นอีก

คำถาม (สำหรับครู)

1. สารสำคัญของเรื่องนี้ ตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. อย่างง่าย ทำให้คนอื่นต้องเดือดร้อน
 - ข. อย่างเอาแต่ใจ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
 - ค. ควรเชื่อผู้ใหญ่จะได้ปลอดภัย
 - ง. เห็นแก่กินไม่ดีทำให้ได้รับอันตราย
2. “ท่านไม่ควรต้องทุกข์ร้อนช่วยเหลืออะไรแก่เขา เราหากินได้อิ่มปากอิ่มท้องของเราไปวันหนึ่งๆ ก็แล้วกัน เขาได้ข้าวเป็นของเขา เราได้ปลาเป็นของเรา จะต้องไปคิดถึงประโยชน์ของคนอื่น ๆ ทำไม” จากคำพูดนี้ แสดงถึงลักษณะนิสัยของผู้พูดอย่างไร
 - ก. รักพวกพ้อง
 - ข. เห็นแก่ตัว
 - ค. โลภมาก
 - ง. เอาแต่กิน
3. “ท่านทั้งหลายพูดเช่นนี้ก็ไม่ต้อง ทิประโยชน์ของตัว ตัวอยากได้ ประโยชน์ของเราสัตว์ไม่นึกถึง” จากคำพูดนี้มีสำนวนไทยที่สอนใจให้นึกถึงผู้อื่นว่าอย่างไร
 - ก. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
 - ข. นอนหลับไม่รู้ นอนคว่ำไม่เห็น
 - ค. นอนหลับทับสิทธิ์
 - ง. อย่างนี้ดูตาย
4. เมื่อนกยางนายฝูงหำนนกยางในฝูงแล้ว แต่ยังไม่บินยกตัวใดเชื้อฟุ้งจึงบินไปเหยียบย่ำหาหอยปู ในนาของชาวนาจนได้รับความเสียหาย ชาวนาจึงใช้ปืนยิงนกยางตายบ้าง บาดเจ็บบ้าง ตั้งแต่นั้นมานกยางไม่กล้าไปหากินในนาอีกเลย จากเนื้อเรื่องตอนนี้ มีความสอดคล้องกับภาษิตใดมากที่สุด
 - ก. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
 - ข. วัวหาย ล้อมคอก
 - ค. เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่
 - ง. วัวพันหลัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนคติ ข้อคิด ที่ได้รับจากนิทาน
2. ให้นักเรียนคิดตั้งชื่อเรื่องใหม่

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ค

2. ข

3. ก

4. ข

แบบฝึกหัดสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใสเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว เขียนตอบให้ถูกต้อง

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

แผนการสอน

การฟังบรรยายของสุนทรภู่

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังบรรยายแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
 4. คัดบทบรรยายได้ถูกต้อง

เนื้อหา ปิยวาท หมายถึง พุดจาที่น่ารัก น่านิยมนับถือ หรือ พุดอย่างรักกัน คือ พุดจาปราศรัย ถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน ไพเราะ เป็นที่รัก เจริญใจ มีวาจาที่นุ่มนวล ไพเราะ อ่อนหวาน ชอบด้วยถ้อยคำ ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ เป็นคุณทำให้เกิดความพอใจแก่ผู้ที่ได้ยินได้ฟัง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูนำภาพ อนุสาวรีย์ท่านสุนทรภู่ ติดบนกระดาน แล้วถามนักเรียนว่า ภาพนี้คือใคร ให้นักเรียนช่วยกันบอกความสำคัญ
2. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังบรรยาย 2 เที้ยว
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเลือกคำตอบจากแผ่นใส
4. ครู และนักเรียน ร่วมกันเฉลยคำตอบ
5. ครูให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะบทบรรยายพร้อม ๆ กัน
6. ครูให้นักเรียนคัดบทบรรยาย และวาดภาพประกอบ

กิจกรรมเสริม

ครูให้นักเรียนเขียนคำขวัญเตือนใจในเรื่องของการพูดให้เพราะ

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพอนุสาวรีย์สุนทรภู่
2. วิทยุ
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องฉายข้ามศีรษะ

5. แผ่นใส
6. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม
4. การคัดบทหรือยกรอง

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง
บทร้อยกรอง ของ สุณทรภู่

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองของสุณทรภู่ ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจ ฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

บทร้อยกรอง

เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก
จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
แม้พูดดีมีคนเขาเมตตา
จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสมความ

จาก สุภาษิตสอนหญิง

คำถาม (สำหรับครู)

- สาระสำคัญของคำประพันธ์บทนี้ คือ อะไร
 - เป็นคนต้องตั้งใจเรียน
 - เป็นคนต้องมีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น
 - เป็นคนเพราะได้ดี หรือลำบากก็เพราะคำพูดของตน
 - เป็นคนถ้าไม่ขยันทำงานจะลำบากยากเข็ญ
- คำประพันธ์นี้มีความสอดคล้องกับภาษิตใดมากที่สุด
 - พูดดีเป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วอัปราชัย
 - ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ
 - ปลาหมอตายเพราะปาก
 - พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
- จุดประสงค์ของบทร้อยกรองนี้ ต้องการสอนนักเรียนในเรื่องใดมากที่สุด
 - การระวังรักษาปากและฟัน

- ข. การคิดไตร่ตรองให้ดีกว่านอนพูด
 - ค. คนที่มีมารยาทดีจะมีคนเมตตา
 - ง. คนอ่อนน้อมถ่อมตนมีคนรัก
4. “แม่พูดดีมีคนเขาเมตตา” พฤติกรรมใดไม่ตรงกับบทร้อยกรองวรรคนี้
- ก. “ขอบพระคุณค่ะ” หนูแดงพูดเมื่ออาจารย์ให้ขนม
 - ข. “ขอโทษครับ” หนูโจ้พูดเมื่อวิ่งชนเพื่อนในขณะที่เล่น
 - ค. “ขอบใจค่ะ” หนูก้อยพูดเมื่อคุณครูอธิบายเลขให้ฟังอีกครั้ง
 - ง. “ขอบใจนะ” หนูเต๋พูดกับหนูด้อยที่แบ่งขนมให้รับประทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนคติ ข้อมติ ที่ได้รับจากบทร้อยกรอง
2. ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองบทนี้ ให้ถูกต้อง สวยงาม

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ค

2. ก

3. ข

4. ค

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

2. _____

แผนการสอน บทความ ท้าวสุรนารี

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังบทความแล้วบอกสาระสำคัญของเพลงได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

เนื้อหา การบูชาบุคคลที่ควรบูชา

การบูชา คือ การยกย่อง เชิดชู เลื่อมใส ด้วยความบริสุทธิ์ใจ จริงใจ ไม่เสแสร้ง
แก่งทำ หมายถึง กิริยาอาการสุภาพ ที่เราแสดงต่อผู้ที่ควรบูชาทั้งต่อหน้าและลับหลัง

บุคคลที่ควรบูชา คือ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ ในที่นี้ได้แก่
วีรสตรีไทย คือ ท้าวสุรนารี

การแสดงออกถึงการบูชา

1. ทางกาย สำนวณกิริยา เมื่ออยู่ต่อหน้าสัญลักษณ์แทนตัวท่าน เช่น รูปปั้น
2. ทางวาจา สรรเสริญยกย่องคุณความดีของท่าน
3. ทางใจ ระลึกถึงคุณงามความดีของท่านด้วยความเคารพและซาบซึ้ง

ประเภทของการบูชา

1. บูชาด้วยสิ่งของ เช่น บูชาด้วยดอกไม้ รูปเทียน
2. บูชาด้วยการปฏิบัติ เช่น บูชาด้วยการตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีของท่าน

กิจกรรม

1. ครูนำภาพอนุสาวรีย์คุณหญิงโม ดิดที่กระดาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามดังนี้
 - 1.1 เป็นอนุสาวรีย์ของใคร
 - 1.2 มีความสำคัญอย่างไร
2. ครูคิดแผนที่ประเทศไทย ให้นักเรียนออกมาชี้จังหวัดนครราชสีมา
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทความเรื่อง ท้าวสุรนารี ให้นักเรียนฟัง 1 เทียว
4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยฟังคำตอบจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

กิจกรรมเสริม

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง “ รักเมืองไทย ”
2. ครูให้นักเรียนเขียนสิ่งที่อยากทำให้แก่ประเทศของเรา

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี
2. แผนที่ประเทศไทย
3. วิทย์
4. แถบบันทึกลงเสียง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส
7. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือแบบฝึกสำหรับครู บทความ เรื่อง ท้าวสุรนารี

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทความเรื่องท้าวสุรนารี ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจ ฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ท้าวสุรนารี

ท้าวสุรนารีเป็นวีรสตรีไทย มีชื่อเดิมว่าโม เกิดที่เมืองนครราชสีมา ท่านได้บรรดาศักดิ์เป็นคุณหญิงเพราะแต่งงานกับพระยาปลัดเมืองนครราชสีมา ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทน์เป็นกบฏไม่ขึ้นต่อไทย และได้ยกทัพมายึดเมืองนครราชสีมา ขณะนั้นเจ้าเมืองไม่อยู่ เจ้าอนุวงศ์ยึดเมืองได้จึงกวาดต้อนคนไทยไปเมืองเวียงจันทน์ ในบรรดาผู้ที่ถูกกวาดต้อนไปนี้มีคุณหญิงโมรวมอยู่ด้วย คุณหญิงโมจึงหาอุบายที่จะหลบหนีจากฝ่ายเจ้าอนุวงศ์โดยหวังเห็นเหตุการณ์การเดินทางให้ล่าช้าและให้บรรดาหญิงสาวที่ถูกกวาดต้อนไปแสดงท่าทีเอาอกเอาใจทหารผู้คุมทั้งนี้เพื่อให้ทหารผู้คุมยอมแจกจ่าย มีด จอบ เสียม ให้โดยหญิงสาวเหล่านี้อ้างว่าจะนำมาตัดฟันหุงหาอาหารและสร้างที่พัก เมื่อได้มีดมาก็ตัดไม้มาเหลาเสียมให้แหลมคมเพื่อเป็นอาวุธ คุณหญิงโมได้วางแผนให้หญิงสาวทั้งหลายยอมแลกอาหารผู้คุม เมื่อทหารผู้คุมเหล่านี้สลับสับเปลี่ยน หญิงสาวเหล่านี้จึงใช้อาวุธเข้าจู่โจมฆ่าทหารลาวตายเป็นจำนวนมากที่ทุ่งสัมฤทธิ์ อำเภอพิมาย ชาวเมืองนครราชสีมารอดพ้นจากการเป็นเชลยของพวกลาว ด้วยสติปัญญาอันเฉลียวฉลาดของคุณหญิงโม ประกอบกับความสามัคคีของคนไทยที่ช่วยกันต่อสู้ข้าศึก พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงยกย่องความกล้าหาญของคุณหญิงโม จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้คุณหญิงโมเป็นท้าวสุรนารี อนุสาวรีย์ของคุณหญิงโม ประดิษฐานอยู่ที่หน้าประตูชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

คำถาม (สำหรับครู)

1. สาระสำคัญของบทความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. เจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทน์เป็นกบฏ
 - ข. การสู้รบที่ทุ่งสัมฤทธิ์ อ.พิมาย
 - ค. ความกล้าหาญของวีรสตรีไทย

- ง. การสร้างอนุสาวรีย์ที่จังหวัดนครราชสีมา
2. ชาวเมืองนครราชสีมาบอกรอค้นจากการเป็นเชลยพวกลาวได้เพราะเหตุใด
 - ก. ความรักชาติ และความสามัคคี
 - ข. ความฉลาด และความสามัคคี
 - ค. ความกล้าหาญ และความเด็ดเดี่ยว
 - ง. ความจงรักภักดี และความกล้าหาญ
3. ทหารลาวพ่ายแพ้ต่อเชลยชาวเมืองนครราชสีมาเพราะเหตุใด
 - ก. ความประมาท หลงอิสตรี
 - ข. ความอ่อนแอ ไม่มีอาวุธ
 - ค. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาวุธน้อย
 - ง. ความเหน็ดเหนื่อย หลงอิสตรี
4. อนุสาวรีย์คุณหญิงโม สร้างขึ้นเพราะเหตุใดมากที่สุด
 - ก. เพื่อเตือนใจคนไทยให้นึกถึงคุณหญิงโม
 - ข. เพื่อเตือนใจคนไทยให้ทำความดีบ้าง
 - ค. ให้ระลึกถึงคุณงามความดีของคุณหญิงโม
 - ง. เป็นสถานที่สักการะบูชาขอพรต่าง ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกต่อเรื่องที่ได้ฟัง
2. ให้นักเรียนเขียนการแสดงความรักชาติ สามารถทำได้อย่างไรบ้าง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ค

2. ข

3. ก

4. ค

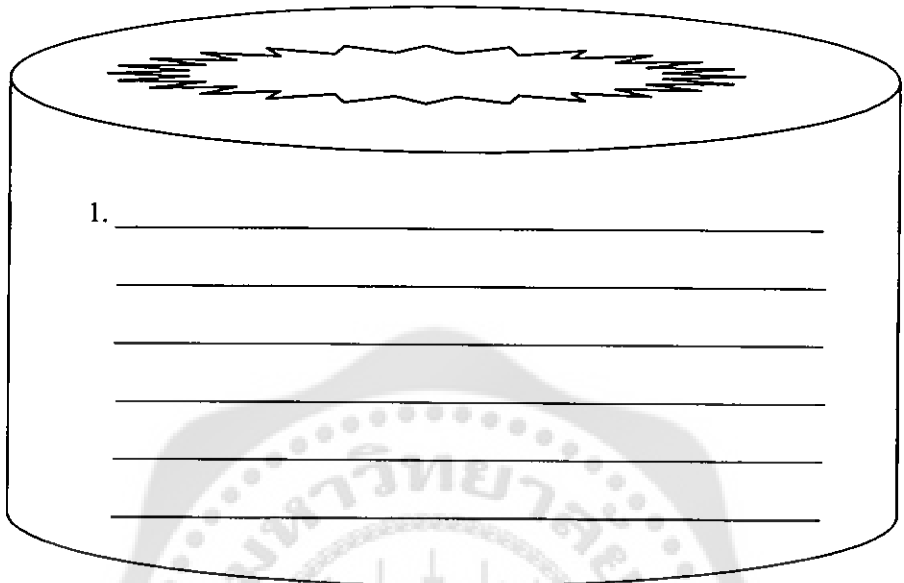
☆ แบบฝึกสำหรับนักเรียน ☆

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

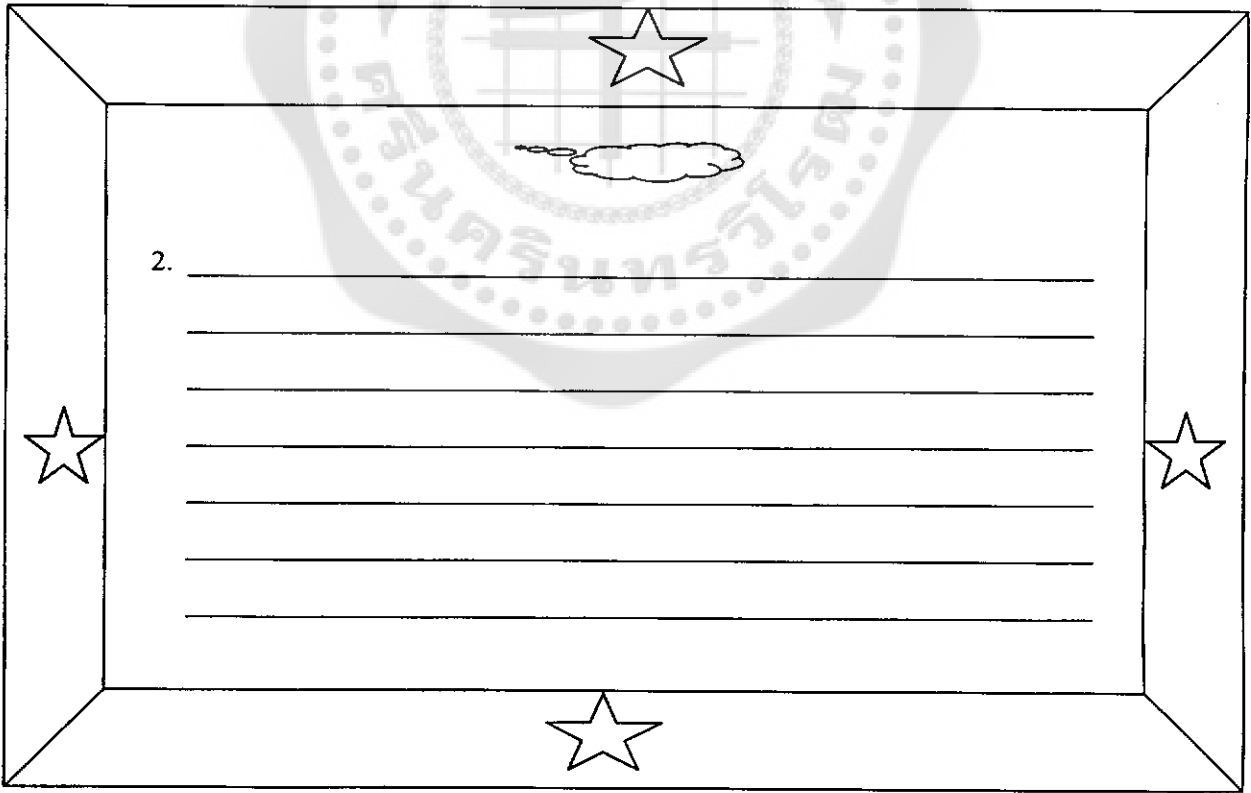

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

2. _____

แผนการสอน

การฟังข่าว เรื่อง ส่งทีมแพทย์ช่วยคนงานไทยที่ประสบเหตุแผ่นดินไหวที่ประเทศไต้หวัน

1. จุดประสงค์
 1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังข่าวแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
2. เนื้อหา อรรถรยา หมายถึง การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นหลักธรรมข้อหนึ่งในหลักธรรมสังคหวัตถุ

ลักษณะของการบำเพ็ญประโยชน์

1. ทำด้วยความจริงใจ
2. ทำโดยไม่หวังผลตอบแทน
3. ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
4. มีความรู้ในสิ่งที่ทำ

ประโยชน์

1. เป็นคนมีเสน่ห์
2. เป็นคนที่รักของคนอื่น
3. ได้รับความร่วมมือ ความช่วยเหลือ
4. เป็นที่นับถือ

3. กิจกรรม

1. ให้นักเรียนหาภาพข่าวการกระทำตนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มาจัดที่บอร์ดในห้องเรียน
2. ครู และ นักเรียนอภิปรายถึงลักษณะของการบำเพ็ญประโยชน์ และประโยชน์ของการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงข่าวให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ ให้นักเรียนตอบคำถามโดยฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้าว และเหตุการณ์
2. วิทย์
3. แลบบันทึกละเอียด
4. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
5. แผ่นใส
6. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือแบบฝึกหัดสำหรับครู

ข่าว เรื่อง ส่งทีมแพทย์ช่วยคนงานไทยที่ประสบเหตุแผ่นดินไหวที่ประเทศไต้หวัน

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังข่าว 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

ส่งทีมแพทย์ช่วยคนงานไทยที่ประสบเหตุแผ่นดินไหวที่ประเทศไต้หวัน

ที่กระทรวงการต่างประเทศ น.ร.ว.สุชุมพันธ์ บริพัตร รรมช.ต่างประเทศ ได้มอบนโยบายให้แก่ทีมเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่สภากาชาดไทยที่จะเดินทางไปไต้หวัน และให้สัมภาษณ์ว่า ยังไม่สามารถประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ แต่แรงงานไทยมีมากถึง 1.4 แสนคน รัฐบาลจึงตัดสินใจส่งทีมเข้าไปช่วย ซึ่งนายกรัฐมนตรีดีใจมากที่สภากาชาดไทย ส่งหน่วยแพทย์ไป ในส่วนของกระทรวงก็ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่สามารถพูดภาษาจีนได้จำนวน 3 คน เพื่อไปประสานงานกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หากต้องการสิ่งใดขอให้แจ้งมา กระทรวงจะสนับสนุนเต็มที่

นางวันทนีย์ คงสมบูรณ์ รอง ผอ.สำนักงานบรรเทาทุกข์ประชาชนมัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย กล่าวว่า สภากาชาดไทยเตรียมพร้อมตลอดเวลา และยังสามารถเตรียมทีมแพทย์ไว้อีก 2 ทีม ที่พร้อมจะเดินทางไปไต้หวันทันที สำหรับชุดแรก 6 คนจะเดินทางไปสำรวจดูก่อน หากต้องการอะไรเพิ่มก็ติดต่อมา การเดินทางไปครั้งนี้ส่วนใหญ่เตรียมเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์ทำแผลภาคสนาม ซึ่งทีมแพทย์ชุดแรกประกอบด้วยแพทย์ 2 นาย มีประสบการณ์ให้การรักษาประชาชนที่บริเวณชายแดนมาโดยตลอด และพยาบาล 2 คนก็มีประสบการณ์ที่แคนาดา รวมทั้งบุรุษพยาบาลอีก 2 คน ก็เคยทำงานในสงครามอ่าวเปอร์เซีย การไปทำงานที่ไต้หวันจะเป็นลักษณะหน่วยเคลื่อนที่ ที่เน้นเข้าไปในไซตงานของคนไทย เชื่อว่าจะสร้างขวัญและกำลังใจแก่คนงานไทย และสามารถพูดกันรู้เรื่อง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับรายชื่อคณะที่เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ที่ไทเปมี จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นายวิบูลย์ ภูสกุล ผอ.กองสื่อมวลชน น.ส.เบญจมาศ ดันเวทยานนท์ เจ้าหน้าที่การชุด 5 กรมเอเชียตะวันออก นายอรรถสิทธิ์ พูลสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่การชุด 5 กรมการกงสุล น.พ.ม.ล.กรเกียรติ์ สนิทวงศ์ (แพทย์) น.ส.อรสา เพชรคง (พยาบาล) น.ส.ประภาพรรณ พานิชพันธุ์ (พยาบาล) นายวิศิษฐ์ คชบัว (บุรุษพยาบาล) และนายสมพงษ์ ศรีเมฆ (บุรุษ

พยาบาล) โดยทั้งหมดจะออกเดินทางจากท่าอากาศยานกรุงเทพ เที่ยวบินที่ทีจี 636 เวลา 18.15 น. วันนี้ไปถึงไทเป ประมาณ 22.55 น.

คำถาม (สำหรับครู)

1. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด
 - ก. ข่าว
 - ข. ประกาศ
 - ค. โฆษณา
 - ง. แจ้งความ
2. สารสำคัญของข่าวนี้คืออะไร
 - ก. การส่งเฮลิคอปเตอร์ช่วยผู้ประสบภัย
 - ข. การส่งแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ช่วยผู้ประสบภัย
 - ค. การติดต่อแจ้งญาติผู้ประสบภัย
 - ง. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยต่างชาติ
3. เหตุการณ์ในข่าวนี้เกิดขึ้นที่ประเทศใด
 - ก. จีน
 - ข. ตุรกี
 - ค. ไต้หวัน
 - ง. ดิมอร์ ตะวันออก
4. การช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยได้รับความเดือดร้อน เป็นการปฏิบัติตามคุณธรรมในข้อใด
 - ก. เมตตา กรุณา
 - ข. เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่
 - ค. หิริ โอตตัปปะ
 - ง. โอบอ้อม อารี

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกจากข่าวที่รับฟัง
2. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นว่า ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์แผ่นดินไหว นักเรียนจะเอาอะไรลงมาบ้าง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก
2. ข
3. ค
4. ก

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1.

2.

แผนการสอน

การฟังเพลงพระราชนิพนธ์ “ ความฝันอันสูงสุด ”

- จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเพลงที่ฟัง
 2. ฟังเพลงแล้วสามารถจับใจความสำคัญของได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
 4. หาความบันเทิงจากการฟัง

เนื้อหา เพลงปลุกใจ คือ เพลงที่มีเนื้อร้อง ทำนอง เร้าใจให้กล้าหาญ หรือ กระตือรือร้น
เพลงความฝันอันสูงสุด เป็นเพลงปลุกใจให้รักชาติ เนื้อเพลงมีข้อคิดสอนใจ ไม่ให้
ทอดลอยในการทำความคิด

กิจกรรม

1. ครูคิดบัตรคำ ชื่อเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบนกระดาน (สายฝน ลมหนาว ชะตาชีวิต ความฝันอันสูงสุด) ให้นักเรียนบอกว่า ใครเป็นผู้แต่งเพลงเหล่านี้
2. ครูให้นักเรียนออกมาเลือกภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน
3. ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงเพลงความฝันอันสูงสุด
4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยให้ฟังคำถามจากเทป และเลือกคำตอบจากแผ่นใส
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำชื่อเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
3. วิทยู
4. แถบบันทึกเสียงเพลง
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส
7. นักเรียน

การประเมินผล

1. ความตั้งใจในการฟัง
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คู่มือการใช้แบบฝึกการฟัง

เพลง ความฝันอันสูงสุด

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเพลง ความฝันอันสูงสุด ให้นักเรียนฟัง 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจ ฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

เพลง ความฝันอันสูงสุด

ขอฝันใฝ่ในฝันอันเหลือเชื่อ
 ขอสู้ศึกทุกเมื่อไม่หวั่นไหว
 ขอทนทุกข์รุกรโรมโหมกายใจ
 ขอฝ่าฟันผองภัยด้วยใจทนง
 จะแน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด
 จะรักษาจิตจนชีวิตเป็นสุขผ่อง
 จะยอมตายหมายให้เกียรติดำรง
 จะปิดทองหลังองค์พระปฐมมา
 ไม่ทอดลอยคอยสร้างสิ่งที่ควร
 ไม่เรรวนผวาผวังคิดกังขา
 ไม่เคืองแค้นน้อยใจในโชคชะตา
 ไม่เสียค่ายชีวิถ้าสิ้นไป
 นี่คือปณิธานที่หาญมุ่ง
 หมายผลบุญยุติธรรมอันสดใส
 ถึงทนทุกข์ทรมานนานเท่าใด
 ยังมั่นใจรักชาติ อดอาจครัน
 โลกมนุษย์ย่อมจะดีกว่านี้แน่
 เพราะมีผู้ไม่ยอมแพ้แม้ถูกหายน
 ควรยืนหยัด สู้ไป ใฝ่ประจัญ
 ยอมอาสาก็เพราะปองเกิดผองไทย (ซ้ำ)

คำถาม (สำหรับครู)

1. สาระสำคัญของบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้ คือ ข้อใด ?
 - ก. ไม่ให้ทอดทิ้งในการทำมาหากิน เพื่อประเทศชาติ
 - ข. ให้ละเว้นการทำมาหากินชั่วทุกประเภท เพื่อชาติ
 - ค. ไม่ให้น้อยใจในโชคชะตาชีวิตของตนเอง
 - ง. ให้แก้ไขสิ่งที่ทำผิดให้ดีขึ้นเพื่อชาติ
2. “ จะปิดทองหลังองค์พระปฐมมา ” เนื้อเพลงตอนนี้สอดคล้องกับสำนวนไทยว่า ปิดทองหลังพระ ซึ่งมีความหมายว่าอย่างไร ?
 - ก. ทำงานแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ
 - ข. จะทำความดีแม้ไม่ได้รับการยกย่อง
 - ค. จะทำสิ่งที่มีประโยชน์เสมอๆ
 - ง. จะทำงานที่ยากให้สำเร็จ
3. “ ไม่เสียค่ายชีวา ถ้าสิ้นไป ” เนื้อเพลงตอนนี้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. ถึงเวลาคนเราต้องตายทุกคน
 - ข. ถ้าทำความชั่วควรจะตายไปเสียดีกว่า
 - ค. ถ้าทำความดีแม้จะต้องตายก็ไม่เสียค่ายชีวา
 - ง. คนดีจะอายุยืน คนชั่วจะอายุสั้น
4. “ ยอมอาสัญ ก็เพราะปองเกิดผองไทย ” เนื้อเพลงตอนนี้มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. เกิดทุนชาติ มากกว่าสิ่งใด
 - ข. ยอมตาย เพื่อรักษาประเทศชาติ
 - ค. รักษาชาติ ยิ่งกว่าสิ่งใด
 - ง. รักแผ่นดินไทยมากที่สุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

1. นักเรียนชอบเพลงนี้ หรือไม่ เขียนแสดงเหตุผลให้ชัดเจน

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก

2. ก

3. ค

4. ข

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1. _____

แผนการสอน
การฟังนิทานเรื่อง สุภาพบุรุษน้อย

- 1. จุดประสงค์**
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. ฟังนิทานแล้วสามารถจับใจความสำคัญได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด

2. เนื้อหา ความสุภาพอ่อนน้อม

สุภาพ หมายถึง เรียบร้อย อ่อนโยน ประพฤติดี ละมุนละม่อม

ประโยชน์

1. เป็นที่รักของผู้อื่น
2. ทำให้ได้รับความเมตตา

3. กิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกมแขวนคอ ให้นักเรียนทายคำที่ครูกำหนดให้ครูคิดบัตรคำเฉลย
2. ให้นักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำจากบัตรคำ
3. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของสุภาพบุรุษตามความคิดเห็นของนักเรียน บันทึกคำตอบของนักเรียนไว้ เพื่อนำมาเขียนเป็นแผนภูมิคิดไว้ให้อ่านกันที่บอร์ด
4. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน เรื่อง สุภาพบุรุษน้อยให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนฟังคำตามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบที่ถูกต้องในแผ่นแบบฝึกหัด
5. ครู และ นักเรียน ร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง
6. ให้นักเรียนเขียนเสนอชื่อเพื่อนที่เป็น สุภาพบุรุษน้อยในห้องเรียน

4. สื่อการเรียน

1. นักเรียน
2. วิทยุ
3. แถบบันทึกเสียง
4. บัตรคำ
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส

5. การประเมินผล

1. ความสนใจในการฟัง
2. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม

คู่มือแบบฝึกหัดสำหรับครู
นิทาน เรื่อง “สุภาพบุรุษน้อย”

คำชี้แจง ครูตีความ เด็กผู้ชายชาวต่างประเทศ อายุประมาณ 5 ปี บนกระดาน แล้วเปิดแถบบันทึกเสียงนิทาน เรื่อง สุภาพบุรุษน้อย ให้นักเรียนฟัง 1 เทียบ แล้วให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามและเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

นิทานเรื่อง สุภาพบุรุษน้อย

เด็กชายควรมีอายุกี่ขวบ ก่อนที่เขาจะเริ่มแสดงกิริยาสุภาพเรียบร้อย? ท่านอาจจะบอก 10 ขวบ 9, 8, 7, 6, 5 หรือ 4 ขวบ?

โชคที่เด็กฝึกหัดเป็นคนมีมารยาทสุภาพเรียบร้อย ตั้งแต่อายุน้อยมาก ตั้งแต่แรกที่เขาพูดได้ แม่สอนให้เขาพูดว่า “ได้โปรด” และ “ขอบคุณ” และ “ขอโทษ” และ “เสียใจครับ” และ “เชิญครับ” และถ้อยคำอื่น ๆ ที่ไพเราะอ่อนหวานซึ่งช่วยให้ชีวิตมีความสุข

วันหนึ่งเมื่อเด็กอายุครบ 5 ขวบ เขาขึ้นรถประจำทางกับแม่ เด็กเดินไปข้างหน้า แม่เดินตาม ขณะที่ทั้งสองคนแม่ลูกเดินหาที่นั่งในรถ ทันใดนั้นขณะที่รถเคลื่อนออกจากที่ เด็กก้าวพลาดไปเหยียบเท้าชายคนหนึ่ง ชายคนนั้นชักเท้ากลับไป และดูท่าทางเหมือนกับว่าโกรธ

“ขอโทษครับ” เด็กพูดอย่างสุภาพ “ผมเสียใจ...ผมไม่ได้ตั้งใจ”

ชายนั้นยิ้ม ผู้โดยสารอื่น ๆ ทุกคนก็พลอยยิ้มไปตาม ๆ กัน ทุก ๆ คนรู้สึกประหลาดใจที่ได้ยินเด็กชายเล็ก ๆ พูดอย่างสุภาพ

“หนูชื่ออะไร”

“ดิก เจนทร์ ครับผม”

“อายุเท่าไร?”

“4 ขวบครับผม แต่อีกไม่ช้าผมก็จะอายุ 5 ขวบ”

“วันเกิดหนูเมื่อไหร่?”

ดิกบอกวันเกิดของเขาแก่ชายคนนั้น

“หนูอยู่ที่ไหน?”

แล้วดิกก็บอกตำบลที่อยู่ให้แก่ชายคนนั้นทราบ

ขณะเดียวกันคนที่นั่งอยู่ในรถประจำทางพากันเฝ้าดู และฟัง 2 คนนั้นสนทนาโต้ตอบกัน มีรอยยิ้มปรากฏบนใบหน้าของทุก ๆ คนเพราะเด็กชายเล็ก ๆ คนหนึ่งมีอารมณ์ดี แสดงท่าทางเป็นมิตรและที่สำคัญที่สุดคือ สุภาพ เรียบร้อย

เวลาผ่านไป 2-3 สัปดาห์ ดึกมีอายุครบ 5 ขวบ ในวันเกิดของดึกเขารู้สึกประหลาดใจอย่างยิ่ง เมื่อได้รับของขวัญอย่างไม่คาดฝัน ในห่อของขวัญมีข้อความเขียนว่า “จากเพื่อนของเธอ บนรถประจำทาง” แต่ไม่มีชื่อหรือตำบลที่อยู่เขียนบอกไว้ ดึกจึงไม่สามารถจะเขียนจดหมายไปขอบคุณผู้ที่ส่งของขวัญวันเกิดมาให้เขา

ท่านจะเชื่อหรือไม่ก็ตาม ดึกได้รับของขวัญวันเกิดจากชายคนเดียวกันนั้นทุก ๆ ปี จนกระทั่งเขาอายุ 18 ปี

เมื่อดึกเรียนสำเร็จจากโรงเรียนรัฐบาลเขาได้รับกล่องถ่ายรูปราคา 20 ปอนด์ มีข้อความเขียนไว้อย่างเดียวกัน “จากเพื่อนของเธอบนรถประจำทาง”

ในเวลานี้ดึกนึกไม่ออกว่าเพื่อนคนนี้เป็นใคร เขาจำได้เพียงคร่าว ๆ ว่าเมื่อเขายังเล็ก ๆ เขาเคยนั่งติดชายคนหนึ่งบนรถประจำทาง

อยู่มาปีหนึ่งมีอากาศหนาวจัด ถ่านหินหมด รถบรรทุกถ่านก็หยุดทำงานเพราะไม่มีถ่านไปส่งตามบ้าน

ดึกรู้สึกกังวลใจ บ้านของเขาหนาวเย็นราวกับตู้น้ำแข็ง ไม่มีถ่านหินสำหรับใส่เตาผิง พ่อและแม่ไม่สบาย และรู้สึกหนาวมาก

ดึกจึงโทรศัพท์ไปที่บริษัทขายถ่านหิน

“เรื่องนี้สำคัญมาก” เขาพูด “เราหนาวจนจะแข็งตายอยู่แล้ว ท่านจะส่งถ่านหินมาให้เราบ้างได้บ้างไหมครับ?”

“เสียใจครับ” ชายที่บริษัทขายถ่านหินพูด “ถ่านหินมีเหลือน้อยมากเราจึงไม่สามารถไปขายถ่านได้จนกว่าจะถึงเช้าวันจันทร์”

“จนเช้าวันจันทร์” ดึกร้อง “พ่อ แม่ของผมจะทนหนาวไม่ได้จนถึงเวลานั้น ท่านจะกรุณาช่วยอะไรเราบ้างไม่ได้ครับ”

“เสียใจครับ” ชายคนนั้นตอบ “คุณเชื่ออะไรครับ”

“ชื่อดึก... ดึก เจนทร์ครับ กรุณาช่วยเราด้วยถ้าท่านจะสามารถช่วยได้”

“ผมจะดูก่อนว่าพอจะช่วยเหลืออะไรคุณได้บ้าง” ชายนั้นตอบ

ต่อมาอีกราว ๆ 1 ชั่วโมง รถยนต์คันงามแล่นมาจอดที่บ้านดึก คนขับรถก้าวลงและเดินมาที่ประตู ดึกออกไปดูว่าเขาต้องการอะไร

“ดึก เจนทร์อยู่บ้านนี้ใช่ไหมครับ?” เขาถาม

“ใช่ครับ” คีตกตอบ “มีอะไรจะให้ผมช่วยได้บ้างไหมครับ?”

คีกรู้สึกประหลาดใจ เมื่อคนขับรถลากกระสอบด้านหิน 6 กระสอบออกจากท้ายรถคันงามคันนั้น

“ด้านหินเหล่านี้ของเราใช่ไหมครับ?” คีตกถาม

“ใช่ครับ” คนขับรถตอบ

“ขอบคุณครับ” คีกร้อง “ขอบคุณที่ช่วยเหลือผม แต่ใครส่งด้านหินเหล่านี้มาล่ะครับ”

“มีโน้ตเขียนใส่มาในกระสอบใบหนึ่งครับ” คนขับรถตอบ ขณะที่เขากล่าวลาและขับรถออกไป

คีก็เปิดกระสอบออก ในกระสอบใบหนึ่งเขาพบจดหมายสั้น ๆ เขียนข้อความว่า “จากเพื่อนของเรอบนรถประจำทาง”

คีก็แทบไม่เชื่อสายตาตัวเอง แล้วเขาก็ได้ คนที่นั่งในรถประจำทางต้องเป็นผู้จัดการบริษัทขายด้านหิน

คีก็เจอถูก

การที่คีได้รับความเมตตากรุณาเช่นนี้ก็เพราะเมื่อเขาเป็นเด็กเล็ก ๆ หลายปีมาแล้วเขามีกิริยาสุภาพเรียบร้อย

คำถาม (สำหรับครู)

1. สารสำคัญของนิทานเรื่องนี้ มุ่งสอนนักเรียนในเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. ความสุภาพอ่อนน้อม
 - ข. ความขยันหมั่นเพียร
 - ค. ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ง. ความเมตตากรุณา
2. คีก็กวาดลาดไปเหยียบเท้าชายคนหนึ่ง “ขอโทษครับ...ผมเสียใจ...ผมไม่ได้ตั้งใจ จากข้อความนี้ นักเรียนคิดว่า ผู้พูดเป็นคนอย่างไร
 - ก. ยอมรับฟังผู้อื่น
 - ข. เกรงใจผู้อื่น
 - ค. กังวลใจเสมอ
 - ง. สุภาพอ่อนน้อม

3. “ ถ่านหินมีเหลือน้อยมาก เราจึงไม่สามารถขายถ่านได้จนกว่าจะถึงเช้าวันจันทร์ ” “ จนเช้าวันจันทร์ ” ด็กร้อง “ พ่อแม่ของผมนคงจะทนหนาวไม่ได้ จนถึงเวลานั้น ” คำพูดนี้แสดงความรู้สึกของผู้พูดอย่างไร
- เสียใจ
 - ดีใจ
 - ตกใจ
 - โมโห
4. จากเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด ด็กจึงได้รับความเมตตาจากผู้อื่นตลอดมา
- หน้าตาน่ารัก น่าเอ็นดู
 - กิริยาสุภาพ อ่อนหวาน
 - มีปฏิภาณไหวพริบ
 - อารมณ์ดียิ้มแย้มเสมอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- ให้นักเรียนตั้งชื่อนิทานใหม่
- ให้นักเรียนวาดภาพประกอบตอนใดตอนหนึ่งจากนิทานที่ฟัง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก

2. ง

3. ค

4. ข

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1.

แผนการสอน

ความเข้าใจ บทร้อยกรอง ดอกสร้อยสุภามิต เด็กเอ๋ยเด็กน้อย

- จุดประสงค์
1. ให้ความสนใจในเรื่องที่ฟัง
 2. บอกสาระสำคัญของบทร้อยกรองได้
 3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิดได้

เนื้อหา หน้าที่นักเรียน

หน้าที่ (น.) กิจที่ควรทำ กิจที่จะต้องทำ

นักเรียน (น.) ผู้ศึกษาเล่าเรียน

นักเรียนควรมีหน้าที่ ดังนี้

1. ตั้งใจเล่าเรียน
2. มีความประพฤติดี
3. เชื่อฟังให้ความเคารพครู อาจารย์
4. รักษาชื่อเสียงของตนเอง และวงศ์ตระกูล
5. รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนดูภาพบุคคลอาชีพต่าง ๆ เช่น แพทย์ ตำรวจ ครู
2. ครูถามคำถาม ถามนักเรียนว่า บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ และความรับผิดชอบมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย
3. ครูดูรูปภาพเด็ก ๆ บนกระดาน ครูถามว่า เด็ก ๆ มีหน้าที่อะไรบ้าง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย
4. ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรอง ดอกสร้อยสุภามิต เด็กเอ๋ยเด็กน้อย 1 เที้ยว
5. ครูเปิดแถบบันทึกเสียง ให้นักเรียนฟังคำถามทีละข้อ แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส แล้วเขียนคำตอบที่ถูกต้องลงในแผ่นแบบฝึกหัด
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านบทร้อยกรองดอกสร้อยสุภามิต ด้วยทำนองเสนาะ และช่วยกันอภิปรายถึงสาระสำคัญของบทร้อยกรองนี้
7. ให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ

4. สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพบุคคลอาชีพต่าง ๆ
2. ภาพเด็ก
3. นักเรียน
4. วิทย์ แลบบันทึกละเอียด
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
6. แผ่นใส
7. นักเรียน

5. การประเมินผล

1. ความสนใจในการฟัง
2. ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
3. การทำแบบฝึกหัด
4. การตอบคำถาม
5. การวาดภาพประกอบ

คู่มือแบบฝึกการฟัง
บทร้อยกรองดอกสร้อยสุภามิต เด็กเอ๋ยเด็กน้อย

คำชี้แจง ครูเปิดแถบบันทึกเสียงบทร้อยกรองดอกสร้อยสุภามิต เด็กเอ๋ยเด็กน้อย ให้นักเรียนฟัง 1 เที้ยว ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเลือกคำตอบจากตัวเลือกบนแผ่นใส เขียนคำตอบลงใน แผ่นแบบฝึกหัด

เด็กเอ๋ยเด็กน้อย
 เมื่อเติบโตใหญ่เราจะ ได้มีวิชา
 ได้ประโยชน์หลายสถานเพราะการเรียนรู้
 ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน

ความรู้เรายังค่อยเร่งศึกษา
 เป็นเครื่องหาเลี้ยงชีพสำหรับตน
 จงพากเพียรไปเถิดจะเกิดผล
 เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันเอย

คำถาม (สำหรับครู)

1. สารสำคัญของบทร้อยกรองนี้
 - ก. เป็นเด็กต้องตั้งใจเล่าเรียน
 - ข. เป็นเด็กต้องขยันหมั่นเพียร
 - ค. เป็นเด็กต้องฝึกความลำบาก
 - ง. เป็นเด็กต้องฝึกงานอาชีพ
2. “ความรู้เรายังค่อยเร่งศึกษา” คำว่า ค่อย มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. เก่งกว่า
 - ข. คำกว่า
 - ค. เท่ากัน
 - ง. เสมอกัน
3. ความรู้เรายังค่อย เร่งศึกษา คำว่า ศึกษา มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ตั้งใจดู และ ทำตาม
 - ข. ฝึกฝน และ อบรม
 - ค. ซักถาม สอบถาม

- ง. ตรวจทาน และ แก้ไข
4. ถึงลำบากตรากตรำก็จำทน พุทธิกรรมในข้อใด มีความสัมพันธ์กับบทร้อยกรองบทนี้มากที่สุด
- มาโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน
 - เป็นไข้หนักน้อยก็มาโรงเรียน
 - ฝนตกก็มาโรงเรียน
 - เสาร้าอาทิตย์ก็มาโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากแถบบันทึกเสียง และเขียนคำตอบลงในแผ่นแบบฝึกหัด

- ให้นักเรียนเขียนคติ ข้อคิด ที่ได้จากบทเรียน
- ให้นักเรียนวาดภาพประกอบบทร้อยกรอง

เฉลยแบบฝึกหัด

1. ก

2. ข

3. ข

4. ข

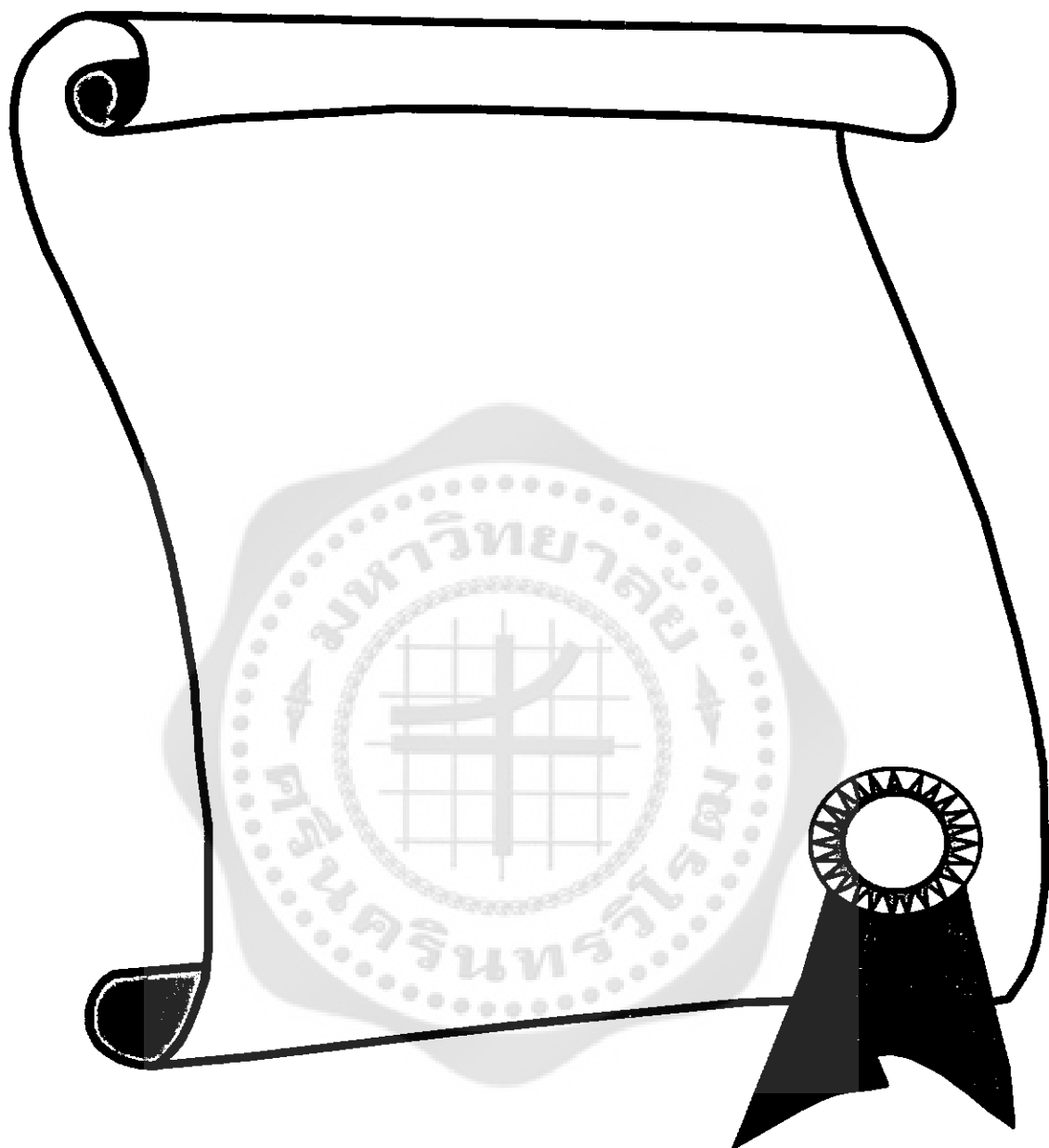
แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม แล้วอ่านตัวเลือกที่เป็นคำตอบจากแผ่นใส เลือกเพียงคำตอบเดียว เขียนคำตอบให้ถูกต้อง

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งใจฟังคำถาม และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

1.

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง

แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คู่มือการใช้แบบทดสอบสำหรับครู

คำชี้แจง ครูเปิดเทปบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง 1 จบ

สวัสดีค่ะ นักเรียนที่รักทุกคน วันนี้ครูมีเรื่องสนุก ๆ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด 8 เรื่อง เมื่อนักเรียนฟังแต่ละเรื่องจบแล้ว ครูมีคำถาม ให้นักเรียนเลือกคำตอบ ขอให้นักเรียนกากบาท (X) ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ขอให้เรียนตั้งใจฟังให้ดี

เรื่องที่ 1 คำชี้แจง ครูจะให้นักเรียนฟังบทร้อยกรอง 1 จบ ให้นักเรียนฟังและจับใจความสำคัญของบทร้อยกรอง ตอบคำถามข้อ 1 ถึง 3

ภาษิตว่าปลาหมอตายเพราะปาก
ต้องได้ยากเพราะวชิมีโทษหนัก
ไกรวางโตคุยเชื่องพูดเยื่องนัก
คำพูดมักให้ร้ายทำลายตน
ฉะนั้นพึงใช้สติคำวิรอบ
คิดรอบคอบจึงกล่าวไปไม่เสียผล
อย่าเอาเสียงมัจฉาในสายชล
ต้องปีป่นเพราะปากลำปากเอย

- ข้อ 1 “วชิ” คำนี้มีความหมายว่าอะไร กาได้ค่ะ
ข้อ 2 คำประพันธ์นี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์สอนในเรื่องใด กาได้ค่ะ
ข้อ 3 นักเรียนได้ข้อคิดใดจากคำประพันธ์นี้ กาได้ค่ะ

เรื่องที่ 2 คำชี้แจง ครูจะให้นักเรียนฟังนิทาน 1 จบ ให้นักเรียนตั้งใจฟัง และจับใจความสำคัญของนิทานให้ได้ แล้วตอบคำถามข้อ 4 ถึง 7

กาลครั้งหนึ่งในกรุงพาราณสี มีชายคนหนึ่งเก็บฟืนขายเป็นอาชีพ ชายหนุ่มมีมารดาชรามากแล้ว มารดาได้จัดการแต่งงานให้ชายหนุ่มอยู่กับภรรยาอย่างมีความสุข ชายผู้นี้มีวัว

สองตัวกับเกวียนเล่มหนึ่ง เขาจะไปเก็บฟืนมาขายวันละเกวียนทุกวัน ชายผู้นี้เป็นคนมีปัญหา เมื่อขายฟืนได้แล้วก็แบ่งเงินเป็นสี่ส่วน ส่วนหนึ่งให้มารดา ส่วนที่สองใช้จ่ายซื้อของกิน ส่วนที่สามทำบุญ ส่วนที่สี่ให้ภรรยา เขาทำดังนี้ทุกวัน แต่ต่อมาคนซื้อฟืนเจ้าประจำขอแถมฟืน ฟืนเกวียนเดียวนั้นก็ได้เงินน้อยกว่าเดิม ชายหนุ่มจึงหาฟืนอีกมัดหนึ่งแบกใส่บ่ามาด้วยเป็นของแถมใน ขณะที่ขับเกวียนเทียมวัว เขาจึงได้เงินค่าฟืนเท่าเดิม

วันหนึ่งพระเจ้าพาราณสีเสด็จลงไปในอุทยาน ทอดพระเนตรเห็นชายหนุ่มแบกฟืนขับเกวียนซึ่งบรรทุกฟืนเต็มปรี่ผ่านไปก็สนพระทัย จึงให้คนไปตามมาเฝ้า ตรัสถามว่าทำไมจึงต้องแบกฟืนมาด้วยอีกมัดหนึ่ง ในเมื่อขนฟืนมาจนเต็มเกวียนขนาดนั้นแล้ว โลกอยากได้เงินมาก หรือมีเหตุต้องใช้จ่ายมากเพียงใด

ชายหนุ่มกราบทูลว่าตนขายฟืนได้เงินมาแล้วแบ่งเป็นสี่ส่วน คือใช้หนี้เก่าส่วนหนึ่ง ทิ้งไปในแม่น้ำส่วนหนึ่ง ผังไว้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนใส่ปากถุงเห่า พระราชาไม่เข้าพระทัยจึงขอให้อธิบาย ชายหนุ่มจึงกราบทูลเนื้อความโดยละเอียดว่า ส่วนที่หนึ่งใช้หนี้เก่านั้น คือให้แก่มารดา ซึ่งมีพระคุณเลี้ยงตนมา เปรียบเหมือนเจ้าหนี้ ส่วนที่สองทิ้งน้ำไป ได้แก่ซื้อของมากินในวันหนึ่งแล้วก็หมดไป เปรียบเหมือนทิ้งเสียในน้ำ ส่วนที่สามผังไว้ได้แก่ให้ทานทำการกุศล เพื่อความสุขในชาติหน้า ส่วนที่สี่ใส่ปากถุงเห่า คือให้แก่ภรรยา ด้วยภรณานั้นเมื่อยามรักก็รักสนิทเปรียบเหมือนอย่างมิตรที่ร่วมใจ เวลาโกรธหรือมีไข้ไปเมื่อไรก็อาจฆ่าสามีได้ จึงเปรียบว่าภรรยาเหมือนงูเห่า

พระราชาพอพระทัยมาก เห็นว่าชายผู้นี้มีสติปัญญามาก ทำงานไม่สมกับความสามารถจึงให้เลิกเก็บฟืนขาย ให้เข้ามารับราชการในพระราชวัง ชายผู้นี้เมื่อได้คิดแล้วก็ยิ่งเล็งดูมารดาและครอบครัวให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ข้อที่ 4 ข้อคิดที่ได้รับจากนิทานเรื่องนี้ สอดคล้องกับภายิตในข้อใดมากที่สุด กาได้คะแนน

ข้อที่ 5 ส่วนที่หนึ่งใช้หนี้เก่า คำว่าหนี้เก่า มีความหมายว่าอย่างไร กาได้คะแนน

ข้อที่ 6 ส่วนที่สี่ใส่ปากถุงเห่า คำว่า งูเห่า ในเรื่องนี้หมายถึงใคร กาได้คะแนน

ข้อที่ 7 ทำไมพระราชาจึงให้ชายเก็บฟืนมารับราชการในพระราชวัง กาได้คะแนน

เรื่องที่ 3 คำชี้แจง กรุณามอบความให้นักเรียนฟัง 1 จบ ขอให้นักเรียนตั้งใจฟังให้ดี แล้วตอบคำถามข้อ 8 ถึง 12

ท้าวเทพกระษัตรีมีชื่อเดิมว่าจัน ท้าวศรีสุนทรมีชื่อเดิมว่า มุก บิดาของคุณจันและคุณมุกชื่อนายทองคำเป็นเจ้าเมืองกลาง มารดาชื่อนางศรีทอง เมื่อบิดาถึงแก่กรรม สามียของคุณจันได้ขึ้นเป็นพระยากลาง คุณจันจึงได้บรรดาศักดิ์เป็นคุณหญิงจัน

คุณหญิงจันและคุณมุกเป็นผู้ป้องกันเมืองกลางจากการรุกรานของกองทัพพม่าไว้ได้ พม่ารู้ว่าไทยกำลังผลัดเปลี่ยนแผ่นดินสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจึงยกทัพเข้าตีทุกทิศทุกทาง ทางใต้ได้เมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง และกำลังจะตีกลาง ขณะนั้นพระยากลางถึงแก่อนิจกรรม ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้ใดเป็นเจ้าเมืองแทน คุณหญิงจันจึงทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการรบ มีคุณมุกเป็นผู้ช่วย คิดอุบายลวงพม่าเพื่อให้พม่าถอยทัพไป โดยให้ผู้หญิงหลายร้อยคนแต่งตัวเป็นชาย เอาทางมะพร้าวมารวมค้ำต่างอาวุธปืนเพื่อลวงข้าศึก คุณหญิงจันและคุณมุกแต่งตัวเป็นชายอย่างแม่ทัพ แห่แห่นทัพออกจากเมืองไปยังค่ายทุกเช้าเพื่อให้พม่าเข้าใจผิดคิดว่าไทยมีกำลังมาก นอกจากนี้ไทยได้ยิงปืนใหญ่เข้าไปในค่ายพม่าตลอดเวลา ทำให้พม่าเสียขวัญระส่ำระสายประกอบกับเสบียงอาหารหมดลง จึงได้ล่าถอยทัพไป

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ ทรงทราบความกล้าหาญของคุณหญิงจันและคุณมุก จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้คุณหญิงจันเป็นท้าวเทพกระษัตรีและคุณมุกเป็นท้าวศรีสุนทร เพื่อระลึกถึงคุณงามความดีของวีรสตรีไทยจึงได้มีการสร้างอนุสาวรีย์ไว้ที่อำเภอกลางจังหวัดภูเก็ต

ข้อที่ 8 สารสำคัญของเรื่องนี้กล่าวถึงอะไร กาได้ค่ะ

ข้อที่ 9 นักเรียนคิดว่าเมืองกลางตั้งอยู่ทางภาคใดของประเทศ กาได้ค่ะ

ข้อที่ 10 คุณหญิงจันและคุณมุกมีคุณความดีที่เป็นตัวเอกแก่นักเรียนในด้านใดมากที่สุด กาได้ค่ะ

ข้อที่ 11 กองทัพพม่าไม่สามารถตีเมืองกลางได้เพราะเหตุใด กาได้ค่ะ

ข้อที่ 12 นักเรียนคิดว่าการสร้างอนุสาวรีย์ มีจุดประสงค์ตรงกับข้อใดมากที่สุด กาได้ค่ะ

เรื่องที่ 14 คำชี้แจง ขอให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 13

ปลูกเส้นผมจริง (ย้ายเซลล์รากผม) เป็นเส้นผมจริง ๆ งอกได้ ยาวได้ตามธรรมชาติจริง ๆ ไม่ต้องดัก ไม่ต้องทอ เพียงครั้งเดียวขึ้นอย่างถาวร โดยหลักการแพทย์แผนปัจจุบัน ศัลยกรรมคลินิก โทร 01-9138080

ข้อ 13 ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด กาได้ค่ะ

เรื่องที่ 15 คำชี้แจง ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเหตุการณ์ต่อไปนี้ เมื่อฟังจบแล้วขอให้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 14 ถึง 15

วันนั้นเป็นวันที่ผมจดจำชั่วชีวิต ผมไปโรงเรียนพร้อมกับเงิน ๒๓๐ บาท เพราะออกจากบ้านสายมาก ผมจึงรีบร้อนขึ้นรถเมล์ไม่ทันสังเกตตรวจตราข้าวของให้เรียบร้อย เมื่อไปถึงโรงเรียนผมก็เข้าห้องเรียนทันที เมื่อเรียนถึงเวลาประมาณ ๑๐ นาฬิกา ๒๐ นาที ซึ่งเป็นคาบเรียนที่ผมต้องนำเงินไปชำระค่าหนังสือเรียน แต่เมื่อผมล้วงมือเข้าไปในกระเป๋าางเกงของผม อนิจจา! เงิน ๒๓๐ บาทได้อันตรธานหายไปแล้ว ไม่รู้หายไปไหน.....ผมยืนงงไปชั่วขณะ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี น้ำตาของผมเริ่มซึมออกมา ผมไม่ทราบว่าจะนำเงินที่ไหนมาชำระค่าหนังสือได้อีก

วันนั้นทั้งวันผมไม่มีกำลังใจเรียน เพราะคิดถึงแต่เงินจำนวนนั้น แม้หากใครคิดว่าเงินจำนวนนี้น้อยมากไม่เห็นจะน่าเสียดย แต่สำหรับผมแล้วมันมีค่ามาก เพราะนั่นคือค่าหนังสือซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ผมนั่งคิดไปคิดมาจนโรงเรียนเลิกก็กลับบ้าน ผมไม่กล้าบอกให้คุณพ่อทราบเพราะกลัวท่านทำโทษในความประมาท... แล้วนี่ผมจะทำอย่างไรดีเมื่อไม่มีเงินชำระค่าหนังสือ.....

เช้าวันต่อมาผมก็ไปโรงเรียนตามปกติ ขณะที่ขึ้นรถเมล์อยู่那儿 มีผู้ชายคนหนึ่งเรียกผมว่า “ไอ้หนู ไอ้หนู” ผมหันไปมองและได้คุยกับผู้ชายคนนั้น น้ำคนนั้นบอกว่าเมื่อวานนี้เขาเก็บเงินของผมได้ที่นี้ จะเรียกผมแต่ก็ไม่ทันก็เลยมาดักรอ หลังจากนั้นผมได้ขอบพระคุณน้ำคนนั้น ผมดีใจที่ได้เงินคืนโดยไม่คาดฝัน

ข้อที่ 14 นักเรียนคิดว่าข้อใดเป็นสาเหตุทำให้เกิดเหตุการณ์นี้มากที่สุด กาได้คะ

ข้อที่ 15 อนิจจา! เงิน ๒๓๐ บาท ได้อันตรธานหายไปแล้ว ผมยืนงงไปชั่วขณะ ข้อความนี้แสดงความรู้สึกของผู้พูดอย่างไร กาได้คะ

เรื่องที่ 6 คำชี้แจง นักเรียน ฟังคำกล้องของต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 16

อะไรเอ๋ย สองดินบังแดด แปรดินเค้นทน คำเดียวหน้ามน นามกรว่าอะไร

ข้อที่ 16 คำกล้องของนี้ จัดอยู่ในประเภทใด

เรื่องที่ 7 คำชี้แจง ครูจะให้นักเรียน ฟังเพลงคอนหนึ่ง ขอให้นักเรียนตั้งใจฟัง เมื่อฟังจบแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 17 ถึง 18

ไกลสุดฟ้าไม่เคยหวั่นไหว นานเท่าไรไม่เคยท้อมัน แม้จะยากเย็น จะให้เป็นดั่งใจที่ฝัน
วันหนึ่ง วันนั้น วันของเรา บินไปให้ถึงตรงที่มุ่งหวัง รวมแรงพลังตั้งใจรับเอา หมั่นฝึกฝนอดทน
เข้าไว้ คงจะได้สมใจอย่างเขา เป็นดาวประดับใจคน เอเชียนเกมส์ หัวใจต้องเต็มเข้มแข็ง ใจต้อง
แกร่ง กายต้องแกร่ง แรงให้สุดใจสุดพลัง เอเชียนเกมส์ หัวใจที่เป็นที่หวัง เพื่อทุกอย่าง พร้อมทุก
อย่าง คงเป็นหนึ่งในดั่งใจ

ข้อที่ 17 สารสำคัญของเพลงนี้ คืออะไร กาได้ค่ะ

ข้อที่ 18 ใจความของเนื้อเพลงนี้ เขียนในทำนองใด กาได้ค่ะ

เรื่องที่ 8 คำชี้แจง ครูจะให้นักเรียนฟังข่าวต่อไปนี้ 1 เที้ยว เมื่อฟังข่าวจบแล้วให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 19 ถึง 20

กรีฑาสุดยอด 20 ทอง
นักกีฬาไทยสร้างความยิ่งใหญ่ด้วยการครองแชมป์ 9 ชนิดกีฬาจากทั้งหมด 21 ชนิด กีฬา
ที่มีแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ บรูไนเกมส์ ครั้งที่ 20 ที่เมืองบันดาร์เสรี เบกาวัน ระหว่างวันที่ 7-15
สิงหาคม 2542 โดยกรีฑา นำชื่อโด่งดังที่สุดกวาด 20 เหรียญทองจากที่มีชิงชัย 41 เหรียญทอง
เมื่อรวมเหรียญทองทั้งหมดไทยได้ที่ 1 คือได้ถึง 65 เหรียญทอง มาเลเซียได้ที่ 2 ได้ 57 เหรียญ
ทอง เหรียญสุดท้ายคนไทยได้จากการแข่งขันโบว์ลิ่ง โดยนักโบว์ลิ่งชาย กฤษวัชร จ่าปาขาว อีก
สองปีข้างหน้า ประเทศเจ้าภาพคือมาเลเซีย

ข้อที่ 19 การแข่งขันกีฬาประเภทใดที่นักกีฬาไทยเหรียญทองมากที่สุด กาได้ค่ะ

ข้อที่ 20 นักเรียนคิดว่าข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขันมากที่สุด
กาได้ค่ะ

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง วันนี้ครูมีเรื่องสนุก ๆ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด 8 เรื่อง เมื่อนักเรียนฟังแต่ละเรื่องจบแล้ว ครูมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบ/ขอให้นักเรียนตั้งใจฟังให้ดีค่ะ โดยกากบาท (X) ทับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ขอให้นักเรียนตั้งใจฟังให้ดี

เรื่องที่ 1 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 2

(1) ก. ร่างกาย

ข. คำพูด

ค. น้ำใจ

ง. นิสัย

(2) ก. การใช้คำพูด

ข. การใช้สติ

ค. การคิดไตร่ตรอง

ง. การคบคน

(3) ก. คิดไตร่ตรองให้ดีก่อนพูด

ข. พูดแต่สิ่งที่ดี

ค. พูดจาสุภาพ

ง. พูดนินทาผู้อื่นไม่ดี

เรื่องที่ 2 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 4 ถึงข้อ 7

(4) ก. ปัญญาประเสริฐกว่าทรัพย์

ข. รู้ไว้ใช้ว่าใส่บาแนกหาม

ค. ยิ่งปิ่นนัคเดียวได้นกสองตัว

ง. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

(5) ก. ให้เงินผู้ที่ยืม

ข. ให้เงินทำบุญ

ค. ให้เงินแก่ภรรยา

ง. ให้เงินแก่มารดา

(6) ก. ภรรยา

ข. มารดา

- ค. บุตร
- ง. บริวาร
- (7) ก. ฉลาด
- ข. ชื่อสัตย์
- ค. กตัญญู
- ง. ขยัน

เรื่องที่ 3 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 8 ถึงข้อ 12

- (8) ก. การรบกับพม่าที่ถลาง
 - ข. การเปลี่ยนรัชกาล
 - ค. ความกล้าหาญของสตรีไทย
 - ง. การสร้างอนุสาวรีย์ที่ถลาง
- (9) ก. ภาคเหนือ
 - ข. ภาคกลาง
 - ค. ภาคตะวันตก
 - ง. ภาคใต้
- (10) ก. ยอมสละชีวิต
 - ข. กล้าหาญเด็ดเดี่ยว
 - ค. ทรหดอดทน
 - ง. รักดีซื่อตรง
- (11) ก. ฝ่ายพม่ามีกำลังน้อยกว่า
 - ข. ฝ่ายพม่าถูกโจมตีด้วยปืนใหญ่
 - ค. ฝ่ายไทยวางอุบายให้พม่าเข้าใจผิด
 - ง. ฝ่ายไทยมีกำลังคนมากกว่า
- (12) ก. เตือนใจให้นึกถึงบุคคลนั้น
 - ข. เตือนใจให้ทำความดี
 - ค. ให้ระลึกถึงคุณงามความดีของบุคคลนั้น
 - ง. เป็นสถานที่สักการะบูชาขอพร

เรื่องที่ 4 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบข้อ 13

- (13) ก. ข้าว
- ข. โขนนา

ค. บันทึก

ง. จดหมาย

เรื่องที่ 5 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 14 ถึงข้อ 15

(14) ก. รับประทาน

ข. เลินเล่อ

ค. ชุ่มชุ่ม

ง. ร้อนรน

(15) ก. ตกใจ

ข. เสียใจ

ค. น้อยใจ

ง. ละอายใจ

เรื่องที่ 6 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบคือข้อ 16

(16) ก. โฆษณา

ข. ปรีศนา

ค. สำนวน

ง. คำพังเพย

เรื่องที่ 7 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 17 ถึงข้อ 18

(17) ก. ให้มีความขยันอดทน

ข. ให้มีกำลังใจที่เข้มแข็ง

ค. ให้มีร่างกายที่แข็งแรง

ง. ให้มีความมุ่งมั่นพยายาม

(18) ก. ปลุกใจ

ข. เชิญชวน

ค. เตือนใจ

ง. ปลอบใจ

เรื่องที่ 8 จะมีคำถามให้นักเรียนเลือกคำตอบตั้งแต่ข้อ 19 ถึงข้อ 20

(19) ก. ว่ายนํ้า

ข. กรีฑา

ค. มวย

ง. โบว์ลิ่ง

(20) ก. ฝึกซ้อมมาดี

ข. มีกำลังใจดี

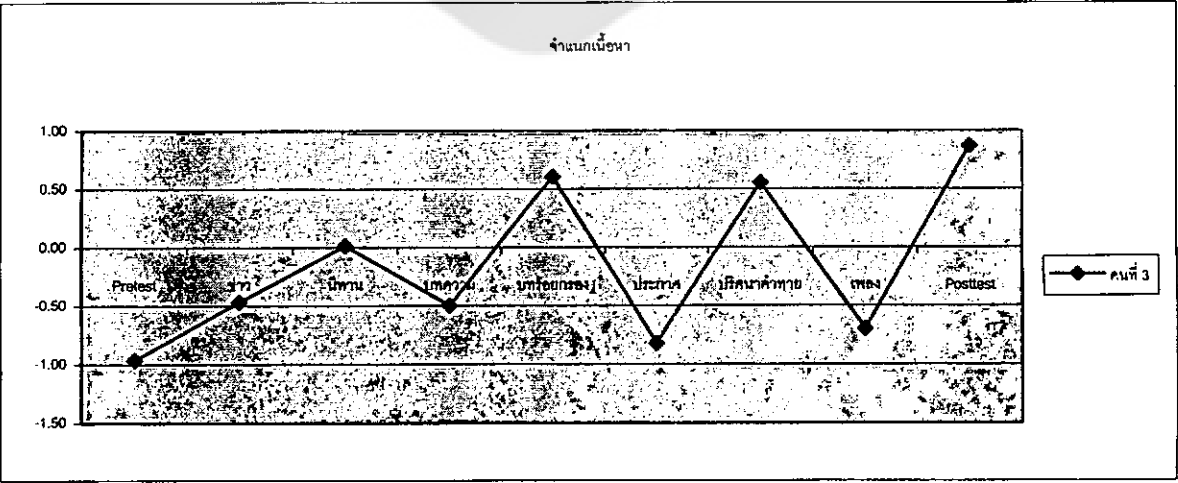
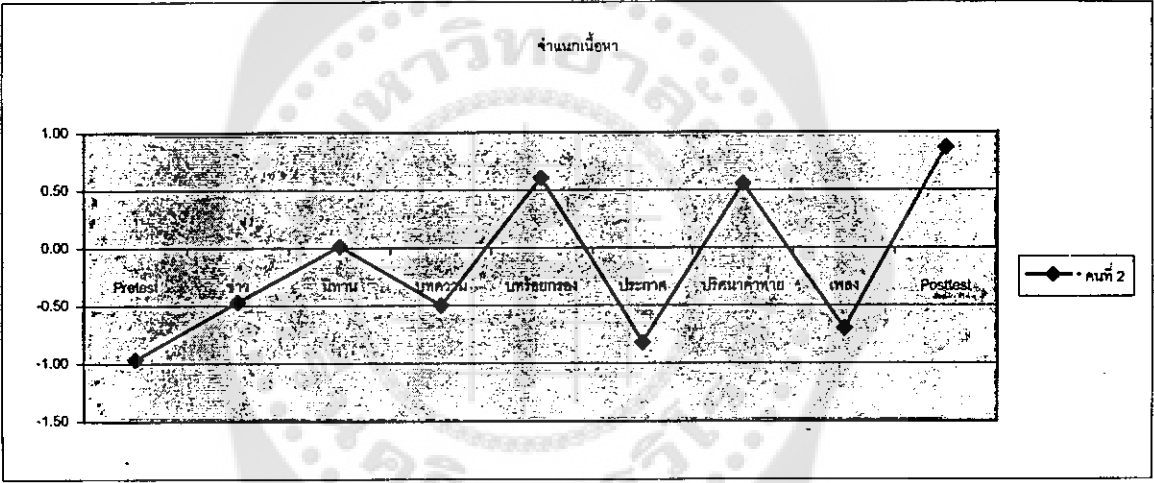
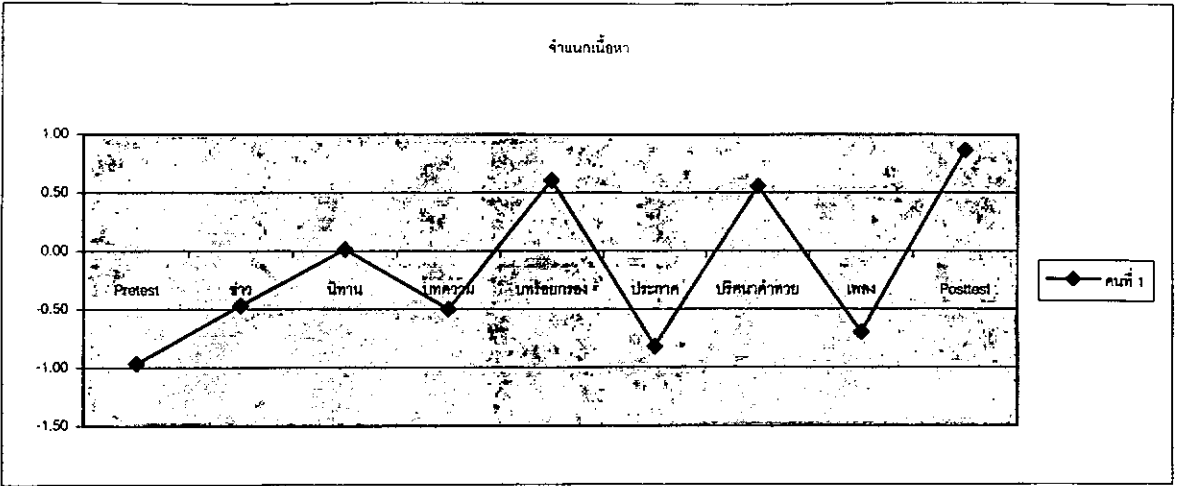
ค. ได้รับเสียงเชียร์

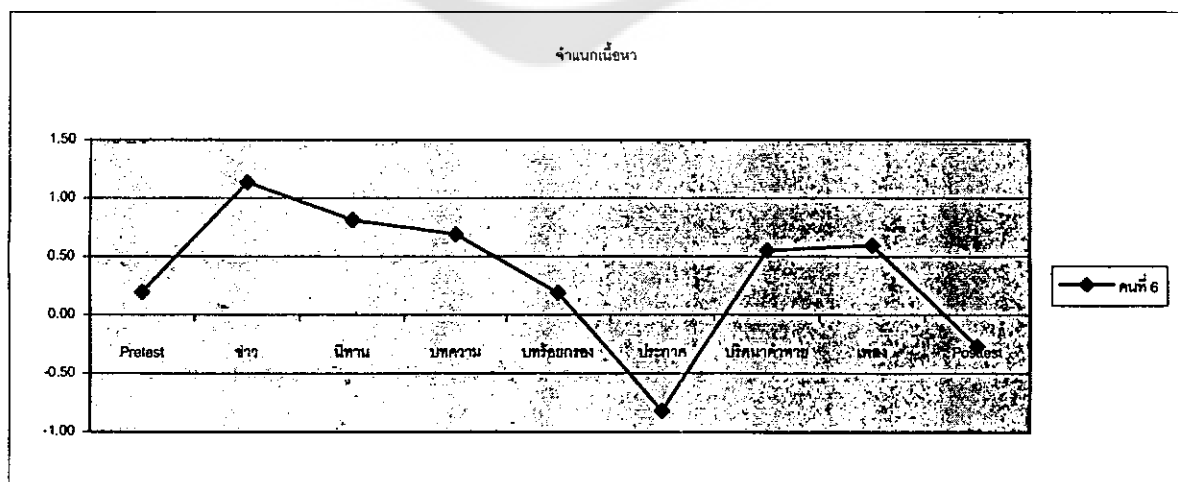
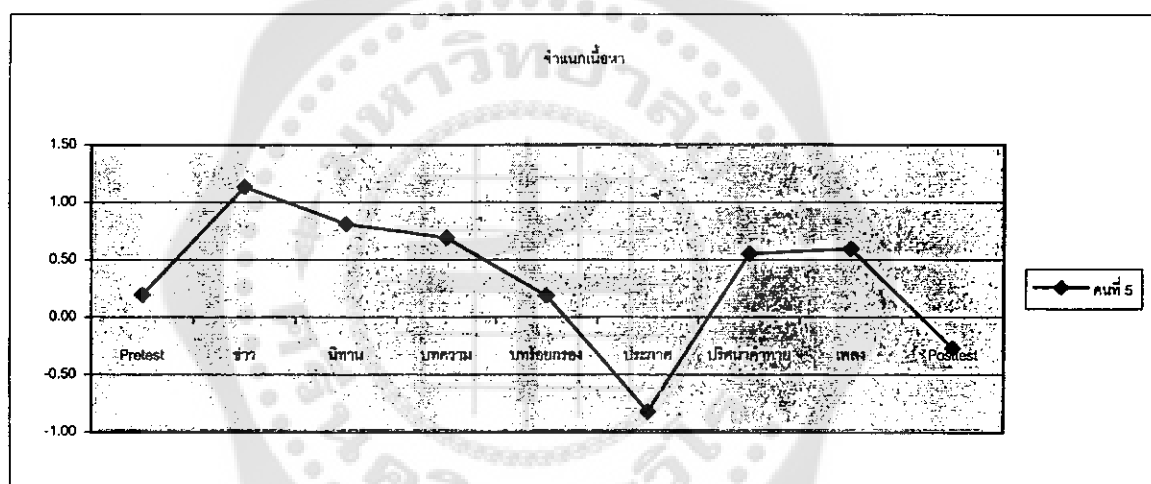
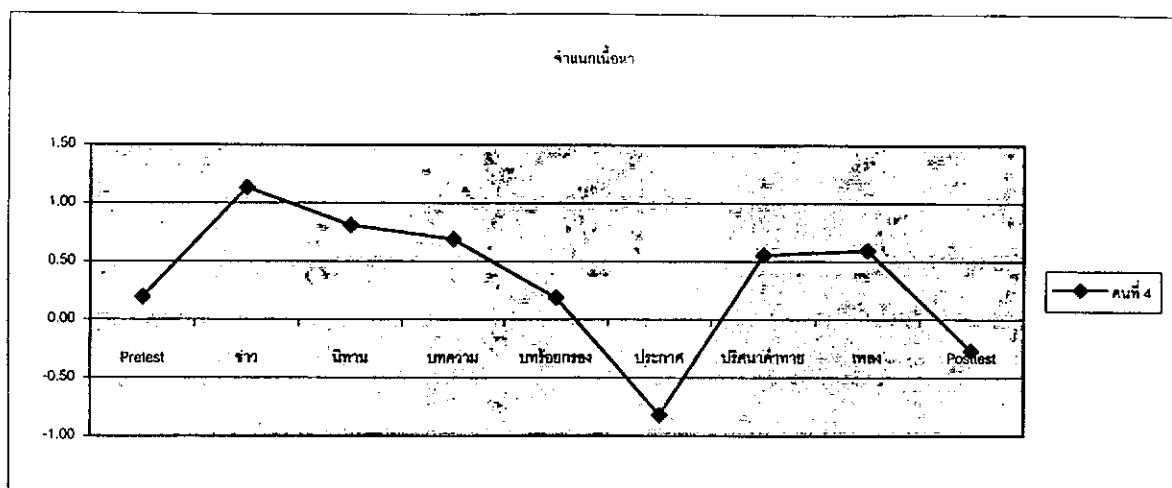
ง. ได้เงินรางวัล

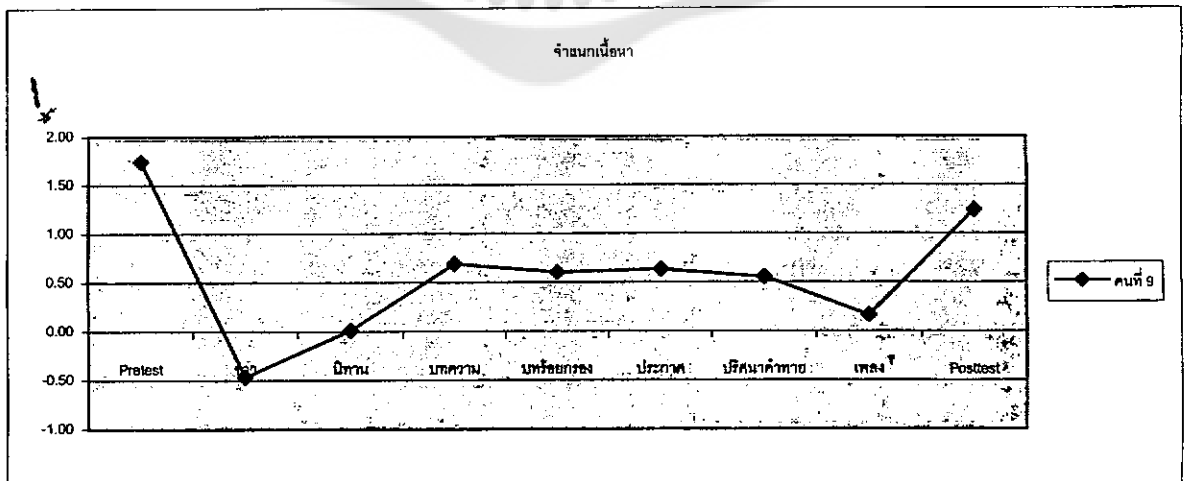
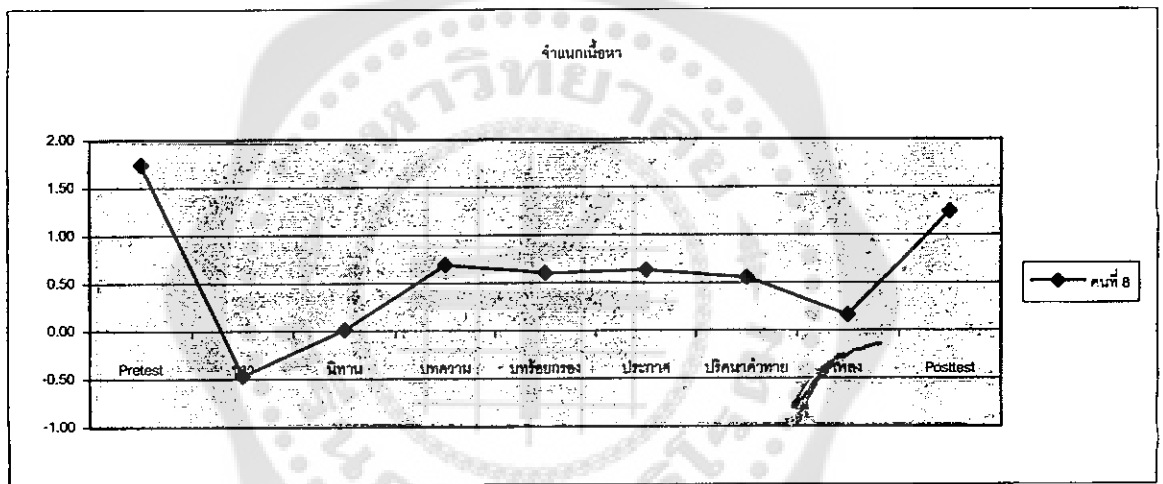
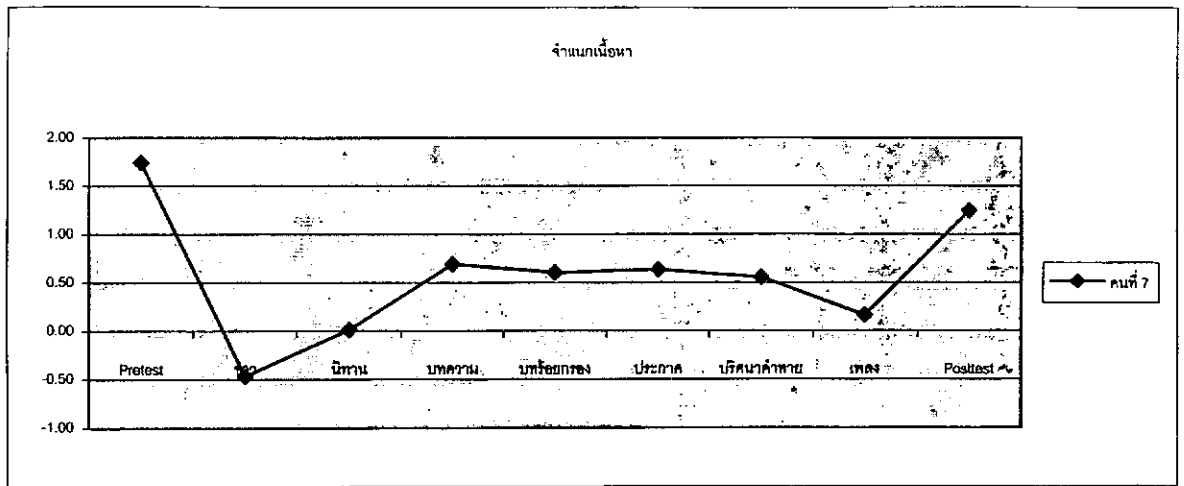

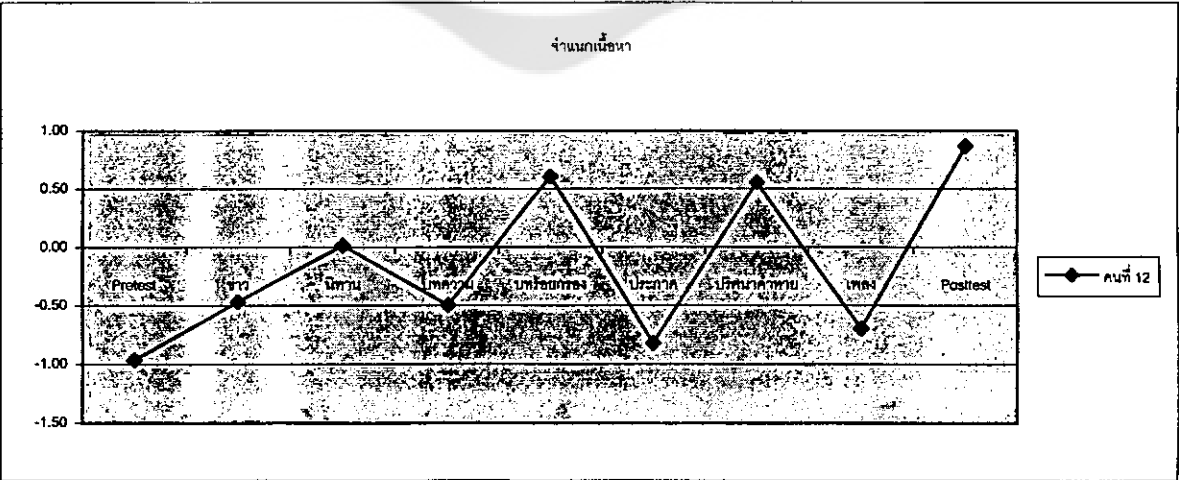
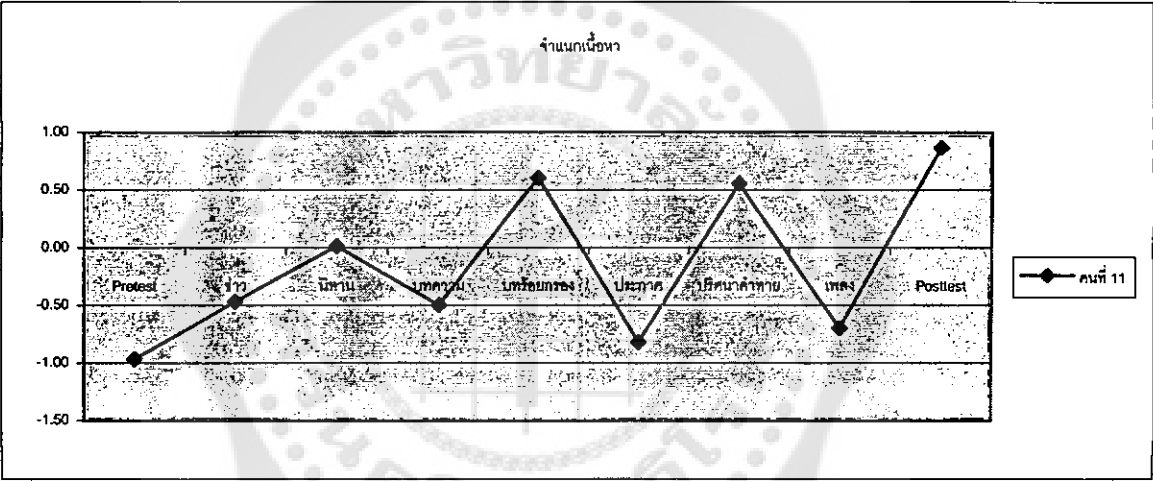
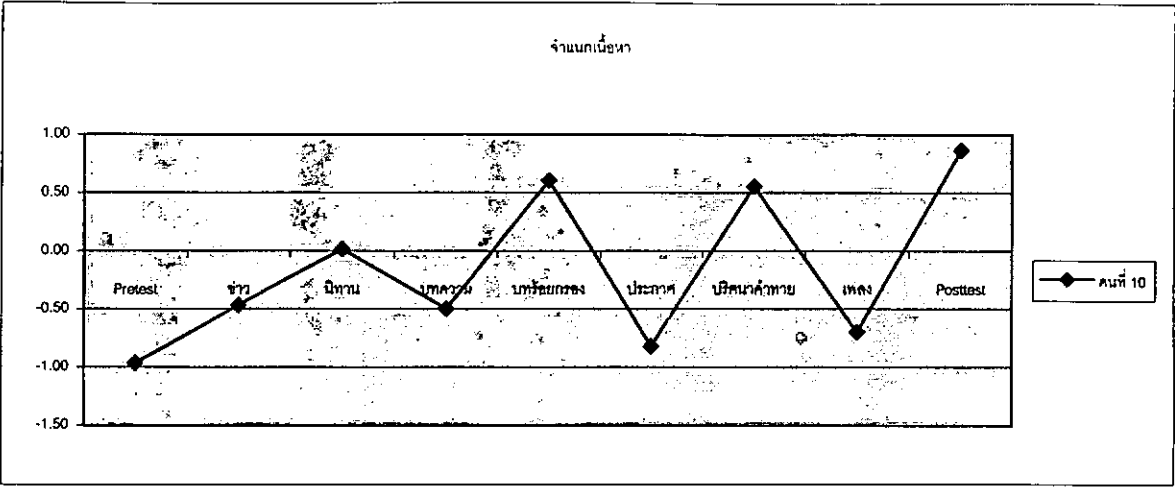
ภาคผนวก ค

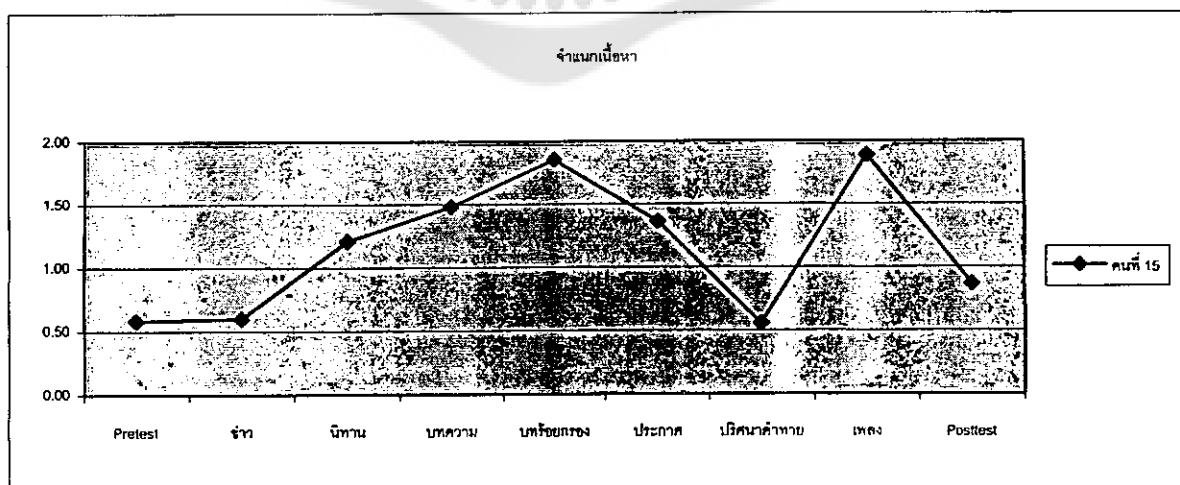
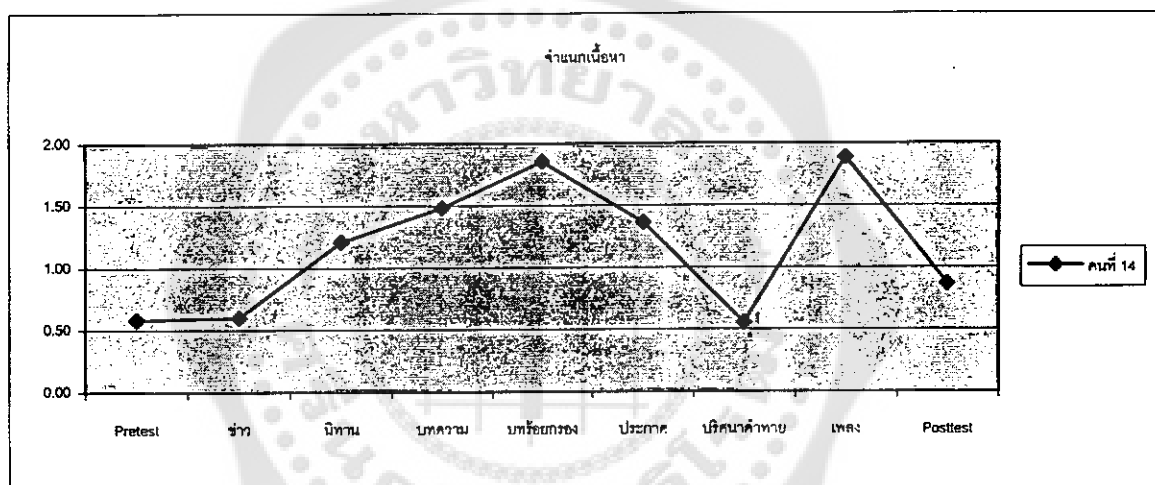
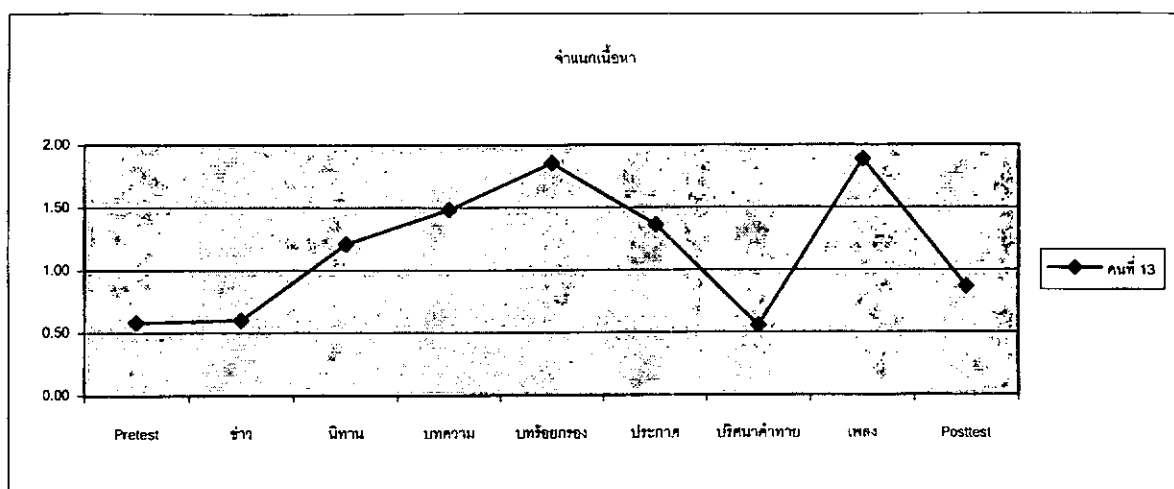
กราฟคะแนนนักเรียน รายคน จำแนกตามเนื้อหา

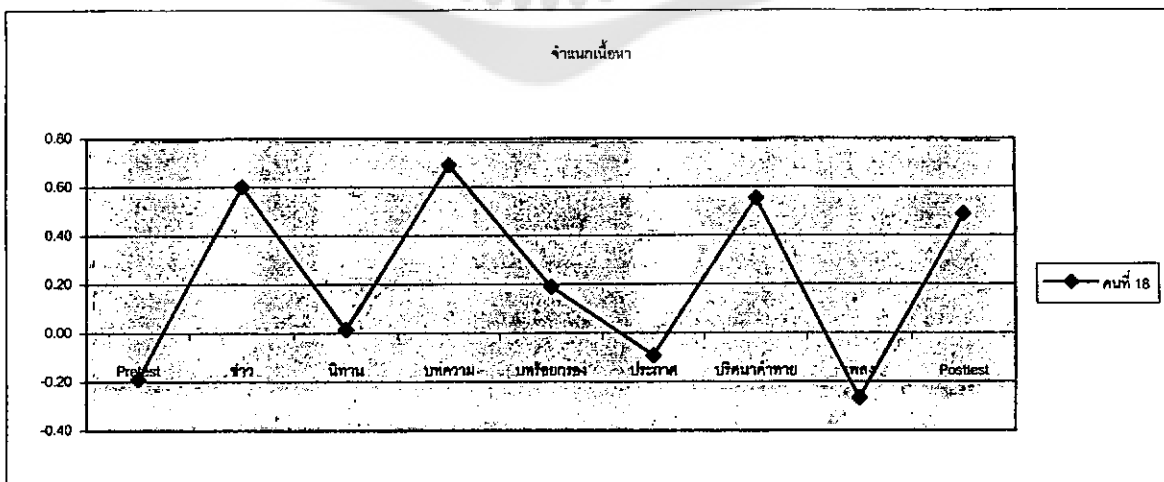
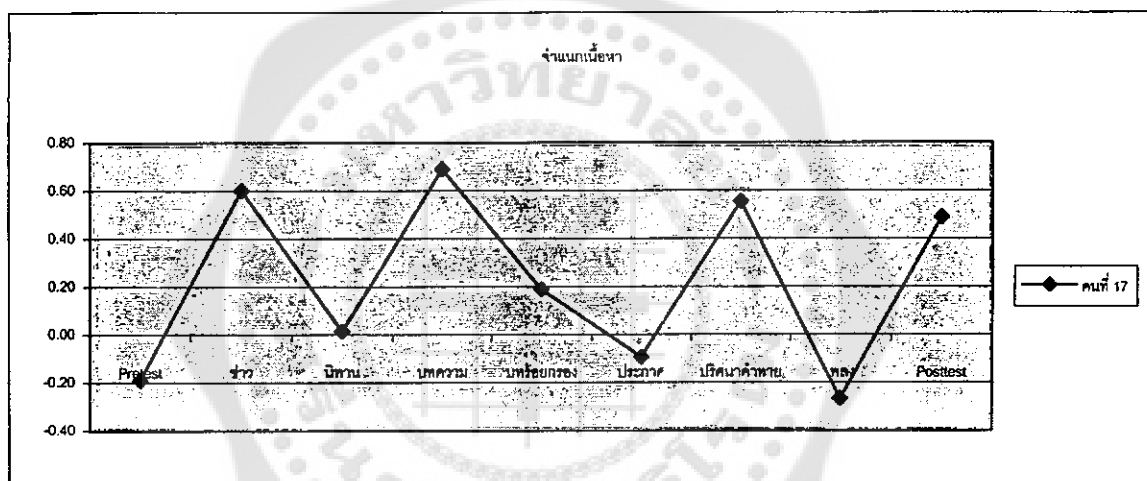
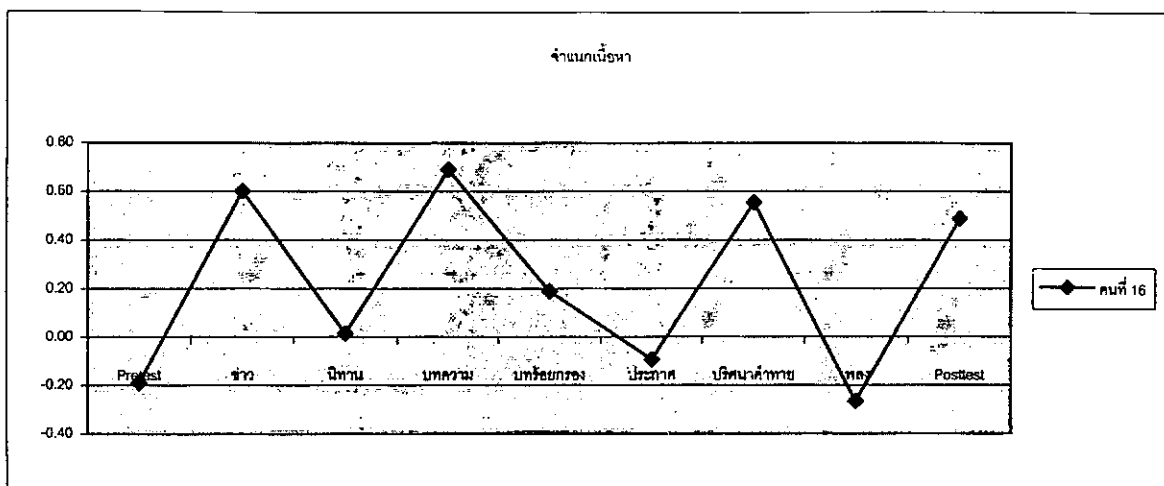

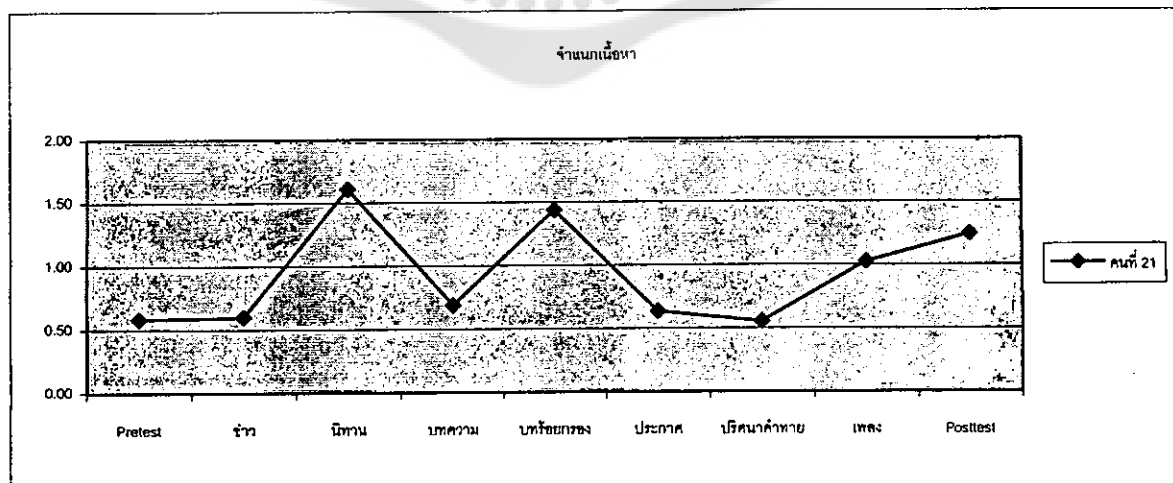
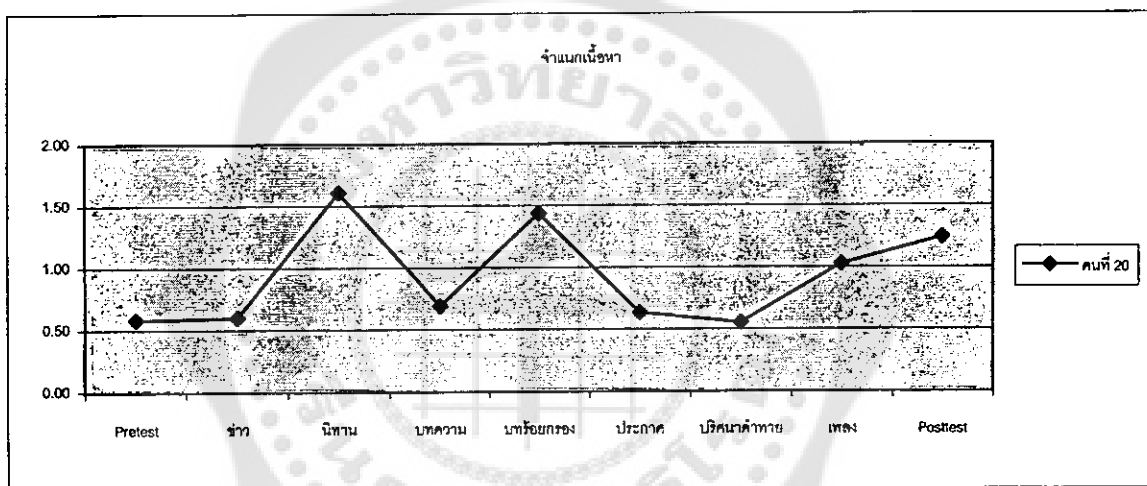
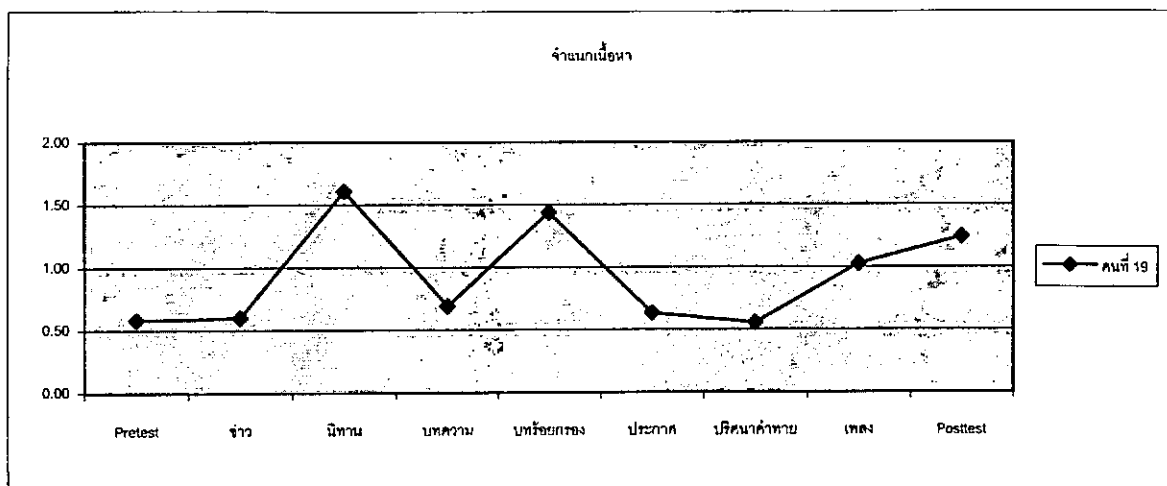

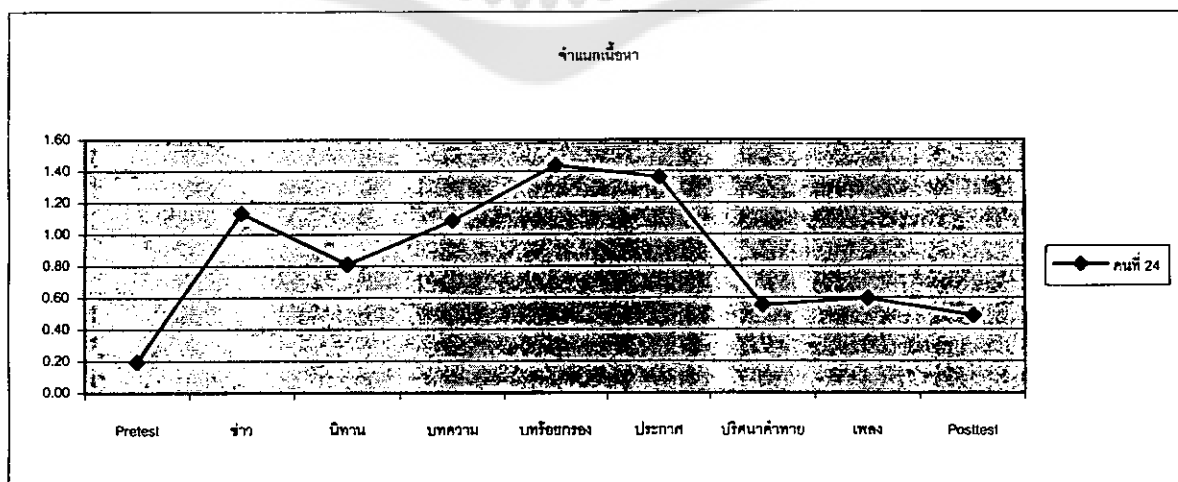
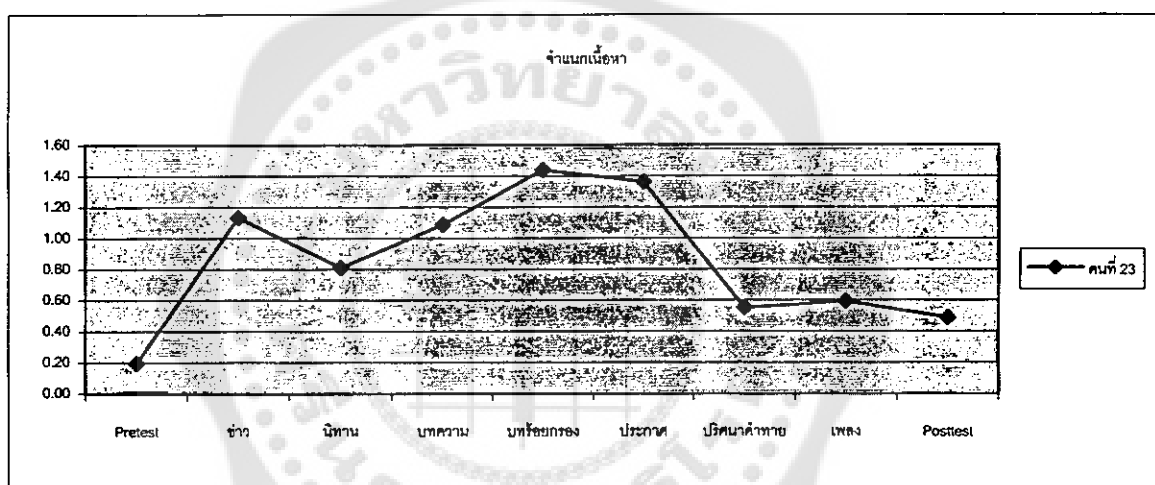
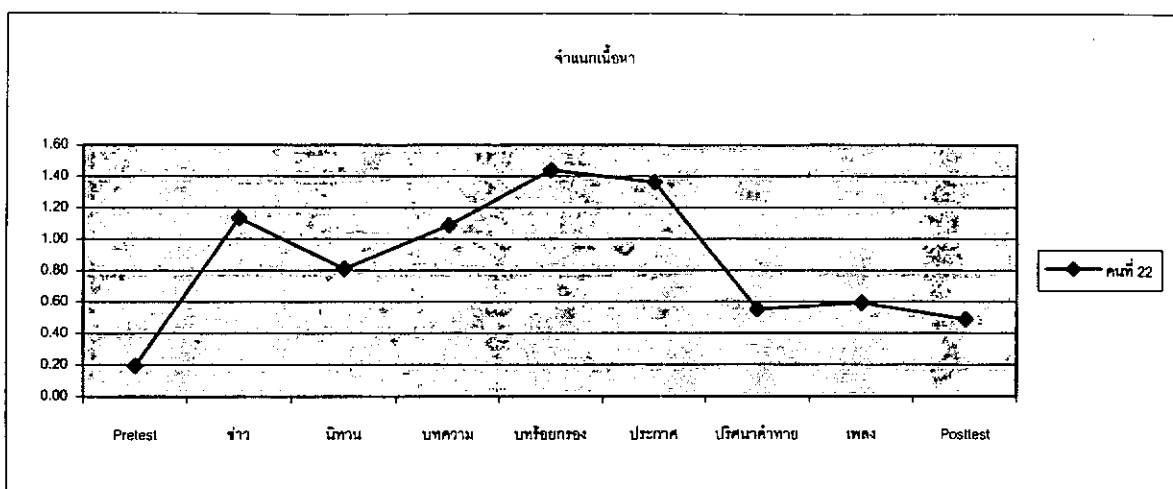

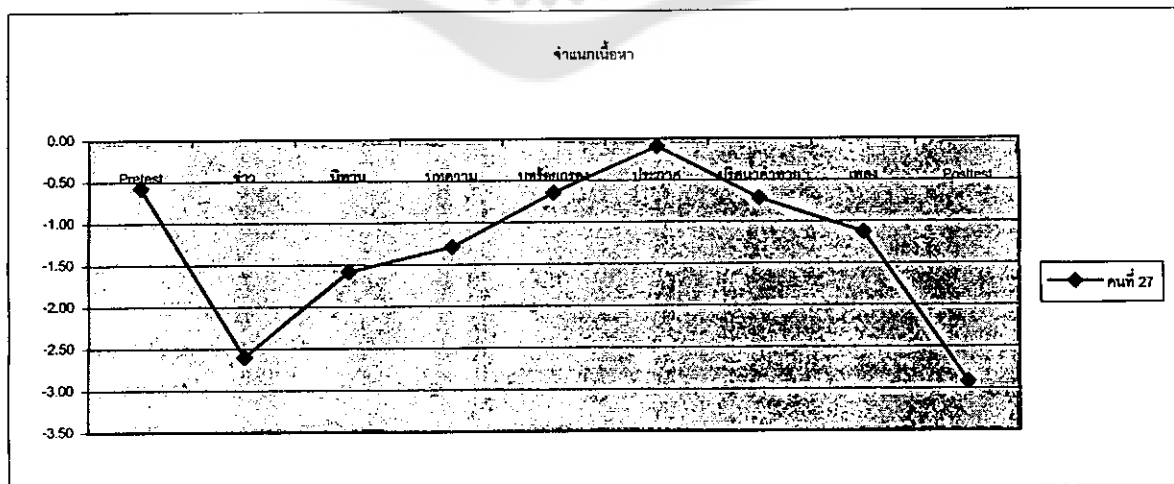
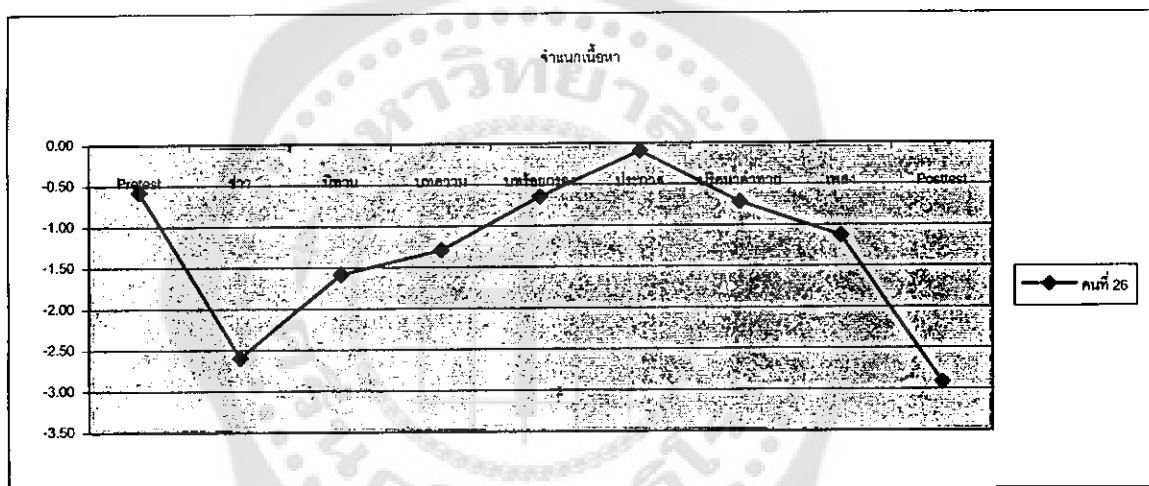
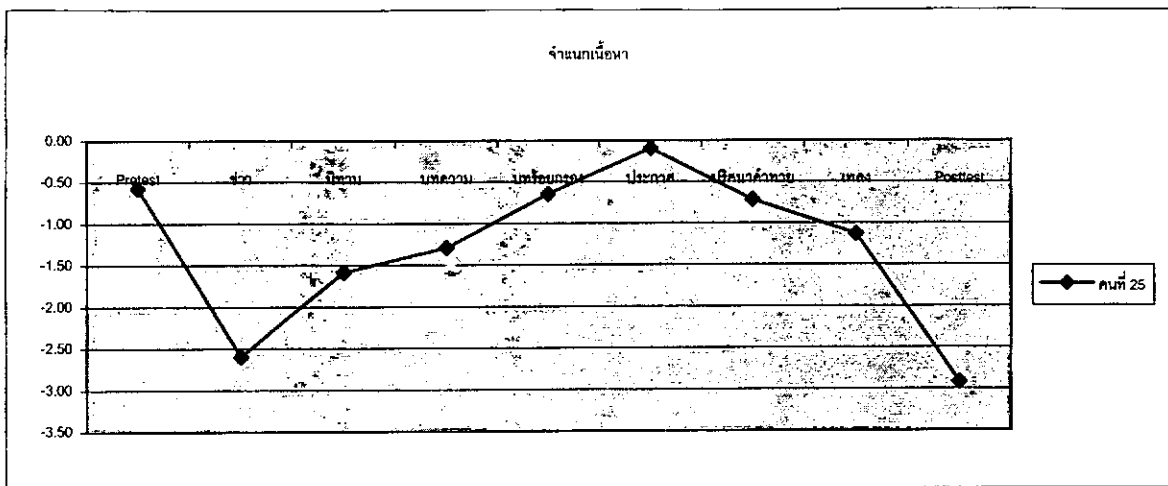

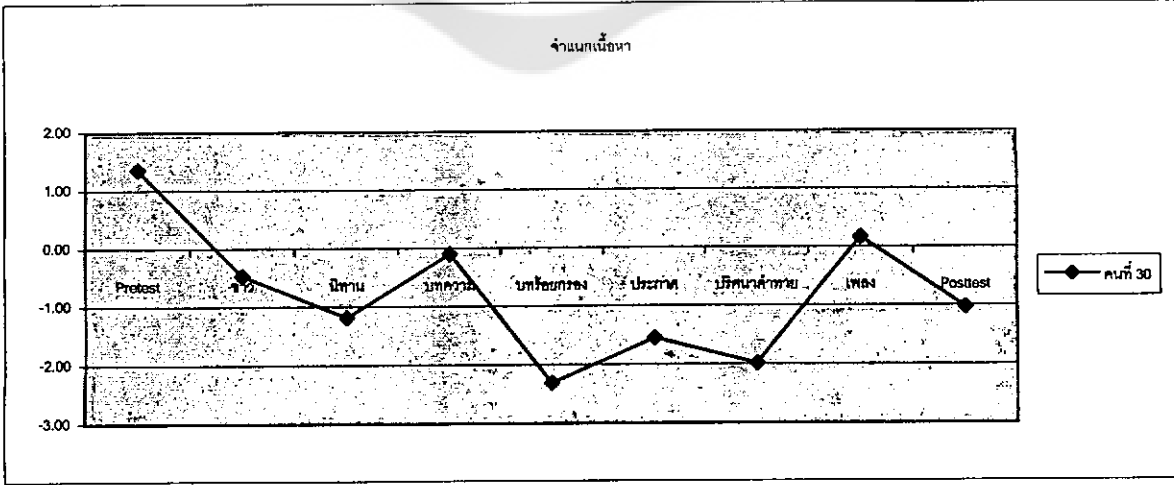
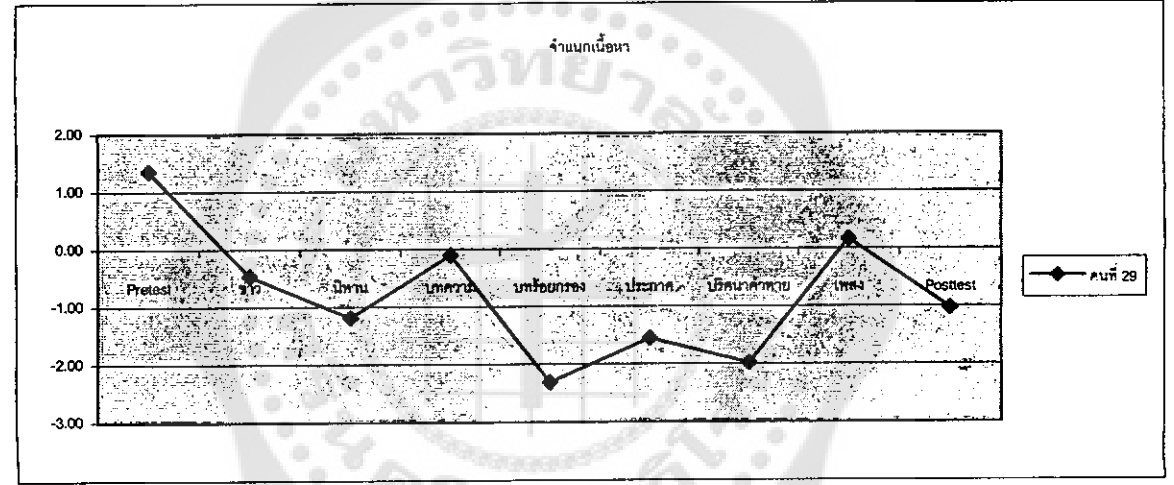
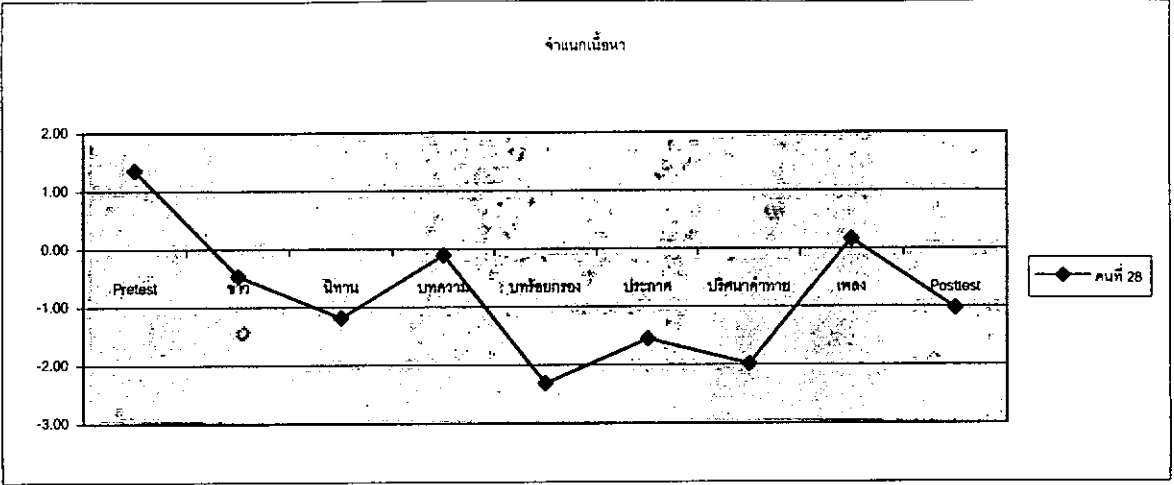

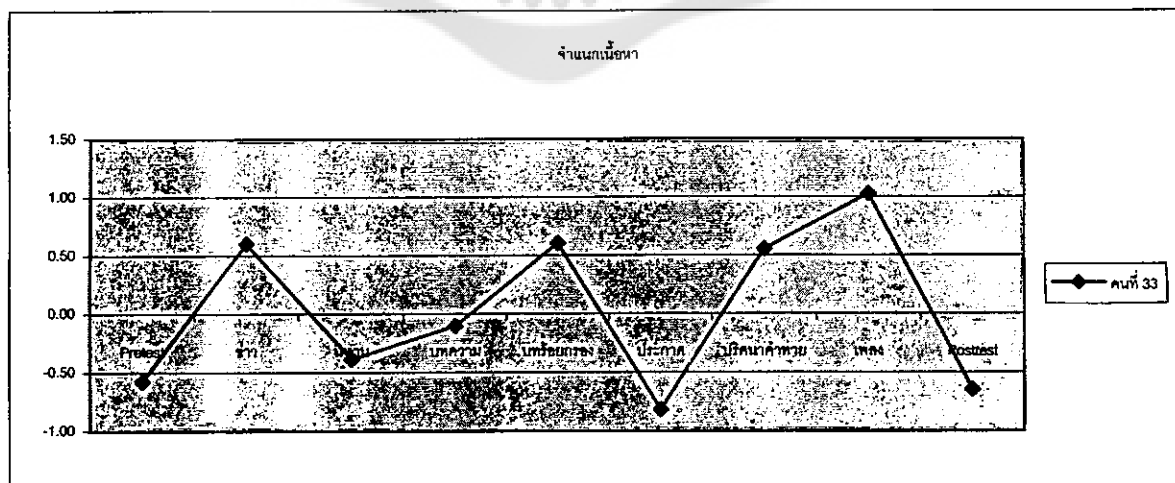
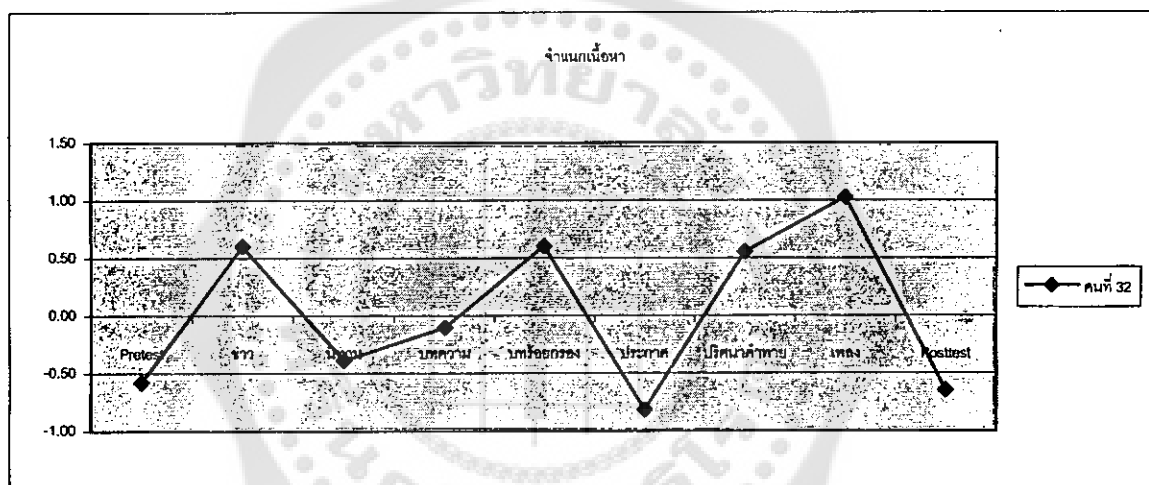
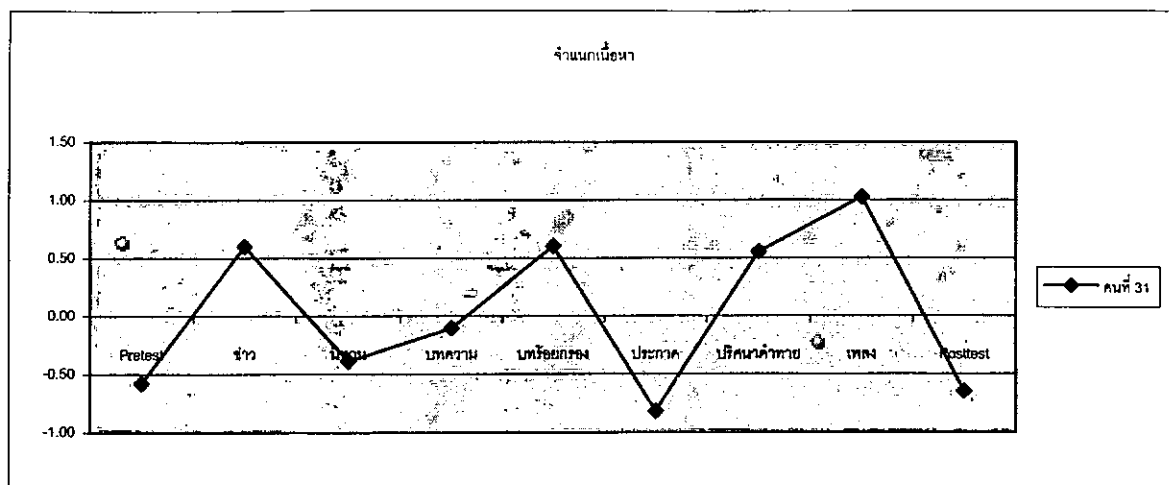

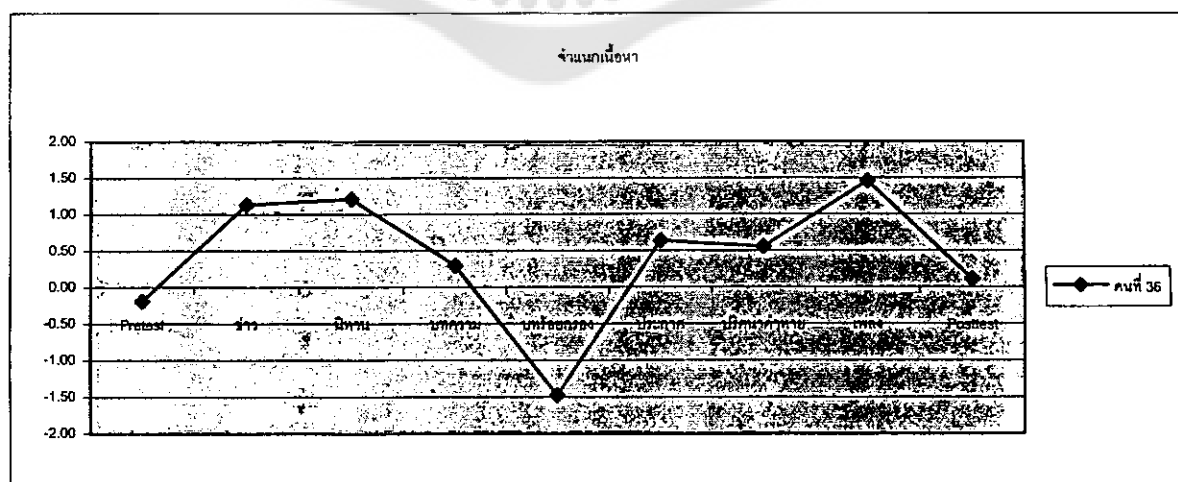
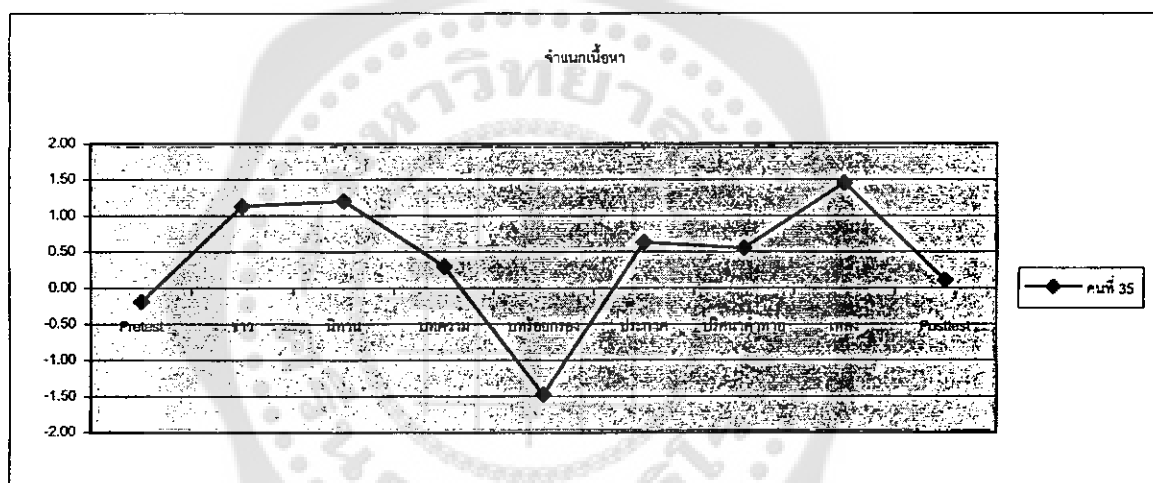
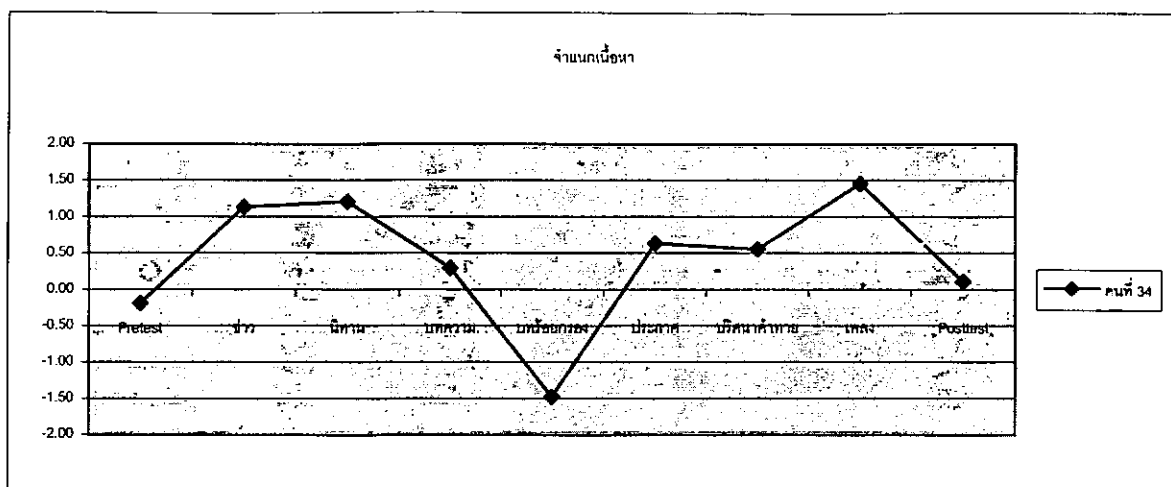

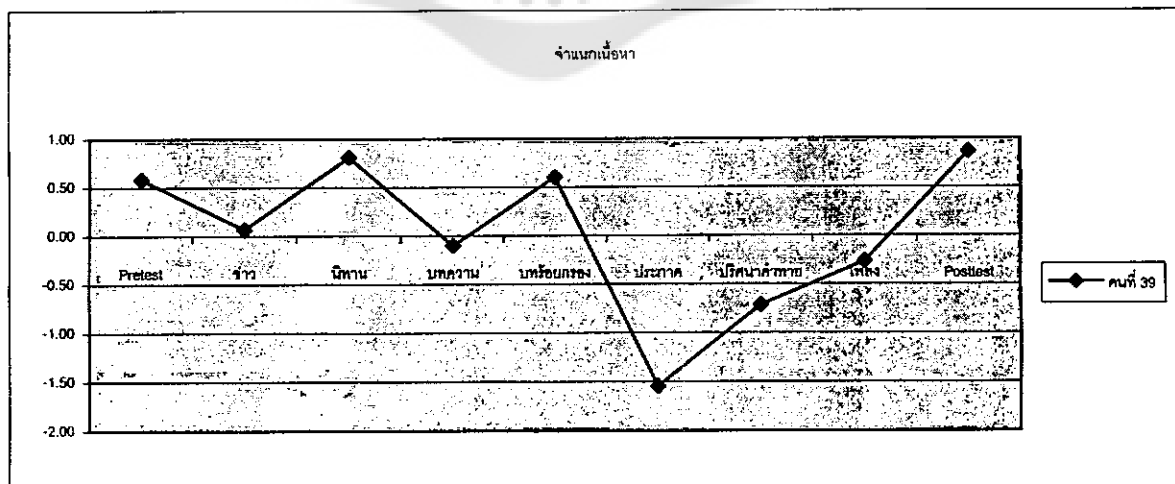
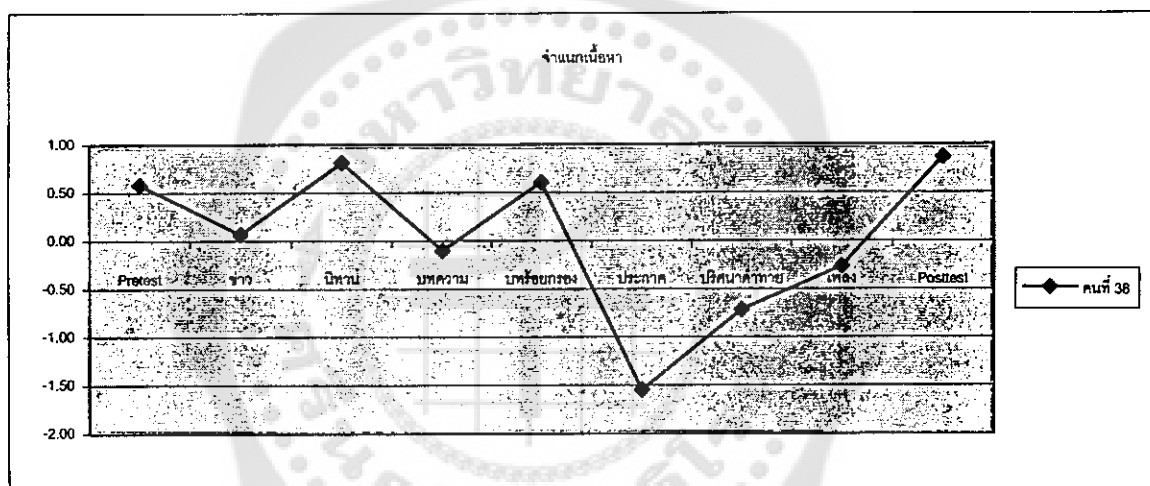
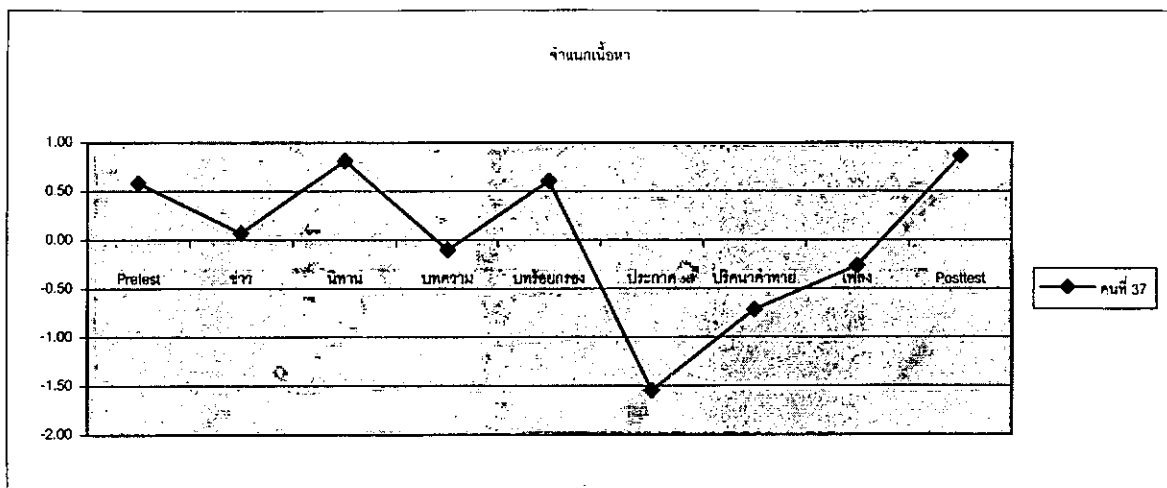

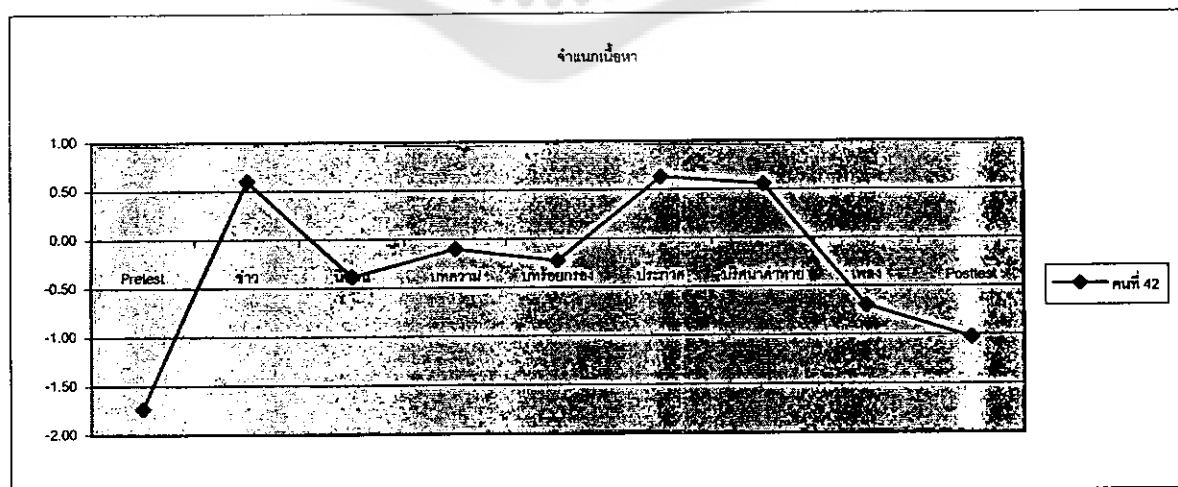
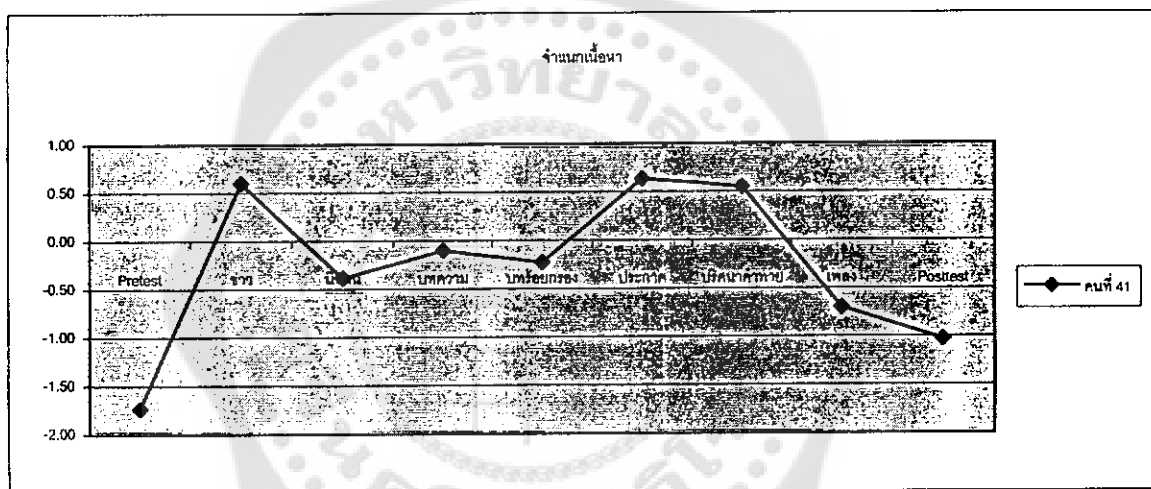
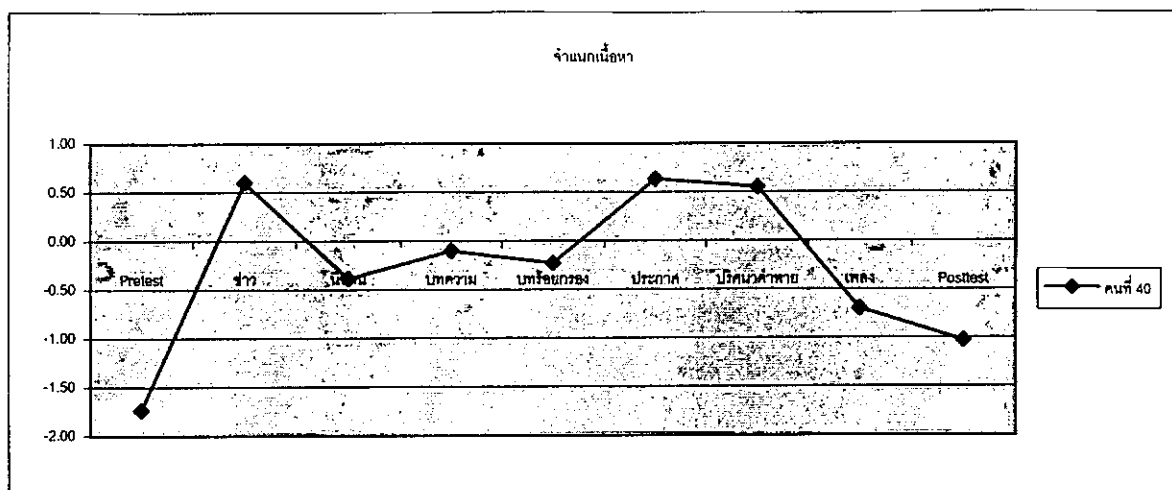

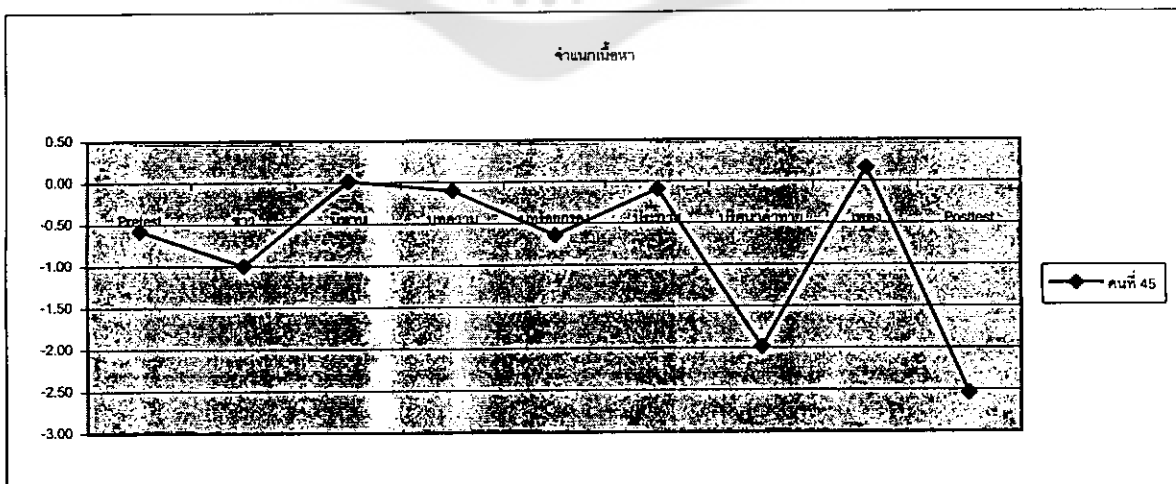
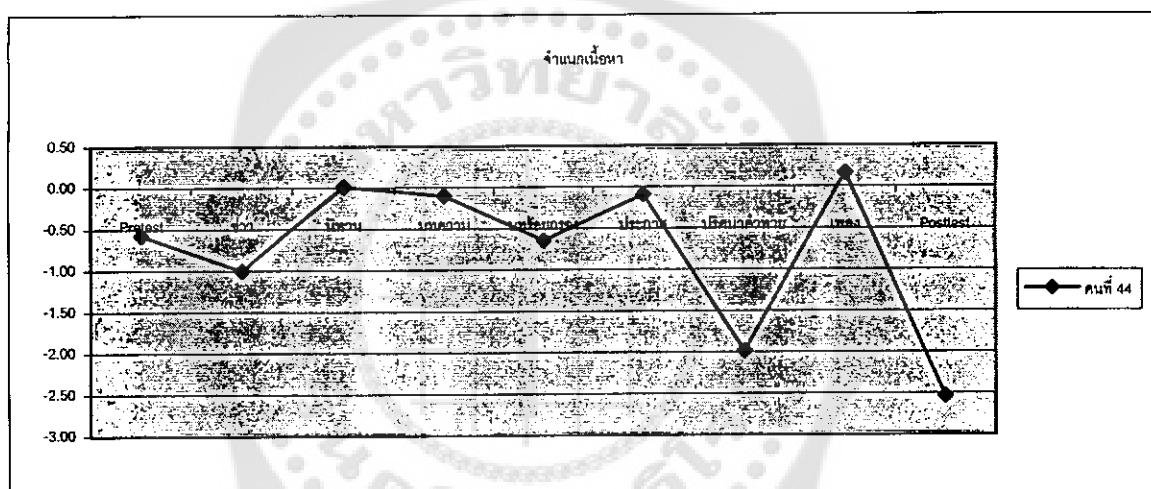
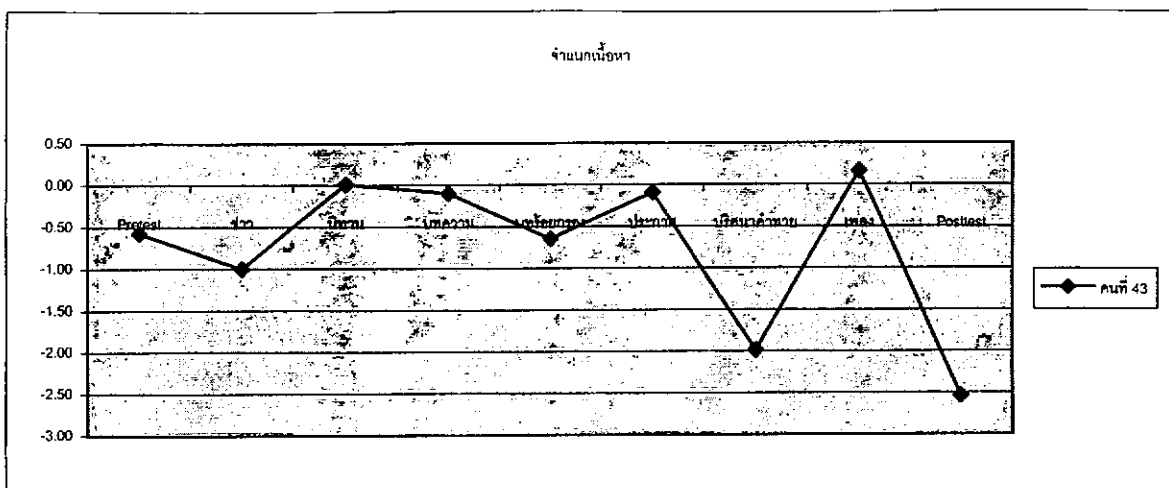

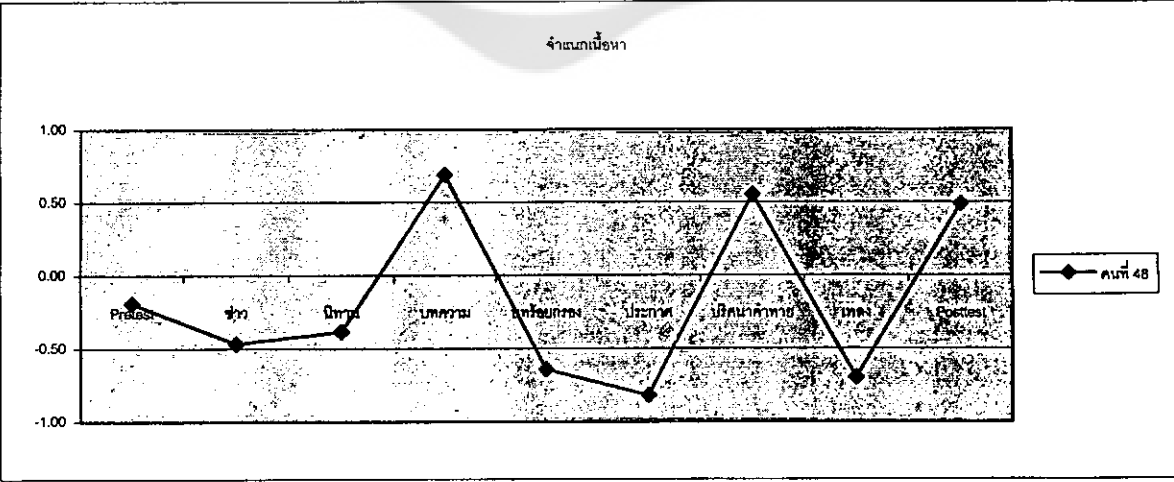
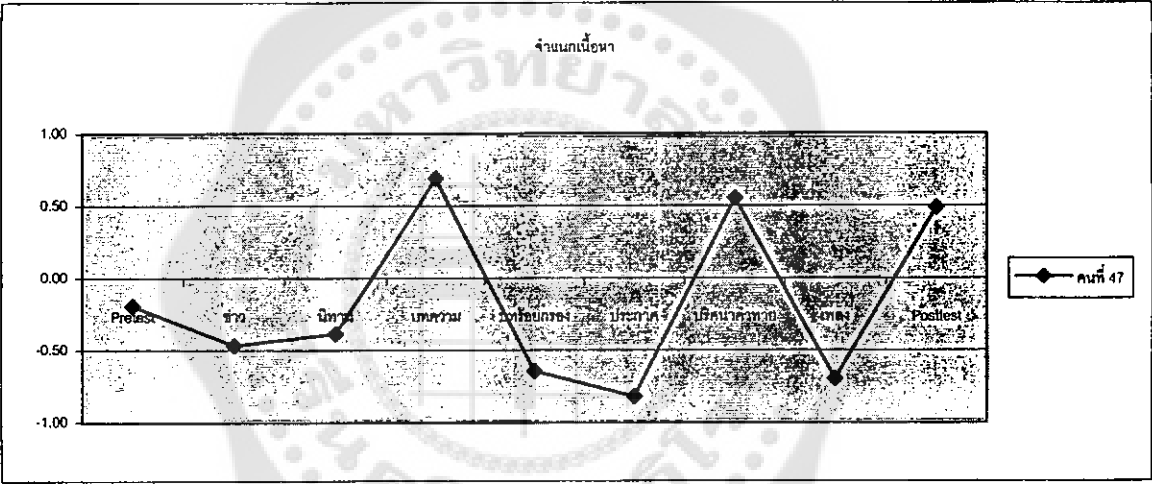
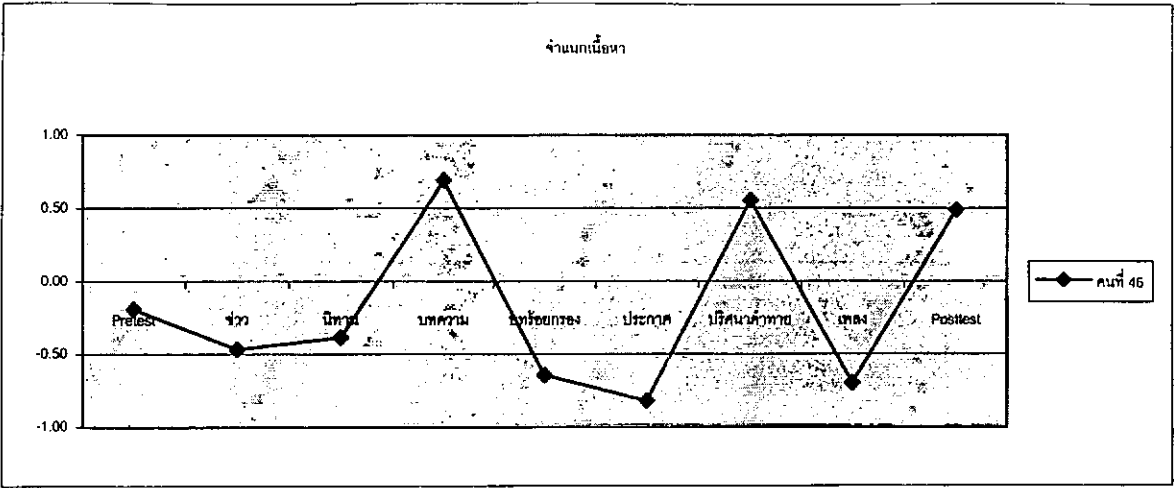

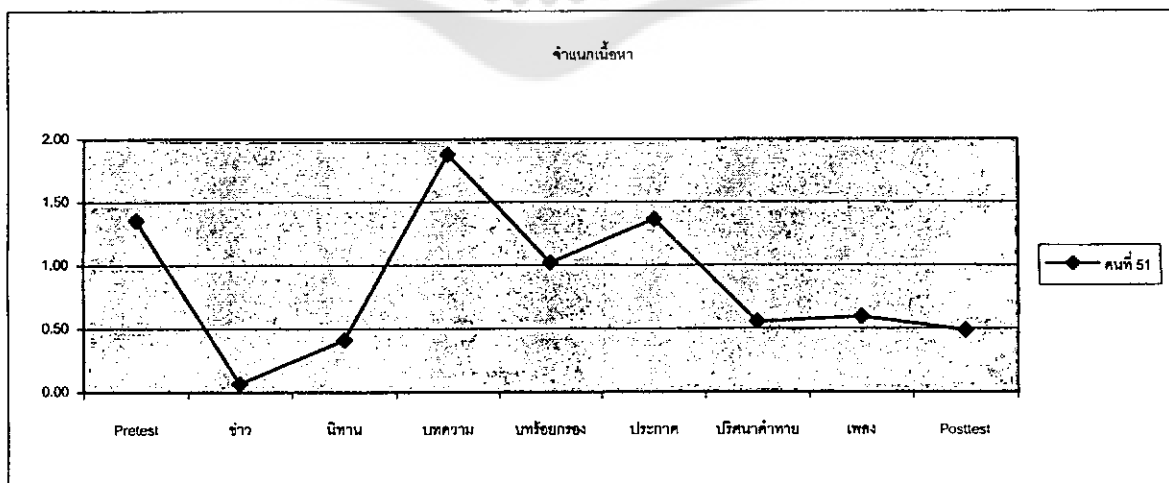
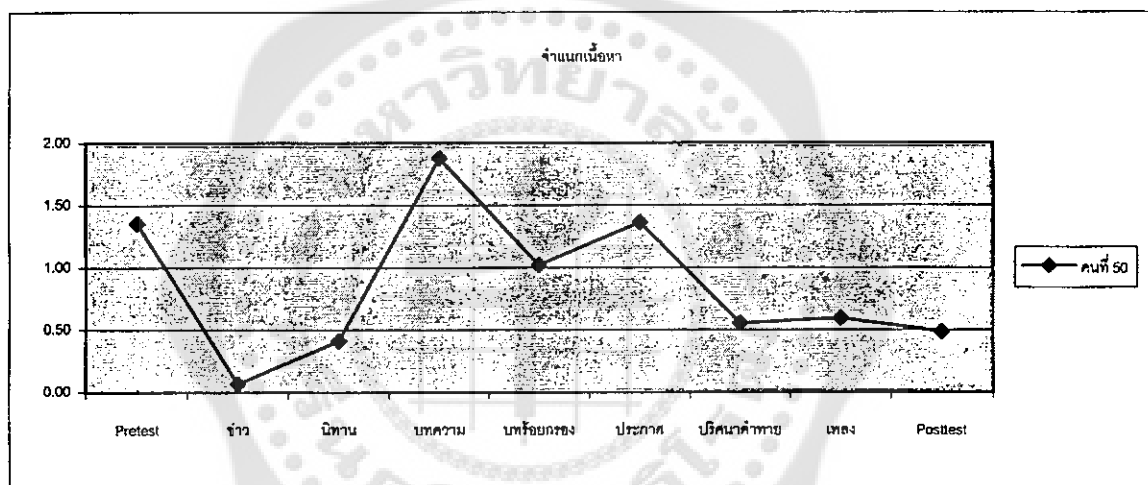
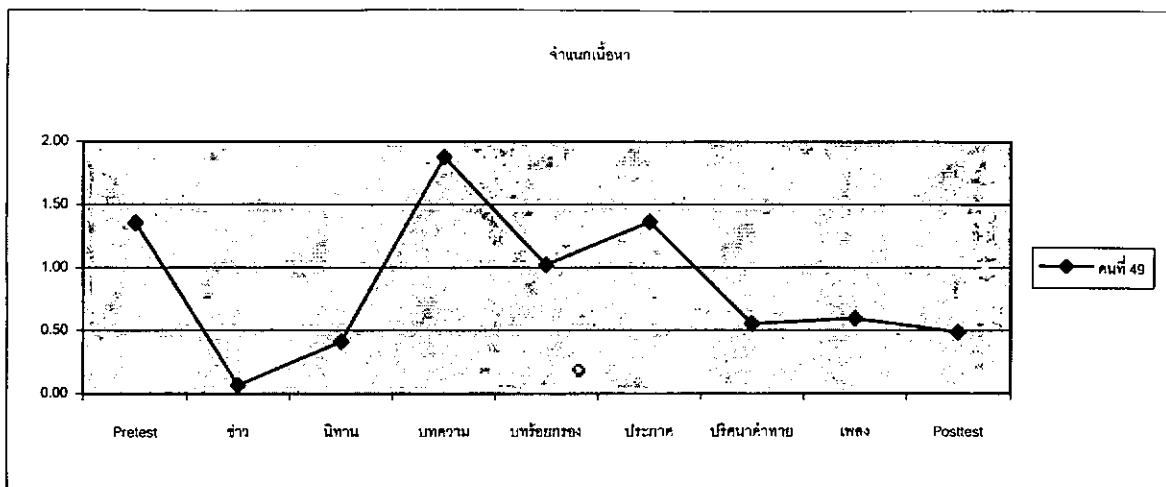

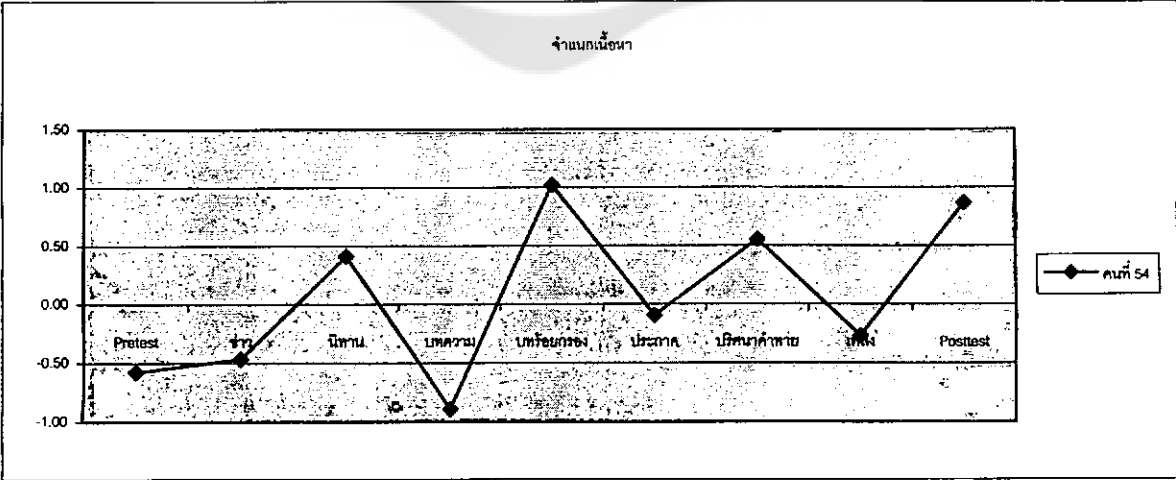
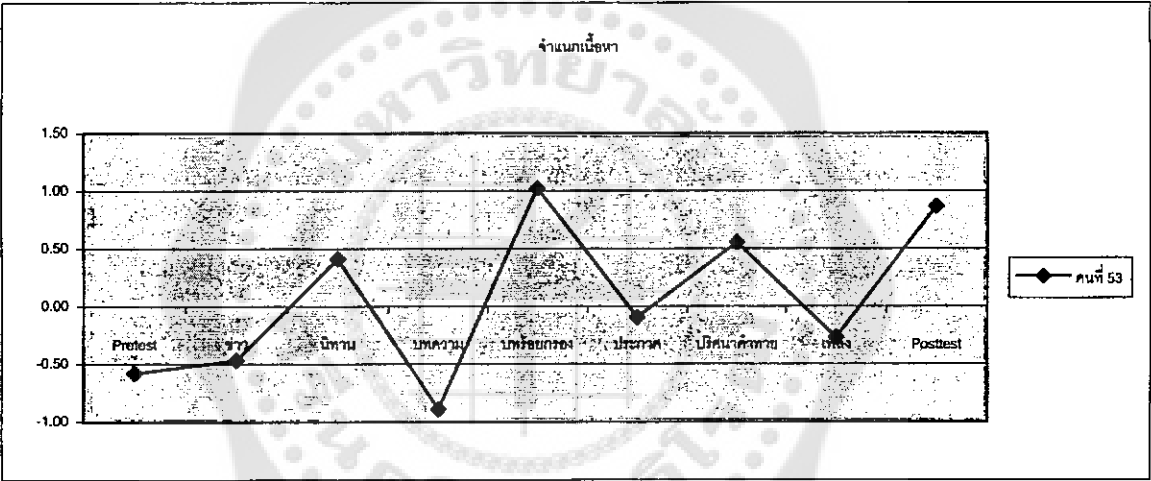
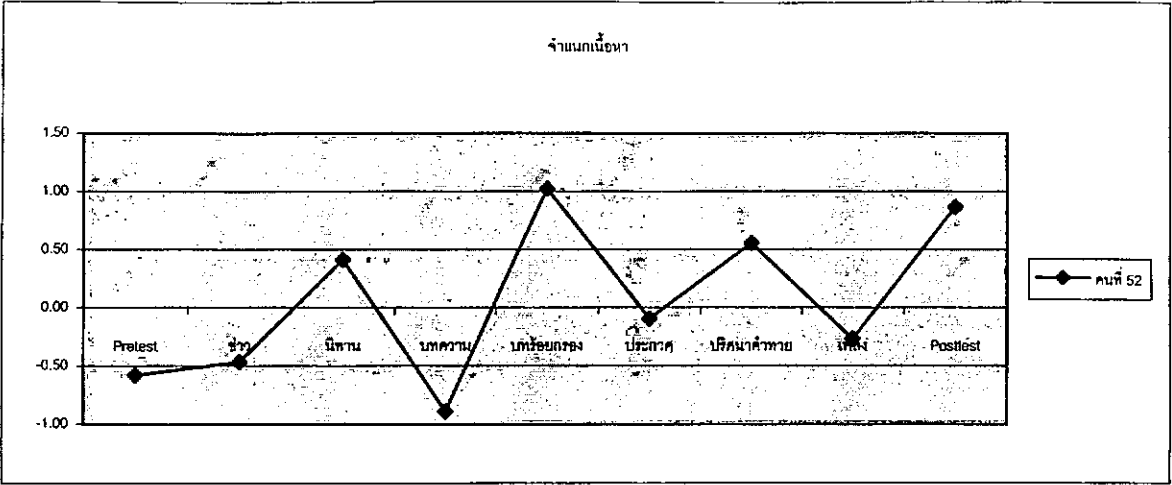

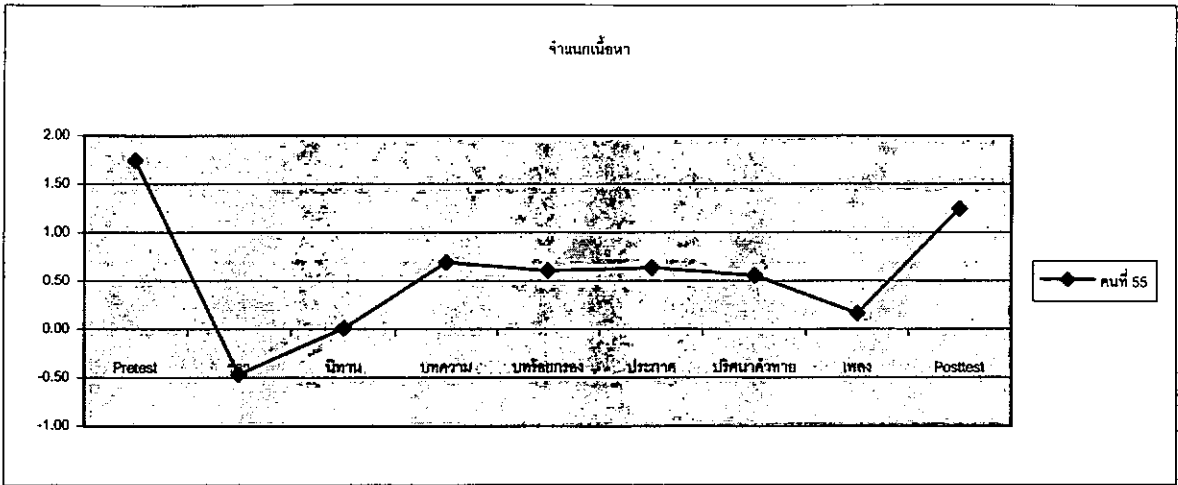

ภาคผนวก ง

การหาคุณภาพของแบบทดสอบ
วัดทักษะทางการฟัง

ข้อที่	ค่า P	ค่า r	หมายเหตุ
1	0.54	0.49	นำไปใช้
2	0.61	0.35	นำไปใช้
3	0.18	0.21	ตัดทิ้ง
4	0.57	0.42	นำไปใช้
5	0.57	0.28	นำไปใช้
6	0.21	0.14	ปรับปรุง
7	0.64	0.28	นำไปใช้
8	0.61	0.49	นำไปใช้
9	0.50	0.28	นำไปใช้
10	0.64	0.28	นำไปใช้
11	0.54	0.49	นำไปใช้
12	0.82	0.21	ปรับปรุง
13	0.54	0.77	นำไปใช้
14	0.07	0.14	ไม่ใช่
15	0.50	0.56	นำไปใช้
16	0.75	0.49	นำไปใช้
17	0.79	0.28	นำไปใช้
18	0.46	0.35	นำไปใช้
19	0.89	0.21	ปรับปรุง
20	0.64	0.14	ปรับปรุง
21	0.68	0.21	นำไปใช้
22	0.96	0.07	ตัดทิ้ง
23	0.36	0.00	ตัดทิ้ง
24	0.43	0.00	ตัดทิ้ง
25	0.64	0.28	นำไปใช้
26	0.96	0.07	ตัดทิ้ง
27	0.96	0.07	ตัดทิ้ง
28	0.79	0.28	นำไปใช้
29	1.00	0.00	ตัดทิ้ง
30	0.29	0.28	นำไปใช้

*** ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.5461

การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาทักษะการฟังแต่ละเนื้อหาของนักเรียน เพื่อศึกษาการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหา และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาริคมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ซึ่งผู้วิจัยเป็นอาจารย์ประจำชั้น และสอนวิชาภาษาไทย มีจำนวนนักเรียน 55 คน เป็นนักเรียนหญิง 24 คน และนักเรียนชาย 31 คน ใช้เวลาในการทดลองตามแผนงานการสอนภาษาไทยเพื่อฝึกทักษะการฟัง 25 แผน ใช้เวลาในการฝึกทักษะครั้งละ 30 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วยแผนการสอนภาษาไทย เพื่อฝึกทักษะการฟัง แบบทดสอบวัดทักษะทางการฟัง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีการควบคุมน้อย Design with minimal control แบบแผนเดียว คือ One – Group Pretest - Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าร้อยละ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ T – Test one group

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า

1. เนื้อหาที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีที่สุดจากมากไปหาน้อย คือ ปริศนาคำทาย บทร้อยกรอง ประภาส นิทาน บทความ เพลง และข่าว
2. การศึกษาผลการตอบคำถามปลายเปิดแต่ละเนื้อหาพบว่า นักเรียนสามารถใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ และความคิด
3. การเปรียบเทียบทักษะทางการฟังของนักเรียนพบว่า ทักษะทางการฟังของนักเรียนภายหลังจากการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

**Improving Listening Skills
of Grade 3 Students
by using Exercise kits**

BUNYAPORN UNAKUL

**Department of Curriculum and Instruction
At Srinakharinwirot University**

Srinagarintharawirot Prasarnmit

The objective of this Study are to develop listening skill of student in Grade 3 by using of exercise kits, to review listening skill the students will gain on each topic, to examine the students' answers to open – end questions from each of the topic, and to compare listening skill of the sample students that gain before and after completing all the exercises.

Samples are students in grade 3 of semester one of academic year 1942 from Class 3/2, the Demonstration School of Srinagarinwirot Prasarnmitr (Primary). The researcher was the class teacher and taught Thai Class. They are 55 students, of which 24 girls and 31 boys. Time spent on this experiment was 30 minutes during Thai Class on each exercise based on 25 teaching plans for training of listening skill.

Tools employed on the experiment are consisted of Thai Language Teaching Plans for listening skill training, questionnaires designed to measure listening skills. This Study is an experimental research designed with minimal control, one group Pre – test and Post – test design. Statistics used in data analysis includes average value, percentage, T – test One group.

Results of data analysis found that:

1. Topics that students gained high score are : questions, poetry, annoucement, tales, articles, songs, and news.
2. In reviewing their answers to the open – end questions, students can apply listening skill in acquiring knowledge and thinking process.
3. Post – test score is comparatively higher than that of pre – test with significance of 0.01.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางบุญยาพร อุณาอุล

เกิด 25 มกราคม พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด โรงพยาบาลศิริราช

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา	2502 – 2503	ชั้นอนุบาล โรงเรียนปริญญานิพนธ์
	2503 – 2509	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
	2510 – 2514	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
	2515 – 2518	ค.บ. (การประถมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
	2522 – 2524	ค.ม. (การประถมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร